SUMARIUSZ METRYKI KORONNEJ

Księga wpisów podkanclerzego Piotra Gembickiego MK 182 z Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie 1633-1638

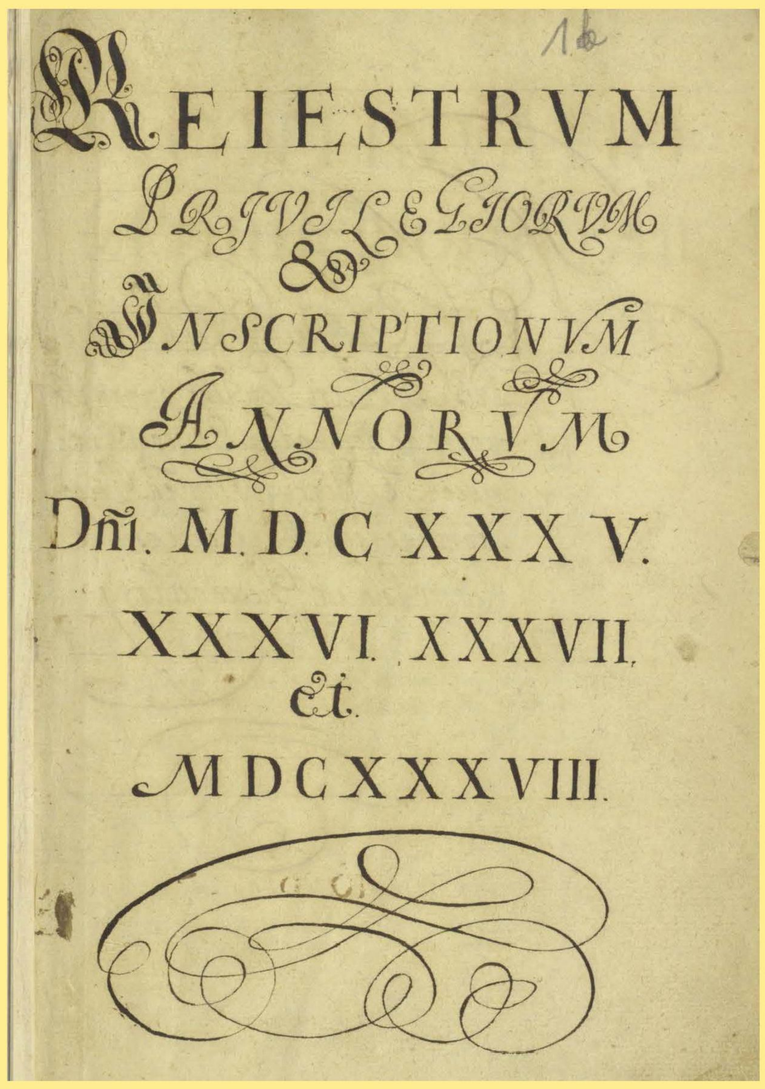
REIESTRVM
PRIVILEGIORVM
&
INSCRIPTIONVM
ANNORVM
Dñi. M.D.C XXX V.
XXXVI. XXXVII.
&t.
MDCXXXVIII.

SERIA NOWA

TOM XII

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

SUMARIUSZ METRYKI KORONNEJ

SERIA NOWA
TOM XII

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

POLSKIE TOWARZYSTWO HERALDYCZNE

SUMARIUSZ METRYKI KORONNEJ

SERIA NOWA

TOM XII

Redaktor serii
Krzysztof Chłapowski

Redaktor tomu
Janusz S. Dąbrowski

Księga wpisów podkanclerzego Piotra Gembickiego MK 182 z Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie

opracował
Wojciech Krawczuk

WYDAWNICTWO DiG

Warszawa 2019

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Recenzenci:
dr hab. Waldemar Chorążyczewski, prof. UMK
dr hab. Wojciech Krawczuk, UJ

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki" w latach 2014–2018

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

FUNDACJA
LANCKOROŃSKICH

Publikacja dofinansowana przez Mininisterstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego 732/P-DUN/2019 oraz Fundację Lanckorońskich

Opracowanie naukowe powstało w ramach grantu NPRH

Redakcja: Sławomir Górzyński, Edition La Rama

Na okładce: Herb z oprawy Metryki Koronnej nr 182,
fot. za pther.eu/MK/182

© Copyright by Wydawnictwo DiG, 2019

(tom XII)
ISBN 978-83-286-0083-6

WYDAWNICTWO
DiG
ul. Dankowicka 16c lok. 2
01–987 Warszawa
tel./fax: (+48) 22 839 08 38
e-mail: biuro@dig.pl, www.dig.pl

Skład i łamanie: Mercurius
Druk cyfrowy: TOTEM Sp. z o.o.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Wstęp

Publikowany *Sumariusz Księgi Wpisów MK 182* jest drugim w kolejności w ramach wydawnictwa *Sumariuszy* dziesięciu Ksiąg Wpisów Metryki Koronnej Władysława IV, przechowywanych w zbiorach Archiwum Głównego Akt Dawnych w Warszawie. Sumariusze opracowano w latach 2014–2018 w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki", przez zespół pod kierunkiem Wojciecha Krawczuka[1].

Księga MK 182 w Archiwum Głównym Akt Dawnych.

Opis księgi sporządziły w opublikowanym w 1975 *Inwentarzu* roku Irena Sułkowska–Kurasiowa i Maria Woźniakowa[2], i tu go przytaczam.

Tytuł: „*Regestrum privilegiorum et inscriptionum — ad relationem — Petri Gembicki — — R.P. vicecancellarii*".

[1] Więcej na temat programu zob. *Wstęp* do *Sumariusza Księgi Wpisów Metryki Koronnej MK 181*.

[2] *Inwentarz Metryki Koronnej. Księgi wpisów i dekretów polskiej kancelarii królewskiej z lat 1447–1795*, oprac. Irena Sułkowska–Kurasiowa i Maria Woźniakowa, Warszawa 1975; wersja poprawiona, http://www.agad.gov.pol/ inwentarze/Metr_Korx.xml (stan na 23 IV 2019).

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Daty: 1635 3 XII–1638 14 III (wpisy przywilejów); 1635 10 XII–1637 6 VII, 17 IX–1638 14 II (wpisy inskrypcji)[3].

Opis: Oprawa skóra (XIX w.) w złym stanie zachowania. K. 2 nlb + 1–31 + 1 nlb + 32–395 + 1 nlb + 396–535. Brak k. 77, 116, 177, 277. (Uwaga: na końcu księgi podpis Jakuba Maksymiliana Fredry, sekretarza królewskiego, pisarza akt metryki mniejszej).

Dawna sygnatura: „Privilegia et inscriptiones variae sub eodem Vladislao IV, vicecancellario rn–do Petro Gembicki, annorum 1635, 6, 7 et 8, rubro corio obvolutae, sub literis TQ n 150" (XVII w., Synopsis); „Liber centesimus quadragesimus nonus sub literis TQ N 150" (XVIII w.); „182 TQ, 1635–1638" (XVIII–XIX w., Oboleński, Powstański, Bentkowski).

Skany wszystkich kart wykonane w ramach grantu „Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki"[4]. MK 181 są dostępne (http://www.agad.gov.pl/inwentarze/Metr_Korx.xml), przy opisie i sygnaturze znajduje się „galeria ze skanami").

Księga MK 182 jest najstarszą pochodzącą z kancelarii Piotra Gembickiego. Piotr Gembicki (ur. 10 X 1585, zm. 14 VII 1657), pierwszy z władysławowskiej kreacji podkanclerzych, pochodził z niezamożnej rodziny wielkopolskiej, którą po roku 1600 biskup chełmiński, a potem podkanclerzy i kanclerz, wreszcie prymas, Wawrzyniec Gembicki, wprowadził do grupy wpływowych rodów magnackich. Ponieważ dysponujemy stosunkowo nowymi biografiami Piotra Gembickiego, ograniczę się do najważniejszych faktów z jego kariery do 1638 roku[5]. Piotr, dzięki wsparciu krewnych uczył się w Poznaniu, potem w Krakowie, odbył kosztowne studia w Würzburgu, Rzymie (1607–1612)

[3] Najmłodszy dokument w tomie MK 182 (nr 420) nosi datę 18 III 1638.

[4] „Udostępnienie w Internecie Metryki Koronnej, księgi wpisów" Nr 0007/NPRH2/H11/81/2012.

[5] O Piotrze Gembickim najważniejsza nadal praca Hieronima Eugeniusza Wyczawskiego, *Biskup Piotr Gembicki 1587–1657*, Kraków 1957 oraz Władysław Czapliński, H.E. Wyczawski, *Gembicki Piotr h. Nałęcz (1585–1657)*, PSB, VII, s. 379–381.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

i w Bolonii. Rozpoczął karierę w dość zaawansowanym wieku, otrzymał szereg kanonii i w 1615 r. posłował do Rzymu, skąd przywiózł paliusz arcybiskupi stryjowi Wawrzyńcowi. W latach 1616–1617 był kanclerzem prymasa, w wieku 32 lat umieszczony został przez niego w kancelarii jako sekretarz królewski. W latach 1618–1619 towarzyszył królewiczowi Władysławowi w jego wyprawie moskiewskiej, w 1621 roku zaś w kampanii chocimskiej. Ok. 1621 został regentem kancelarii mniejszej, zaś ok. 1625 większej u Wacława Leszczyńskiego. Podczas wyprawy Zygmunta III na wojnę do Prus w latach 1627–1629 faktycznie pełnił rolę kanclerza przy królu. Pięć lat po śmierci stryja Wawrzyńca, w początkach 1629 r. nastąpił kryzys w karierze Gembickiego. Nie doczekawszy się biskupstwa, popadł w niełaskę u Zygmunta III z powodów, które są niejasne i musiał odsunąć się od dworu. W Krakowie, gdzie się znalazł jako kanonik, zajmował się m.in. administrowaniem dwukrotnie wakującym biskupstwem. Podczas bezkrólewia 1632 posłował od kapituły na sejmy konwokacyjny, elekcyjny i koronacyjny 1633 roku. Odnowił wtedy związek z Władysławem IV, który mianował go sekretarzem wielkim koronnym i wysłał w poselstwie do cesarza. Spisywał się na tyle dobrze w różnych sprawach, że otworzyło mu to drogę do podkanclerstwa koronnego, otrzymanego 2 XII 1635 roku i do biskupstwa przemyskiego; otrzymał też trzy dochodowe opactwa. Z pewnością był znakomitym kandydatem na pieczętarza, miał 20-letnie doświadczenie w pracy kancelaryjnej, był zdolny (choć nie tak jak Zadzik), pracowity, nic dziwnego, że wysunął się na pierwsze miejsce przy królu, prawie stale mu towarzysząc, ponieważ kanclerz Tomasz Zamoyski szwankował na zdrowiu w latach 1636–1637. W polityce zajmował stanowisko proaustriackie, antyfrancuskie i antybrandenburskie, bronił autorytetu króla narażając się papieżowi w kurii rzymskiej. Dumny i ogromnie ambitny, zawsze chciał grać pierwszą rolę (stąd późniejsza rywalizacja z Ossolińskim), był też dziwakiem, o dość ponurym usposobieniem. Jego nepotyzm przekraczał zwyczajowe normy, a pociąg do luksusu i nadmierna dbałość o beneficja, typowe dla nuworysza, powodowały, że nie miał najlepszej opinii u współczesnych, co nie ułatwiało mu działania i osiągania celów.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Organizacja kancelarii mniejszej w czasie powstawania księgi MK 182 nie rysuje się jasno. Po odejściu z urzędu Zadzika znaczna część, jeśli nie większość jego kancelarii zwyczajowo winna była trafić do podkanclerzego. Faktycznie trafili do niej sekretarze królewscy Jakub Maksymilian Fredro i Jan Romiszewski, jednak sądząc na podstawie podpisów pod dokumentami, kluczową rolę odgrywał Jan Gembicki (ponad 80 % podpisów), znacznie obu wyprzedzając. Fredro pełnił rolę metrykanta (1635–1638), Andrzej Bujalski został nim (1638–1643) zapewne już po przejściu Gembickiego na urząd kanclerza. Regentem kancelarii mniejszej był co najmniej od 26 I 1636 Jan Gembicki, z pewnością pozostał nim do marca 1638[6].

Wedle opinii Wojciecha Krawczuka, w dobrze zarządzanej kancelarii księgi powinny były być zamykane w ciągu trzech lat. Tak stało się z MK 182 (3 XII 1635– 18 III 1638), co po części, jeśli nie w całości musiało być świadomą decyzją Gembickiego: nowa księga (MK 183) odpowiadała nowemu etapowi jego kariery.

Księga MK 182 nie wyróżnia się w jakiś wyraźny sposób od innych, tym niemniej należy do większych w czasach Władysława IV, lokując się na czwartym miejscu pod względem liczby kart i liczby wpisanych dokumentów. Osobliwością tomu MK 182 jest większa niż przeciętnie liczba inskrypcji — 135 dokumentów na 557, co stanowił ponad 24 % całości, podczas gdy w MK 181 Zamoyskiego tylko 4 %. Faktycznie jednak wśród przywilejów znajduje się 45 inskrypcji wcześniejszych przywilejów królewskich. Zatem wpisy stanowią w MK 182 ponad 32%. Jest to zresztą przykład rozstrzygnięcia dylematu, czy przywileje królewskie wnoszone do kancelarii winny znaleźć się wśród przywilejów, czy inskrypcji? W różnych tomach kancelarie rozwiązywały ten problem rozmaicie, rzadko konsekwentnie.

[6] *Wojciech Krawczuk, Metrykanci koronni. Rozwój registratury centralnej od XVI do XVIII wieku*, Kraków, 2002, s. 120–121, 123–124. Dawid Żołądkowski, *Sekretarze królewscy Władysława IV w kancelarii królewskiej*, (w:) Polska kancelaria królewska między władzą a społeczeństwem. Część Trzecia, pod redakcją Waldemara Chorążyczewskiego i Wojciecha Krawczuka, Warszawa 2008, s. 67; Ż. nie udało się ustalić kto był regensem, por. Sumariusz MK 182, nr 433.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Ramy czasowe tomu odpowiadają piastowaniu przez Piotra Gembickiego urzędu podkanclerzego koronnego (02.12.1635–17.03.1638). Radziwiłł podaje jako datę nominacji 18 III 1638, zaś wpis przywileju w MK 185 dzień 15 IV 1638[7]. Wpisy w MK 182 potwierdzają wersję Radziwiłła. Najpóźniejszy dokument informujący o piastowaniu urzędu podkanclerzego nosi datę 18 III 1638 (MK 182 nr 420), zaś najwcześniejszy z urzędem kanclerza 19 III 1638 (MK 183, nr 110–110). W tomie na ogół przestrzegano chronologii wpisów, co oczywiście nie oznacza braku licznych odstępstw od tej zasady.

Jeśli chodzi o sprawy, których dotyczą dokumenty, to są one, jak zwykle, bardzo różnorodne. Za znaczące można uznać, że odsetek przywilejów dotyczących województwa czernihowskiego jest ponad pięciokrotnie mniejszy w MK 182 aniżeli w MK 181 Zamoyskiego. Zdaje się to sugerować podział rzeczowy prac między kancelariami. Stosunkowo liczne są natomiast wpisy związane z odbudową dóbr królewskich w Prusach, czy w ogóle dotyczące Prus, Inflant, Kurlandii. W jakiś sposób koreluje to z wyjazdem króla do Prus Królewskich i Książęcych i na Litwę w 1636 roku. Kancelaria wystawiała dokumenty w Toruniu (styczeń), Gdańsku (styczeń-luty), Królewcu (luty), następnie w Wilnie (marzec-wrzesień), Grodnie (wrzesień-grudzień). W miastach tych wpisano prawie 1/3 dokumentów zawartych w tomie. Oczywiście znaczącą grupę dokumentów w MK 182 stanowią nominacje na różne urzędy, cała ich seria dotyczy nowo kreowanych urzędów ziemskich województwa czernihowskiego.

Większość dokumentów tomu sporządzono w języku łacińskim, ale jest też sporo w języku polskim (14,5 %), nieporównanie rzadziej niemieckim — 0,5 %. Ewenementem czasów Władysława IV jest dokument pisany po rusku cyrylicą, potem w transkrypcji alfabetem łacińskim i w tłumaczeniu polskim (MK 182 nr 237).

[7] Albrycht Stanisław Radziwiłł, *Pamiętnik o dziejach w Polsce*. Przekł. i opracowanie Adam Przyboś i Roman Żelewski, Warszawa 1980, t. 2, s. 81; MK 185, k. 17v-19v.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Schemat opisu regestu[8]

Każdy dokument otrzymał numer porządkowy. W wierszu poniżej, po lewej stronie numery kart (*verso* jako v.) lub stron; po prawej miejsce i data wpisania dokumentu. W przypadku datacji wedle świąt katolickich w wierszu poniżej umieszczano kursywą formułę datacyjną.

Streszczenia dokumentów sporządzono w języku polskim. Informowano o wystawcy, treści dyspozycji czy czynności prawnej, wymieniono osoby występujące w dokumencie. Tytuły stanowe podano odnośnie plebejów i duchownych. Odnośnie szlachty zrezygnowano z zaznaczania przynależności stanowej (podano „sz" w indeksie), pozostawiono jednak informację, skąd dana osoba się pisała. Cytaty z dokumentów podano kursywą, co dotyczy też wariantów nazwisk i imion (w nawiasie). Listy świadków podano tylko dla okresu panowania Władysława IV (1633–1648). Nazwy miejscowe zostały zmodernizowane. Nie czyniono tego jednak mechanicznie — stąd w dokumentach pojawia się Królewiec/Königsberg, Lwów a nie Lviv, itd.

Na końcu streszczenia podano informację kto podpisał dokument, czy zastosowano formułę relacyjną. Pod regestem po lewej stronie zaznaczono kursywę język dokumentu. Jeśli sytuacja tego wymagała, dodawano przypis lub przypisy, dotyczące dodatkowych informacji o dokumencie i jego treści, jednak możliwie oszczędnie.

Uzupełnieniem regestów są indeksy osobowy i geograficzny.

Indeks geograficzny zawiera zasadniczo nazwy miast i wsi, pomija Warszawę, oraz miejsca wystawienia dokumentów. Podano ponadto nazwy rzek, jezior, itp. Ponieważ często głównym przedmiotem nadania były jednostki geograficzne mniejsze niż wieś, konieczne było podanie ich w indeksie. Dotyczy to młynów (z nazwą i bez), foluszy, tartaków, karczem, łanów, gruntów, placów w miastach, stawów, lasów; pola zgrupowano pod hasłem *łan* lub *łany*.

Ponieważ do chwili obecnej (maj roku 2019) nadal nie zostali opracowani urzędnicy dla Mazowsza (woj. rawskie, płockie[9], mazowieckie)

[8] Zob. *Sumariusz Metryki Koronnej. Seria Nowa*, Tom X, oprac. W. Krawczuk, s. 10–11.
[9] Wkrótce ma się ukazać opracowanie urzędników województwa płockiego.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

oraz województwa bracławskiego (na Ukrainie), podawano ich przy odpowiednich miejscowościach, podobnie jak urzędników grodzkich czy podstarościch.

Do indeksu dodano wykaz dóbr królewskich w Koronie i w Inflantach. Niezależnie od faktycznego statusu królewszczyzny, umieszczono je pod hasłem „starostwo", ale tylko wtedy, gdy źródło wprost informuje o przynależności do starostwa.

Janusz S. Dąbrowski

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Wykaz skrótów

AGAD	—	Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie
Atlas Historyczny Polski	—	*Atlas Historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku*. Indeks miejscowości. Opracowanie wersji cyfrowej do wydania albumowego: Piotr Kann, Warszawa 2015 (odesłania do Atlasfontium.pl)
Boniecki	—	Adam Boniecki, *Herbarz polski*, t. I–XVI, Warszawa 1899–1913
Chłapowski Starostowie	—	Krzysztof Chłapowski, *Starostowie w Wielkopolsce,*w Wielkopolsce *na Kujawach i Mazowszu 1565–1696. (Materiały źródłowe)*, Warszawa 2007
Elektorów poczet	—	*Elektorów poczet*, *którzy kiedyś głosowali na elektów Jana Kazimierza roku 1648, Jana III roku 1674, Augusta II roku 1697, i Stanisława Augusta roku 1764*, najjaśniejszych królów polskich, wielkich książąt litewskich, ułożył i wydał Oswald Zaprzaniec z Siemuszowej Pietruski, Lwów 1845
Jabłonowski, Lustracye Królewszczyzn	—	*Lustracye Królewszczyzn ziem ruskich Wołynia, Podola i Ukrainy z pierwszej połowy XVII wieku*, wyd. A. Jabłonowski, *Źródła Dziejowe*, t. V, Warszawa 1877

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Kułakows'kyj, Czernihowo–Siwerszczyna	—	Petro Kułakows'kyj, *Czernihowo–Siwerszczyna u składi Reczi Pospolitoj, (1618–1648)*, Kyïv 2006
LRusPodBełz1564	—	*Lustracje województw ruskiego, bełskiego i podolskiego 1564–1565*, wyd. K. Chłapowski, H. Żytkowicz, cz. I. Warszawa–Łódź 1992, cz. II, Warszawa 2001
LMazXVIIw.	—	*Lustracje województwa mazowieckiego XVII wieku,* cz. 1: *1617–1620*, wyd. A. Wawrzyńczyk, Wrocław 1968; cz. II: *1660–1661*, wyd. A. Wawrzyńczyk, Warszawa 1989
LWKr1659, cz. I, II, III	—	*Lustracja województwa krakowskiego 1659–1664*. Cz. I i II, wyd. Alicja Falniowska–Gradowska i Franciszek Leśniak, Warszawa 2005; Cz. III, Wykaz dokumentów, opr. A. Falniowska-Gradowska i F. Leśniak; Indeks osobowy i geograficzny Ewa Danowska; Indeks rzeczowy A. Falniowska–Gradowska i F. Leśniak, Warszawa 2005
LWRusk1661	—	*Lustracja województwa ruskiego, 1661–1665*, cz. 1–3, ed. K. Arłamowski, E. Arłamowska, W. Kaput, Wrocław 1970–1976
MK	—	Metryka Koronna
MRPS III	—	*Monumenta Regni Poloniae Summaria*
Paczkowski, Opis Królewszczyzn	—	*Opis Królewszczyzn w województwach chełmińskim, pomorskim i malborskim w roku 1664*, wyd. Józef Paczkowski. Słowem wstępnym i skorowidzem opatrzył ks. Alfons Mańkowski, Toruń 1936
PSB	—	*Polski Słownik Biograficzny*, tom I i nast., Kraków od 1935
RZPrzem1674	—	*Rejestr poborowy ziemi przemyskiej z 1674 roku*, wyd. Zdzisław Budzyński i Kazimierz Przyboś, Rzeszów–Przemyśl 2001

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

RZSan1655	—	*Rejestr poborowy ziemi sanockiej z 1655 roku*, wydali Zdzisław Budzyński i Kazimierz Przyboś, Rzeszów 1998
SGKP	—	*Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, t. I — XV, Warszawa 1880–1914, pod red. F. Sulimirskiego, F. Chlebowskiego, W. Walewskiego et. al.
SMK	—	*Sumariusz Metryki Koronnej*, t. I i nast., ed. W. Krawczuk, K. Chłapowski, Kraków 1999 i nast.
U	—	*Urzędnicy dawnej Rzeczypospolitej XII–XVIII wieku. Spisy*, T. I i następne, Wrocław–Kórnik od 1985, pod red. A. Gąsiorowskiego
VC	—	*Volumina Constitutionum*, t. I i nast., wyd. W. Uruszczak, S. Grodziski, I. Dwornicka et al., Warszawa od 1996
VL	—	*Volumina Legum,* t. I–X, wyd. J. Ohryzko, Z. Kaczmarczyk, St. Petersburg 1859
Źródła do dziejów ekonomii malborskiej	—	*Źródła do dziejów ekonomii malborskiej*, wydali Wojciech Hejnosz i Julian Gronowski, t. II — Toruń 1960, t. III — Toruń 1963

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

REGESTY

[1635]

[na k. 1b.–1bv znajduje się informacja, że jest to rejestr przywilejów oraz inskrypcji z lat 1635–1638, w relacji Piotra Gembickiego, biskupa przemyskiego, dziekana krakowskiego, prepozyta generalnego miechowskiego, podkanclerzego koronnego]
Numery nadano dokumentom w kolejności, w jakiej występują w księdze.

1
k. 1–1v Warszawa, 3 grudnia 1635
Władysław IV nadaje Mikołajowi z Otoka Zaleskiemu urząd cześnika łęczyckiego, wakujący po wyniesieniu Jana Kadzidłowskiego na urząd sędziego łęczyckiego[1].

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

[1] Zob. U II/2 nr 281–282, 535; w nr 281 podano mylnie, że jakoby w tym dokumencie jest zawarta inf. o śmierci Kadzidłowskiego.

2
k. 2–2v Warszawa, 4 grudnia 1635
Król zachowuje Jana Niecieckiego na urzędzie bramnego zamku krakowskiego, który uzyskał na drodze cesji od Walentego Świderskiego, za zgodą Zygmunta III. Niecieckiego ma pozostawać na tym urzędzie

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

dożywotnio. Zachowuje też prawo do wszystkich przynależnych korzyści, do wieży z mieszkaniem, położonej naprzeciw pierwszej bramy zamku krakowskiego, a także do wypłaty tygodniowej w wysokości jednego złotego, piętnastu groszy, na kwartał zaś dostawać ma dwa złote i piętnaście groszy, z dochodów wielkorządów krakowskich, natomiast z dochodów starostwa krakowskiego ma dostawać na kwartał sześć złotych polskich, a z żup wielickich cztery złote na kwartał, poza tym sukna angielskiego, zwanego pospolicie *Karazyia*, szesnaście łokci, a także pewną ilość drewna zwaną *dziesiątek*, każdego roku.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

3

k. 2v–3 Warszawa, 5 grudnia 1635

Król nadaje Szczęsnemu Wesslowi (*Wiszlowi*), chorążemu nowogrodzkiemu, urząd podkomorzego nowogrodzkiego siewierskiego[1]. Wessel zasłużył się podczas najazdu moskiewskiego, kiedy stracił majątek i z żoną oraz dziećmi cierpiał w niewoli, dochowując wierności.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. pol.

[1] Zob. U III/4, nr 1624, 1625 z uwagą, iż jakoby w dok. określono, że jest to urząd nowoutworzony.

4

k. 3v–4 Warszawa, 5 grudnia 1635

Król nadaje zasłużonemu żołnierzowi Mikołajowi Kisielowi, urząd chorążego nowogrodzkiego, wakujący po wyniesieniu na podkomorstwo nowogrodzkie Szczęsnego Wessla (*Wiszla*)[1].

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza krolewskiego.
jęz. pol.

[1] Zob. U III/4, nr 1624, 1625.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

5

k. 4–4v Warszawie, 5 grudnia 1635

Król zgadza się, by Prokop z Lipia Lipski, pisarz ziemski kaliski, mógł wykupić z rąk obecnych posiadaczy wójtostwo, czyli sołectwo we wsi Ostrówek w starostwie tarnogórskim[1], wraz z pastwiskiem zwanym Łopusza i nadaje mu te dobra w dożywocie[2].

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

jęz. łac.

[1] Dokument zarejestrowany także w Metryce Koronnej podkanclerzego Tomasza Zamoyskiego, zob. *Sumariusz Metryki Koronnej, Księga wpisów podkanclerzego Tomasza Zamoyskiego*, Kraków 1999, s. 76, nr 264.

[2] Starostwo tarnogórskie leżało w ziemi chełmskiej, Ostrówek to nazwa używana wymiennie z Ostrzycą (Ostricza), SGKP, XII, s. 186; LRuskPodBełz1564, cz. I, s. 19.

6

k. 4v–5 Warszawa, 5 grudnia 1635

Król pozwala, by Stefan Grudziński i jego małżonka Konstancja z Kołaczkowic, mogli ustąpić z praw dożywotnich do wsi Szczawin i Szeligi w województwie łęczyckim, na rzecz Stanisława Witowskiego, chorążego łęczyckiego, dworzanina królewskiego oraz jego żony Ewy Kunegundy Witowskiej ze Stamirowic.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

jęz. łac.

7

k. 5–6 Warszawa, 8 grudnia 1635

Król zgadza się, by Jan Zawadzki, podstoli ciechanowski, starosta świecki, mógł ustąpić z praw dożywotnich do wsi Wydrzno i Blumowo, w województwie chełmińskim, na rzecz swojego syna[2], może tego dokonać przed dowolnymi księgami autentycznymi Królestwa. Nadanie obejmuje wszystkie przydatki tych dóbr, także prawo wyrębu lasu w starostwie rogozińskim.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

[1] Nieco później nazywane Błomowo, Blumoff, ob. Stare i Nowe Błonowo, Paczkowski, *Opis Królewszczyzn*, s. 410; jest to poprawiona i dzień późniejsza wersja dok. znajdującego się w E 8636, nr 1434.
[2] Zostawiono puste miejsce na imię, zapewne Jan, zob. regesty 1461, 1966.

8

k. 6–6v Warszawa, 10 grudnia 1635

Król pozwala, by Jan Wizemberg (*Wisemberg*), sekretarz królewski, administrator żup wielickich, rajca krakowski, mógł ustąpić na rzecz syna, Jana Wizemberga, z praw dożywotnich do dworu Cło, zwanego też Nowy Dworek, a także wsi Lipnik, w województwie krakowskim, powiecie oświęcimskim, a także innych dóbr podanych w przywileju Zygmunta III. Dokonać może tej cesji w dowolnych aktach autentycznych Królestwa[1].

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

[1] Dokument zarejestrowany także w Metryce Koronnej podkanclerzego Tomasza Zamoyskiego, zob. *Sumariusz Metryki Koronnej, Księga wpisów podkanclerzego Tomasza Zamoyskiego*, Kraków 1999, s. 76, nr 266.

9

k. 6v–7v Warszawa, 10 grudnia 1635

Król, za wstawiennictwem pewnych doradców w sprawie mieszczek; Korduli oraz zmarłej Elżbiety, córek i spadkobierczyń zmarłego Melchiora Reisnera (*Raisner*), mieszczanina i kupca gdańskiego, nadaje Korduli oraz jej mężowi Dawidowi Willenbrock (*Wilembruk*), faktorowi królewskiemu, mieszczaninowi gdańskiemu, a także Konradowi von Hagen, wdowcu po Elżbiecie, mieszczaninowi gdańskiemu, i ich synowi Jerzemu von Hagen, na lat trzydzieści pastwiska obejmujące jedenaście łanów oraz trzynaście mórg rozproszonych, zwane *Na górkach*, położone na Żuławach Malborskich, które pozostawały w po-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

siadaniu Abrahama Dohau, mieszczanina gdańskiego, a także inne siedem łanów i dwadzieścia siedem mórg tamże. Melchior Reisner otrzymał na te dobra przywilej, ze względu na przekazanie towarów wartych czterdzieści siedem tysięcy złotych polskich. Czynsz z tych dóbr ustalony został na dwieście złotych polskich rocznie, które płacone mają być ekonomowi malborskiemu.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

10

k. 7v–8v Warszawa, 10 grudnia 1635

Król zgadza się, by Samuel Łaszcz Tuczapski, strażnik koronny, starosta owrucki, mógł ustąpić z praw dożywotnich do miasteczek Skwir i Romanówka (Romanowka), oraz do wsi Żydowce i Czarniawka, położonych w województwie kijowskim, na rzecz Tomasza Zamoyskiego, kanclerzego koronnego i jego żony Katarzyny [Ostrogskiej] z Ostroga[1].

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. pol.

[1] Zob. dok. 279

11

k. 8v–9 Warszawa, 10 grudnia 1635

Król zatwierdza okazany dokument, wystawiony przez Stanisława Bonifacego Mniszcha (*Mniszech*) z Wielkich Kuńczyc, starostę lwowskiego, we Lwowie, *we wtorek przed s. Woiciechem* (21 IV) 1626 roku. Mniszech pozwolił w nim Łukaszowi Żółkiewskiemu, staroście kałuskiemu, na wzniesienie ogrodu i budynków na Przedmieściu Krakowskim Lwowa, na Stawisku Zamkowym naprzeciw młyna zwanego Zimnowodski, nadał mu ten teren prawem wieczystym. Teren szeroki był na sto pięćdziesiąt sześć łokci, ciągnął się od ogrodu pani Terleckiej, wzdłuż gościńca, do wspomnianego młyna, następnie do Bramy Krakowskiej. Wzdłuż, w kierunku południowym dochodził do rogu

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

ogrodu zmarłego Tomasza Pirawskiego, sufragana lwowskiego. Na świętego Marcina [11 XI] Łukasz Żołkiewski zobowiązany jest płacić dwa złote czynszu w grodzie lwowskim[1].

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac., jęz. pol.

[1] Dokument zarejestrowany także w Metryce Koronnej podkanclerzego Tomasza Zamoyskiego, zob. *Sumariusz Metryki Koronnej, Księga wpisów podkanclerzego Tomasza Zamoyskiego*, Kraków 1999, s. 75, nr 262; zob. Ensklinda 8636, nr 1465.

12

k. 9–10 Warszawa, 11 grudnia 1635

Król pozwala, by Mikołaj Podłucki mógł ustąpić na rzecz Teodora Karola Tarnowskiego, starosty krzepickiego, z praw dożywotnich do karczmy zwanej *Stara karczma*, przynależnych do niej gruntów i młyna zwanego Szarkowski w lesie Zajączkowskim, w stronę Jaworzna (*Jaworskie*), oraz gruntów; jednego rozciągającego się od wsi Zajączki do granic jaworskich, drugiego zwanego Podborze, trzeciego nad jeziorem o nazwie Frunikowski, a także części lasu zwanego Stryj, aż do pola zwanego Kościna, w dobrach wsi Zajączki, a także do opuszczonego łana ziemi, który pozostawał niegdyś w posiadaniu poddanego o nazwisku *Fronc*, nadanie obejmuje także pewnych poddanych: Adama Paduckę, Munka Trycha Kistela, ze wsi Zajączki w starostwie krzepickim. Cesji dokonać może w dowolnych aktach autentycznych Królestwa[1].

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac., jęz. pol.

[1] Por. LWKrak1659, cz. 1, s. 10.

13

k. 10–10v Warszawa, 12 grudnia 1635

Król w uznaniu zasług Adama Wiśniewskiego, podsędka nowogrodzkiego, doceniając jego udział w różnych wyprawach, zwłaszcza

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

moskiewskich w czasie panowania Zygmunta III, nadaje mu pewną słobodę w trakcie czernihowskim, wakującą po niejakim Jerzym Cierzpickim, prawem lennym, jednak to nadanie nie obejmuje prawa do wytwarzania saletry i towarów leśnych[1].

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. pol.

[1] Próby identyfikacji zob. Petro Kułakow'skyj, *Czernihowo–Siwerszczina*, s. 436.

14

k. 10v–11v Warszawa, 12 grudnia 1635

Król zatwierdza wydany przez siebie, oblatowany w kancelarii koronnej poniższy dokument. Władysław IV, w uznaniu zasług, nadaje prawem lennym Aleksandrowi Piaseczyńskiemu kasztelanowi kamienieckiemu, staroście ulanowskiemu, nowogródzkiemu, jego małżonce[1] i potomkom męskim, na budowę pewne miejsca puste, położone w pobliżu gruntów starostwa nowogródzkiego: uroczyszcze puste Targowica, i horodyszcze Huniskie nad rzeką Jazuczą. Nadanie to nie obejmuje jednak prawa do wytwarzania saletry i towarów leśnych bez zgody króla. W obozie pod Smoleńskiem 30 V 1634, podpis Władysława IV i Jana Gembickiego sekretarza królewskiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. pol., jęz. łac.

[1] Elżbieta Konstancja Ostrogska.

15

k. 11v–12v Warszawa, 12 grudnia 1635

Król nadaje Andrzejowi Zaleskiemu, miecznikowi ziemskiemu pruskiemu, w dwudziestoletnią dzierżawę wieś Domisław w starostwie hamersztyńskim, spustoszoną przez wojnę. Zobowiązany jest do osadzenia tamże siedemnastu chłopów [gburów], czterech zagrodników, wsparcia ich w odbudowie gospodarstw. Nadanie to nie narusza dożywotnich praw Zaleskiego do tej wsi. Ustala się wadium w sprawie

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

na pięć tysięcy złotych. Decyzja o nadaniu została powzięta w oparciu o relację Wojciecha Kadzidłowskiego, pisarza ziemskiego łęczyckiego, i Jana Staniszewskiego, sekretarza JKM, którzy, w wyniku odpowiedniej konstytucji sejmowej z 1631 roku, wysłani zostali przez Zygmunta III do Prus Królewskich, dla zbadania stanu tej prowincji po wojnie pruskiej.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

16

k. 13–13v Warszawa, 13 grudnia 1635

Król, nawiązując do poprzedniego mandatu, wydanego 14 listopada [1635], rozkazuje mieszkańcom Wielkich Żuław naprawić uszkodzone wały nad Wisłą i Nogatem, a także nad [Zalewem Wiślanym][1], [Wielkich] Łunawach (*Lunauum*) oraz nad rzeką Tugą (*Tiga*), w tych wszystkich miejscach, w których w roku ubiegłym doszło do zniszczenia i uszkodzeń wałów. Podaje się do wiadomości wszystkich, zwłaszcza tenutariusza Nowego Dworu Gdańskiego.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

[1] W or. *Hab* — Frisches Haff.

17

k. 13v–14 Warszawa, 14 grudnia 1635

Król rozszerza dożywotnie prawa znakomitego Jana Strzyżewskiego, muzyka, do młyna, a także do łana ziemi, które to dobra położone były we wsi Pogorzel, w starostwie osieckim, na drugą żonę Strzyżewskiego, Mariannę Szymońską[1]. Król Zygmunt III Waza nadał ongiś prawa dożywotnie Strzyżewskiemu i jego pierwszej żonie Elżbiecie.
jęz. łac.

[1] Tak w dokumencie, w nagłówku — *Szymowska*.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

18

k. 14–15 Warszawa, 15 grudnia 1635

Król nadaje Fabianowi Czemie, kasztelanowi chełmińskiemu, zniszczone przez wojnę starostwo sztumskie, ze wszystkimi przydatkami, w trzydziestoletnią dzierżawę. Czema zobowiązany jest do osadzenia tam stu czterech chłopów zwanych gburami i sześciu zagrodników, ma udzielić im wsparcia w odbudowie gospodarstw. Nadanie to nie narusza dożywotnich praw Czemy do tego starostwa. Ustala się wadium w sprawie na piętnaście tysięcy złotych. Decyzja o nadaniu została powzięta w oparciu o relację Wojciecha Kadzidłowskiego, pisarza ziemskiego łęczyckiego i Jana Staniszewskiego, sekretarza królewskiego, którzy w wyniku odpowiedniej konstytucji sejmowej z 1631 roku, wysłani zostali przez Zygmunta III do Prus Królewskich, dla zbadania stanu tej prowincji po wojnie pruskiej.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

jęz. łac.

19

k. 15–16 Warszawa, 15 grudnia 1635

Król nadaje Fabianowi Czemie, kasztelanowi chełmińskiemu zniszczoną przez wojnę wieś Szropy (*Sropy*) w województwie malborskim, z wszystkimi przydatkami, w trzydziestoletnią dzierżawę. Czema zobowiązany jest do osadzenia tam dziewięciu chłopów zwanych gburami, ma udzielić im wsparcia w odbudowie gospodarstw. Nadanie to nie narusza dożywotnich praw Czemy do tej wsi. Ustala się wadium w sprawie na trzy tysiące złotych. Decyzja o nadaniu została powzięta w oparciu o relację Wojciecha Kadzidłowskiego, pisarza ziemskiego łęczyckiego i Jana Staniszewskiego, sekretarza królewskiego, którzy w wyniku odpowiedniej konstytucji sejmowej z 1631 roku, wysłani zostali przez Zygmunta III do Prus Królewskich, dla zbadania stanu tej prowincji po wojnie pruskiej.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

20

k. 16–16v Warszawa, 15 grudnia 1635

Król, uznając liczne zasługi Jakuba Jakobsona, mincerza generalnego Królestwa, tenutariusza Nowego Dworu Gdańskiego (*Tigenhoffen*), pozwala odłączyć z tenuty nowodworskiej pięć włók (*mansus*) nadmiernego gruntu, zwanego Ubermass, położonego na Żuławach i nadaje go Danielowi Kolerowi, serwitorowi królewskiemu, który zobowiązany jest wszakże do płacenia Jakobsonowi ustalonego z dawna czynszu.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

jęz. łac.

21

k. 16v–17 Warszawa, 19 grudnia 1635

Król przyłącza do tenuty Nowego Dworu Gdańskiego cztery włóki (*mansus*) gruntu, które pozostawały kiedyś w posiadaniu Anny [Mortęskiej] z Mortęgów, wdowy po Erneście Wejherze, a z których ustąpiła na rzecz syna Dymitra Wejhera[1] i jego żony[2], którzy zmarli. Prawa do tego gruntu posiadać będzie Jakub Jakobson, mincerz generalny Królestwa, tenutariusz Nowego Dworu Gdańskiego (*Tigenhoffen*).

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

jęz. łac.

[1] W dok. — *Diringo*, *Driringi* — Ditrich? Bardziej znany jako Dymitr, kaszt. gdański zm. 1628.
[2] Pierwszą żoną była Gertruda Konarska, drugą Katarzyna Opalińska, Dachnowski, s. 95, 99, 466, przyp. 648.

22

k. 17–17v Warszawa, 20 grudnia 1635

Król, w uznaniu zasług, nadaje Janowi Oborskiemu, staroście liwskiemu, dworzaninowi JKM, wszystkie dobra, jakie przypadły skarbowi królewskiemu, prawem kaduka, po niejakim Janie Kalińskim, uzurpującym sobie szlachectwo.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

23
k. 17v–18 Warszawa, 20 grudnia 1635
Król, w uznaniu zasług, nadaje Idziemu (*Aegidÿ*) Dąbrowskiemu, zasłużonemu w służbie wojskowej, wszystkie dobra, jakie przypadły skarbowi królewskiemu, prawem kaduka, po niejakim Krzysztofie, zwanym Niemira, i żonie jego Zofii, uzurpującym sobie tytuł szlachecki.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza JKM.
jęz. łac.

24
k. 18–18v Warszawa, 20 grudnia 1635
Król, w uznaniu zasług, nadaje Janowi Łaszczowi, zasłużonemu w służbie wojskowej pod chorągwią Lackiego[1], rotmistrza królewskiego, wszystkie dobra, jakie przypadły skarbowi królewskiemu, prawem kaduka, po zmarłym niejakim Józefie Skrzydłowskim.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jakuba Budzyńskiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię.

25
k. 18v–19 Warszawa, 20 grudnia 1635
Król nadaje prawem lennym Balcerowi Małaczyńskiemu pustosz Markowską nad rzeką Sudością w stanie [powiecie] nowogrodzkim, która wróciła do dyspozycji królewskiej po Iwanie Durowym. W czasie najazdu moskiewskiego Durowy nie dopełnił swych obowiązków względem obrony tamtejszych zamków. Małaczyński zasłużył się w ekspedycjach wojennych, zwłaszcza w czasie ostatniej, moskiewskiej, służąc

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

pod chorągwią kasztelana kijowskiego[1]. Nadanie nie obejmuje prawa do wytwarzania saletry i towarów leśnych.
jęz. pol.

[1] Małaczyński (in. Maleczyński), był też prawnikiem, działał w kręgu kasztelana kijowskiego Romana Hojskiego, Petro Kułakows'kyj *Czernihowo–Siwerszczina*, s. 297.

26
k. 19–19v Warszawa, 20 grudnia 1635
Król w uznaniu zasług Remigiana Żaboklickiego, który odznaczył się w różnych wyprawach wojennych, pozwala mu wykupić wójtostwo, czyli sołectwo, wsi Czerchawa z rąk spadkobierców Erazma Kamiszewskiego Strusia, nie posiadających podstaw prawnych do dzierżenia wójtostwa i nadaje mu ją w dożywocie; po jego śmierci wójtostwo będzie podlegało wykupowi.
jęz. łac.

27
k. 20 Warszawa, 21 grudnia 1635
Król potwierdza decyzję Jana Zawadzkiego, starosty świeckiego, wydaną 4 X 1635, w sprawie apelacji poddanych z dóbr tenuty Nowego Dworu Gdańskiego (*Tigenhoffen*), których obecnym tenutariuszem jest Jakub Jakobson, mincerz generalny Królestwa. Dla uniknięcia zamieszania poddani mogą wnosić apelację w sprawach i sumach wynoszących ponad sto złotych polskich, na inne Jakobson może się nie zgadzać. Zachowane zostaje generalne prawo apelacji do sądów królewskich i kościelnych.
jęz. łac.

28
k. 20–21 Warszawa, 22 grudnia 1635
Król pozwala na rejestrację i wydanie ekstraktu swojego własnego dokumentu, wystawionego w Warszawie 5 grudnia 1634, oblatowanego w kancelarii koronnej mniejszej. Władysław IV nadał w nim w dożywocie Piotrowi Małachowskiemu, swemu dworzaninowi, pokojowco-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

wi zmarłego Zygmunta IIII, starostwo stanisławowskie z miastem Stanisławów i przynależnymi wsiami oraz dobrami, wakujące po śmierci królewicza Aleksandra Karola Wazy.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

29

k. 21v–22 Warszawa, 27 grudnia 1635

Król rozszerza prawa dożywotnie Katarzyny Korycińskiej do dóbr Życzków, obejmujących wsie Żukocin i Borodzic[1] na jej męża, Jana Sienińskiego, który zasłużył się w sprawach militarnych.

jęz. łac.

[1] Dobra Życzków (niezidentyf.) — może chodzi o Żuków, niegdyś miasteczko? zob. LWRusk1661, cz. III, s. 76–77; Borodzic — niezidentyf., może chodzi o wieś Bohorodczyn w ziemi halickiej.

30

k. 22–22v Warszawa, 27 grudnia 1635

Król pozwala na rejestrację i wydanie ekstraktu swego własnego dokumentu, wystawionego w Warszawie 13 września 1634, podpisanego przez króla i Jana Romiszewskiego, oblatowanego w kancelarii koronnej mniejszej. Władysław IV udzielił Jakubowi Maksymilianowi Fredrze z Pleszowic, podkomorzemu przemyskiemu, sekretarzowi królewskiemu, prawo do wyrębu w starostwie przemyskim w lesie Makowa[1] i wywozu drewna do dworu tegoż we wsi Nowosielce. Fredro ma o tym jednak powiadamiać Mikołaja z Żurowa Daniłowicza, podskarbiego koronnego, starostę przemyskiego, a także następnych starostów przemyskich.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Puste miejsce na wpisanie nazwy drugiego lasu.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

31

k. 22v–23v Warszawa, 4 grudnia 1635

Król, w uznaniu zasług Jana Koszutskiego spełnia jego prośbę i potwierdza przywilej Zygmunta III, w którym król ów zabezpieczył go w prawach do wsi Bartodzieje. Dobra te Koszutski uzyskał od swych rodziców, Pawła Koszutskiego, wojskiego poznańskiego i Zofii z Wielkiej Rudy, jakby to były dobra dziedziczne. Rodzice trzymali te dobra na mocy przywileju Zygmunta III, danego w Warszawie, 10 kwietnia 1600. Nadanie obejmuje także czynsz miodowy, w wysokości dwudziestu czterech garnców lub też dwunastu miar zwanych *rączka*[1].

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza JKM.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 213/1667.

32

k. 23v–24 Warszawa, 9 grudnia 1635

Król rozszerza prawa dożywotnie Andrzeja Herburta z Fulsztyna do wsi Niedźwiada z folwarkami Szkodna, Glinnik i Okopek, w województwie sandomierskim, na żonę Herburta Annę Ligęziankę, która zamężna była w pierwszym związku z kasztelanem czchowskim.

jęz. łac.

33

k. 24–25 Warszawa, 19 grudnia 1635

Król, uznając zasługi wojskowe nadaje Kasprowi Roztopy prawem lennym wieczystym wieś (derewnia) Kojakowice w nowogródczyźnie, wakującą po Michale Essenku, który podczas najazdu Moskwy dopuścił do podpalenia zamku[1]. Nadanie obejmuje wszystkie przydatki, łącznie z pustoszą Chocieszynem, lecz bez prawa wytwarzania saletry i towarów leśnych. Roztopcza zasłużył się w czasie ekspedycji wojennych, zwłaszcza podczas ostatniej moskiewskiej, kiedy został wpół postrzelony na oczach króla. Zobowiązany jest także do obrony zamków nowogródzkich.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza JKM.
jęz. pol.

[1] Oskarżenie było fałszywe, co dowiódł po powrocie zs niewoli moskiewskiej, ale dóbr nie odzyskał. Kojakowice (Kojakowyczi) — sioło stanu kołohorodnego, zob. Kułakow'skyj, *Czernihowo–Siwierszczyna*, s. 87, 135, 426, 437.

34

k. 25–25v Warszawa, 20 grudnia 1635

Król pozwala, by Janusz Tyszkiewicz, wojewoda kijowski, starosta żytomierski mógł ustąpić z prawa dożywotniego do wsi Jasieniów, w starostwie śniatyńskim, spustoszonej najazdem Tatarów, na rzecz Stefana Czajkowskiego, zasłużonego żołnierza, który odznaczył się *osobliwie w tej potrzebie w której Kantimirowi młodemu szyję wziął*. Cesji może Tyszkiewicz dokonać przed dowolnymi księgami autentycznymi Królestwa i wówczas Czajkowski uzyska je prawem dożywotnim.
jęz. pol.

[1] Zapewne chodzi o syna Kantymira, murzy budziackiego, przywódcy Tatarów białogrodzkich.

35

k. 25v–26 Warszawa, 20 grudnia 1635

Król pozwala, by Janusz Tyszkiewicz, wojewoda kijowski, starosta żytomierski, mógł ustąpić z praw dożywotnich do wsi Hluszcze[1], w starostwie śniatyńskim, która została spustoszona najazdem Tatarów, na rzecz Aleksandra Wolskiego, żołnierza, który zasłużył się królowi i Rzeczpospolitej.
jęz. łac.

[1] Może Hluskow, potem Głuszków?

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

36

k. 26v–27 Warszawa, 20 grudnia 1635

Król pozwala, by Janusz Tyszkiewicz, wojewoda kijowski, starosta żytomierski, mógł ustąpić z praw dożywotnich do wsi Weresy w starostwie żytomierskim, na rzecz Jana Bieleckiego, zasłużonego żołnierza.

jęz. pol.

[1] W dok. *Wereszy*, w lustracjach *Wereszcy*, *Weresy*, *Weressy*, Jabłonowski, *Lustracye Królewszczyzn*, s. 77, 119, 195. Weresy, ok. 10 km na płn.–wsch. od Żytomierza, SGKP, XIII, s. 226.

37

k. 27–27v Warszawa, 20 grudnia 1635

Król pozwala, by Janusz Tyszkiewicz, wojewoda kijowski, starosta żytomierski, mógł ustąpić z praw dożywotnich do miasteczka Srebrna (*Szrzebna, Srebrna*) w województwie podolskim, na rzecz Szymona Potockiego. Cesji może Tyszkiewicz dokonać przed dowolnymi księgami autentycznymi Królestwa i wówczas Potocki uzyska je prawem dożywotnim.

jęz. pol.

38

k. 27v–28 Warszawa, 20 grudnia 1635

Król pozwala, by Janusz Tyszkiewicz, wojewoda kijowski, starosta żytomierski, mógł ustąpić z praw dożywotnich do wsi Staniszówki[1] w starostwie żytomierskim, na rzecz Jana Lipleńskiego, podwojewodziego kijowskiego. Cesji może Tyszkiewicz dokonać przed dowolnymi księgami autentycznymi Królestwa i wówczas Lipleński uzyska je prawem dożywotnim.

jęz. pol.

[1] *Staniszewka, Staniszówka*, Jabłonowski, *Lustracye Królewszczyzn*, s. 117.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

39

k. 28–29v Warszawa, 20 grudnia 1635

Król potwierdza nadanie Zygmunta III Wazy, w którym władca ten nadał na lat trzydzieści Janowi von Holtze Guldenbalkowi, rycerzowi złotej ostrogi, sekretarzowi królewskiemu, kapitanowi królewskiej piechoty, pewne dobra na Małej Żuławie Malborskiej; około szesnaście włók ziemi (*mansus*), tyle ile posiadał zmarły Absolon Langenaw i które uzyskał drogą cesji od niejakich Kokalewa, oraz Szymona Bahra. Dobra te położone były we wsiach Tynendorf (*Teinsdorf*), Balaw (*Palaw*) i Węgel (*Wengelen*). Do tego von Holtze uzyskał prawa do dworu Teinenhof oraz do przejazdu i karczmy w tej wsi (*Teinsdorf*), a także do browaru i młyna[1]. Nadanie obejmuje żonę von Holtze, Magdalenę Uxkul i ich spadkobierców. Von Holtze zobowiązany jest do płacenia rocznego czynszu ekonomowi malborskiemu, otrzymuje zaś dodatkowo, na okres trzydziestu lat, jeziora Schonsee i Muckensee, nie posiadające dzierżawców, z obowiązkiem płacenia corocznego czynszu. Von Holtze zasłużył się w wojnach pruskich, moskiewskich, tureckich.

jęz. łac.

[1] Zob. *Źródła do dziejów ekonomii malborskiej*, t. II, s. 128.

40

k. 29v–30v Warszawa, 20 grudnia 1635

Król, ze względu na rozliczne zasługi Aleksandra Piaseczyńskiego, kasztelana kijowskiego, starosty ulanowskiego, nowogrodzkiego i za jego wstawiennictwem, nadaje prawo magdeburskie miasteczku Uładówka (*Uładów*)[1], dziedzicznej własności Piaseczyńskiego, w województwie podolskim, powiecie latyczowskim. Ustanowione zostają dwa jarmarki doroczne: pierwszy po św. Piotrze Rzymskim (29 VI), drugi na dzień sam Dymitra Ruskiego (8 X). Targi odbywać się mają w czwartki. Targ bydlęcy ma odbywać się w wigilię jarmarków albo przed wigilią.

jęz. pol.

[1] Może chodzi o Uładówkę, wieś nad Bohem, 65 km drogą na wsch. od Latyczowa? Zob. SGKP XII, s. 789–90.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

41

k. 30v–31 Warszawa, 22 grudnia 1635

Król nadaje Janowi Dąmbskiemu, dotychczas cześnikowi inowrocławskiemu, urząd kasztelana konarskiego kujawskiego, wakujący po śmierci [Jana Jaranda] Wilkostowskiego[1].

jęz. łac.

[1] Zob. U VI/2, nr 1218–1219.

42

k. 31v Warszawa, 27 grudnia 1635

Król, za wstawiennictwem pewnych doradców, uwalnia na dwanaście lat kamienicę Gerarda Leslara, muzyka królewskiego, położoną na przedmieściu Krakowa, z obowiązku przyjmowania gości; dygnitarzy, urzędników, dworzan tak podczas sejmów jaki i poza nimi.

jęz. łac.

[na k 31v informacja o końcu przywilejów z roku 1635]

[k. 31 a — pusta, skasowana, dopisek „Vacua"]

[k. 32 — informacja o początku wpisów przywilejów z roku 1636]

[1636]

43

k. 32–32v Toruń, 4 stycznia 1636

Król nadaje Pawłowi Działyńskiemu, wojewodzie pomorskiemu, staroście bratiańskiemu, pensję roczną w wysokości czterech tysięcy złotych z dochodów ekonomii malborskiej na św. Jana Chrzciciela (24 VI).

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

44

k. 33 Gdańsk, 15 stycznia 1636

Król uwalnia dożywotnio sławetną Annę, wdowę po Stanisławie Stężyckim, z wszelkich obciążeń, czynszów i danin miejskich w mieście Świeciu, także ciężarów prywatnych jak czynszów, podwód, stacji wojskowych.

jęz. łac.

45

k. 33–33v Gdańsk, 16 stycznia 1636

Król nadaje Władysławowi Zdziarskiemu urząd podsędka warszawskiego, wakujący po wyniesieniu na urząd sędziego warszawskiego Jana Nagórki.

jęz. łac.

46

k. 33v–34v Gdańsk, 19 stycznia 1636

Król potwierdza przywilej Zygmunta III, wystawiony w Warszawie 20 IV 1619 roku, podpisany przez króla i Jakuba Zadzika, sekretarza wielkiego koronnego. Król zatwierdził w nim kupno przez poważnego (honoratus) Jakuba Dilapa karczmy Hakenbude, z prawem wyszynku i z dwoma ogrodami, we wsi Boręty (*Barenthe*) na Żuławie Malborskiej.

jęz. łac.

47

k. 34v–35v Gdańsk, 20 stycznia 1636

Król potwierdza dokument pergaminowy, zapisany w języku niemieckim, wystawiony przez Mikołaja [Kościeleckiego] z Kościelca, starostę bydgoskiego, nieszawskiego, tucholskiego, świeckiego, człuchowskiego, w Tucholi, 3 grudnia 1483 roku (*feria tertia ante Conceptionis Virginis Mariae*), w obecności świadków: Mikołaja Wonszwaskiego[1], sędziego ziemskiego tucholskiego i innych świadków. Kościelecki, dla odbudowy wsi królewskiej Piastoszyn, zniszczonej przez wrogów, przywraca w niej sołtysa, zgodnie ze starym przywilejem zapisanym

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

w księdze grodzkiej tucholskiej. Zgodnie ze starym zwyczajem sołectwo to wyposażone było w trzy łany, co zostaje utrzymane. Sołectwo otrzymuje w drodze zakupu pracowity Jan Garche i jego spadkobiercy, wraz z wolniznami wedle prawa chełmińskiego. Ponadto sołtys otrzymuje m.in. włókę ziemi, z której płacić ma czynsz. Sołtys otrzymywać ma trzeciego denara z opłat sądowych. Oprócz szarwarków oraz innych służb kmiecie zobowiązani są do płacenia szesnastu skojców dobrej monety, z każdej włóki, na św. Marcina (11 XI) do dworu tucholskiego. Potwierdzenie otrzymuje (plebejusz) Samuel, obecny sołtys.
jęz. łac.

[1] Wg U V/2 nr sędzią z. tucholskim był Mikołaj Wysocki.

48

k. 35v–36 Gdańsk, 20 stycznia 1636

Król nadaje urząd podsędka przemyskiego Remigianowi Wojakowskiemu (*Wujakowski*), dotychczasowemu podstolemu przemyskiemu. Na urzędzie tym był wakat po wyniesieniu Aleksandra Przedwojewskiego na urząd kasztelana lubaczowskiego[1].
jęz. łac.

[1] Zob. U III/1 nr 1925–1926.

49

k. 36–36v Gdańsk, 20 stycznia 1636

Król pozwala, by Jerzy Hejna (*Heina*), ławnik pucki, mógł ustąpić z praw dożywotnich do pastwiska zwanego Sparaw, położonego w województwie i powiecie malborskim, na rzecz Gneomara Reinholda Krokowskiego, pułkownika królewskiego, który zasłużył się w różnych wyprawach na wrogów chrześcijaństwa, a także na rzecz jego żony, Brygidę Hejnowej (*Heinowej*)[1]. Zeznanie może złożyć przed dowolnymi aktami autentycznymi Królestwa.
jęz. łac.

[1] Zob. *Źródła do dziejów ekonomii malborskiej*, t. II, s. 123.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

50

k. 36v–37v Gdańsk, 22 stycznia 1636

Król nadaje dobra Berwaldt, Neuminsterberg i Firstenwerder w województwie malborskim, Eggardowi *a Kempen*, burmistrzowi gdańskiemu i jego żonie Dorocie Szumanownej, w dzierżawę emfiteutyczną na lat trzydzieści. Małżonkowie uzyskali już wcześniej prawa dożywotnie do tych dóbr, które nadal posiadają, lecz wobec przemian i zniszczeń po wojnie pruskiej musiano ustalić nowe warunki[1]. Obecnie mają sprowadzić do tych dóbr trzydziestu dwóch chłopów zwanych gburami, dwunastu zagrodników, i pomóc im w odbudowie. Wadium w sprawie ustala się na sześć tysięcy złotych polskich.

Decyzja o nadaniu została powzięta w oparciu o relację Wojciecha Kadzidłowskiego, pisarza ziemskiego łęczyckiego i Jana Staniszewskiego, sekretarza JKM, którzy w wyniku odpowiedniej konstytucji sejmowej z 1631 roku, wysłani zostali przez Zygmunta III do Prus Królewskich, dla zbadania stanu tej prowincji po wojnie pruskiej.

[1] Zob. *Sumariusz Metryki Koronnej. Seria Nowa*, T. 1, opr. W. Krawczuk, s. 50, nr 159. *Berwald* dziś to Niedźwiedzica, *Neuminsterberg* to Nowa Kościelnica, *Firstenwerder* to Żuławki.

51

k. 37v–38 Gdańsk, 24 stycznia 1636

Król pozwala, by Krzysztof Świętosławski, zaufany dworzanin królewski, mógł ustapić z praw dożywotnich do wsi Chotyniec i Chruszczowiec, czyli Hruszów (*Chruszow*)[1] w województwie ruskim, a także do wsi Radziwice, Jadźwingi, Koniuszki[2] w tymże województwie, powiecie sanockim, na rzecz [...][3]

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

jęz. łac.

[1] Zob. RZPrzem1674, s. 88, 98.

[2] Nazwy przekręcone, próżno szukać ich w ziemi sancockiej (zob. RZSan1655). Chodzi o klucz, obejmujący wsie wyłączone ze star. wiszeńskiego, leżące na płd.–wsch. od Krukieniec: Radyniec (Radynice), Jatwięgi i Kornice w z. przemyskiej, zob. LWRusk1661, cz. I, s. 106–110; RZprzem1674, s. 146.

[3] Zostawiono puste miejsce na imię i nazwisko beneficjenta.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

52

k. 38v Gdańsk, 22 stycznia 1636

Król nadaje zasłużonemu Mikołajowi z Otoka Zaleskiemu urząd wojskiego łęczyckiego, wakujący po śmierci [Pawła] Charbickiego[1].

jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię; zob. U II/2 nr 656–657.

53

k. 38v–39 Gdańsk, 23 stycznia 1636

Król pozwala Andrzejowi Czarneckiemu, burgrabiemu zamku krakowskiego, dworzaninowi królewskiemu, ustąpić z praw dożywotnich do pensji, czyli stacji rocznej, w wysokości osiemdziesięciu złotych polskich z dochodów klasztoru staniąteckiego, na rzecz Anny Kotlickiej, żony sławetnego Jana Kotlickiego. Cesji dokonać może przed dowolnymi aktami autentycznymi Królestwa.

jęz. łac.

54

k. 39–39v Gdańsk, 23 stycznia 1636

Król pozwala Andrzejowi Czarneckiemu, burgrabiemu zamku krakowskiego, dworzaninowi królewskiemu, ustąpić z praw dożywotnich do pensji czyli stacji rocznej w wysokości osiemdziesięciu złotych polskich z dochodów opactwa w Mogile na rzecz Anny Kotlickiej, żony sławetnego Jana Kotlickiego. Cesji dokonać może przed dowolnymi aktami autentycznymi Królestwa.

jęz. łac.

55

k. 39–40 Gdańsk, 23 stycznia 1636

Król pozwala Andrzejowi Czarneckiemu, burgrabiemu zamku krakowskiego, dworzaninowi królewskiemu, ustąpić z praw dożywotnich do wsi Kasinka w województwie krakowskim na rzecz sławetnych Jana

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Kotlickiego, rajcy krakowskiego i jego małżonki Anny. Cesji dokonać może w dowolnych aktach autentycznych Królestwa.
jęz. łac.

56

k. 40–41 Gdańsk, 24 stycznia 1636

Król nadaje tenutę tolkmicką w województwie malborskim, Stanisławowi Działyńskiemu, kasztelanowi gdańskiemu w dzierżawę emfiteutyczną na lat trzydzieści. Działyński uzyskał już wcześniej prawa dożywotnie do tych dóbr, które nadal posiada wraz z żoną, Marianną z Żalna (*Zalin*), lecz wobec przemian i zniszczeń po wojnie pruskiej musiano ustalić nowe warunki. Obecnie Działyński ma sprowadzić do tych dóbr pięćdziesięciu chłopów zwanych gburami, trzydziestu pięciu zagrodników i pomóc im w odbudowie. Wadium w sprawie ustala się na trzydzieści tysięcy złotych polskich.

Decyzja o nadaniu została powzięta w oparciu o relację Wojciecha Kadzidłowskiego, pisarza ziemskiego łęczyckiego i Jana Staniszewskiego, sekretarza JKM, którzy w wyniku odpowiedniej konstytucji sejmowej z 1631 roku wysłani zostali przez Zygmunta III do Prus Królewskich dla zbadania stanu tej prowincji po wojnie pruskiej.
jęz. łac.

57

k. 41–42 Gdańsk, 26 stycznia 1636

Król, wobec informacji przyniesionych przez komisarzy do rokowań w Sztumdorfie, a także wobec powrotu części Prus Królewskich dotkniętych najazdem szwedzkim pod jego władztwo, potwierdza prawa Izaaka Spiringa do dworu i karczmy we wsi Grunowo (*Grunaw*), położonej na Małej Żuławie Malborskiej, a także do dziesięciu włók ziemi, oraz zwolnienia od szarwarków i czynszów, jakie posiada na prawie dziedzicznym[1].
jęz. łac.

[1] Wzm. o okazaniu przywileju w r. 1636 zob. *Źródła do dziejów ekonomii malborskiej*, t. II, s. 121.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

58

k. 42–42v Gdańsk, 26 stycznia 1636

Król stwierdza, że mieszkańcy wsi Rudno (*Rauden*) uzyskali niegdyś poświadczenie od Zygmunta III Wazy, dotyczące umowy dzierżawy pewnych pastwisk w Benau[1] oraz włóki w Libental w starostwie sztumskim, który to kontrakt zawarty został ze zmarłym Andrzejem Łapińskim[2]. Na mocy tej umowy poddani trzymać mieli te dobra przez lat dwadzieścia, wnosząc ustalony czynsz. Jednakże zamieszanie związane z wojną spowodowało, że poddani ci nie uzyskali żadnych korzyści z tej umowy. Po śmierci Łapińskiego dożywotnie prawa do tych dóbr uzyskał Andrzej Kęsowski [także *Kęssowski*), dworzanin pokojowy królewicza [Jana] Kazimierza, brata króla. Zawarł on, przy pośrednictwie starosty borzechowskiego nową umowę w Borzechowie, 2 XI 1635 w sprawie dzierżawy tych pastwisk. Na prośbę poddanych król aprobuje ten kontrakt, czas dzierżawy ustala na lat dziesięć, mając na względzie pierwsza umowę. Czynsz wnoszony ma być do ekonomii malborskiej.

jęz. łac.

[1] Inaczej Benhof.

[2] Zob. *Źródła do dziejów ekonomii malborskiej*, t. II, s. 130.

59

k. 43 Gdańsk, 31 stycznia 1636

Król potwierdza prawa sławetnego Grzegorza Wilhma (*Vilhm*) do przewozu przez Wisłę przy Tczewie. Prawa te Vilhma uzyskał na mocy przywileju wydanego przez Zygmunta III Wazę. Podaje się do wiadomości wszystkich szczególnie ekonoma malborskiego, starosty tczewskiego i magistratu Tczewa.

jęz. łac.

60

k. 43–44 Gdańsk, 5 lutego 1636

Król nadaje Mikołajowi Wojciechowi z Oleksowa Gniewoszowi, opatowi koprzywnickiemu, urząd sekretarza wielkiego koronnego, wakujący po wyniesieniu na podkanclerstwo koronne Piotra Gembickiego[1],

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

dziekana krakowskiego, kustosza gnieźnieńskiego, prepozyta generalnego miechowskiego.
jęz. łac.

[1] U X, nr 944.

61

k. 44–45 Gdańsk, 5 lutego 1636

Król zatwierdza prawa Szwedów, którzy dotrzymali wiary Zygmuntowi III i udali się z nim do Rzeczypospolitej, do pensji w wysokości czternastu tysięcy czterystu pięćdziesięciu złotych polskich z portu gdańskiego. Król podwyższa dodatkowo tę pensję o cztery tysięcy złotych polskich z dochodów portów, zatwierdza także wszystkie inne pensje tej nacji przyznane czy to na dworze królewskim, czy w Elblągu, czy też u komisarzy.
jęz. łac.

62

k. 45v Gdańsk, 6 lutego 1636

Król uwalnia kamienicę braci: sławetnych Jerzego i Daniela Fridrichów (Fridrich), mieszczan gdańskich z obowiązku przyjmowania gości. Kamienica ta położona była przy placu Gdańska, między budynkiem należącym do Salomona Schumanna z jednej i budynkiem Kerschensteinów (*Kesterianas*) z drugiej strony.
jęz. łac.

[1] Zapewne przy Długim Targu.

63

k. 46 Gdańsk, 4 lutego 1636

Król nadaje Krzysztofowi Gembickiemu, staroście gnieźnieńskiemu, królewskiemu dworzaninowi pokojowemu, dożywotnio pensję roczną w wysokości pięciuset czterdziestu dukatów węgierskich, z czystego złota, z donacji magistratu Gdańska dla króla polskiego w wysokości dwóch tysięcy dukatów węgierskich, z czystego złota, płatnych na

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

św. Jana Chrzciciela (24 VI) i na święto Bożego Narodzenia (25 XII), wedle przywileju króla Kazimierza Jagiellończyka, wydanego w Elblągu 16 VI 1454[1].
jęz. łac.

[1] W dokumencie błędnie określono datę na 1554.

64

k. 46v Gdańsk, 8 lutego 1636

Król przyjmuje sławetnego Henryka Bronchorsta, mieszczanina gdańskiego w poczet swych serwitorów i faktorów.
jęz. łac.

65

k. 47–47v Gdańsk, 8 lutego 1636

Król pozwala wpisać do akt kancelarii mniejszej koronnej i wydać w postaci ekstraktu oblatowany dokument Zygmunta III, wystawiony w Warszawie 18 marca 1590 roku, podpisany przez króla i J. Gałczyńskiego. Król, dla powiększenia dochodów ekonomii malborskiej, nadał w trzydziestoletnią dzierżawę (plebejuszowi) Szymonowi Barowi dobra Markusy (*Marcushoff*), położone na małej Żuławie Malborskiej, obejmujące sześćdziesiąt i pół włóki i las Drużno (*Drausnen*) obejmujący dziewięćdziesiąt dwie i pół włóki, które niegdyś zostały zagospodarowane przez sławetnych: Jakuba Heidemanna, Jerzego Gissena i Jana Clausena, z nadania Jana Dulskiego, ekonoma malborskiego. Dzierżawa nie obejmuje tej części lasu, którą Dulski wyznaczył Mikołajowi Kokalewskiemu, a także prawa do połowu ryb w jeziorach Mukensee i Pfafensee. Na święto Bożego Narodzenia, z wyłączeniem najbliższych, Bar i jego spadkobiercy płacić będą z Markusów trzy tysiące grzywien pruskich, z Drużna od każdej włóki uprawnej pięć grzywien pruskich[1].

Relacja Piotra Gembickiego, biskupa przemyskiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Zob. *Źródła do dziejów ekonomii malborskiej*, t. II, s. 128.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

66

k. 48–49 Elbląg, 13 lutego 1636

Król pozwala wpisać do akt kancelarii mniejszej koronnej i wydać w postaci ekstraktu swój dokument, wystawiony w Krakowie, na sejmie koronacyjnym, 19 II 1633 roku, podpisany przez króla i Piotra Żerońskiego. Akt ów zawierał potwierdzenie następujących dokumentów pergaminowych: 1. przywileju Zygmunta I, wydanego w Poznaniu 8 lutego 1513 roku (*Feria tercia post Festum Sancta Dorothea Virginis Proxima*). Postanowiono w nim, żeby nikt obcy spoza Międzyrzecza i Skwierzyny nie śmiał sprzedawać na łokcie sukna szarego powyżej ceny trzech groszy polskich. 2. Drugi z potwierdzanych dokumentów wystawiony przez Zygmunta III, w Warszawie 2 X 1616 roku, zawierał oświadczenie Aleksandra Zborowskiego, starosty międzyrzeckiego, wystawione na zamku międzyrzeckim, w dniu 2 lipca 1616 roku, w którym starosta zakazywał sprzedaży sukna przez cudzoziemców w Międzyrzeczu i Skwierzynie. Władysław IV potwierdził te postanowienia we wszystkich punktach i klauzulach[1].

Relacja Piotra Gembickiego, biskupa przemyskiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac., jęz. pol.

[1] Druk w: *Codex Diplomaticus Majoris Poloniae,* wyd. Kazimierz Raczyński, Poznań 1840, s. 199–202.

67

k. 49–49v Elbląg, 13 lutego 1636

Król pozwala wpisać do akt kancelarii mniejszej koronnej i wydać w postaci ekstraktu swój dokument, wystawiony w Warszawie 28 kwietnia 1633 roku. W dokumencie tym król, uznając zasługi Samuela Konarskiego, wojewody malborskiego, starosty dzierzgońskiego (kiszporskiego) i kiszewskiego, rozszerza jego prawa dożywotnie do starostwa kiszewskiego na jego żonę Izabellę Konarską *de Karnkowe*, córkę Jana Karnkowskiego, wojewody płockiego.

Relacja Piotra Gembickiego, biskupa przemyskiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

68

k. 50–51 Elbląg, 13 lutego 1636

Król pozwala wpisać do akt kancelarii mniejszej koronnej i wydać w postaci ekstraktu swój dokument, wystawiony w Gdańsku 10 XI 1635 roku. W dokumencie tym zawarte było potwierdzenie dwóch aktów: Zygmunta III, wystawionego w Warszawie 20 III 1632 roku i Władysława IV, wystawionego w Krakowie 10 IV 1633 roku. Zawierały one deklarację i ordynację cechu ślusarzy gdańskich. Władysław IV zachowuje ich przy tych rozporządzeniach i potwierdza je.

Relacja Piotra Gembickiego, biskupa przemyskiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

69

k. 51–52 Elbląg, 15 lutego 1636

Król pozwala wpisać do akt kancelarii mniejszej koronnej i wydać w postaci ekstraktu swój dokument, wystawiony w Warszawie 13 IX 1634 roku, podpisany przez króla i Jana Romiszewskiego. W akcie tym król nadał Rychardowi Leweszowi, urzędnikowi skarbowemu i sekretarzowi królewskiemu urząd burgrabiego malborskiego, wakujący po śmierci Konstantyna Szwabe.

Relacja Piotra Gembickiego, biskupa przemyskiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

70

k. 52–52v Królewiec, 20 lutego 1636

Król pozwala wpisać do akt kancelarii mniejszej koronnej i wydać w postaci ekstraktu dokument Zygmunta III, wystawiony w Warszawie 20 lipca 1628 roku, podpisany przez króla i Jana Lipskiego. Król zgodził się w nim na prośbę Zygmunta Ferdynanda z Leżenic Gostomskiego, dworzanina JKM, złożoną po zawarciu przezeń małżeństwa z Anną Leśniowolską, zgodnie z konstytucją sejmową z roku 1609 i rozszerzył prawa dożywotnie do dóbr Sanniki w ziemi gostynińskiej, przysługują-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

ce na lat sto Hieronimowi Gostomskiemu, wojewodzie poznańskiemu na rzecz Anny Leśniowolskiej.

Relacja Piotra Gembickiego, biskupa przemyskiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

71

k. 53–53v Królewiec, 19 lutego 1636

Król zatwierdza Jakuba Jakobsona, administratora mennic Królestwa, tenutariusza Nowego Dworu Gdańskiego (*Tigenhoffen*), w posiadaniu tenuty nowodworskiej, tak jak trzymał ją kiedyś Ernest Wejher i jego poprzednicy, przed niedawną wojną. Gdyby któryś z poddanych czy chłopów tamże powoływał się na jakieś umowy, przywileje czy zwyczaje, za wyjątkiem tych potwierdzonych, to nie mają one żadnej mocy.
jęz. łac.

72

k. 53v–54 Królewiec, 20 lutego 1636

Król oznajmia uniwersałem skierowanym do dowódców wojsk, że w imieniu poddanych Nowego Dworu Gdańskiego (*Tigenhoffen*) została złożona prośba o uwolnienie ich od wszystkich nadzwyczajnych ciężarów i stacji militarnych, na co władca się zgadza.
jęz. łac.

73

k. 54–54v Wilno, 2 marca 1636

Król pozwala Joachimowi, hrabiemu na Tarnowie Tarnowskiemu, wojewodzie wendeńskiemu i jego żonie, Annie z Dąbrowicy Firlejównie, ustąpić z praw dożywotnich do wsi Przysieki, w województwie krakowskim, na rzecz małżonków; Piotra z Lubrańca Dąmbskiego i Anny Byszewskiej. Cesji dokonać mogą przed dowolnymi aktami autentycznymi Królestwa.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

74

k. 54v–55v Wilno, 12 marca 1636

Król, na prośbę rektora, zatwierdza Uniwersytet w Królewcu w prawie do warzenia piwa, jakie uzyskał od swego fundatora księcia Albrechta Hohenzollerna, które to prawo zatwierdzane było przez poprzednich królów Polski. Uniwersytet zwolniony jest z tego tytułu z obowiązku płacenia akcyzy oraz innych opłat miejskich. Prawa obejmuje Uniwersytet i jego profesorów.

jęz. łac.

75

k. 55v–56 Wilno, 17 marca 1636

Król w uznaniu zasług, jakie Ferdynand Myszkowski oddał Zygmuntowi III, pozwala mu ustąpić z praw dożywotnich do starostwa grodeckiego na rzecz brata, Władysława.

jęz. łac.

76

k. 56–56v Wilno, 20 marca 1636

Król nadaje Stefanowi Reczyńskiemu nowo utworzony urząd miecznika nowogrodzkiego siewierskiego. Reczyński zasłużył się w wyprawach przeciw poganom i w ekspedycjach moskiewskich[1].

jęz. pol.

[1] Zob. U III/4, nr 1743.

77

k. 56v–57 Wilno, 20 marca 1636

Król nadaje Mikołajowi Głogowskiemu nowo utworzony urząd cześnika nowogródzkiego. Głogowski zasłużył się w różnych ekspedycjach wojennych[1].

jęz. pol.

[1] Inf. o utworzeniu urzędu — mylna, zob. U III/4, nr 1664.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

78

k. 57–57v Wilno, 20 marca 1636

Król nadaje Stefanowi Lwowi[1] nowo utworzony urząd łowczego nowogródzkiego. Lew zasłużył się w różnych ekspedycjach wojennych.

jęz. pol.

[1] Pisownia nazwiska Lew, Lwow, zob. U III/4, nr 1719.

79

k. 58–58v Wilno, 20 marca 1636

Król nadaje Stanisławowi Szypowiczowi (in. Sipowicz) nowo utworzony urząd skarbnika nowogródzkiego. Szypowski zasłużył się jako żołnierz [1].

jęz. pol.

[1] Zob. nr U III/4, nr 1918.

80

k. 58v–59 Wilno, 27[1] marca 1636

Król, w uznaniu zasług żołnierskich Andrzeja Kossakowskiego, chorążego czernihowskiego, ponawia zezwolenie Zygmunta III Wazy, by Kossakowski wymierzył sobie czterysta włók w województwie czernihowskim, czego dotąd nie zrobił, między uroczyskami Iwanhorodem i Berzną, między Bachmaty i Ombiszem (*Umbisz*) i Siwołojem nad rzeką Pleską z oboma brzegami. Pomiarów dokonać ma mierniczy królewski, dobra te otrzymuje prawem lennym, zobowiązany jest do obrony tamtejszych zamków. Kossakowski odznaczył się podczas wypraw wołoskich, moskiewskich, pruskich.

jęz. pol.

[1] Cyfra „V" (XXVII) słabo czytelna.

81

k. 59–60v Wilno, 25 marca 1636

Król zatwierdza list graniczny, wystawiony we wsi (*derewni*) Perekuby 30 XI 1635 roku, podpisany i opieczętowany przez urzędników ziem-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

skich czernihowskich, dotyczący wyznaczenia granic między dobrami Ohromiewicze[1] (*Ohronieiowszczyzna*), należącymi do Adama Kisiela, podkomorzego czernihowskiego, starosty nossowskiego oraz Mikołaja Kisiela, chorążego nowgródzkiego, rotmistrza królewskiego z jednej strony, a dobrami Łozy, należącymi do Jana i Krzysztofa Faszczów (*Fasczów*). Dokument podpisali: Adam Kisiel, podkomorzy czernihowski, Stanisław Piączyński, podsędek czernihowski, Jan Piączyński, sekretarz JKM, Krzysztof Zembrzycki, wojski czernihowski, Jan Fascz, Krzysztof Faszcz (*Fascz*), Hrehory Zabłocki, generał województwa czernihowskiego, Mikołaj Kossakowski, kasztelan czernihowski, starosta wiski, marszałek komisji województwa czernihowskiego, Mikołaj Dunin Suligostowski, kanonik gnieźnieński, sekretarz królewski.
jęz. pol.

[1] Zob. Petro Kułakows'kyj *Czernihowo–Siwerszczyna*, s. 435, same Ohromiewicze to derewnia.

82

k. 60v–61 Wilno, 26 marca 1636

Król, mając wzgląd na zasługi Jana Kunińskiego, sędziego starodubowskiego (starodębskiego)[1], pozwala mu na ustąpienie z prawa lennego do dóbr Czausow, Witelm, Deszkowice i Horodiszcze, leżące w powiecie nowogródzkim na rzecz Krzysztofa Muchowieckiego, zasłużonego żołnierza, jego małżonki i potomków. Cesji dokonać może przed dowolnymi aktami autentycznymi Królestwa. Nadanie nie obejmuje prawa do wytwarzania saletry i towarów leśnych. Zobowiązany jest Muchowiecki do obrony tamtejszych zamków[2].
jęz. pol.

[1] UWKL, IV, nr 2304 notują go z urzędem sędziego dopiero od 26 III 1638.
[2] Zob. dok. 102/1556.

83

k. 61v–62 Wilno, 27 marca 1636

Król, mając wzgląd na zasługi Krzysztofa Muchowieckiego, pozwala mu na ustąpienie z prawa lennego do wsi (*derewni*) Wierzchołosie, leżącej w księstwie czernihowskim na rzecz Mikołaja Kisiela, chorą-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

żego nowogródzkiego, rotmistrza królewskiego, odważnego dowódcy. Nadanie obejmuje wszystkie przynależne dobra z uwzględnieniem ograniczenia komisarskiego i własności zmarłego Jana Kunowskiego, kapitana i wójta czernihowskiego, nie obejmuje zaś prawa do wytwarzania saletry i towarów leśnych. Zobowiązany jest Muchowiecki do obrony tamtejszych zamków, uzyskuje też plac na zamku czernihowskim.
jęz. pol.

84

k. 62–63 Wilno, 27 marca 1636

Król pozwala Adamowi Korsakowi, zasłużonemu w różnych wyprawach wojennych, ustąpić praw lennych do dwudziestu włók we wsi (derewni) Kamiona, przynależnej do zamku czernihowskiego, na rzecz Andrzeja Chodyki. Prawa te Korsak uzyskał od królewicza Władysława przywilejem wydanym w Warszawie 20 września 1629 roku. Cesji dokonać może w dowolnych aktach autentycznych Królestwa. Chodyka zobowiązany będzie do obrony zamku czernihowskiego.
jęz. pol.

85

k. 63–63v Wilno, 27 marca 1636

Król w uznaniu zasług Aleksandra Kisiela z Brusiłowa, pozwala mu zrzec się praw lennych do wsi (derewni) Uzdzice (*Uzdzica*) w województwie czernihowskim, powiecie nowogródzkim na rzecz zasłużonego żołnierza, Aleksandra Łuszczewskiego.
jęz. pol.

86

k. 63v–64 Jurbork, 29 marca 1636

Król nadaje Stefanowi Wojnarowskiemu urząd łowczego kijowskiego, wakujący po śmierci Wacława Żmijowskiego[1].
jęz. łac.

[1] Zob. U III/4, nr 120–121.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

87

k. 64–64v Wilno[1], 29 marca 1636

Król nadaje Krzysztofowi Żydowskiemu (*Zydowski*) urząd chorążego zatorskiego, wakujący po śmierci Krzysztofa Porębskiego (*Porembski*)[2].

jęz. łac.

[1] Miejsce wystawienia dokumentu niepewne, może Jurbork, zob. dok. 86.
[2] Zob. U IV/2 nr 601–602.

88

k. 64v–65v Wilno, 28 marca 1636

Król pozwala Mikołajowi Judyckiemu, chorążemu rzeczyckiemu, zrzec się praw lennych do pustoszy Uszawy nad rzeką Desną (*Dezną*) z Borkiem Katarzyńskim nad rzeką Snow (*Snowią*), na rzecz zasłużonych Bazylego i Pawła Sołtyków. Prawa te Judycki uzyskał drogą cesji od Anny, wdowy po Adamie Ryszkowskim. Nadanie nie obejmuje prawa do wytwarzania saletry i towarów leśnych. Sołtykowie będą zobowiązani do obrony tamtejszych zamków.

jęz. pol.

89

k. 65v–66v Wilno, 28 marca 1636

Król, uznając zasługi militarne Władysława Rozdrażewskiego, nadaje mu w dożywocie wieś Drozdowice zwaną też Turzynka, a także wójtostwo wsi Wyszatyce (*Wisiatycze*) z młynem na stawie pod tą wsią oraz jeszcze jeden młyn na rzece Wiar pod Nehrybką (*Niechrybka*), oraz spichlerz w Wyszatyczach (*Wisiatyczach*), położone w województwie ruskim, ziemi przemyskiej. Dobra te wakowały po śmierci Samuela Tarnowskiego. Rozdrażewski odznaczył się w wyprawach moskiewskich, wołoskich, pruskich.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

90

k. 66v–67v Wilno, 2 kwietnia 1636

Król nadaje Janowi Mikołajowi Daniłowiczowi, podskarbiemu koronnemu, staroście przemyskiemu, samborskiemu w dożywocie starostwo ratneńskie, w województwie ruskim, ziemi chełmskiej, wakujące po śmierci Mikołaja Sieniawskiego, podczaszego koronnego[1].

jęz. łac.

[1] U X, nr 591 notują jego śmierć 17 IV 1636.

91

k. 67v–68v Wilno, 5 kwietnia 1636

Król nadaje Konstantemu Korybutowi Wiśniowieckiemu urząd wojewody bełskiego, wakujący po śmierci Rafała Leszczyńskiego. Wiśniowiecki zasłużył się w czasie wojny moskiewskiej i tureckiej[1].

jęz. łac.

[1] Zob. U III/2, nr 387, 388.

92

k. 68v–69 Wilno, 9 kwietnia 1636

Król, w uznaniu zasług, nadaje Piotrowi Stankarowi, sekretarzowi królewskiemu, pisarzowi grodzkiemu horodelskiemu, prawo do wykupienia wójtostwa horodelskiego, wakującego po śmierci Rafała Leszczyńskiego, wojewody bełskiego, starosty hrubieszowskiego, które to wójtostwo Stankar otrzymuje w dożywocie.

jęz. łac.

93

k. 69–70 Wilno, 9 kwietnia 1636

Król nadaje Andrzejowi Leszczyńskiemu, dworzaninowi pokojowemu JKM, dożywotnio miasto Dębno (*Dubno*) z wsiami Strzelce, Uchańka, Kładniów, Wydranica, w województwie bełskim, które wakowały po śmierci Rafała Leszczyńskiego, wojewody bełskiego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

94

k. 70–71 Wilno, 12 kwietnia 1636

Król, ze względu na zasługi w ekspedycji moskiewskiej Wojciecha Karwowskiego, porucznika służącego niegdyś pod chorągwią Hiacynta Mieleckiego, rozszerza przywilej, wydany w obozie pod Szemłowem, 20 maja 1634 roku, w którym Karwowski otrzymał prawem lennym wieś Judinow (*Indinow*) w ujeździe nowogrodzkim, wakującą po śmierci Pawła Zakrzewskiego. Ponieważ w przywileju tym nie były wyrażone pewne siedliszcza, król przychyla się do jego prośby i nadaje mu następujące siedliszcza: Michniowice, Ilaszowe i Serednie (*Srednie*), prawem lennym[1]. Nadanie nie obejmuje prawa do wytwarzania saletry i towarów leśnych. Zobowiązany jest do obrony tamtejszych zamków.

jęz. pol.

[1] Próby identyfikacji zob. Petro Kułakows'kyj *Czernihowo–Siwerszczina*, s. 416, 431.

95

k. 71–72 Wilno, 12 kwietnia 1636

Król pozwala, by Stanisław Pęski mógł ustąpić z praw lennych do pustoszy Żorawlewo, Krostelewo i Plautury w nowogrodczyźnie na rzecz Pawła Karwowskiego, zasłużonego w niedawnej ekspedycji moskiewskiej pod chorągwią Hiacynta Mieleckiego. Cesji dokonać może do dowolnych ksiąg autentycznych Królestwa. Nadanie nie obejmuje prawa do wytwarzania saletry i towarów leśnych. Zobowiązany jest do obrony tamtejszych zamków.

jęz. pol.

96

k. 72–72v Wilno, 20 kwietnia 1636

Król, w uznaniu służby przy swym boku, nadaje Adamowi Kazanowskiemu, podkomorzemu koronnemu, staroście borysowskiemu i kozienickiemu, prawem lennym horodyszcze Szarapowo w powiecie nowogrodzkim, należące z dawna do Mieny (*Miana*) w tymże powiecie nowogrodzkim, które wróciło do dyspozycji królewskiej z pewnych względów po niejakim Wielczku[1]. Nadanie nie obejmuje prawa do wy-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

twarzania saletry, wolno mu jednak wytwarzać towary leśne. Zobowiązany jest do obrony zamków.
jęz. pol.

[1] Może tożsamy z Sebastianem Wilczkiem, aktywnym nieco później w tym powiecie, Kułakow'skyj, Czernihowo–Siwierszczyna, s. 349, 268.

97

k. 72v–73 Wilno, 22 kwietnia 1636

Król rozszerza dożywotnie prawa Krzysztofa Dłuskiego do wójtostwa wsi Krzczonów (*Krzconow*) w starostwie lubelskim na jego żonę, Katarzynę ze Zwiartowa. Dłuski zasłużył się w bojach z Tatarami, służył pod chorągwią Stefana z Potoka Potockiego.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Mikołaja Wojciecha Gniewosza, sekretarza wielkiego koronnego.
jęz. łac.

98

k. 73v–74 Wilno, 22 kwietnia 1636

Król, ze względu na potrzeby Księstwa Kurlandii, ustanawia znakomitego Godefreda Fabriciusa z Wrocławia na Śląsku notariuszem publicznym w Królestwie, zwłaszcza zaś w Księstwie Kurlandii, w Inflantach i Prusach. Fabricius zasłużył się w kancelarii księcia, a także jako pisarz ziemski mitawski.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

99

k. 74–76 Wilno, 25 kwietnia 1636

Król docenia wierność i stałość mieszczan Braniewa (*Brunsberg*), miasta w biskupstwie warmińskim, okazaną zwłaszcza podczas niedawnego ataku Gustawa Adolfa na Prusy. Król potwierdza zatem dawny herb miasta, przedstawiający smoka i jelenia pod drzewem, uzupełniając go jeszcze o postacie dwóch aniołów, a w górnej części o trzy kłosy ze snop-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

ka herbu królewskiego, które z kolei otaczają dwa półksiężyce[1], niżej zaś dodana ma być inskrypcja „Sub hoc sydere truncata vigesco"[2]. Król ustanawia także patrycjuszami miasta: burmistrza Szymona Wichmana, Mateusza Kristena, Łukasza Schulza, komornika Piotra Augstena, Piotra Schuknechta, Michała Prothmana, Krzysztofa Schmidta, Jerzego Prothmana, Piotra Siewiestha, Andrzeja Ludwiga (*Ludwuch*), rajców braniewskich, oni sami oraz ich potomkowie mają prawo używać tytułu patrycjusz, oraz ozdobić swój symbol rodowy (gmerk) poprzez położenie go na tarczy, ma on być koloru białego, co symbolizuje niewinność, na czerwonym polu, co symbolizuje krew przelaną za ojczyznę, pod hełmem z otwartą przyłbicą, w klejnocie zaś mają znajdować się trzy kłosy.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza JKM.

jęz. łac.

[1] Nawiązanie do herbu „Ostoja" ówczesnego biskupa warmińskiego Mikołaja Szyszkowskiego. Okoliczności nadania herbu. zob. Stanisław Achremczyk, Alojzy Szorc. *Braniewo*. Olsztyn 1995. Zob. też dok. 236. [2] Motto: „odżyję pod tą gwiazdą, choć ścięte".

100

k. 76–77[1] Wilno, 25 kwietnia 1636

Król pozwala Marcinowi Czyżewskiemu wykupić z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy młyn, czyli jego trzecią miarę, który to młyn położony jest we wsi Trościennica w starostwie bielskim. Czyżewski otrzymuje dożywotnie prawa do tych dóbr.

jęz. łac.

[1] Pojawia się wyjątkowo paginacja obu stron karty.

101

k. 77–78 Wilno, 25 kwietnia 1636

Król pozwala Janowi Magowskiemu, swemu żołnierzowi, wykupić z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy młyn, czyli jego trzecią miarę, który to młyn położony jest we wsi Ryboły (*Ryboly*) w starostwie bielskim. Magowski otrzymuje dożywotnie prawa do tych dóbr.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

102

k. 78–79 Wilno, 24 kwietnia 1636

Król ponawia swą zgodę, wydaną już uprzednio w Gdańsku, 13 września 1635 roku, aby Olbrycht Haraburda wraz z żoną, Heleną Hrawińską, mogli ustąpić na rzecz Jana Kunińskiego, wojskiego starodubowskiego (*starodębskiego*), i jego żony Ewy Szczawińskiej z praw lennych do wsi, czyli derewni Czauszowo, Witelm, Deszkowice, Horodiszcze i siedlisk do nich należących, położonych nad rzeką Sudość. Ponieważ prawa do Deszkowic i Horodiszcza ma także Aleksander Haraburda, brat Olbrychta, co nie zostało uwzględnione w pierwszym dokumencie, także i Aleksander otrzymuje prawo do takiej cesji. Nadanie nie obejmuje prawa do wytwarzania saletry i towarów leśnych. Kuniński zobowiązany jest natomiast do obrony tamtejszych zamków[1].

jęz. pol.

[1] Zob. dok. 82.

103

k. 79–79v Wilno, 28 kwietnia 1636

Król nadaje Stanisławowi Kobierzyckiemu, dotychczasowemu cześnikowi poznańskiemu, urząd podczaszego kaliskiego wakujący po śmierci Wojciecha (*Albertus*) Głębockiego, sekretarza królewskiego[1].

jęz. łac.

[1] Zob. U II/2 nr 287–288.

104

k. 80–80v Wilno, 22 kwietnia 1636

Król zezwala na wpisanie do księgi Metryki Koronnej kancelarii mniejszej dokumentu wystawionego w urzędzie grodzkim w Łomży, 28 kwietnia 1608 roku (*Feria secunda ante festum Sanctorum Philipi et Jacobi Apostolorum proximae*) podpisanego i opieczętowanego przez Nikodema Kossakowskiego, starostę łomżyńskiego i kolneńskiego oraz Bartłomieja Wyszomierskiego (*Wissomirski, Wisomierski*), podstarościego łomżyńskiego. Z ksiąg akt ten wypisał Czarczowski. Akt

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

ów zawierał dokument wystawiony przez Zygmunta III, w Krakowie 30 marca 1606 roku, podpisany przez króla i Stanisława Łubieńskiego. W dokumencie tym król, uznając zasługi Abrahama Biedrzyckiego, komornika królewskiego, oddane w czasach wojen moskiewskich Stefana Batorego, a potem na dworze królewskim, nadaje mu wójtostwa we wsi Piątnica i wsi Czarnocin, w starostwie łomżyńskim oraz dziesięć włók. Nadanie obejmuje także jego żonę Agnieszkę Żółtowską. Dokument okazany został w grodzie w obecności szlachciców: Wojciecha Boguskiego, woźnego ziemskiego, Kaspra Rawy, i Grzegorza Chylińskiego, którzy zgodzili się na intromisję Biedrzyckich do tych dóbr w dniu dzisiejszym [28 kwietnia 1608 r.].

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

105

k. 81 Wilno, 22 kwietnia 1636

Król zezwala na wpisanie do księgi Metryki Koronnej kancelarii mniejszej oblatowanego dokumentu Zygmunta III, wystawionego w Warszawie 18 czerwca 1627 roku, podpisanego przez króla i Jana Lipskiego. W dokumencie tym król nadał dożywotnio Andrzejowi Kęsowskiemu, dworzaninowi królowej Konstancji pastwiska w Benowie i włókę ziemi w Libental, które wakowały po śmierci Andrzeja Łapińskiego, starosty hamersztyńskiego[1].

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Zob. *Źródła do dziejów ekonomii malborskiej*, t. II, s. 130.

106

k. 81v Wilno, 30 kwietnia 1636

Król zezwala na wpisanie do księgi Metryki Koronnej kancelarii mniejszej oblatowanego dokumentu Zygmunta III, wystawionego w Warszawie 30 czerwca 1625 roku. W dokumencie tym król, za wstawiennictwem pewnych doradców, nadał plebejuszowi Hieronimowi Mantice (*Mantika*), kowalowi w stajni królowej, trzy bałwany soli rocznie z żup

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

wielickich, które przedtem otrzymywał zmarły plebejusz Walenty Paprocki, kowal stajni królewskiej. Otrzymywać będzie tę sól na święto Jana Chrzciciela (24 VI).

Relacja *ut supra*: Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

107

k. 82 Wilno, 30 kwietnia 1636

Król nadaje Janowi Kossowi, staroście borzechowskiemu, urząd chorążego chełmińskiego, wakujący po wyniesieniu na kasztelanię chełmińską Łukasza Elżanowskiego[1].

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

[1] Zob. U V/2 nr 10, 11.

108

k. 82v–84 Wilno, 3 maja 1636

Król nadaje Samuelowi Nadolskiemu, starostwo tczewskie z przydatkami w dzierżawę emfiteutyczną na lat dwadzieścia cztery. Nadanie obejmuje wspomniane starostwo z miastem Tczew, a także wsie Rokitki, Lubiszewo, Dąbrówka, Gorzędziej oraz folwarki Słoncza i Zajączkowo, a także wszystkie przydatki, ziemie, pastwiska, młyny, karczmy, lasy, dochody oraz przewóz i prawo połowu w rzece Wiśle. Nadolski uzyskał już wcześniej prawa dożywotnie do tych dóbr, lecz wobec przemian i zniszczeń po wojnie pruskiej musiano ustalić nowe warunki. Nadolski zasłużył się przez trzydzieści lat jako żołnierz, stracił pięciu braci w pierwszej wojnie moskiewskiej. Potem walczył z Tatarami pod hetmanem Stanisławem Żółkiewskim, brał udział w wojnie tureckiej i pruskiej, dowodząc piechotą. Ma doprowadzić starostwo do stanu sprzed wojny. Wadium w sprawie ustala się na dziesięć tysięcy złotych polskich.

Decyzja o nadaniu została powzięta w oparciu o relację Wojciecha Kadzidłowskiego, pisarza ziemskiego łęczyckiego i Jana Staniszewskiego,

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

sekretarza królewskiego, którzy w na podstawien konstytucji sejmowej z 1631 roku wysłani zostali przez Zygmunta III do Prus Królewskich dla zbadania stanu tej prowincji po wojnie pruskiej.
jęz. łac.

109

k. 84–84v Wilno, 3 maja 1636

Król nadaje Zygmuntowi Wyleżyńskiemu (*Wilczyńskiemu*) urząd podczaszego wołyńskiego, wakujący po ustąpieniu z niego Jana Wyleżyńskiego (*Wilczyńskiego*), ojca Zygmunta, ze względu na zasługi ojca i cechy kandydata[1].
jęz. pol.

[1] Pisownia w dok. *Wilczyński*, niewątpliwa; zob. U III/5 nr 691–692, por. *Elektorów poczet*, s. 414.

110

k. 84v–86 Wilno, 5 maja 1636

Król nadaje prawem lennym Aleksandrowi Piaseczyńskiemu, kasztelanowi kijowskiemu, staroście ulanowskiemu i nowogrodzkiemu, a także jego małżonce i potomkom grunty puste w powiecie nowogrodzkim nad rzeką Klewienią, od jej początków (*wierszyn Klewieni*) przy Kalinowych Lasach (*Laskach*) nad granicą moskiewską, z wszystkimi rzeczkami, które do niej wpadają z obu stron, aż do jej ujścia w rzekę Desnę, po rzeczkę Korop, części które przedtem trzymali bojarzy: Iwan Burow, Bogdan Hrehori, Arsieniejow Jury, Beszubowy Matfiej, Sieles Bułhakowy, Samuiło Karaczewcowy, Dimitro Tarakanowy, Surkasz Bykowy, Leontin i Omelian Litwinowy. Ponieważ tenże Piaseczyński kupił także od pewnych osób dobra trzymane prawem lennym, a mianowicie: wieś Horbow[1] nad rzeką Desną od Adama Kisiela, podkomorzego czernihowskiego, starosty nosowskiego i Aleksandra Kisiela, a także pustosz zwaną Wierzbczycą, nad rzeką Wierzbą[2], od Krzysztofa Sianożęckiego, do tego zaś pustosz Pohorelec, nad rzeką Pohorelcem[3], która wpada w rzekę Rewna (*Rewne*), od Jana Zawolskiego, Sośnicę (*Szośnicę*) nad rzeką Ubid (*Ubiedzią*) od Waleriana i Andrzeja Arciszewskich oraz Macieja Pszonki, siedlisko Zadow[4] nad rzeką Słotem od

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Bazylego Strawińskiego i Judyty Korsakówny, Sapiczyk nad rzeką Sapiczą od Katarzyny Bogurskiej Wigowskiej (*Wegieiskiej*), Kurowo[5] od Jana Wrońskiego, Stanisława i Stefana Zaleskich oraz ich małżonek: Fedory Sułtanówny i Nastazji Dimitrowny, pustynię zwaną Batkowskie Sielisko[6] od Szczęsnego Wessla, podkomorzego nowogrodzkiego, a także dwór nadany przez króla po bojarzynie czernihowskim Fiedorze Cudinie, z siedliszczem zwanym Bezobrazowo i dwoma krynicami. Król przystaje na jego prośbę i pozwala wymienionym powyżej osobom na dokonanie cesji z tych dóbr i wówczas Piaseczyński trzymać je będzie prawem lennym. Wolno mu będzie też wyrabiać towary leśne i wypalać popioły. Zobowiązany jest do obrony tamtejszych zamków.
jęz. pol.

[1] Horbow (Horbiw) — sioło w pow. czernihowskim.
[2] Inaczej sioło Werba; Wierzba — rz. Werbowa.
[3] Inaczej Pohorylec (Pohorilec), pustosz, potem sioło; Pohorylec — tożsama z Pohoriliwką?
[4] Zadow — Żadiw.
[5] Kurowo — Kuriw.
[6] Inaczej Batkowskie, albo Batkiwskie sidlisko.

111

k. 86–86v Wilno, 12 maja 1636

Król nadaje Jakubowi Sobieskiemu, dotychczasowemu krajczemu koronnemu, urząd podczaszego koronnego, wakujący po śmierci Mikołaja Sieniawskiego[1].

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

[1] Zob. U X, nr. 591–592.

112

k. 87–87v Wilno, 12 maja 1636

Król potwierdza, iż przedstawiono przywilej pergaminowy Zygmunta III, wystawiony w Warszawie 22 VI 1631 roku, podpisany przez króla i opatrzony pieczęcią koronna wielką, w którym władca ten pozwolił Dorocie Sobieszczańskiej ustąpić na rzecz małżonków: Andrze-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

ja Garbackiego i Katarzyny Grabskiej z pewnych dóbr, a mianowicie z dworzyszcza Winnagóra z trzema łanami we wsi Poździmierzu, oddzielonych potokami od wsi Kozłowej Łozy, drugim od dóbr Omniszcze Rudki albo Okopiszcze w starostwie sokalskim. Władysław IV potwierdza ten akt.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza JKM.
jęz. łac.

113
k. 88–88v Merecz, 28 maja 1636
Król pozwala Aleksandrowi Białobrzeskiemu wykupić sołectwa i wójtostwa we wsiach Szkodna i Niedźdwiada (*Niedzwiady*) w powiecie pilzneńskim, ziemi sandomierskiej a także we wsi Huczow Górny i Dolny, w powiecie sanockim, z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy i nadaje mu te dobra w dożywocie.
jęz. łac.

114
k. 88v–89 Lepuny[Lejpuny], 26 maja 1636
Król oświadcza, że pozwolił Janowi Horbaczewskiemu ustąpić z prawa lennego do wsi Perekop nad rzeką Desną, w księstwie czernihowskim, z wszelkimi przydatkami, na rzecz Adama Kisiela, podkomorzego czernihowskiego, starosty nosowskiego. Nadanie nie obejmuje prawa do wytwarzania saletry i towarów leśnych. Zobowiązany jest Kisiel do obrony tamtejszych zamków.
jęz. pol.

115
k. 89–90 Merecz, 30 maja 1636
Król odnawia swój przywilej, wystawiony w Warszawie 26 maja 1635 roku, w którym nadał prawem lennym wieczystym Michałowi Woroniczowi, gdyż nie zostały w nim opisane powinności Woronicza w kwestii obrony zamku czernihowskiego. Nadanie dotyczyło dóbr

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Ombisz (*Umbiez*) z Machnowką, nad rzeczkami Ombiszem (*Umbiez*) i Ostrzem[1]. Król dodaje jeszcze do tego dwieście włók, które wymierzyć ma mierniczy między rzeczkami Ombiszem i Pliską z wszystkimi przydatkami: z włokami oranymi i nieoranymi, z łąkami, sianożęciami, borami, lasami, dąbrowami, barciami, pasiekami, za rzeczkę Ostrz, po gościniec nizieński z Krupieżpola[2], po rzeczkę Chymowkę z przydatkami; jeziorami, stawami, spustami, młynami, oraz ich *wymiotkami*, oraz poddanymi oraz ich powinnościami. Nadanie nie obejmuje prawa do wytwarzania saletry i towarów leśnych. Zobowiązany jest Woronicz do obrony tamtejszych zamków.
jęz. pol.

[1] Petro Kułakows'kyj, *Czernihowo–Siwerszczina*, s. 280.
[2] Inaczej Krupiczpole, *tamże*, s. 434.

116
k. 90–90v Wilno, 12 czerwca 1636
Król, w uznaniu wieloletnich zasług znamienitego Hieronima Mantiki, narodowości włoskiej, kowala stajni królewskiej, a wcześniej w stajni królowej Kontancji, pozwala mu na spisanie testamentu i dysponowanie swym majątkiem wedle uznania. Urzędnicy grodzcy i miejscy nie powinni robić w związku z tą sprawą żadnych trudności jemu, albo jego potomkom.
jęz. łac.

117
k. 90v–91 Wilno, 12 czerwca 1636
Król legitymizuje pochodzenie uczciwego Jana Jerzego[1], nieślubnego syna Heleny i Hieronima, znosząc wszelkie braki i niedogodności wynikające dotychczas z jego pochodzenia.
jęz. łac.

[1] Zapewne syn Hieronima Mantiki, zob. dok. 116.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

118

k. 91–92 Wilno, 16 czerwca 1636

Król potwierdza postanowienie zawarte w przedstawionym dokumencie, wystawionym przez Łukasza Górnickiego, kanonika warmińskiego, Gerharda Donhoffa, starostę kościerzyńskiego, ekonoma malborskiego, Wojciecha Kadzidłowskiego, pisarza ziemskiego łęczyckiego i Stanisława Lubienieckiego, pisarza skarbu koronnego, wysłanych do rewizji ekonomii malborskiej. Dokument zawierał nadanie w dzierżawę na lat dziewięć Janowi Tesmerowi, wiceekonomowi malborskiemu, łowisko ryb zwane węgornia. Z rewizji roku 1636 wydany został także ekstrakt, zawierający określenie dochodów z węgorni[1]. W roku 1605, dochód z trzech lat z węgorni, po odjęciu wydatków to 1356 grzywien, w rewizji z roku 1622, dochód z jednego roku, po podjęciu wydatków to 1200 grzywien. Ze względu jednak na zniszczenie budynków, opisanych w rewizji z 1622 roku, koszty ponoszone na sól, beczki, dozorcę, wedle rewizji z 1605 roku wynoszące 150 grzywien, a także koszty ponoszone na garmistrza, który na tydzień otrzymywał 2 grzywny 10 groszy, oraz na dwóch parobków, którzy otrzymywali 2 grzywny i jednego parobka, który otrzymywał 1 grzywnę oraz strawne, a uwzględniając także, iż Bartel Eggiert z połowy jeziora i dwóch węgorni nie płacił miastu Elblągowi więcej niż 1500 grzywien na rok, co zeznał pod przysięgą, uwzględniając także, iż węgornia użytkowana jest przez ekonomię malborską w lecie, i zarosła, a oczyszczenie będzie wymagało nakładów, dochód z Węgorni komisarze ustalili na 400 grzywien, oddając ją na dziewięć lat w dzierżawę Janowi Tesmerowi, sekretarzowi królewskiemu, wiceekonomowi malborskiemu, począwszy od 20 kwietnia 1636 roku. Do Węgorni przyłącza się także pastwisko Strzeman, mierzące 25 morgów, z którego Tesmer ma płacić czynsz 10 grzywien[1]. *jęz. łac., jęz. pol.*

[1] *Źródła do dziejów ekonomii malborskiej*, t. II, s. 80.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

119

k. 92–93 Wilno, 18 czerwca 1636

Król zatwierdza dokument papierowy w języku niemieckim, wypisany z ksiąg wójtowskich miasta Gardeja (Garnsee), datowany Gardeja (*Garnsee*), 9 V 1636 roku, zawierający akt sprzedaży za dwieście grzywien sołectwa wsi Mokre (*Mackraw*) w starostwie grudziądzkim, przez Jana Arendarza, mieszczanina Gardeji (*Garnsee*), Florianowi Buszwaldowi, mieszczaninowi z Grudziądza. Ekstrakt z księgi podpisał Simon Winckler, zaprzysiężony pisarz.

jęz. łac., jęz. niem.

120

k. 93–93v Wilno, 17 czerwca 1636

Król konfirmuje okazany dokument poświadczeniowy, podpisany przez Melchiora Kuschou, notariusza publicznego, wydany w Gdańsku 29 IV 1636 roku. Zawierał oświadczenie burmistrza Gdańska, Jana Czirenberga, w którym pozwalał dożywotnio plebejuszowi Janowi Fluckertowi na sprzedaż towarów szkockich; wstążek, nożyc, zwierciadeł, grzebieni, łyżek na długim moście pomiędzy domem kontroli wagi towarów (*domum Libripendii*)[1], a bramą zwaną *Brottbank*[2].

jęz. łac.

[1] Chodzi tu o Bramę Zieloną, w której działała waga miejska. Zob. Jadwiga Załęska, Brama Zielona, „Gedanopedia". http://www.encyklopediagdanska.pl/index.php?title=BRAMA_ZIELONA.
[2] Chlebnicka.

121

k. 93v–94 Wilno, 18 czerwca 1636

Król rozszerza dożywotnie prawa Zofii Niegoszowskiej do wsi Steina (Steyna) w województwie ruskim, powiecie chełmskim, na jej męża Andrzeja Żurowskiego z Chotynia, żołnierza królewskiego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

122

k. 94–94v Wilno, 22 czerwca 1636

Król potwierdza dokument Zygmunta III, wystawiony przez kancelarię mniejszą koronną w Warszawie, 5 XI 1615 roku, podpisany przez króla i Floriana Grotha, zawierający legitymizację pochodzenia Gabriela Bogusławskiego urodzonego z pozamałżeńskiego związku.
jęz. łac.

123

k. 94v–95v Wilno, 20 czerwca 1636

Król, uznając zasługi Piotra Garwaskiego, pozwala mu oraz jego małżonce Katarzynie, ustąpić z praw dożywotnich do wsi Rzeczyca, Kierz, Bobrowiec (*Bobrowicz*), Łęg (*Łąk*), w województwie łęczyckim na rzecz Kazimierza Ruckiego, syna zmarłego Fabiana Ruckiego, który odznaczył się w różnych wyprawach wojennych.
jęz. łac.

124

k. 95v–96 Wilno, 20 czerwca 1636

Król, pamiętając o licznych zasługach plebejusza Jana Trevano, architekta królewskiego, który przez wiele lat pracował dla Zygmunta III, a także podczas obecnego panowania, pozwala by w kamienicy położonej między wzgórzem zamkowym krakowskim a ulicą zwaną Królewska, a potocznie Kanonicza, w której Jan Trevano mieszka od dwudziestu sześciu lat, mógł także mieszkać jego syn, Franciszek, z wyłączeniem jednak tej części kamienicy, która wedle dawnego zwyczaju należy do rurmistrza. Podaje się do wiadomości wszystkich, zwłaszcza wielkorządcy krakowskiego[1].
jęz. łac.

[1] Zygmunt Opacki, U IV/2 nr 827.

125

k. 96–96v Wilno, 20 czerwca 1636

Król nadaje braciom: Stanisławowi i Władysławowi Lubowieckim dożywotnie prawo swobodnego wyrębu lasu w Puszczy Niepołomickiej

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

(*Niepołomskiej*) w starostwie niepołomickim. Lubowieccy zasłużyli się przez wiele lat pod chorągwią wojewody ruskiego, walcząc z potęgą Turków i Tatarów. Podaje się do wiadomości [Stanisława Lubomirskiego][1] wojewody ruskiego, starosty niepołomickiego.
jęz. łac.

[1] U III/1, s. 161.

126
k. 96v–97v Wilno, 21 czerwca 1636
Król potwierdza dokument Zygmunta III, wystawiony w Warszawie, 13 III 1626, roku, w którym potwierdził dokument Andrzeja Skóry Obornickiego z Gaju, podczaszego kaliskiego, pana i dziedzica na wójtostwie obornickim i innych dobrach tamtejszych, wystawionego w dworze obornickim 1 XII 1621 roku. W akcie tym Andrzej Skóra, na prośbę pewnych krewnych, nadał z uwagi na wierne służby na wieczność sławetnemu Stanisławowi, kuchmistrzowi obornickiemu, pewien pusty półwysep, utworzony przez pokolenia mieszkańców Obornik nad rzeką Wartą, długi na trzydzieści dziewięć łokci, a szeroki na trzydzieści siedem, rozciągający się od ogrodów sławetnych: Jakuba, rybaka, samego kuchmistrza Stanisława, Grzegorza, wytwórcy oleju, a na koniec ogrodu zwanego Seculawskie. Z gruntu tego ma płacić czynsz roczny w wysokości czterech groszy na świętego Marcina (11 XI).
jęz. łac.

127
k. 97v–98 Wilno, 22 czerwca 1636
Król nadaje w dożywocie Jakubowi Romanowiczowi, który zasłużył się w różnych wojnach jako żołnierz, mojzę (folwark) zwaną Balto, położoną w Inflantach, w powiecie albo trakcie dyneburskim, wakującą po śmierci Zabłockiego[1].
jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

128

k. 98–98v Wilno, 23 czerwca 1636

Król pozwala, by Jakub Podoski, starosta ciechanowski mógł ustąpić z praw dożywotnich do wójtostwa przasnyskiego, a także do wsi Małowidz i Połomia z tam położonymi wójtostwami, w powiecie ciechanowskim, a także do młynów, przy mieście Przasnyszu i do młyna zwanego Ruda, na rzecz Jana Kazimierza Krasińskiego, podkomorzego ciechanowskiego, starosty grabowskiego.

jęz. łac.

129

k. 98v–99v Wilno, 25 czerwca 1636

Król pozwala Wiewierskiemu[1], by mógł ustąpić z praw dożywotnich do wsi Wałycz (*Walicz*)[2] na rzecz Eliasza Arciszewskiego, komornika i pułkownika królewskiego, który zasłużył się w różnych wyprawach wojennych, szczególnie zaś w moskiewskich, pruskich i przeciwko wrogom chrześcijaństwa.

jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię.
[2] Zostawiono puste miejsce na określenie przynależności terytorialnej.

130

k. 99v–100 Wilno, 30 czerwca 1636

Król nadaje Stanisławowi Fredrze z Pleszowic, weteranowi, urząd wojskiego przemyskiego, wakujący po wyniesieniu na urząd łowczego przemyskiego Walentyna Fredry[1]. Stanisław Fredro brał udział w wojnach wołoskich, tureckich, pruskich.

jęz. łac.

[1] Zob. U III/1 nr 2112–2113.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

131

k. 100 Wilno, 30 czerwca 1636

Król nadaje Adrianowi Chełmickiemu urząd skarbnika ziemskiego dobrzyńskiego, wakujący po śmierci Łukasza Grochowalskiego[1].

jęz. łac.

[1] Zob. U III/2 nr 1644–1645.

132

k. 100–100v Wilno, 30 czerwca 1636

Król rozszerza dożywotnie prawa Kaspra Rzeczyckiego do pewnych dóbr na jego żonę, Agnieszkę Bobiecką. Dobra te obejmowały wójtostwa, czyli sołectwa we wsiach Zubrza Lubiana i Zubrza Bród, a także młyny; jeden we wsi Krasów, drugi na rzeczce Suszyn, w starostwie lwowskim. Dobra te Rzeczycki uzyskał od Zygmunta III.

jęz. łac.

133

k. 101–101v Wilno, 5 lipca 1636

Król rozszerza dożywotnie prawa Łukasza z Bnina Opalińskiego, marszałka wielkiego koronnego do starostwa hrubieszowskiego na jego żonę, Zofię z Żurowa Daniłowiczową. Starostwo to Opaliński uzyskał po śmierci Rafała Leszczyńskiego, wojewody bełskiego.

jęz. łac.

134

k. 101v–102 Wilno, 5 lipca 1636

Król rozszerza dożywotnie prawa Łukasza z Bnina Opalińskiego, marszałka wielkiego koronnego do starostwa leżajskiego na jego żonę, Zofię z Żurowa Daniłowiczową. Starostwo to Opaliński uzyskał od Zygmunta III Wazy.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

135

k. 102–102v Wilno, 5 lipca 1636

Król pozwala, by Jakub Kaczkowski oraz jego żona Witosławska zrzekli się praw dożywotnich do dóbr Engieltowszczyzna i Brinkowszczyzna, położonych nad jeziorem Lesz w powiecie rzeżyckim, na rzecz Adama Sokołowskiego oraz jego żony Urszuli Konarskiej. Sokołowski zasłużył się w ekspedycji wojennej pod chorągwią Korffa, rotmistrza.

jęz. łac.

136

k. 102v–103 Wilno, 5 lipca 1636

Król, uznając zasługi Jana Ossendowskiego, który odznaczył się w różnych wyprawach wojennych, pozwala mu ustąpić z praw dożywotnich do Moizy Brodaisz i Moizy Rugaisz w powiecie lucyńskim, na rzecz Michała Sokołowskiego i jego żony Heleny Józefowiczówny Mazowskiej. Sokołowski okazał wielkie męstwo w wyprawach wojennych.

jęz. łac.

137

k. 103v–104 Wilno, 7 lipca 1636

Król ze względu na zasługi zmarłego Samuela Paca, chorążego ziemskiego litewskiego, nadaje jego synom: Janowi i Dominikowi Pacom, dwieście włók w księstwie czernihowskim w dobrach Iwanhorodyszczu i Krupiczpolu[1], prawem lennym wieczystym. Dobra mają zostać wymierzone przez tamtejszego mierniczego i przyłączone do Samborza, do dwustu włók, które już dziedziczą po ojcu w Iwanhorodyszczu i Krupiczpolu. Nadanie nie obejmuje prawa do wytwarzania saletry i towarów leśnych. Pacowie zobowiązani są do obrony tamtejszych zamków.

jęz. pol.

[1] Inaczej Iwanhorod, osada, potem miasteczko; Krupiczpole, sioło, Kułakow'skyj, *Czernihowo–Siwierszczyna*, s. 433–434. Samborz, inaczej Sambor, osada, potem horodyszcze, Kułakow'skyj, *Czernihowo–Siwierszczyna*, s. 435.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

138

k. 104–104v Wilno, 12 lipca 1636

Król nadaje Stanisławowi Silnickiemu dożywotnio urząd podstolego lubelskiego, wakujący po rezygnacji Stanisława Czernego[1]. Silnicki zasłużył się w różnych ekspedycjach wojennych, pod Oryninem (*Horyninio*) i Cecorą, walcząc pod chorągwią Stanisława Koniecpolskiego, hetmana wielkiego koronnego, a następnie pod chorągwią Stanisława Lubomirskiego, wojewody ruskiego.

jęz. łac.

[1] Zob. U IV/4 nr 245–246.

139

k. 104v–105 Wilno, 18 lipca 1636

Król nadaje dożywotnio Piotrowi Wybranowskiemu, który zasłużył się w wyprawach wojennych, opuszczoną wieś Posługowo (*Posługowko*), w powiecie gnieźnieńskim, która powróciła do dyspozycji monarchy po śmierci Stefana Brudzyńskiego.

jęz. łac.

140

k. 105–105v Wilno, 21 lipca 1636

Król pozwala na wpisanie do księgi kancelarii mniejszej koronnej oblatowanego dokumentu Zygmunta III, wystawionego w obozie przy Grünfeld (*Grinfeld*), 20 VIII 1629 roku, podpisanego przez króla i Piotra Gembickiego, i zezwala na wydanie z ksiąg ekstraktu.

Zygmunt III nadał w nim Janowi Rusińskiemu, porucznikowi (wicerotmistrzowi) spod chorągwi Jana Bąka Lanckorońskiego, wszystkie dobra, zwłaszcza te w województwie pomorskim powiecie puckim, jakie przypadły z pewnych przyczyn do dyspozycji władcy prawem kaduka po niejakim Pawle Ługowskim, mianowicie części wsi Robakowo, Gostyczyno, Zbychowo, Bieszkowice (*Biechowice*), Dąbrówka. Ługowski otrzymał je od króla po zdrajcy Kasprze Erneście Janowskim, co zostało zasądzone dekretem sądu sejmowego.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Relacja Piotra Gembickiego, biskupa przemyskiego, dziekana krakowskiego, prepozyta miechowskiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

141

k. 106–106v Wilno, 23 lipca 1636

Król, za wstawiennictwem pewnych doradców, poleca wpisać sławetnego Hieronima Brininga, mieszczanina lwowskiego w poczet serwitorów królewskich. Uwalnia go od jurysdykcji grodzkiej i miejskiej, podlegać ma odtąd tylko jurysdykcji marszałków królewskich. Jego kamienica uwolniona zostaje od wszelkich ciężarów i czynszów miejskich, lecz nie tych nakładanych przez Rzeczpospolitą.
jęz. łac.

142

k. 106v–107 Wilno, 28 lipca 1636

Król nadaje Stanisławowi Sarbiewskiemu urząd wojskiego ciechanowskiego, wakujący po śmierci [Kaspra] Gostkowskiego[1]. Sarbiewski służył w gwardii cesarskiej, posłował też w imieniu króla do sejmików.
jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię, por. Boniecki, VI, s. 342.

143

k. 107–107v Wilno, 11 sierpnia 1636

Król, uznając zasługi rycerskie w ekspedycjach ukrainnych i moskiewskich rotmistrza Andrzeja Kaszowskiego (*Kassowskiego*), łowczego wołyńskiego, pozwala by on i jego żona Maryna Czetwertyńska mogli ustąpić na rzecz zasłużonego żołnierza Jakuba Urowieckiego jego żony Barbary Sienińskiej z praw dożywotnich do wsi dzierżawionych: Stolno (*Stołno*), Zbereza (Zabieza), Bereza, Ossowa, Macoszyn, Siedliszcze (*Sieliszcza*), Kosin (*Koszyn*), Butyń (*Butinia*), w województwie bełskim, powiecie chełmskim[1]. Cesji dokonać może w dowolnych księgach autentycznych Rzeczpospolitej.
jęz. pol.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

[1] Ziemia chełmska występowała często samodzielnie, ale była częścią woj. ruskiego, a nie bełskiego. Podane miejscowości tworzyły dzierżawę Stolno, ob. Stulno; Zbereza i Bereza to zapewne Zabieża (!), Ossowa — Ossowa Wólka, por. LWRusk1661, cz. III, s. 209–217.

144

k. 108–109 Wilno, 14 sierpnia 1636

Król pozwala, by Stanisław Lubomirski, hrabia na Wiśniczu, wojewoda ruski, starosta sandomierski i zatorski, mógł ustąpić ze starostwa sandomierskiego na rzecz syna, Aleksandra Lubomirskiego.

jęz. łac.

145

k. 109–110 Wilno, 14 sierpnia 1636

Król pozwala, by Aleksander Lubomirski, wojewodzic ruski, mógł ustąpić na rzecz brata, Jerzego Sebastiana Lubomirskiego z praw dożywotnich do miasta Grybów (*Grzybow*), z tamtejszym wójtostwem, młynem i folwarkiem Wróblowski, a także z wsi Biała Wyżna (*Biała Wizna*) z folwarkiem, wsi Gródek, Szołkowa (*Siolkowa*) z folwarkiem, Kaclewa (*Kandowa*), Wola Kaclewa (*Wola Kandowska*), Bielczanowa (*Bielczarowa*), Bogusza (*Bogacza*), z młyna przy mieście Sącz, folwarku Stadła, wsi Gostwica i Pisarzowa, miasta Piwniczna z folwarkiem, wsi Łownica, położonych w ziemi krakowskiej.

jęz. łac.

146

k. 110–111 Wilno, 14 sierpnia 1636

Król pozwala, by Jerzy Stano z Nowotańca mógł ustąpić z praw do starostwa sądeckiego na rzecz Jerzego Sebastiana Lubomirskiego.

jęz. łac.

147

k. 111–111v Wilno, 21 sierpnia 1636

Król zgadza się, by Anna Jacimierska (*Jacimirska*), żona zmarłego Andrzeja Jacimierskiego (*Jacimirski*), podczaszego kamienieckiego, mo-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

gła ustąpić z praw dożywotnich do części wsi Uszyca na rzecz Tomasza Żyromskiego.
jęz. łac.

148
k. 111v–112 Wilno, 25 sierpnia 1636
Króla nadaje Maciejowi Jaskólskiemu, dotychczasowemu podsędkowi kaliskiemu, urząd sędziego ziemskiego kaliskiego, wakujący po śmierci Wacława Zajączka[1].
jęz. łac.

[1] Zob. U I/2 nr 377–378.

149
k. 112–113 Wilno, 25 sierpnia 1636
Król nadaje Marcjanowi Ściborowi Chełmskiemu, dotychczasowemu chorążemu krakowskiemu, urząd podkomorzego krakowskiego, wakujący po śmierci Kacpra Wielopolskiego. Chełmski służył Rzeczypospolitej od trzydziestu sześciu lat, na dworze królewskim i jako żołnierz[1].
jęz. łac.

[1] Por. U IV/2 nr 238–239.

150
k. 113–113v Wilno, 26 sierpnia 1636
Król nadaje Kacprowi Poniatowskiemu, swemu dworzaninowi pokojowemu, zasłużonemu w różnych wyprawach wojennych, dożywotnie prawa do wsi Sójkowo w województwie inowrocławskim, wakującej po śmierci Jana Dzierżka, rotmistrza królewskiego.
jęz. łac.

151
k. 113v–114 Wilno, 26 sierpnia 1636
Król nadaje Kacprowi Poniatowskiemu, swemu dworzaninowi pokojowemu, zasłużonemu w różnych wyprawach wojennych, dożywotnie

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

prawa do wsi Kąkowa (*Konkowa*) w województwie brzesko–kujawskim, wakującej po śmierci Jana Dzierżka, rotmistrza królewskiego.
jęz. łac.

152
k. 114–114v Wilno, 26 sierpnia 1636
Król pozwala Jakubowi Sobieskiemu, podczaszemu koronnemu, staroście krasnostawskiemu, jaworowskiemu, ustąpić z praw dożywotnich do starostwa jaworowskiego w województwie ruskim na rzecz swego syna, Marka Sobieskiego.
jęz. łac.

153
k. 114v–115 Wilno, 26 sierpnia 1636
Król rozszerza dożywotnie prawa Jana Kamienieckiego, żołnierza, do młyna zwanego Papierny Iwanowski, położonego na przedmieściu Buska, zwanym Niemieckie, na rzecz Barbary Kamienieckiej, żony wspomnianego Jana.
jęz. łac.

154
k. 115–117 Wilno, 30 sierpnia 1636
Król pozwala na wpisanie do akt kancelarii mniejszej dokumentu wystawionego w Wilnie 6 marca 1636 roku, podpisanego przez dygnitarzy koronnych oraz litewskich: Łukasza Opalińskiego, marszałka wielkiego koronnego, Albrychta Stanisława Radziwiłła, kanclerza wielkiego litewskiego, Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego, Stefana Paca, podkanclerzego litewskiego, Aleksandra Ludwika Radziwiłła, marszałka nadwornego litewskiego, Mikołaja Tryznę, podskarbiego wielkiego litewskiego.

W dokumencie tym urzędnicy stwierdzili, że po zjechaniu króla do Wilna powstał spór pomiędzy marszałkiem wielkim koronnym i marszałkiem nadwornym litewskim o to, który z nich ma sprawować funkcję marszałka w Wielkim Księstwie Litewskim. Za namową

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

króla postanowiono, że w czasie nieobecności marszałka wielkiego litewskiego sprawować ma tę funkcję marszałek wielki koronny przed marszałkiem nadwornym litewskim. Także w Koronie, marszałek wielki litewski będzie miał pierwszeństwo przed marszałkiem nadwornym koronnym, w razie nieobecności marszałka wielkiego koronnego, tak podczas sejmów jak i poza nimi. O sporze ma zdecydować ostatecznie król ze znaczniejszymi senatorami podczas sejmu[1].

Relacja *ut supra*; Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego. *jęz. łac.*

[1] Zob. Radziwiłł, *Pamiętnik*, 1. s. 520–521.

155

k. 117–117v Wilno, 9 września 1636

Król nadaje Piotrowi Chełkowskiemu, żołnierzowi weteranowi, dobra ruchome i nieruchome oraz sumy pieniężne w gotówce i zapisane, jakie przypadły skarbowi oraz dyspozycji władcy po plebejuszu Macieju Gurowskim. Podaje się do wiadomości urzędów miejskich i grodzkich. *jęz. łac.*

156

k. 117v–118 Bersten, 24 września 1636[1]

Król pozwala Barbarze Krasickiej, wdowie po Marcinie Krasickim, wojewodzie podolskim, by mogła ustąpić z praw dożywotnich do starostwa bolimowskiego na rzecz małżonków, Stefana Grudzińskiego i Konstancji Urszuli z Konar [Kołaczkowskiej]. Stefan Grudziński, wojewodzic rawski, starosta ujski, pilski, zasłużył się już za panowania Zygmunta III Wazy. *jęz. łac.*

[1] W dok. *Berstenys*, przy czym litera *e* (po t), pierwotnie napisana jako *i.*

157

k. 118–118v Merecz, 17 września 1636

Król nadaje prawem lennym Mikołajowi Gizie, wicerotmistrzowi piechoty dworskiej, dobra Gaduniszki, Skraidariszki, Teimiszki w sta-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

rostwie dyneburskim, wakujące po bezpotomnej śmierci Marcina Tudochena. Giza zasłużył się w wojnie pruskiej i ostatniej wyprawie moskiewskiej.
jęz. łac.

158

k. 118v–119v Grodno, 26 września 1636

Król przyjmuje do akt kancelarii koronnej mniejszej i pozwala wydać w formie ekstraktu swój dokument, wystawiony w Wilnie 11 maja 1636 roku, podpisany przez niego i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

Król w uznaniu zasług wobec siebie i brata, królewicza Kazimierza, nadał Pawłowi Gembickiemu urząd podczaszego poznańskiego, wakujący po wyniesieniu Krzysztofa Gembickiego, starosty gnieźnieńskiego, królewskiego dworzanina pokojowego na urząd podstolego koronnego[1].

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Por. U I/2 nr 840; U X, nr 828.

159

k. 119v–120 Grodno, 26 września 1636

Król przyjmuje do akt kancelarii koronnej mniejszej i pozwala wydać w formie ekstraktu swój dokument, wystawiony w Wilnie 1 maja 1636 roku, podpisany przez niego i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

Król w uznaniu zasług z czasów Zygmunta III nadał Wojciechowi Brudzyńskiemu urząd cześnika poznańskiego, wakujący po wyniesieniu Stanisława Kobierzyckiego, na urząd podczaszego kaliskiego[1].

Relacja *ut supra*: Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] U I/2 nr 288, 724, 725.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

160

k. 120–120v Grodno, 30 września 1636

Król, za wstawiennictwem pewnych doradców, ustanawia sławetnego Krzysztofa Gryniewskiego, malarza, swoim serwitorem, uwalnia go spod jurysdykcji tak grodzkiej jak miejskiej.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jakuba Maksymiliana Fredrę, sekretarza królewskiego.

jęz. łac.

161

k. 120v–121 Grodno, 8 października 1636

Król pozwala Remianowi Zaboklickiemu (*Żaboklickiemu*), który zasłużył się w różnych ekspedycjach wojennych, by mógł ustąpić z praw dożywotnich do wójtostwa, czyli sołectwa we wsi Czerchawa (*Czerhawa*), na rzecz Daniela Makowskiego.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jakuba Maksymiliana Fredrę, sekretarza królewskiego.

jęz. łac.

162

k. 121–122 Grodno, 12 października 1636

Król nadaje Stanisławowi Kazanowskiemu, staroście krośnieńskiemu, dworzaninowi pokojowemu, starostwo przedborskie[1], wakujące po śmierci Marcina Kazanowskiego, wojewody podolskiego, hetmana polnego koronnego. Stanisław Kazanowski zasłużył się tak w czasie panowania Zygmunta III, jak i dla Władysława IV, brał udział w różnych wyprawach wojennych.

jęz. łac.

[1] Zostawiono miejsce na określenie do jakiego województwa należało starostwo i woj. sandomierskie.

163

k. 122–122v Grodno, 13 października 1636

Król nadaje Aleksandrowi Dominikowi Kazanowskiemu, staroście bohusławskiemu, rotmistrzowi królewskiemu, synowi zmarłego Marcina

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Kazanowskiego, wojewody podolskiego, hetmana polnego koronnego, dobra Wierkiiwka (*Wierkieiowka*) i Tałałaiwka (*Tałałaiowka*), w województwie czernihowskim prawem dożywotnim. Dobra te zakupił niegdyś za zgodą króla Marcin Kazanowski, po jego śmierci powróciły one do dyspozycji władcy.
jęz. pol.

164

k. 122v–123v Grodno, 16 października 1636

Król nadaje Adamowi Kazanowskiemu, staroście tłumackiemu, królewskiemu dworzaninowi pokojowemu, synowi zmarłego Marcina Kazanowskiego[1], wojewody podolskiego, hetmana polnego koronnego, wsie Dołhe (*Dołha*), Zubrzyca, Hołowskie, Hornie (*Huronia*), Wolca (*Wolicze*), w województwie ruskim[2], powiecie stryjskim oraz wieś Pawełcze w ziemi halickiej prawem dożywotnim. Dobra te trzymał dożywotnio Marcin Kazanowski.
jęz. pol.

[1] U III/3 nr 650 i PSB XII, s. 259 podają zgodnie, że M. Kazanowski zmarł 19 X 1636.
[2] Zob. LWRusk1661, cz. I, s. 182–204; RZPrzem1674, s. 209.

165

k. 123v–124 Grodno, 16 października 1636

Król nadaje Aleksandrowi Dominikowi Kazanowskiemu, staroście bohusławskiemu, synowi zmarłego Marcina Kazanowskiego, wojewody podolskiego, hetmana polnego koronnego, starosty niżyńskiego, przedborskiego, dzierżawę zwinogrodzką w województwie [bracławskim][1] prawem dożywotnim. Dobra te trzymał dożywotnio Marcin Kazanowski. Aleksander Dominik Kazanowski zasłużył się jako rotmistrz w minionej ekspedycji moskiewskiej.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza JKM.
jęz. pol.

[1] W dokumencie mylnie, że dzierżawa leżała w woj. kijowskim. PSB, XII, s. 258 wiadomość, iż Marcin Kazanowski scedował starostwo synowi.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

166

k. 124–125 Grodno, 18 października 1636

Król nadaje Mikołajowi Korycińskiemu urząd chorążego krakowskiego, wakujący po wyniesieniu na kasztelanię sadecką Hieronima Przyłęckiego. Koryciński służył wiele lat na dworze Zygmunta III, został starostą ojcowskim, walczył z Turkami, wziął udział w wojnie pruskiej, uczestniczył w obradach sejmów[1].

jęz. łac.

[1] U IV/2 nr 79, 80, 496.

167

k. 125–126 Grodno, 20 października 1636

Król nadaje Gabrielowi Stępkowskiemu, kasztelanowi bracławskiemu, zasłużonemu w licznych wyprawach wojennych, starostwo włodzimierskie w województwie i ziemi wołyńskiej, wakujące po śmierci Jerzego Zasławskiego[1].

jęz. łac.

[1] U III/5 nr 545–546.

168

k. 126–127 Grodno, 25 października 1636

Król rozszerza dożywotnie prawa Łukasza z Bnina Opalińskiego, marszałka wielkiego koronnego, starosty leżajskiego, łosickiego, hrubieszowskiego, do starostwa łosickiego, na jego żonę Zofię z Żurowa Daniłowiczównie.

jęz. łac.

169

k. 127–127v Grodno, 30 października 1636

Król pozwala Adamowi Dąbrowie staroście lucyńskiemu[1], by mógł ustąpić z praw lennych do pewnych dóbr w Inflantach w powiecie rzeżyckim, które jego ojciec [Tomasz] Dąbrowa[2] uzyskał od Zygmunta III, po zdrajcach, którymi byli plebejusze: Herinkach i Everlakach [?], na

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

rzecz Wawrzyńca (*Laurentÿ*) Offemberka, żołnierza zasłużonego już w czasach poprzedniego panowania.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jakuba Maksymiliana Fredrę, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

[1] U IX, nr 2048, podano jako ostatnią datę wystąpienia z urzędem 20 VI 1635
[2] Puste miejsce na imię.

170

k. 127v–128 Grodno, 30 października 1636

Król potwierdza dokument pergaminowy Gotthарda [Kettlera], księcia Inflant, Kurlandii, Semigalii, zapisany w języku niemieckim, wydany w Trejdanach, 16 lutego 1566 roku. Dokument przedstawiony został w imieniu Henryka Fitinga i Doroty Offemberkównej. Zawierał akt wymiany szesnastu chłopów i sześciu zagrodników odpadłych od Garsz Moizy, obecnie w Sussey Moizie, którą to moizę wspomniany książę wymienił z Dydrykiem von Ekiel na wieś dziedziczną Kobyły.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jakuba Maksymiliana Fredrę, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

171

k. 128–129 Grodno, 18 października 1636

Król, w uznaniu zasług, nadaje Krzysztofowi Ossolińskiemu, dotychczasowemu kasztelanowi sądeckiemu, urząd kasztelana wojnickiego, wakujący po śmierci [Krzysztofa][1] Korycińskiego.

[1] W dok. brak imienia, por. U IV/2, s. 132, nr 580, 581.

172

k. 129–129v Grodno, 25 października 1636

Król w uznaniu zasług nadaje Hieronimowi Przyłęckiemu, dotychczasowemu chorążemu krakowskiemu, urząd kasztelana sądeckiego,

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

wakujący po wyniesieniu Krzysztofa Korycińskiego na kasztelanię wojnicką[1].
jęz. łac.

[1] Por. U IV/2, s. 132, nr 580, 581.

173
k. 129v–130v Grodno, 30 października 1636
Król w uznaniu zasług nadaje Łukaszowi Żółkiewskiemu, staroście chmielnickiemu, kałuskiemu, oficerowi królewskiemu, urząd wojewody bracławskiego, wakujący po wyniesieniu na urząd wojewody podolskiego Stanisława Potockiego. Żółkiewski zasłużył się w wojnach z Turkami, w Prusach przeciwko Gustawowi [II Adolfowi].
jęz. łac.

174
k. 130v–131v Grodno, 5 listopada 1636
Król pozwala Janowi Bełżeckiemu, kasztelanowi halickiemu, staroście bełskiemu, ustąpić z praw dożywotnich do starostwa bełskiego na rzecz syna, Aleksandra Stanisława Bełżeckiego. Jan Bełżecki zasłużył się za panowania Zygmunta III, brał udział w wyprawach wojennych, także w moskiewskiej, walczył pod Smoleńskiem, brał udział w wojnie pruskiej, walczył z Turkami i Tatarami (Scytami).
jęz. łac.

175
k. 132–132v Grodno, 7 listopada 1636
Król nadaje Stanisławowi Potockiemu, wojewodzie bracławskiemu, staroście halickiemu, urząd wojewody podolskiego, wakujący po śmierci Marcina Kazanowskiego[1]. Potocki zasłużył się za panowania Zygmunta III, brał udział w wojnach z Turkami, Tatarami, brał udział w odzyskiwaniu Smoleńska, oraz w wojnie pruskiej ze Szwedami, wtedy też zastępował hetmana wielkiego koronnego.
jęz. łac.

[1] Zob. U III/3 nr 650, 651.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

176

k. 132v–133v Grodno, 15 listopada 1636

Król nadaje Adamowi Kazanowskiemu w dożywocie tenutę tłumacką, która wakowała po śmierci Marcina Kazanowskiego, wojewody podolskiego, ojca Adama. Nadanie obejmuje wszystkie wsie należące do tenuty: Jezierzany, Gruszka, Bortniki, Oleszyn (*Olesie*), Holirydy (*Holigrzędy*), Rakowiec (*Rahowiec*), Semanówka (*Siemianówka*), Dolina, Kryczka (*Krzyczka*), Jabłonka, Porohy (*Porohi*), Krzywiec, Doroznia (*Dorozne*), i opustoszone Czarnawice[1].

jęz. łac.

[1] Zob. LWRusk1661, cz. III, s. 37–45; Czernawice — niezidentyf., może Czernelica, albo Czerniejów?.

177

k. 133v–134 Grodno, 16 listopada 1636

Król nadaje Władysławowi Dominikowi na Ostrogu Zasławskiemu urząd koniuszego koronnego, wakujący po śmierci [Janusza][1] Wiśniowieckiego.

jęz. łac.

[1] U X nr 250–251.

178

k. 134v–135 Grodno, 17 listopada 1636

Król nadaje Piotrowi Daniłowiczowi stolnikowi koronnemu, starostwo krzemienieckie, wakujące po śmierci Janusza Wiśniowieckiego, koniuszego koronnego.

jęz. łac.

179

k. 135–135v Grodno, 7 października 1636

Król zgadza się, by Hieronim Gołyński, starosta zakroczymski, mógł ustąpić z praw dożywotnich do wsi Suchodół w starostwie zakroczym-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

skim na rzecz Chrystiana Krzysztofa Rubacha, sekretarza królewskiego i jego żony Jadwigi Kulińskiej.
jęz. łac.

180

k. 135v–136 Grodno, 10 października 1636

Król nadaje Stanisławowi z Radziejowic Radziejowskiemu, wojewodzie łęczyckiemu, starostwo łomżyńskie, wakujące po śmierci Pawła Noskowskiego. Nadanie obejmuje miasta Łomża, Nowogrod, Kolno, Zambrów a także wsie Stara Łomża, Siemień, Podgórze, Konarzyce, Piątnica (*Prątnica*), Czarnocin (*Czarnoczyn*), Kupiski, Łomżyca (*Lonizyna*), Kąty, Borków, Mątwica (*Mątowica*), Borzyny, Łabna (*Lubna*), Czerwone, Janowo, Zabiele, Wola Zambrowska (*Zebowska*), z wszelkimi przydatkami[1].
jęz. łac.

[1] Zob. LWMazXVIIw., s. 279–286.

181

k. 136v–137 Grodno, 20 października 1636

Król odnawia Krzysztofowi Bonieckiemu jego prawa lenne, nadane przez króla wcześniejszym dokumentem, w obozie pod Kwidzynem (Kwidzinem) 30 sierpnia 1635 roku. Boniecki uzyskał wówczas prawa do dóbr Dubowice, które przypadły mu po bojarach Jainach i do dóbr Zadowczyzna po bojarach Sczechlonych, w *stanie* nowogrodzkim siewierskim, z oboma brzegami rzeczki Osmiany, ze wszystkimi przydatkami, z dworem zwanym Boiarkino z ogrodem w którym przedtem mieszkał [szlachcic?] Chmielewski. Nadanie nie obejmuje prawa do wytwarzania saletry. Boniecki ma pobudować się na wspomnianym placu, wymierzonym przez starostę, zobowiązany jest trzymać tam dobrego szlachcica z muszkietem albo długą rusznicą dla obrony przed nieprzyjacielem. Boniecki zasłużył się w wyprawach wojennych, najpierw pod chorągwią Jana Goślickiego, potem pod chorągwią Aleksandra Piaseczyńskiego, kasztelana kijowskiego, starosty ulanowskiego, nowogrodzkiego.
jęz. pol.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

182

k. 137–137v Grodno, 8 października 1636

Król nadaje Janowi Kowalskiemu, zasłużonemu w licznych wyprawach żołnierzowi, dożywotnie prawa do połowy wsi Błotnia w powiecie lwowskim, wakującej po śmierci Aleksandra Kowalskiego.

jęz. łac.

183

k. 137v–138 Grodno, 27 listopada 1636

Król w uznaniu zasług nadaje Jakubowi Maksymilianowi Fredrze, podkomorzemu przemyskiemu, swemu sekretarzowi dożywotnią pensję roczną w wysokości tysiąca złotych z dochodów starostwa kałuskiego[1].

jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na datę wypłacania tej sumy.

184

k. 138–138v Grodno, 27 listopada 1636

Król nadaje zasłużonemu Łukaszowi Orzelskiemu urząd cześnika kaliskiego, wakujący po ustąpieniu z niego Piotra Koźmińskiego[1].

jęz. łac.

[1] Zob. U I/2 nr 152, 153, 334, faktycznie Koźmiński został wkrótce podsędkiem kaliskim.

185

k. 138v–139 Grodno, 30 listopada 1636

Król w uznaniu zasług nadaje Remigianowi Zaleskiemu, referendarzowi koronnemu, dożywotnią pensję roczną w wysokości tysiąca złotych z dochodów starostwa chmielnickiego, którą otrzymywać ma na Święto Trójcy Świętej.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

186

k. 139–140 Grodno, 30 listopada 1636

Król nadaje Jerzemu z Tęczyna Ossolińskiemu, podskarbiemu nadwornemu, staroście bydgoskiemu, bielskiemu, urząd wojewody sandomierskiego, wakujący po śmierci Mikołaja Firleja. Ossoliński zasłużył się jako poseł Rzeczypospolitej do Anglii, w czasie zagrożenia wojną turecką, łożył na wojsko z własnych pieniędzy, posłował również do papieża, oraz na obrady Reichstagu w Ratyzbonie.

jęz. łac.

187

k. 140–141 Grodno, 5 grudnia 1636

Król nadaje Tomaszowi na Zamościu Zamoyskiemu, kanclerzowi koronnemu, staroście knyszyńskiemu, rabsztyńskiemu, sokalskiemu, starostwo kałuskie, wakujące po śmierci Łukasza Żółkiewskiego, wojewody bracławskiego.

jęz. łac.

188

k. 141–142 Grodno, 10 grudnia 1636

Król uznaje zasługi domu Daniłowiczów, zwłaszcza niedawno zmarłego Stanisława, wojewodzica ruskiego, który odznaczył się mimo młodego wieku w wyprawach moskiewskich, pruskich, ukrainnych, i przeciw Tatarom. Władysław IV nadaje zatem Janowi Mikołajowi Daniłowiczowi, podskarbiemu wielkiemu koronnemu, starostwo korsuńskie, wakujące po śmierci Stanisława Daniłowicza. Nadanie obejmuje miasteczka i wsie: Korsuń (*Korszun*), Steblów (*Stehłow*), Wolskiego Słoboda, Olszanica, Czerepin, Żurawka, Sochinie, Petrusczyce z siołem; Turhenczycami siołem z przysiółkami[1], Nigriłowką, Kierełowem, Murzynbrutem, Kalinbłoty ze wsiami i futorami Tahańczą, Holakami, Browarami, Jesiotrowym, Nieterepem, Huskami, Piskami, Samorodnicą, Majdanowką (Maidanowką), Szandarowką, Sidorowką, Lehendynczami, Chyłkami, Czehryniem (*Czerhiniem*), Daniłowem albo Nidwidowką, Kryłowem, Bużynem (*Buzynem*), Woronowką, Maksimowką

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

(*Maximowką*) z przewozem na Dnieprze[2]. Nadanie obejmuje wszystkie dobra, wyjąwszy miasteczko Lisianka, które zostaje do osobnej dyspozycji królewskiej; z dóbr tych winien płacić *dwoję kwartę* do skarbu rawskiego.
jęz. pol.

[1] Dopisek z boku.
[2] Miejscowości tych nie wymieniają źródła z 1636, 1765, w dużej części mogły ulec zniszczeniu w wojnach; wyjątkiem są miasta Korsuń, Kryłów, Lisianka, Steblów, nadto wieś Piski/Pieszki; Sochinie — może miasteczko Sachnówka/Sachnowka?; Daniłów w 1636 — słoboda; Nietrep to może Netrebka; Browary — Browachy?; Petruszyce — Pietruszki?; Turhenczynce — Turkińce?; Samorodnice — Samorodnia/Samorodinia?; Jabłonowski, *Lustracye Królewszczyzn*, s. 133–134; SGKP V, s. 43, 45.

189

k. 142–143 Grodno, 15 grudnia 1636

Król nadaje Mikołajowi Stogniewowi starostwo chmielnickie, wakujące po śmierci Łukasza Żółkiewskiego, wojewody bracławskiego. Stogniew w młodości służył jako żołnierz na Węgrzech i w Mołdawii, następnie, podczas rządów Zygmunta III walczył w Rzeczypospolitej podczas wojny domowej [rokoszu Zebrzydowskiego], potem wziął udział w wojnie z Moskwą, zdobywał Smoleńsk walcząc w pierwszym szeregu, wdarł się po drabinie na jego mury z żołnierzami Potockich. Następnie walczył na Podolu z Turkami i Tatarami, był dowódcą oddziału w wojnie z potęgą osmańską, stał na czele chorągwi [królewicza Władysława IV][1] w wojnie pruskiej i w ostatniej moskiewskiej.
jęz. łac.

[1] Dariusz Kupisz, *Smoleńsk 1632–1634*, Warszawa 2001, s. 242.

190

k. 143v–144v Grodno, 15 grudnia 1636

Król w uznaniu rozlicznych zasług nadaje Stanisławowi Koniecpolskiemu, kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi wielkiemu koronnemu, starostwo perejasławskie wakujące po śmierci Łukasza Żółkiewskiego. Koniecpolski walczył z Turkami i Tatarami pod wodzą hetmana Stanisława Żółkiewskiego. Zygmunt III uczynił go hetmanem polnym

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

koronnym, a Koniecpolski walczył później z powodzeniem w wojnie pruskiej przeciw Gustawowi [II Adolfowi], królowi Szwedów.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza JKM.
jęz. łac.

191
k. 145 Grodno, 15 grudnia 1636
Król nadaje Chomentowskiemu[1] wójtostwo miasta Chmielnik, wakujące po śmierci Łukasza Żółkiewskiego, wojewody bracławskiego.
jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię i przynależność terytorialną miasta.

192
k. 145v–146 Grodno, 20 grudnia 1636
Król nadaje Stanisławowi Koniecpolskiemu, kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi wielkiemu koronnemu, dobra; *słobodę* Byków, Jabłonów, Berezany, Mirhorod (*Mirgrod*), Hadziacz (*Hadziacze*), w województwie kijowskim oraz inne miasteczka należące do tej słobody, wakujące po śmierci Łukasza Żółkiewskiego, wojewody bracławskiego, w tej postaci w jakiej trzymał je niegdyś zmarły Obałkowski[1], a potem wspomniany Żółkiewski.
jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię; wspomniane dobra należały do *Administracji dóbr saletrnych*, Jabłonowski, *Lustracye Królewszczyzn*, s. 214.

193
k. 146–146v Grodno, 23 grudnia 1636
Król nadaje Janowi Wypyskiemu chorążemu nurskiemu tenutę Mosty, wakująca po śmierci Stanisława Daniłowicza, wojewodzica ruskiego.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

194

k. 146v–147 Grodno, 24 grudnia 1636

Król nadaje Mikołajowi Ostrorogowi, krajczemu koronnemu, miasteczko Lisiankę, wakującą po śmierci Stanisława Daniłowicza, wojewodzica ruskiego, tak jak trzymał je wcześniej [Jan Daniłowicz][1], wojewoda ruski.

jęz. łac.

[1] SGKP, V, s. 303; zob. dok. 184.

195

k. 147–147v Grodno, 25 grudnia 1636

Król nadaje Wacławowi Zamoyskiemu, kasztelanowi lwowskiemu, wieś Mikłaszewice[1] w województwie ruskim, wakującą po śmierci Stanisława Daniłowicza, wojewodzica ruskiego[2].

jęz. łac.

[1] Inaczej Mikłaszów. [2] Zob. dok. 199.

196

k. 147v–148 Grodno, 25 grudnia 1636

Król w uznaniu zasług Jakuba Sobieskiego, podczaszego koronnego, nadaje mu dobra: Ostrołucze Stare, Ostrołucze Nowe, Jodłowka, Dernowka, Chłopkow, Sieliszcze (*Sielistrze*), w województwie kijowskim, wakujące po śmierci Stanisława Daniłowicza, wojewodzica ruskiego[1].

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza JKM.

jęz. pol.

[1] Zob. dok. 241.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

[1637]

[na k. 148v informacja, że zaczynają się wpisy z roku 1637]

197

k. 148v–149 Warszawa, 10 stycznia 1637

Król nadaje urząd sędziego ziemskiego czernihowskiego zaleconemu sobie Stanisławowi Piączyńskiemu (*Piątczyńskiemu*). Król wybrał go z czterech kandydatów wybranych przez sejmik elekcyjny, obradujący pod kierunkiem Marcina Kalinowskiego, wojewody czernihowskiego[1].

jęz. pol.

[1] Zob. U III/4 nr 1436, informacja, że jest to urząd nowo kreowany, ale w samym przywileju nie ma o tym wzmianki.

198

k. 149v–150 Warszawa, 11 stycznia 1637

Król zgadza się, by Maksymilian Przerembski, kasztelan sieradzki, starosta mościcki, medycki, lityński mógł ustąpić z praw dożywotnich do starostwa lityńskiego na rzecz Marcina Kalinowskiego, wojewody czernihowskiego.

jęz. łac.

199

k. 150–150v Warszawa, 12 stycznia 1637

Król rozszerza dożywotnie prawa Wacława Zamoyskiego, kasztelana lwowskiego, do tenuty Mikłaszów, w województwie ruskim, na jego żonę Zofię Pszonczankę[1].

jęz. łac.

.

[1] Zob. regest dok. 195.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

200

k. 150v–151 Warszawa, 12 stycznia 1637

Król rozszerza dożywotnie prawa Samuela Grabskiego, starosty brzeskiego [kujawskiego], do wsi Kruszyn w starostwie brzeskim, na jego żonę, Helenę Sierakowską.

jęz. łac.

201

k. 151 Warszawa, 12 stycznia 1637

Król nadaje Janowi Rylskiemu urząd burgrabiego zamku krakowskiego, wakujący po śmierci Jakuba Rzeckiego[1].

jęz. łac.

[1] Zob. U IV/2 nr 985–986. Zob. dok. 204/1658.

202

k. 151–152 Warszawa 13 stycznia 1637

Król zgadza się, by Krystyna Naropińska, wdowa po Pawle Wujenkowskim, mogła ustąpić z praw dożywotnich do tenuty Krechów z folwarkami Kunin, Wola Kunińska, Skwarzawa (*Skwarzowa*) Nowa zwana też Czajkowa Wólka (*Czaikowa Wola*), Skwarzowa Stara oraz pewnymi kuźnicami, w starostwie jaworowskim, na rzecz Aleksandra Stadnickiego i jego żony Stadnickiej[1].

jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię.

203

k. 152–152v Warszawa, 14 stycznia 1637

Król zgadza się, by Marcjan Rylski mógł ustąpić z praw dożywotnich do wójtostwa, czyli sołectwa wsi Rzędowice (*Zędowice*) w starostwie żarnowieckim na rzecz małżonków Mikołaja i Aleksandry Łąckich.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

204

k. 152v–153 Warszawa, 14 stycznia 1637

Król nadaje urząd burgrabiego zamku krakowskiego Samuelowi Rylskiemu, dworzaninowi królewskiemu pokojowemu. Urząd wakował po śmierci Hieronima Godziałkowskiego[1].

jęz. łac.

[1] Zob. U IV/2 nr 971 (Godziałkowski miał jakoby umrzeć ponad rok później), nr 987.

205

k. 153–153v Warszawa, 17 stycznia 1637

Król nadaje Fryderykowi Janowi Reckke (Reck), swemu dworzaninowi, prawem lennym Moyzę Berzen[1], w starostwie marienhauskim (*Margenhausen*), wakującą po śmierci Feliksa Bemisławskiego. Reck zasłużył się w wyprawach wojennych, zwłaszcza w Inflantach.

jęz. łac.

[1] Pisownia *Berzen* oraz *Bersen*; może ob. Berzkalne, 27 km na płd.–wsch. od Marienhausen (ob. Vilaka).

206

k. 153v–154 Warszawa, 17 stycznia 1637

Król pozwala, by Piotr Żabicki, kasztelan liwski, mógł ustąpić z praw dożywotnich do wsi Chylice[1] i Jastrzębia Wola w powiecie warszawskim na rzecz Stanisława Jasnogórskiego, kuchmistrza koronnego.

jęz. łac.

[1] Chylice leżały w powiecie czerskim, zob. dok. 237.

207

k. 154–154v Warszawa, 20 stycznia 1637

Król nadaje dożywotnio księdzu Jakubowi Pulchricio, altaryście niżankowickiemu, grunt zwany Zagroda Służebna, wraz z łąką, w mieście Niżankowice, położony między gruntami Niecietowskie i Sepiotczyńska przy rzece Wiar od wschodu i przeprawy niżankowickiej od

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

zachodu, które to dobra wróciły do dyspozycji królewskiej po śmierci Bazylego Leszczyńskiego z Leszczyn.
jęz. łac.

208

k. 154v–155 Warszawa, 21 stycznia 1637

Król nadaje Janowi Kazimierzowi Krasińskiemu, dotychczasowemu podkomorzemu ciechanowskiemu, urząd kasztelana ciechanowskiego, wakujący po śmierci[1] [Franciszka Wessla].

[1] Zostawiono puste miejsce na imię. K. Chłapowski, *Elita senatorsko — dygnitarska Korony za czasów Zygmunta III i Władysława IV*, Warszawa 1996, s. 73.

209

k. 155–155v Warszawa, 21 stycznia 1637

Król pozwala Zuzannie Gungerin, wdowie po Jakubie Szczepańskim podkomorzym chełmińskim zrzec się praw dożywotnich do wsi Smażyno (*Smasin*), w powiecie mirachowskim, na rzecz Jerzego Hejna (*Heina*), ławnika ziemskiego puckiego i jego żony, Sabiny Littauer (*Littaven*). Cesji dokonać może w dowolnych księgach autentycznych Królestwa.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. łac.

210

k. 156–156v Warszawa, 30 stycznia 1637

Król legitymizuje pochodzenie uczciwego Jakuba Jendrzejowicza, mieszczanina z podzamcza lubelskiego. Powinien zostać przyjęty bez żadnych wstrętów do cechu medyków (*contubernium chirurgicae professionis*).
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

211

k. 156v–157v Warszawa, na sejmie walnym, 30 stycznia 1637

Król w uznaniu zasług żołnierskich pozwala zasłużonemu od młodości jako rotmistrz Samuelowi Łaszczowi, strażnikowi koronnemu, staroście owruckiemu, kaniowskiemu, dochodzić prawem pewnych dóbr i oswobodzić od osób bezprawnie do nich pretendujących. Dobra te, które wróciły do dyspozycji króla to: Niekozewszczyna (*Niekozewszczyne*), Kozminowszczyna (*Kozminowszczyne*), Maszkatewszczyna (*Maszkatewszczyna*), Apitelewszczyzna (Apitelewszczyna) po zmarłym Ostapku Kotowiczu i synach jego braci Iwana i Adamie oraz dobra potomków Fedora Tyszy: miasteczko Chodorków i wsie Krzywe, Lipki, Romanowkę, Wilę Starą, Wilę Młodą, Pustelniki, Storczowkę, Szczekljówka (*Szczekliowka*), Zdzwisz, Sobolowkę, Gnielec, Bołaczew, i dobra Malikow w województwie kijowskim, a także dobra kozewskie i dwa sianożęcia zwane Rendrycy i Zawojej (*Zawoiej*) we włości hreskiej leżące. Kiedy odzyska te dobra trzymać je będzie dożywotnio. Nadanie nie obejmuje prawa do wytwarzania towarów leśnych i saletry.

jęz. pol.

212

k. 157v–158 Warszawa, 31 stycznia 1637

Król zgadza się, by Jan Leszczyński sędzia ziemski sanocki i jego żona Barbara z Kowalkowa, mogli wydzierżawić wieś Kulaszne (*Kolarzne*) w ziemi sanockiej, na cztery lata, tak jednak by nie obciążać tamtejszych nowymi pracami, aby nie pogorszyło się ich położenie.

jęz. łac.

213

k. 158–159 Warszawa, 31 stycznia 1637

Król pozwala Janowi Koszutskiemu ustąpić z praw dożywotnich do wsi Bartodzieje w powiecie bydgoskim na rzecz małżonków, Aleksandra i Ewy z Reklewa Karchowskich[1]. Aleksander Karchowski zasłużył się w czasie panowania Zygmunta III, brał udział w wyprawach moskiewskich, pruskich i na wrogów chrześcijaństwa, został rotmi-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

strzem. Dobra owe otrzymuje z przydatkami opisanymi w przywileju Zygmunta III dla Pawła Koszutskiego, wojskiego parnawskiego i Zofii z [Wielkiej] Rudy, korzystać też może z połowów w rzece Brda oraz z pensji dwudziestu czterech garnców miodu, lub dwunastu większych zwanych *Rączki*.
jęz. łac.

[1] Zob. dok. 31.

214
k. 159–159v Warszawa, 31 stycznia 1637
Król zgadza się, by Wojciech (*Albertus*) Pianowski, żołnierz królewski, wykupił prawa do sołectwa wsi Guźlin (*Guzlin*) w województwie brzeskim kujawskim, z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy. Trzymać je będzie dożywotnio.
jęz. łac.

215
k. 159v–160 Warszawa, 3 luty 1637
Król pozwala, by Jerzy Hejna, ławnik ziemski pucki, mógł ustąpić z praw dzierżawy emfiteutycznej na lat piętnaście na wsi Kosowo (*Kossowo*), w województwie pomorskim, powiecie tczewskim, a także z praw dożywotnich do tych dóbr, na rzecz Gabriela Szczepańskiego. Cesji dokonać może w dowolnych księgach autentycznych Królestwa. Nadanie dotyczy wszelkich przydatków dóbr z wyłączeniem kmiecia ch. Lorka i ch. Kruza strażnika boru, a także lasu zwanego Herschasten, a także nowo wzniesionych wsi należących do tenuty ninkowskiej (*Nenkou*), które pozostają w dzierżawie piętnastoletniej i dożywotnim władaniu Gabriela Szczepańskiego[1].
jęz. łac.

[1] Ninkowo, ob. Jasień, zob. *Lustracja województw Prus Królewskich 1624*, wyd. S. Hoszowski, Gdańsk 1967, s. 235–236. Kosowo i Ninkowo położone były w powiecie gdańskim. Zob. dok. nr 264/1718.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

216

k. 160–161 Warszawa, 5 luty 1637

Król w uznaniu zasług nadaje Adamowi Parysowi kasztelanię czerską, wakującą po śmierci Mikołaja Giżyckiego.

jęz. łac.

217

k. 161–161v Warszawa, 9 stycznia 1637

Król pozwala Pawłowi Grodzickiemu ustąpić z praw dożywotnich do wsi Datyń (*Datin*) w starostwie ratneńskiem na rzecz Jana Mikołaja Daniłowicza, podskarbiego wielkiego koronnego.

jęz. łac.

218

k. 161v–162 Warszawa, 9 stycznia 1637

Król pozwala Pawłowi Grodzickiemu ustąpić z praw dożywotnich do młynów zwanych Dubczeński, Rateński, Zastawski, Szczodrohoszczki (Szczodrohosczki) i Wiotalski na rzece Prypeć w starostwie ratneńskiem na rzecz Jana Mikołaja Daniłowicza, podskarbiego wielkiego koronnego.

jęz. łac.

219

k. 162v–163 Warszawa, 5 lutego 1637

Król nadaje Adamowi Wiśniowskiemu, dotychczasowemu podsędkowi nowogrodzkiemu, urząd sędziego ziemskiego nowogrodzkiego [siewierskiego], województwa czernihowskiego. Elekcję na ten urząd przeprowadził Marcin Kalinowski, wojewoda czernihowski, król zaś wybrał z czterech przedstawionych przez sejmik kandydatów[1].

jęz. pol.

[1] Zob. U III/4, nr 1909.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

220

k. 163–163v Warszawa, 5 lutego 1637

Król nadaje Kasprowi Rostopczy urząd pisarza ziemskiego nowogrodzkiego. Elekcję na ten urząd przeprowadził Marcin Kalinowski, wojewoda czernihowski, król zaś wybrał z czterech przedstawionych przez sejmik kandydatów.

jęz. pol.

[1] Zob. U III/4, nr 1783.

221

k. 163v–164v Warszawa, 6 lutego 1637

Król nadaje Bartłomiejowi Kazanowskiemu kasztelanię zawichojską, wakującą po śmierci [Mikołaja Porębskiego][1].

jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię i nazwisko kasztelana oraz przynależność administracyjną kasztelanii; U IV/3 nr 1341–1342.

222

k. 164v–165 Warszawa, 8 lutego 1637

Król pozwala, by Mikołaj Pogórski (*Pogurski*) mógł wykupić sołectwo wsi Bolegorzyn (*Bulrzin*)[2] w starostwie drahimskim z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy i nadaje mu je w dożywocie.

jęz. łac.

[1] Zapewne h. Ogończyk, Uruski, XIV, s. 164.
[2] *Słownik Historyczno — Geograficzny ziem polskich w średniowieczu*, pod red. M. Jurka. http://www.slownik.ihpan.edu.pl/search.php?q=Bolegorzyn&d=0&t=0

223

k. 165–165v Warszawa, 8 lutego 1637

Król, za wstawiennictwem Stanisława Koniecpolskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, obejmuje swoją opieką Wawrzyńca Nicoli[1], szlachcica Francuza, kapitana królewskiego ustanawia swym serwitorem, poddaje wyłącznej jurysdykcji sądów królewskich i nadwornych oraz nadaje mu prawo swobodnego dysponowania

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

majątkiem w testamencie. Nicoli walczył wcześniej w szeregach joannitów, został wzięty do niewoli tureckiej, pozostawał w niej szesnaście lat, wyzwolony przez Stanisława Koniecpolskiego, przez dziewięć lat służył w armii królewskiej.
jęz. łac.

[1] Wawrzyniec Nicoli, *Laurentius de Nicolai*, oficer artylerii, służył u Stanisława Koniecpolskiego, zob. *Korespondencja Stanisława Koniecpolskiego, hetmana wielkiego koronnego*, 1632–1646, wyd. A. Biedrzycka, Kraków 2005, s. 455.

224

k. 165v–166 Warszawa, 8 lutego 1637

Król, za wstawiennictwem Stanisława Koniecpolskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, obejmuje swoją opieką Mikołaja Martin, szlachcica Francuza, ustanawia go swym serwitorem, poddaje wyłącznej jurysdykcji sądów królewskich i nadwornych oraz nadaje mu prawo swobodnego dysponowania majątkiem w testamencie. Martin został wysłany jako sekretarz przez króla Francji do sułtana Turków, przez sześć lat starał się tam o uwolnienie szlachciców Polaków, zwłaszcza Samuela Koreckiego, przetrzymywanego w zamkach nad Morzem Czarnym.
jęz. łac.

225

k. 166–166v Warszawa, 8 lutego 1637

Król, za wstawiennictwem Stanisława Koniecpolskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, obejmuje swoją opieką Filipa *de Marevil*[1], szlachcica Francuza, ustanawia go swym serwitorem, poddaje wyłącznej jurysdykcji sądów królewskich i nadwornych oraz nadaje mu prawo swobodnego dysponowania majątkiem w testamencie. De Marevil, podpułkownik pułkownika Fryderyka Donhoffa, służył od lat dwunastu w armii królewskiej.
jęz. łac.

[1] In. Marveil, zob. *Korespondencja Stanisława Koniecpolskiego, hetmana wielkiego koronnego z lat 1632–1646*, wyd. A. Biedrzycka, Kraków 2005, s. 455.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

226

k. 166v–168 Warszawa, 12 lutego 1637

Król nadaje Mikołajowi Potockiemu, wojewodzie bracławskiemu urząd hetmana polnego, wakujący po śmierci Marcina Kazanowskiego. Potocki zasłużył się już podczas wojny domowej za panowania Zygmunta III Wazy, oraz w innych okazjach.

jęz. łac.

227

k. 168–169 Warszawa, 15 lutego 1637

Król nadaje Janowi Wypyskiemu, chorążemu nurskiemu, prawem wieczystym pewien grunt, który rozciąga się na szerokość od wału ochraniającego wjazd do miasta Warszawy od wsi Wielka Wola, z lewej strony zaś od kościoła i klasztoru ojców reformatów[1], na długość zaś ciągnie się od tylnej części dworu Jerzego Ossolińskiego, wojewody sandomierskiego, od wału do drogi prowadzącej do żupy [tj. składu soli], położony jest zaś naprzeciw dworu Tomasza Zamoyskiego, kanclerza koronnego, z jednej strony ograniczony jest ogrodem wspomnianego klasztoru, z drugiej zaś ogrodem wspomnianego wojewody sandomierskiego. Wypyski zasłużył się w pracach kancelarii koronnej już za panowania Zygmunta III Wazy.

jęz. łac.

[1] Chodzi tu o kościół pod wezwaniem św. Antoniego Padewskiego przy dzisiejszej ul. Senatorskiej w Warszawie.

228

k. 169–169v Warszawa, 16 lutego 1637

Król pozwala, by Katarzyna Zamoyska z Sulmowa, wdowa po Janie Zamoyskim, mogła ustąpić z praw dożywotnich do wójtostwa, czyli sołectwa wsi Głupice i wójtostwa miasta [Nowa] Brzeźnica w powiecie radomszczańskim na rzecz syna, Bernarda Zamoyskiego i jego żony Marianny z Dobczyna (*Dobeczyn*).

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

229

k. 169v–170 Warszawa, 16 lutego 1637

Król pozwala Adamowi Izbickiemu, by mógł ustąpić z praw lennych do sioła Kamień w powiecie nowogrodzkim [siewierskim] na rzecz Krzysztofa Muchowskiego. Nadanie nie obejmuje prawa do wytwarzania saletry i towarów leśnych. Muchowski zobowiązany będzie do obrony tamtejszych zamków.

jęz. pol.

230

k. 170–171v Warszawa, 18 lutego 1637

Król pozwala wpisać do ksiąg kancelarii koronnej dokument wypisany z księgi ławniczej krakowskiej, zawierający zeznanie testamentu przez sławetnego Fulvia Bissinia, z Florencji. Akt ten zeznany został przez niego 8 stycznia 1637 roku, na sądzie ławniczym krakowskim, w kamienicy szlachetnego i sławetnego Rafała Delpace, mieszczanina i kupca krakowskiego, położonej na Rynku[1]. Bissini zeznał, iż nie ma żadnych roszczeń za długoletnią pracę wobec swojego wieloletniego pracodawcy Rafała Delpace ani też wobec Wincentego Barsottiego i jego kompanii. Zeznał także, iż posiada około sześciuset lub siedmiuset złotych w Wenecji, które są w rękach Lorentego Pitty i Romulego Romuli oraz Pawła Delsara, kupców weneckich, przekazuje tę sumę do podziału swoim braciom Aleksandrowi i Joanni Maria. Szaty oddaje na pogrzeb, który ma mieć miejsce we włoskiej kaplicy świętego Jana Chrzciciela w Kościele Franciszkanów w Krakowie. Gdyby koszty były większe, bracia powinni je zwrócić egzekutorom z sumy, jaką otrzymają z Wenecji. Ustanawia egzekutorów w osobach Rafała Delpace i Sebastiana Zacherla.

Relacja Piotra Gembickiego, biskupa przemyskiego, prepozyta generalnego miechowskiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac., jęz. pol.

[1] Chodzi o kamienicę przy Rynku Głównym o nr 14, zob. K. Follprecht, *Właściciele nieruchomości w Krakowie w 1655 roku*, Kraków 2001, s. 40.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

231

k. 171v–172 Warszawa, 18 lutego 1637

Król potwierdza testament sławetnego Fulvia Bissinia z Florencji, przedstawiony przez spadkobierców, wystawiony w kamienicy Rafała Delpace, w Krakowie 8 I 1637 w urzędzie wójtowskim, w obecności wójta i ławy.
jęz. łac.

232

k. 172–172v Warszawa, 18 lutego 1637

Król nadaje Jakubowi Grodzickiemu, podkomorzemu różańskiemu, swemu dworzaninowi, prawem dożywotnim wieś Łączyn[1] (*Łątczyno*), w powiecie łomżyńskim, ziemi ostrołęckiej, która powróciła do dyspozycji władcy.
jęz. łac.

[1] Zob. dok. nr 305.

233

k. 172v–173v Warszawa, 20 lutego 1637

Król, w uznaniu zasług militarnych, nadaje Aleksandrowi Dominikowi Kazanowskiemu, staroście bohusławskiemu urząd pisarza polnego, wakujący po wyniesieniu Mikołaja Potockiego na urząd hetmana polnego[1].
jęz. łac.

[1] Zob. U X nr 536.

234

k. 173v–174 Warszawa, 20 lutego 1637

Król pozwala Janowi Kunińskiemu, sędziemu starodębskiemu (starodubowskiemu), by mógł ustąpić z prawa lennego do wsi (*derewni*) Puszkarow w powiecie nowogrodzkim [siewierskim] na rzecz Krzysztofa Muchowskiego w dowolnych księgach autentycznych Królestwa. Prawo nie obejmuje wytwarzania saletry i towarów leśnych. Muchowski zobowiązany będzie do obrony tamtejszych zamków.
jęz. pol.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

235

k. 174–175 Warszawa, 20 lutego 1637

Król nadaje Mikołajowi Ostrorogowi, krajczemu koronnemu starostwo rohatyńskie, wakujące po śmierci Aleksandra Bałabana.

jęz. łac.

236

k. 175–179 Warszawa na sejmie, 22 lutego 1637

Król, w uznaniu mężnej obrony miasta, potwierdza rozszerzenie herbu miasta Braniewa i ustanowienie patrycjuszami niektórych rajców[1].

Lista świadków: Jan Wężyk prymas, Stanisław Grochowski arcybiskup lwowski, Jakub Zadzik biskup krakowski, Maciej Łubieński biskup włocławski i pomorski, Stanisław Łubieński biskup płocki, Piotr Gembicki biskup przemyski i podkanclerzy koronny, Jan Lipski biskup chełmiński i pomezański, Stanisław Koniecpolski kasztelan krakowski i hetman wielki koronny, Krzysztof Radziwiłł wojewoda wileński i hetman wielki litewski, Stanisław Radziejowski wojewoda łęczycki, Aleksander Korwin Gosiewski wojewoda smoleński, Maksymilian Przerembski kasztelan sieradzki, Stefan Gembicki kasztelan rogoziński, Krzysztof Sułowski kasztelan żarnowski, Łukasz Opaliński marszałek wielki koronny, Tomasz Zamoyski kanclerz koronny, Stefan Pac podkanclerzy litewski, Stanisław Przyjemski marszałek nadworny koronny, Mikołaj Gniewosz opat koprzywnicki i sekretarz wielki koronny, Jakub Doruchowski archidiakon warszawski i kanonik gnieźnieński, referendarz koronny, Remigian Zaleski referendarz [świecki] korony, Adam Kazanowski podkomorzy koronny, Krzysztof Gembicki podstoli koronny i starosta gnieźnieński, Stanisław Zadorski cześnik koronny i starosta goszczyński.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 99. Dokument z lutego 1637 roku został potwierdzony na sejmie i uzupełniony listą świadków.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

237

k. 179–181v Warszawa, 23 lutego 1637

Król pozwala na wpisanie do akt kancelarii mniejszej koronnej i wydanie z nich w postaci ekstraktu dokumentu wystawionego przez Izydora, metropolitę kijowskiego i całej Rusi, legata Apostolskiego do Korony Królestwa Polskiego, Wielkiego Księstwa Litewskiego, Niemiec, w Chełmie 27 lipca 1440 (6948) roku. Dokument pergaminowy został przedłożony przez Metodego Terleckiego, unickiego władykę chełmskiego i bełskiego. Zawierał napomnienie dla starostów chełmskich, urzędników i wszystkich prawosławnych. Do metropolity zwrócił się pop Wawiła od świętego Spasa w Stołpiu, skarżąc się na krzywdy, przede wszystkim na obrywanie sadu cerkiewnego z którego się utrzymuje. Metropolita żąda, by pop ten nie był krzywdzony, żeby nie zabierano własności cerkwi[1].

Relacja *ut supra*: Piotra Gembickiego, biskupa przemyskiego, prepozyta generalnego miechowskiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac., jęz. rus., jęz. pol.

[1] Dokument wpisany w trzech wersjach: cyrylicą, transkrypcji na alfabet łaciński i w tłumaczeniu na język polski.

238

k. 181v–182 Warszawa, 25 lutego 1637

Król pozwala Stanisławowi Jasnogórskiemu, kuchmistrzowi koronnemu, wykupić młyn we wsi Chylice Wielkie na rzece Jeziorka (*Jeziora*) w powiecie czerskim z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy. Młyn ten otrzymuje w dożywocie.

jęz. łac.

239

k. 182–184v Warszawa na sejmie, 25 lutego 1637

Król w uznaniu zasług przystaje na prośbę Adama Olbrachta Przyjemskiego, obożnego wielkiego koronnego i lokuje na surowym korzeniu miasto Rawicz, w pobliżu wsi Sierakowo na gruntach dziedzicznych tegoż. Nazwa miasta pochodzi od herbu Przyjemskiego. Rządzić ma

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

się prawem niemieckim, czyli magdeburskim. Każdego roku na święto Piotra i Pawła (29 VI) właściciel miasta dokonywać ma wyboru burmistrza i pięciu rajców z ośmiu przedstawionych elektów. Ustanowiony zostaje też herb miasta [Rawicz bez panny]. Miasto uzyskuje również prawo składu i skład soli. Na okres dwunastu lat mieszczanie są zwolnieni od wszystkich ceł, podatków i ciężarów Królestwa. Jarmarki ustanowione zostają w pierwszy poniedziałek po święcie Odnalezienia Krzyża, w pierwszy poniedziałek po święcie Wniebowstąpienia Pańskiego, a także w dzień Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (15 sierpnia) i w dzień święta Przeniesienia relikwii świętego Stanisława (27 września). Targi odbywać się mają w sobotę i w środę.
Lista świadków: Jan Wężyk, prymas, Stanisław Grochowski, arcybiskup lwowski, Jakub Zadzik, biskup krakowski, Maciej Łubieński, biskup włocławski i pomorski, Andrzej Szołdrski, biskup poznański, Stanisław Łubieński, biskup płocki, Piotr Gembicki, biskup przemyski, podkanclerzy koronny, Jan Lipski, biskup chełmiński i pomezański, Jerzy Tyszkiewicz, biskup żmudzki, Stanisław Koniecpolski, kasztelan krakowski, hetman wielki koronny, Janusz Skumin Tyszkiewicz, wojewoda trocki, Kasper Donhoff, wojewoda sieradzki, Mikołaj Kiszka, wojewoda mścisławski, Stanisław Radziejowski, wojewoda łęczycki, Aleksander Korwin Gosiewski, wojewoda smoleński, Andrzej Kretkowski, kasztelan brzeski, Maksymilian Przerembski, kasztelan sieradzki, Aleksander Piaseczyński, kasztelan kijowski, Stefan Gembicki, kasztelan rogoziński, Krzysztof Sułowski, kasztelan żarnowski, Łukasz Opaliński, marszałek wielki koronny, Tomasz Zamoyski, kanclerz koronny, Stanisław Albrycht Radziwiłł, kanclerz litewski, Stanisław Przyjemski, marszałek nadworny koronny, Stefan Pac, podkanclerzy litewski, Mikołaj Wojciech Gniewosz, opat koprzywnicki, sekretarz wielki koronny, Adam Kazanowski, podkomorzy koronny, Jakub Doruchowski, archidiakon warszawski, kanonik gnieźnieński, referendarz koronny, Remigian Zaleski, referendarz korony, Jan Gembicki, kustosz gnieźnieński, regent kancelarii koronnej, Mikołaj Ostroróg, krajczy koronny, Piotr Daniłowicz, stolnik koronny, Krzysztof Gembicki, podstoli koronny.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

240

k. 184v–185v Warszawa, 26 lutego 1637

Król nadaje folwark Libenthal w województwie malborskim, Jerzemu Radzimińskiemu, swemu sekretarzowi w dzierżawę emfiteutyczną na lat czterdzieści. Radzimiński zobowiązany jest odbudować folwark, sprowadzić tylu zagrodników, ilu było ich przed wojną. Wadium w sprawie ustala się na 2000 złotych polskich. Po odzyskaniu zamku malborskiego w Prusach, król wysłał Krzysztofa Lode, podkomorzego dorpackiego, starostę golubskiego, sekretarza królewskiego, by dokonał oględzin dóbr królewskich w tym województwie, w tym dóbr Jerzego Radzimińskiego, sekretarza królewskiego. Lode stwierdził, że dobra te zostały poważnie zniszczone, nie pozostał tam żaden budynek, tylko dwóch zagrodników. Na tej podstawie król podjął decyzję o dzierżawie.

jęz. łac.

241

k. 185v–187v Warszawa na sejmie, 27 lutego 1637

Król wydaje Stanisławowi Koniecpolskiemu, kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi wielkiemu koronnemu, staroście buskiemu, barskiemu, kowalskiemu, perejasławskiemu przywilej na lokowanie ośmiu miast na prawie niemieckim, zwanym magdeburskim. Koniecpolski zasłużył się w bojach z Tatarami i Turkami. Każde miasto założone być ma dla obrony Królestwa przy Szlaku Kuczmańskim, w województwie bracławskim[1].

jęz. łac., jęz. pol.

[1] Dokument jest formularzem, na podstawie którego wydawane miały być przywileje dla poszczególnych miast. W miejscu nazwy miasta zostawiono puste miejsce. Dopisek na końcu dokumentu: *Takich ośm Przywileiow de verbo ad verbum z okienkami, na wpisanie przezwiska Miast, które sadzone będą, iest wydanych.*

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

242

k. 187v–188 Warszawa, 28 lutego 1637

Król rozszerza prawa dożywotnie Jakuba Sobieskiego, podczaszego koronnego do pewnych dóbr na jego żonę, Teofilę z Żurowa Daniłowiczową. Rozszerzenie obejmuje dobra Ostrołucze Stare i Nowe, Jodłowka, Derniowka, Chłopkow, Sieliszcze z wszelkimi przynależnościami, w województwie kijowskim. Należały one niegdyś do zmarłego Stanisława Daniłowicza, wojewodzica ruskiego[1].

jęz. pol.

[1] Zob. dok. 196.

243

k. 188–188v Warszawa, 28 lutego 1637

Król w uznaniu zasług pozwala Olbrachtowi Pęcławskiemu wykupić z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy wieś Czerepowa w województwie podolskim, wakującą po śmierci rotmistrza Ulenieckiego[1]. Wieś tę Pęcławski otrzymuje w dożywocie.

jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię.

244

k. 188v–190 Warszawa, 28 lutego 1637

Król pozwala wpisać do księgi kancelarii koronnej mniejszej oblatowany swój dokument, wystawiony w Krakowie na sejmie koronacyjnym 10 III 1633, podpisany przez króla i Piotra Żerońskiego. Król, nagrodził służbę Mikołaja Palmeriusa, doktora obojga praw, sekretarza królewskiego i królewicza Ferdynanda, biskupa wrocławskiego, który zasłużył się także za panowania Zygmunta III, towarzysząc wiernie królowi na wygnaniu[1]. Palmerius i jego spadkobiercy otrzymują na lat trzydzieści piętnaście włók i jedną morgę bagnistej i opuszczonej ziemi na Małej Żuławie Malborskiej, który to teren położony był między dobrami królewskimi, które posiadał zmarły Szymon Bahr i jego spadkobiercy, między dobrami Węgle (*Wengeln*) koło Reichorst (*Rikenhorst*), przy

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

rzeczce Adunen i jeziorze Drużno (*Drausnen*), które to dobra trzymał zmarły Reinhold Brand na mocy przywileju Zygmunta III, wydanego w Krakowie 23 XII 1608, odwołanego jednak przywilejem wydanym w Warszawie 13 I 1613.

Relacja *ut supra*: podkanclerzego koronnego Piotra Gembickiego.
jęz. łac.

[1] Jöran Palmerus, zapewne ojciec Mikołaja, był sekretarzem szwedzkim Zygmunta III. *Hertigh Carls Slaktarebenck*, Sztokholm 1915, wyd. Tor Berg s. 93.

245

k. 190–190v Warszawa, 28 lutego 1637

Król nadaje prawem dożywotnim Stanisławowi Koniecpolskiemu, kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi wielkiemu koronnemu, pewne dobra: Mirohrod, Jabłonów, Czumhak (*Czumbak*), Połtawa, Krasnopol, Zygmuntow, Hadziacz, Lutenka i wszystkie inne, z uroczyskami Krzemieńczukiem, Sokolą Górą, położone nad rzekami Choroł (*Horol*), Chronem [?], Psiołem (*Psklem*), Worsklą, Orelem, Samarą, aż do ujścia do Dniepru[1], wakujące po śmierci Łukasza Żółkiewskiego, wojewody bracławskiego; wcześniej dzierżył je zmarły Obalkowski[2].

Relacja *ut supra*: podkanclerzego Piotra Gembickiego.
jęz. pol.

[1] Chodzi (wyłącznie?) o dobra zaliczane do starostwa perejasławskiego, a zwłaszcza *Administracji dóbr saletrnych*: miejscowości w lustracji 1636 nazywane miasteczkami; rz. Chron — niezidentyf.; Orel — ob. Oril; Jabłonowski, *Lustracye Królewszczyzn*, s. 214–215.
[2] Zostawiono puste miejsce na imię.

246

k. 190 v–192 Warszawa, 27 lutego 1637

Król potwierdza pewne oblatowane dokumenty zeznań i zrzeczenia praw dziedzicznych po śmierci Egerta von Kempen, burmistrza gdańskiego, tenutariusza dóbr Berwald, Neumunsterberg, Furstenwerder z pastwiskiem Vogtwiesen, położonych w województwie malborskim, a także sum zapisanych przez wcześniejszych władców, m.in. trzynastu tysięcy złotych węgierskich z sumy pięciuset tysięcy

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

złotych[1]. Kempen na mocy przywileju królewskiego uzyskał te dobra w dzierżawę na lat trzydzieści, spełnić miał określone warunki[2]. W grudniu 1636 roku akt ten został wpisany w księgach sądowych gdańskich, wraz z cesją Kempena z tych dóbr na rzecz jego żony, Doroty Schumanównej, obecnie wdowy. Król zatwierdza przywilej oraz cesję, zachowując Dorotę Schumanówną i jej spadkobiercach w prawach tenutariusza dóbr.

[1] Chodzi tu o pożyczkę z 1565 roku, na mocy konstytucji „nabycie pieniędzy". Zob. K. Chłapowski, *Realizacja reform egzekucji dóbr 1563–1665. Sprawa zastawu królewszczyzn małopolskich*, Warszawa 1984, s. 85–102.
[2] Zob. dok. 50/1504 i 252/1706 oraz *Sumariusz Metryki Koronnej. Seria Nowa*, t. 1, opr. W. Krawczuk, s. 50, nr 159.

247

k. 192–193 Warszawa, 3 marca 1637

Król pozwala na wpisanie do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej i wydanie ekstraktu oblatowanego dokumentu pergaminowego z przywieszoną pieczęcią, wydanego przez Janusza [I Starszego?], księcia Mazowsza, Czerska, Warszawy, Zakroczymia, Wyszogrodu, pana Ciechanowa, wystawionego w Warszawie 25 XI 1385 (*Actum et datum in Varszeuia Sabbatho in die S. Catharinae Virginis)*. Książę w uznaniu zasług Wawrzyńca, swego sługi, pana na Targoszy (*de Targosse*), po otrzymaniu od niego dziesięciu kop groszy, nadaje mu oraz jego synom sołectwo we wsi Mokotów na prawie chełmińskim, z dwoma włókami wolnymi, trzecią karczmą wolną od świadczeń, i prawo do trzeciego denara. Świadkowie: Marcin, wojewoda mazowiecki, Andrzej, chorąży płocki, Nadbor, chorąży czerski, Bolesta, starosta generalny, Wasko, podczaszy warszawski oraz inni świadkowie, *per manus* kapelana i podkanclerzego dworu księcia.

Relacja *ut supra*: podkanclerzego Piotra Gembickiego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

248

k. 193–193v Warszawa, 3 marca 1637

Król pozwala na wpisanie do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej oraz wydanie ekstraktu swojego oblatowanego dokumentu, wystawionego w Gdańsku 25 XII 1634 roku, podpisanego przez siebie i Piotra Gembickiego, sekretarza wielkiego koronnego. Król w uznaniu służby Krzysztofa Chrapickiego w kancelarii większej koronnej, nadaje mu dożywotnio cztery włóki (*Mansos alias Wloki*) we wsi Pierzchowice należącej do starostwa sztumskiego, które powróciły do dyspozycji króla po śmierci Krzysztofa Szymkowskiego.

Relacja *ut supra*: podkanclerzego Piotra Gembickiego.

jęz. łac.

249

k. 194–194v Warszawa, 3 marca 1637

Król nadaje braciom, Bazylemu i Eliaszowi Łopuszańskim, dożywotnio część wójtostwa czyli sołectwa wsi Cisowa (*Tisowa*), położonej w starostwie przemyskim, wakującego po śmierci Iwana Cisowskiego (*Tisowski*).

jęz. łac.

250

k. 194v–195 Warszawa, 3 marca 1637

Król zgadza się, by Dacko Cisowski mógł ustąpić z praw dożywotnich do części wójtostwa, czyli sołectwa zwanego Dackowska we wsi Cisowa (*Tissowa*) w starostwie przemyskim, na rzecz Bazylego i Eliasza Łopuszańskich, braci.

jęz. łac.

251

k. 195–196 Warszawa, 5 marca 1637

Król, za wstawiennictwem Stanisława Koniecpolskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, w uznaniu zasług ustanawia Franciszka de La Crotade, Francuza, królewskiego oficera, serwitorem

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

królewskim, wyjmuje spod wszelkiej jurysdykcji poza królewską i nadaje mu prawo swobodnego dysponowania majątkiem w testamencie. De La Crotade służył przez dziewięć lat w wojsku królewskim, walczył z wrogami Królestwa[1].
jęz. łac.

[1] O śmierci porucznika la Crotade w boju z Kozakami wspomina Guillaume Le Vasseur Beauplan w swoim opisie Ukrainy. Zob. *Eryka Lassoty i Wilhelma Beauplana opisy Ukrainy*: w przekładzie Zofii Stasiewskiej i Stefana Mellera, wstęp i komentarze Zbigniew Wójcik, Warszawa 1972, s. 117.

252

k. 196–197 Warszawa, 5 marca 1637

Król pozwala na wpisanie do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej oraz wydanie ekstraktu swojego oblatowanego dokumentu, wystawionego w Gdańsku 11 IX 1635 roku, podpisanego przez siebie i Piotra Gembickiego, sekretarza wielkiego koronnego.

W dokumencie tym król stwierdził, że przedstawione zostały dokumenty potwierdzające, iż dobra Berwald, Neumunsterburg, i Furstenwerder z pastwiskiem Vogtwiesen zostały nadane przywilejem Zygmunta III w dożywocie Egertowi von Kempen, burmistrzowi gdańskiemu i Dorocie Schumanównej, żonie tegoż. Zapis na tych dobrach wynosił trzynaście tysięcy złotych węgierskich z sumy pięciuset tysięcy złotych, pożyczonych niegdyś na mocy konstytucji oraz dekretów i przywilejów[1]. Dobra te zostały jednak zajęte i poważnie zniszczone przez wroga, a po odzyskaniu ich od Szwedów, małżonkowie zwrócili się do władcy o potwierdzenie ich przywilejów oraz wolności. Król przychyla się do tej prośby i zatwierdza wyroki sądu sejmowego z roku 1593 i 1605 w sprawie między instygatorem królewskim i ówczesnym tenutariuszem tych dóbr Szymonem Bahrem, na mocy których, dobra te uzyskały pewne zwolnienia z lustracji i płacenia kwarty.

Relacja biskupa przemyskiego, podkanclerzego koronnego Piotra Gembickiego.
jęz. łac.

[1] Zob. dok. 245.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

253

k. 197v–198 Warszawa, 5 marca 1637

Król rozszerza dożywotnie prawa Mikołaja Radziejowskiego, wojewodzica łęczyckiego, królewskiego dworzanina pokojowego, do tenuty lubocheńskiej z wsiami Jasień, Brynica (*Brincea*), Luboszewy (*Luboszeni*) i Mały Lubochenek, na Agnieszkę [z Plichtów] z Kołacina (*Kolaczyn*) Radziejowską, jego żonę.

jęz. łac.

254

k. 198–198v Warszawa, 6 marca 1637

Król pozwala, by Stanisław Bonifacy Mniszech, starosta lwowski, mógł ustąpić z praw dożywotnich do wsi Rokitno (*Rokitna*) w starostwie lwowskim na rzecz sławetnych Jakuba Żytkiewicza[1] i jego żony Doroty.

jęz. łac.

[1] W dokumencie także pisownia nazwiska *Żytkowic*.

255

k. 198v–199 Warszawa, 6 marca 1637

Król pozwala Walerianowi Włodkowi, by mógł ustąpić z praw dożywotnich do wsi Mszana w powiecie trembowelskim na rzecz Samuela Kalinowskiego. Cesji dokonać może w dowolnych księgach autentycznych Królestwa.

jęz. łac.

256

k. 199–200 Warszawa, 8 marca 1637

Król, za wstawiennictwem Stanisława Koniecpolskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, w uznaniu zasług ustanawia Roberta Dei Fussio[1], z kompanii dragonów gwardii, oficera Koniecpolskiego, serwitorem królewskim, wyjmuje go spod wszelkiej jurysdykcji poza królewską i nadaje mu prawo swobodnego dyspono-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

wania majątkiem w testamencie. Dei Fussio służył wiernie w wojsku królewskim, pilnował granic Królestwa.
jęz. łac.

[1] Pisownia nazwiska także *Deifussy*.

257
k. 200–200v Warszawa, 8 marca 1637
Król, za wstawiennictwem Stanisława Koniecpolskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, w uznaniu zasług, ustanawia Guillaume'a Le Vasseur[1] de Beauplana, architekta królewskiego, swym serwitorem, wyjmuje go spod wszelkiej jurysdykcji poza królewską i nadaje mu prawo swobodnego dysponowania majątkiem w testamencie. De Beauplan służył przez wiele lat w wojsku królewskim, na granicach Królestwa.
jęz. łac.

[1] W dok. pisownia *Levasseur*.

258
k. 201–201v Warszawa, 8 marca 1637
Król, za wstawiennictwem Stanisława Koniecpolskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, w uznaniu zasług ustanawia Aleksandra Rajmunda de Coridon, Francuza, kapitana służącego u Fryderyka Donhoffa, pułkownika królewskiego, serwitorem królewskim, wyjmuje go spod wszelkiej jurysdykcji poza królewską i nadaje mu prawo swobodnego dysponowania majątkiem w testamencie. De Coridon służył przez wiele lat w wojsku królewskim, walczył z wrogami Królestwa.
jęz. łac.

259
k. 201v–202 Warszawa, 9 marca 1637
Król pozwala Annie Malawskiej, żonie Piotra Łabęckiego, zasłużonego w licznych ekspedycjach rotmistrza królewskiego, ustąpić z praw doży-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

wotnich do wsi Markusze w starostwie chmielnickim na rzecz swoich synów, Jakuba, Jana Kazimierza Łabęckich. Cesji dokonać może w dowolnych księgach autentycznych Królestwa.
jęz. łac.

260

k. 202–203 Warszawa, 10 marca 1637

Król pozwala Adamowi Jordanowi, by mógł ustąpić z praw dożywotnich do wsi Mszana w województwie krakowskim na rzecz Nikodema Aleksandra z Białobrzegów Białobrzeskiego i jego żony Anny z Przybysławic. Cesji dokonać może w dowolnych księgach autentycznych Królestwa.
jęz. łac.

261

k. 203–203v Warszawa, 10 marca 1637

Król pozwala Mikołajowi Ossolińskiemu i jego żonie Zofii [Jordan] z Zakliczyna[1], by mogli ustąpić z praw dożywotnich do wsi Mszana Dolna, Mieściska, Słonka (*Słonki*), Glisne (*Glizne*) w województwie krakowskim, na rzecz Nikodema Aleksandra Białobrzeskiego z Białobrzegów i jego żony Anny z Przybysławic. Ossolińscy prawa te nabyli drogą cesji od Adama Jordana z Zakliczyna, potwierdzoną przez Zygmunta III Wazę. Cesji dokonać mogą w dowolnych księgach autentycznych Królestwa.
jęz. łac.

[1] Zob. Boniecki, IX, s. 79.

262

k. 204–205 Warszawa, 12 marca 1637

Król pozwala Janowi Leszczyńskiemu i jego żonie Cecylii Kołaczkowskiej, by mogli ustąpić z praw do starostwa powidzkiego na rzecz Stanisława Pogorzelskiego, dworzanina królewskiego i jego żony, Elżbiety Gajewskiej. Cesji dokonać mogą w dowolnych księgach autentycznych Królestwa. Pogorzelski zasłużył się jako poseł sejmowy.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

263

k. 205–206 Warszawa, 12 marca 1637

Król rozszerza dożywotnie prawa Stanisława Przyjemskiego, marszałka nadwornego koronnego, do starostwa osieckiego i tenuty międzyleskiej, na jego żonę, Beatę z Bnina Opalińską, córkę Piotra Opalińskiego, wojewody poznańskiego.

jęz. łac.

264

k. 206–206v Warszawa, 12 marca 1637

Król pozwala, by Jerzy Hejna (*Heina*), ławnik ziemski pucki, mógł ustąpić z praw dożywotnich i dzierżawnych do wsi Kosowo Nowe *(Kossowo Nowe*) na rzecz [Gneomara Reinholda] Krokowskiego[1].

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 215.

265

k. 207–208 Warszawa, 12 marca 1637

Król pozwala Reinholdowi von Rosen, swemu dworzaninowi pokojowemu, pułkownikowi, oficerowi królewskiej gwardii pieszej, ustąpić z prawa do dzierżawy wsi Janiszewo (*Januszow*) z wójtostwem[1], w województwie pomorskim, na rzecz Piotra Hardka, oficera piechoty dworskiej (*Peditatus Nostri Aulici Capitanei*) i Barbary Kossównej z Kossowa, jego żony. Rosen trzymał te dobra przez trzy lata. Hardek uczestniczył w różnych wyprawach wojennych; inflanckiej, wołoskiej, moskiewskiej. W związku z tymi zasługami król przedłuża czas dzierżawy, do pozostałych jedenastu dodaje czternaście, wydłużając dzierżawę do lat dwudziestu pięciu. Nadanie obejmuje wszystkie przydatki dóbr, a także prawo swobodnego wyrębu w lasach królewskich: pelplińskim (*Peplinensis*) i gniewskim (*Gentoviensis*). Ponieważ małżonkowie zapłacili Rosenowi dziesięć tysięcy dwieście złotych i poniosą wydatki na odbudowę tych dóbr umorzone zostaje wadium w wysokości trzech tysięcy złotych.

jęz. łac.

[1] Zob. SMK 180 dok. nr 332.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

266

k. 208–208v Warszawa, 12 marca 1637

Król ustanawia Piotra Koźmińskiego, podsędka ziemskiego kaliskiego, surrogatorem starosty kaliskiego. Starostą generalnym wielkopolskim był w tym czasie Stanisław Przyjemski, marszałek nadworny koronny, starosta koniński i osiecki, który ze względu na ilość obowiązków nie mógł zawsze uczestniczyć w obradach sądu grodzkiego kaliskiego.

jęz. łac.

267

k. 208v–209v Warszawa, 12 marca 1637

Król pozwala Dominikowi Aleksandrowi Kazanowskiemu, by mógł ustąpić z dożywotnich praw do Wierkiejowki (*Wierkieiowki*) i Tałałajowki (*Tałałaiowki*) w województwie czernihowskim na rzecz Mikołaja Potockiego, wojewody bracławskiego, hetmana polnego koronnego, starosty kamienieckiego, latyczowskiego, niżyńskiego. Cesji dokonać może w dowolnych księgach autentycznych Królestwa.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

jęz. pol.

268

k. 210–210v Warszawa, 12 marca 1637

Król pozwala wpisać do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej i wydać w postaci ekstraktu oblatowany swój dokument, wystawiony w Wilnie 12 IV 1636, podpisany przez króla i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego. Król nadał w nim Piotrowi Stankarowi, swemu sekretarzowi, pisarzowi grodzkiemu horodelskiemu, urząd wojskiego grabowickiego[1].

Relacja biskupa przemyskiego, podkanclerzego koronnego Piotra Gembickiego.

jęz. łac.

[1] Zob. U III/2 nr 743, brak tam inf. o pierwszej nominacji (12.04.1636) i potwierdzeniu 12.03.1637.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

269

k. 210v–214v Warszawa, 12 marca 1637

Król zatwierdza oblatowany dokument Zygnunta Augusta, wystawiony w Lublinie na sejmie walnym 25 V 1569. Dokument przedstawiony został w kancelarii mniejszej koronnej przez Georga Lichtfussa, posła księcia pomorskiego na sejm walny koronny. Wobec konieczności ponoszenia wydatków na wojnę i wyczerpania skarbca Zygmunt August, po naradzie ze stanami, postanowił, że pożyczy od swych krewnych; Jana Fryderyka, Bogusława, Ernesta Ludwika, Barnima, i Kazimierza, książąt Szczecina, Pomorza, Kaszubów, Wandalów, panów Rugii i hrabiów Gützkow, sto tysięcy talarów srebrnych saksońskich, co zostało dokonane. Suma ta winna zostać spłacona w ciągu siedmiu lat, do świętego Marcina 1575. W każdym roku z tytuły pożyczki płacone ma być książętom i im następcom sześć tysięcy talarów na świętego Marcina [11 XI] przez królewskie skarby pruski i pomorski w Gdańsku. Dla większej pewności ustanowiony zostaje zapis hipoteczny na wszystkich dobrach królewskich.

Lista świadków dokumentu z 25 V 1569: Jakub Uchański, arcybiskup gnieźnieński, Filip Padniewski biskup krakowski, Stanisław Karnkowski (*Carnkowski*) biskup włocławski, Adam Konarski biskup poznański, Piotr Myszkowski biskup płocki, Wojciech Staroźrebski biskup chełmski, Sebastian Mielecki kasztelan krakowski, Stanisław Myszkowski wojewoda krakowski, Piotr Zborowski wojewoda sandomierski, Jan Sierakowski wojewoda łęczycki, Jan Służewski wojewoda brzeski, Jan Firlej wojewoda lubelski i marszałek wielki koronny, Jan Krotoski wojewoda inowrocławski, Andrzej Dembowski wojewoda bełski, Jan Działyński wojewoda chełmiński, Fabian Czema wojewoda malborski, Achacy Czema wojewoda pomorski, Stanisław Sobek z Sułowa (*Suleiow*) kasztelan sądecki i podskarbi koronny, Mikołaj Mielecki kasztelan wojnicki, Andrzej Dembowski kasztelan sieradzki, Rafał Działyński kasztelan brzeski, Adam Drzewicki kasztelan inowrocławski, Jan Kostka kasztelan gdański i podskarbi ziem pruskich, Walenty Dembiński kanclerz koronny, Franciszek Krasiński prepozyt płocki i podkanclerzy koronny, Stanisław Barzy marszałek nadworny koronny, Stanisław Sędziwój Czarnkowski komandor [joannitów] poznań-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

skich i referendarz koronny, Stanisław Ossowski kantor gnieźnieński i referendarz koronny, oraz liczni inni dworzanie i sekretarze. *Datum per manus* Franciszka Krasińskiego, podkanclerzego koronnego.

Relacja biskupa przemyskiego, podkanclerzego koronnego Piotra Gembickiego.

jęz. łac.

270

k. 215–220v Warszawa, 12 marca 1637

Król pozwala na wpisanie do ksiąg kancelarii koronnej mniejszej dokumentu przedstawionego przez Georga Lichtfussa, posła książąt szczecińskich na sejm walny, a dotyczącego zobowiązań komisarzy królewskich w sprawie długu Zygmunta Augusta z 1569 roku wobec książąt szczecińskich. Było to oświadczenie Jana Kostki, kasztelana gdańskiego i innych dostojników kościelnych i urzędników pruskich, dotyczące zabezpieczeń finansowych, wydane w *Lesher* [?] 8 XII 1568.

Relacja biskupa przemyskiego, podkanclerzego koronnego Piotra Gembickiego.

jęz. łac., jęz. niem.

271

k. 221–222v Warszawa, 12 marca 1637

Król pozwala na wpisanie do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej i wydanie ekstraktu swojego uniwersału, wydanego w Warszawie 14 XII 1635 roku, podpisanego przez króla i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego W uniwersale tym król stwierdził, że miasto Kazimierz pod Krakowem dotknięte zostało w minionych latach wylewami Wisły, które powodowały szkody, rzeka znosiła mosty. W związku z tym, za wskazaniem pewnych doradców, król przekazuje na dwanaście lat odbudowę mostów, grobli i dróg opłaty od kupców przewożących napoje przez Kazimierz, Stradom i dzielnicę żydowską oraz od kupców składujących sól na brzegu Wisły. Przedłuża w ten sposób podobny przywilej Zygmunta III, który nadał miastu taki przywilej również na dwanaście lat. Od każdej beczki wina morawskiego eideburskiego,

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

zwanego święty Jerzy kupcy płacić mają dwa grosze, od dzbana wina zamorskiego dwa grosze, od wina węgierskiego groszy sześć, od małmazji i muszkatelu groszy dziesięć, od beczki miodu groszy dwa, od beczki piwa jeden grosz. Od każdego bałwana i beczki soli płacić mają dwa grosze.

Relacja *ut supra* [podkanclerzego koronnego Piotra Gembickiego]
jęz. łac.

272

k. 222v–223v Warszawa, 13 marca 1637

Król pozwala na wpisanie do ksiąg kancelarii i wydanie ekstraktu swojego, oblatowanego dokumentu, wystawionego w Warszawie 10 III 1637, podpisanego przez króla i Remigiusza Zaleskiego, referendarza koronnego. W mandacie skierowanym do mieszczan lwowskich król zwracał się do nich, by nie karali niżej opisanych chłopów ze swoich wsi. Do króla zwracali się z prośbą w tej sprawie chłopi: Jan Oblesny z Zamarstynowa (*Amersztynow*), Stanisław Droboczak z Hołoska Małego (*Holowsko*), Jan Klim z Hołoska Wielkiego, Kość z Biłohorszcza (*Bialokoszcz*), poddani z wsi należących do miasta Lwowa, którzy podążali za dworem, wymyślając coraz to nowe skargi. Chłopi ci zostali dostatecznie ukarani, mieszczanie nie powinni ich już więcej karać, lecz stosować się do dekretów w tej sprawie.

Relacja *ut supra*: podkanclerzego koronnego Piotra Gembickiego.
jęz. pol.

273

k. 223v–224v Warszawa, 13 marca 1637

Król, w uznaniu zasług militarnych, nadaje w dożywocie Gabrielowi Zaklice, żołnierzowi weteranowi, wieś Mątwy z wójtostwem, w województwie inowrocławskim, dobra te wakują po śmierci Świętosława Radojewskiego.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

274

k. 224v–225v Warszawa, 14 marca 1637

Król nadaje kasztelanię brzeską kujawską Janowi Szymonowi Szczawińskiemu, staroście łęczyckiemu, swemu komornikowi, synowi Jakuba Szczawińskiego z Ozorkowa, wojewody brzeskiego. Szczawiński zasłużył się w walkach z Tatarami, buntującymi się Kozakami i z Gustawem Adolfem w Prusach. Był także wybierany posłem na sejm z województwa łęczyckiego. Kasztelania wakuje po wyniesieniu na urząd wojewody brzeskiego kujawskiego Andrzeja Kretkowskiego z Kretkowa[1].
jęz. łac.

[1] Zob. U VI/2 nr 72–73, 354.

275

k. 225v–227 Warszawa, 15 marca 1637

Król pozwala na wpisanie do księgi kancelarii mniejszej koronnej i wydanie ekstraktu swojego dokumentu, wystawionego w Krakowie 2 IV 1633, podpisanego przez króla i Jana Lipskiego, referendarza koronnego.

W dokumencie tym król dał w dzierżawę Zuzannie Szczepańskiej wdowie po Jakubie Szczepańskim, podkomorzym chełmińskim, staroście grudziądzkim na dwadzieścia dwa lata rzeczone starostwo grudziądzkie, którego jest obecną dożywotnią tenutariuszką. Szczepańska zobowiązana jest do osadzenia tamże siedemdziesięciu chłopów [gburów], dwudziestu zagrodników oraz ludzi innych zawodów, tylu, ilu ich było tam przed wojną pruską; ma udzielić wsparcia w odbudowie gospodarstw. Nadanie to nie narusza dożywotnich praw Szczepańskiej do starostwa. Ustala się wadium w sprawie na dwadzieścia tysięcy złotych, zapis ustanawiający je powinien zostać ustanowiony w dowolnych księgach autentycznych Królestwa, w ciągu osiemnastu tygodni.

Decyzja o nadaniu została powzięta w oparciu o relację Wojciecha Kadzidłowskiego, pisarza ziemskiego łęczyckiego i Jana Staniszewskiego, sekretarza królewskiego, którzy w wyniku odpowiedniej konstytucji sejmowej z 1631 roku wysłani zostali przez Zygmunta III do Prus

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Królewskich dla zbadania stanu starostwa grudziądzkiego po wojnie pruskiej.

Relacja *ut supra* [podkanclerzego koronnego Piotra Gembickiego] *jęz. łac.*

276

k. 227v–231 Warszawa, 15 marca 1637

Król pozwala wpisać do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej i wydać w postaci ekstraktu swój dokument, wydany w Warszawie, 17 grudnia (*w poniedziałek bliższy przed św. Thomaszem*), w roku 1635, podpisany przez Władysława IV i Remigiusza Zaleskiego, referendarza koronnego. Dokument zawierał królewską ordynację dotyczącą obwarowań Lwowa na Przedmieściu Halickim.

Relacja *ut supra* [podkanclerzego koronnego Piotra Gembickiego] *jęz. łac., jęz. pol.*

277

k. 231–231v Warszawa, 15 marca 1637

Król nadaje dożywotnio Kasprowi Donhoffowi, wojewodzie sieradzkiemu, staroście laiskiemu, bolesławskiemu, radomszczańskiemu[1], wieś Rudniki z wójtostwem, w województwie sieradzkim, wakującą po śmierci Jakuba Grabowskiego.

jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na określenie powiatu.

278

k. 232–232v Warszawa, 16 marca 1637

Król pozwala, by Wojciech (*Albertus*) Gądkowski (*Gątkowski*)[1] miecznik ziemski kaliski, mógł ustąpić z praw dożywotnich do wsi Kurza w powiecie kaliskim na rzecz Jerzego Gądkowskiego (*Gątkowskiego*), swojego syna. Cesji dokonać może w dowolnych księgach wiary publicznej Królestwa.

jęz. łac.

[1] Nazwisko za U I/2 nr 242, s. 200.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

279

k. 232v–233v Warszawa, 17 marca 1637

Król pozwala, by Samuel Łaszcz Tuczapski, strażnik koronny, starosta owrucki mógł ustąpić z praw dożywotnich do dóbr królewskich; miasteczek Skwir (*Skwiry*), Romanówki, oraz wsi Żydowce, Stawiszcza, Czarniawka w województwie kijowskim na rzecz Tomasza Zamoyskiego, kanclerzego koronnego i jego żony Katarzyny [Ostrogskiej] z Ostroga [1]. Dobra te małżonkowie otrzymują dożywotnio.

jęz. pol.

[1] Zob. dok. 10.

280

k. 233v–234 Warszawa, 17 marca 1637

Król pozwala Stefanowi Ruckiemu, swemu rotmistrzowi, by mógł ustąpić z praw do gruntu zwanego Krzemieńczuk, w województwie kijowskim nad rzeką Dnieprem z uroczyskami przynależnymi: ostrowem Wolcza, Rewuczą, Romankowem, Protowiem i Jalańskim na rzecz Tomasza Zamoyskiego, kanclerzego koronnego i jego żony Katarzyny [Ostrogskiej] z Ostroga. Dobra te małżonkowie otrzymują w dożywocie.

jęz. pol.

281

k. 234–236v Warszawa, 17 marca 1637

Król aprobuje i zatwierdza we wszystkich punktach okazany dokument papierowy Stanisława Grochowskiego, arcybiskupa lwowskiego, wydany we Lwowie, 2 października 1636 roku, podpisany przez arcybiskupa, a także Remigiusza z Otoka Zaleskiego, referendarza koronnego i Piotra Ożgę pisarza ziemskiego lwowskiego. Dokument zawierał deklarację odnośnie budowy nowego muru, od muru i baszty klasztoru ojców bernardynów do Bramy Halickiej we Lwowie, wedle lepszego planu.

Relacja *ut supra* [podkanclerzego koronnego Piotra Gembickiego].

jęz. łac., jęz. pol.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

282

k. 236v–237 Warszawa, 21 marca 1637

Król pozwala Stanisławowi Witowskiemu, kasztelanowi brzezińskiemu i Elżbiecie [Zebrzydowskiej] z Więcborka (*Wieczborg*), jego żonie, ustąpić z praw dożywotnich do tenuty i wójtostwa bocheńskiego, na rzecz Stanisława Witowskiego, chorążego wielkiego łęczyckiego, starosty krzeszowskiego, dworzanina królewskiego.

jęz. łac.

283

k. 236v–238 Warszawa, 30 marca 1637

Król, w uznaniu zasług Michała Juriewicza, pozwala temuż oraz jego żonie, Ewie Krzeczowiczównie ustąpić z praw dożywotnich do pewnych dóbr, mianowicie do wsi Buchny w starostwie chmielnickim, na rzecz Aleksandra Standarskiego, żołnierza królewskiego i jego żony, Marianny Łąckiej. Cesji dokonać może w dowolnych księgach autentycznych Królestwa. Michał Juriewicz zasłużył się w licznych ekspedycjach wojennych, najbardziej w ostatniej, przeciw Abazy paszy, który dowodził armią sułtana tureckiego.

jęz. łac.

284

k. 238–238v Warszawa, 24 marca 1637

Król pozwala Jakubowi Madalińskiemu, zasłużonemu żołnierzowi, wykupić wójtostwo wsi Rajskowo, w województwie i powiecie kaliskim, wakująca po śmierci Samuela Kowalskiego, z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy. Madaliński otrzymuje ją w dożywocie. Zasłużył się w rozmaitych ekspedycjach wojskowych, zwłaszcza w moskiewskiej pod chorągwią Andrzeja Firleja, rotmistrza, a potem rotmistrza Jakuba Karola Madalińskiego (*Patriti sui*), wojskiego mścisławskiego, a potem w inflanckiej, pod chorągwią wojewodzica witebskiego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

285

k. 238v–239v Warszawa, 24 marca 1637

Król pozwala Janowi Zebrzydowskiemu, miecznikowi koronnemu, ustąpić z praw do wsi Jadowniki, w województwie krakowskim, na rzecz swego syna Franciszka Zebrzydowskiego, który po cesji otrzyma te dobra w dożywocie.

jęz. łac.

286

k. 239v–240 Warszawa, 25 marca 1637

Król pozwala Janowi Zebrzydowskiemu, miecznikowi koronnemu, ustąpić z praw do wójtostwa śniatyńskiego[1], na rzecz swego syna Franciszka Zebrzydowskiego, który po cesji otrzyma te dobra w dożywocie.

jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na określenie województwa.

287

k. 240–241 Warszawa, 31 marca 1637

Król pozwala wpisać do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej i wydać w postaci ekstraktu swój dokument, wydany w Warszawie 6 grudnia 1635 roku, podpisany przez króla i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

W dokumencie tym Władysław IV pozwolił wykupić Jerzemu Radzimińskiemu, swemu sekretarzowi, tenutariuszowi dóbr Libental, z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy pewne włóki zwane Libental we wsi Królewo (*Konigsdorf*)[1] w ekonomii malborskiej, przylegające do folwarku Libental i jezioro *Maluersee*, które posiadać ma w dzierżawie na lat dwadzieścia. Wadium w sprawie wynosi dwa tysiące złotych, jego zapis ma nastąpić w księgach autentycznych w przeciągu roku.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 514.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

288

k. 241–242 Warszawa, 31 marca 1637

Król pozwala, by Jerzy Radzimiński mógł ustąpić z praw dzierżawy przez lat czterdzieści dóbr Libental w województwie malborskim, na rzecz sławetnego Pawła Neinhabera, mieszczanina gdańskiego. Radzimiński, jak donieśli pewni doradcy króla, nie ma odpowiednich środków na odbudowę tych dóbr. Neinhaber uzyskuje dzierżawę na lat czterdzieści.

Dokument podpisany przez króla i Jakuba Maksymiliana Fredrę, sekretarza królewskiego.

jęz. łac.

289

k. 242–242v Warszawa, 31 marca 1637

Król pozwala wpisać do ksiąg kancelarii mniejszej oblatowany dokument Jana Mikołaja Daniłowicza podskarbiego koronnego, wystawiony w Warszawie 30 III 1637, opatrzony pieczęcią i podpisany przez Daniłowicza oraz Andrzeja Łążyńskiego pisarza skarbu koronnego. Dokument zawierał pokwitowanie Jakuba Jakobsona, tenutariusza nowodworskiego (*Tiegenhofen*), z zarządzania mennicami Królestwa, do daty wystawienia aktu.

Relacja *ut supra*: podkanclerzego koronnego Piotra Gembickiego.

jęz. łac.

290

k. 242v–243v Warszawa, 5 kwietnia 1637

Król pozwala, by Andrzej Bujalski, sekretarz kancelarii, mógł ustąpić z praw dożywotnich do kawałka ziemi, zwanego Kąt, przynależnego do miasta Międzyrzecz na rzecz szpitala dla biednych w tymże mieście, pod wezwaniem św. Mikołaja. Bujalski otrzymał te prawa od Zygmunta III Wazy. W sprawie tej złożył suplikę prepozyt międzyrzecki Mikołaj Hohowicz, prowizor tegoż szpitala. Po cesji Bujalskiego w dowolnych księgach autentycznych, szpital otrzyma prawa do tych dóbr

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

na lat trzydzieści. Dochody przeznaczone mają być tylko na biednych z tego szpitala[1].
jęz. łac.

[1] Nadanie wiąże się z odbudową szpitala, po pożarze z roku 1620, który zniszczył tak kościół św. Mikołaja jak i szpital. Zob. hasło „Międzyrzecz" w *Słowniku historyczno–geograficznym ziem polskich w średniowieczu*, wydanie elektroniczne, red. ogólna Tomasz Jurek, opr. informatyczne Stanisław Prinke (http://www.slownik.ihpan.edu.pl/index.php).

291

k. 243v–244 Warszawa, 8 kwietnia 1637

Król nadaje Mikołajowi Łajszczewskiemu[1], dotychczasowemu pisarzowi ziemskiemu rawskiemu, urząd sędziego ziemskiego rawskiego, wakujący po śmierci Samuela Kurnocha. Łajszczewski zasłużył się za panowania Zygmunta III, bywał często na sejmach walnych jako poseł, był deputatem do Trybunału Koronnego, lustrował dobra królewskie. Król dokonał wyboru spośród kandydatów zaproponowanych zgodnie z prawem przez dygnitarzy, urzędników, szlachtę ziemi rawskiej.
jęz. łac.

[1] Inna pisownie nazwiska: Łaściszewski, Boniecki, XV, s. 186.

292

k. 244v–245 Warszawa, 10 kwietnia 1637

Król nadaje Stanisławowi Krasińskiemu z Krasnego, dotychczasowemu sędziemu ziemskiemu ciechanowskiemu, urząd podkomorzego ziemskiego ciechanowskiego, wakujący po wyniesieniu Jana Kazimierza Krasińskiego na kasztelanię ciechanowską. Stanisław Krasiński zasłużył się w ekspedycji moskiewskiej, przez wiele lat zasiadał w sądach ziemskich i brał udział w procedowaniach Trybunału Koronnego. Został wybrany na ten urząd przez króla spośród kandydatów wskazanych przez dygnitarzy, urzędników, szlachtę ziemi ciechanowskiej.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

293

k. 245–246 Warszawa, 11 kwietnia 1637

Król nadaje Krzysztofowi Słowikowskiemu dożywotnio urząd bachmistrza bocheńskiego, wakujący po śmierci jego ojca, Krzysztofa Słowikowskiego, rajcy krakowskiego[1].

jęz. łac.

[1] Zob. AGAD MK 180 (SMK) nr 563.

294

k. 246–246v Warszawa, 11 kwietnia 1637

Król nadaje Janowi Słowikowskiemu dożywotnio młyn we wsi Zielonki w województwie krakowskim, z wszystkimi przydatkami. Młyn ten nie był obsadzony po śmierci Krzysztofa Słowikowskiego, rajcy krakowskiego, ojca Jana Słowikowskiego.

jęz. łac.

295

k. 246v–247 Warszawa, 14 kwietnia 1637

Król rozszerza dożywotnie prawa Mikołaja Głębockiego, podstolego lwowskiego, do wsi Zuchorzyce w powiecie lwowskim, na jego małżonkę, Zofię Janicką. Głębocki zasłużył się w różnych wyprawach wojennych.

jęz. łac.

296

k. 247–247v Warszawa, 22 kwietnia 1637

Król nadaje Jakubowi Maksymilianowi Fredrze, podkomorzemu ziemskiemu przemyskiemu, swemu sekretarzowi, pensję roczną w wysokości tysiąca złotych z dochodów starostwa mielnickiego[1].

jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na dzień wypłaty.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

297

k. 247v–248v Warszawa, 25 kwietnia 1637

Król nadaje zasłużonemu już za panowania Zygmunta III, Mieczysławowi Mleczce (in. Mleczko), sędziemu ziemskiemu drohickiemu, dworzaninowi i stolnikowi królewskiemu, w dożywocie starostwo mielnickie, wakujące po śmierci Krzysztofa Wiesiołowskiego, marszałka wielkiego litewskiego[1].

jęz. łac.

[1] Zob. U VIII, nr 1046.

298

k. 248v–249v Warszawa, 30 kwietnia 1637

Król w uznaniu zasług nadaje Krzysztofowi z Bnina Opalińskiemu, staroście śremskiemu, urząd wojewody poznańskiego, wakujący po śmierci Jana Opalińskiego[1]. Krzysztof Opaliński brał udział w wojnie z Moskwą w 1617 roku, a także w wojnie wołoskiej przeciw sułtanowi tureckiemu. Brał także udział w sejmikach i sejmach.

jęz. łac.

[1] Zob. U I/2 nr 1010 i dok. 1752.

299

k. 249v–250v Warszawa, 3 maja 1637

Król nadaje Adamowi Olbrachtowi Przyjemskiemu, oboźnemu koronnemu, w dożywocie tenutę Babimost w województwie poznańskim, wakującą po śmierci [Anny] Ossowskiej[1], wdowy po Andrzeju Zbijewskim (*Zbiewski*).

[1] Pozostawiono puste miejsce na imię, zob. Chłapowski, *Starostowie w Wielkopolsce*, s. 20.

300

k. 250v–251v Warszawa, 11 maja 1637

Król pozwala Janowi z Bnina Opalińskiemu, wojewodzie poznańskiemu ustąpić z praw dożywotnich do starostwa inowrocławskiego na rzecz syna, Aleksandra Opalińskiego z Bnina[1]. Nadanie obejmuje

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

miasto Inowrocław ze wszystkimi przynależnymi do starostwa wioskami: Jaksice (*Janice*), Orłów, Sławęcinek (*Sławęcinko*), Grodzie, a także wszelkie przynależne starostwu czynsze, obciążenia, robocizny ze wsi Murzyn (*Murzynowo*), Dulsko (*Dolsko*), Senikowo.
jęz. łac.

[1] Por. U VI/2, nr 827. Data wątpliwa, skoro 30 IV 1637 nadano urząd po śmierci Jana Opalińskiego, zob. dok. 295.

301

k. 251v–252v Warszawa, 11 maja 1637

Król nadaje Stanisławowi Działyńskiemu, dotychczasowemu kasztelanowi gdańskiemu, urząd kasztelana chełmińskiego, wakujący po śmierci Łukasza Elżanowskiego[1]. Działyński zasłużył się w czasie wojny pruskiej ze Szwedami, a potem jako senator.
jęz. łac.

[1] Zob. U V/2 nr 50.

302

k. 252v–253 Strzębów (*Strzembów*), 17 maja 1637

Król nadaje Janowi Gnoińskiemu podsędkowi sandomierskiemu, urząd sędziego ziemskiego sandomierskiego, wakujący po śmierci Pawła Pruszyńskiego[1].
jęz. łac.

[1] Zob. IV/3 856.

303

k. 253–253v Strzębów (*Strzembów*), 19 maja 1637

Król nadaje Janowi Oleśnickiemu urząd podkomorzego sandomierskiego, wakujący po wyniesieniu Maksymiliana Ossolińskiego na urząd podskarbiego nadwornego koronnego[1].
jęz. łac.

[1] Zob. U IV/3 nr 777, błędnie podano jako datę nominacji 15 maja 1637; U X, nr 791.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

304

k. 253v–254v Strzębów (*Strzembów*), 19 maja 1637

Król za wstawiennictwem Piotra Gembickiego, biskupa przemyskiego, podkanclerzego koronnego, prepozyta generalnego miechowskiego, pozwala, by chłopi ze wsi prepozytury i klasztoru miechowskiego oddawali wielkorządcy krakowskiemu daninę żyta i owsa zwaną *sep*, nie w sposób jaki był przyjęty przez wielkorządcę i jego urzędników do tej pory, czyli *z wierzchem*, lecz w należny sposób, czyli *równo strychowane*. Było to nadmierne obciążenie dla poddanych i tak płacących rozliczne daniny. Władca kierował się też decyzjami poprzednich królów, którzy uwolnili od takich obciążeń poddanych klasztorów mogilskiego [?] (*Mochaszewi),* staniąteckiego, zwierzynieckiego[1]. Podaje się do wiadomości [Jana] Mikołaja Daniłowicza, podskarbiego koronnego, Zygmunta Opackiego, wielkorządcy krakowskiego.

jęz. łac.

[1] Zob. F. Leśniak, *Wielkorządcy krakowscy XVI–XVIII wieku,* Kraków 1996, s. 40–41.

305

k. 254v–255 Warszawa, 22 maja 1637

Król daruje poddanym wsi należących do prepozytury i klasztoru miechowskiego całą zaległą daninę żyta i owsa, zwaną sep, jaką powinni oddawać wielkorządcy krakowskiemu, ze wszystkich lat, aż do bieżącego roku. Sprawę przedłożył królowi Piotr Gembicki, biskup przemyski, generalny prepozyt miechowski, podkanclerzy koronny. Podaje się do wiadomości [Jana Mikołaja Daniłowicza[, podskarbiego koronnego i Zygmunta Opackiego, wielkorządcy krakowskiego.

jęz. łac.

306

k. 255–255v Warszawa, 30 maja 1637

Król pozwala, by Andrzej Bujalski, sekretarz kancelarii koronnej mógł wykupić wieś Cieśle w powiecie pyzdrskim z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy. Dobra te otrzymuje w dożywocie.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

307

k. 255–256v Warszawa, 30 maja 1637

Król nadaje Janowi Zawadzkiemu, dotychczasowemu podstolemu ciechanowskiemu, urząd kasztelana gdańskiego[1], wakujący po wyniesieniu Stanisława Działyńskiego na kasztelanię chełmińską.

jęz. łac.

[1] Zob. U V/2 nr 430, omyłkowo podano datę nominacji 12 VI 1637 (w oparciu o regestowany dokument).

308

k. 256v–257 Warszawa, 12 czerwca 1637

Król pozwala wpisać do ksiąg kancelarii mniejszej swój okazany w kancelarii dokument pergaminowy, wystawiony w Warszawie 22 I 1637 roku, podpisany przez króla i Jakuba Ubysza, sekretarza królewskiego W dokumencie tym król stwierdza, iż przedstawiono mu zasługi Wojciecha (*Albertus*) Przeczkowskiego, pisarza ziemskiego różańskiego. W związku z tym król pozwala, by mógł ustąpić z praw dożywotnich do wsi Łączyn[1] w ziemi łomżyńskiej na rzecz swojego syna, Joachima Przeczkowskiego, cesji dokonać może w dowolnych księgach autentycznych.

Relacja *ut supra*, podkanclerzego Piotra Gembickiego.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. nr 232.

309

k. 257–258 Warszawa, 12 czerwca 1637

Król pozwala wpisać do ksiąg kancelarii mniejszej swój okazany w kancelarii dokument, wystawiony w Warszawie 6 V 1633 roku, podpisany przez króla i Andrzeja Kowalińskiego. Król, za wstawiennictwem pewnych doradców pozwala Mikołajowi Sławoszewskiemu wykupić z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy dwa młyny położone w dobrach królewskich, w lasach kozienickich, nad rzeką Kociełkowa, które wróciły do dyspozycji królewskiej, pierwszy po śmierci znakomitego

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Zagodziana czy też Zagozdzianowa, drugi zwany *Kociełek*. Młyny te otrzymuje w dożywocie.

Relacja *ut supra*, podkanclerzego Piotra Gembickiego.
jęz. łac.

310
k. 258–258v Warszawa, 16 czerwca 1637
Król rozszerza dożywotnie prawa Pawła Rybskiego, skarbnika gostyńskiego do sołectwa we wsi Lipińskie (*Lipieńskie*) w powiecie gostynińskim, na jego żonę, Zofię Rybską.
jęz. łac.

311
k. 258v–259 Warszawa, 16 czerwca 1637
Król rozszerza dożywotnie prawa Franciszka Gorzkowskiego, żołnierza weterana, zasłużonego w wielu wyprawach wojennych, do wójtostwa czyli sołectwa we wsi Siennica (*Sienica*), zwanej Wyczółków w starostwie krasnostawskim na jego żonę, Bogumiłę Latyczyńską.
jęz. łac.

312
k. 259–259v Warszawa, 19 czerwca 1637
Król odnawia przywilej Władysława [III Warneńczyka], króla Polski i Węgier, przedstawiony przez władze i mieszkańców miasta Stężyca, nadający mieszczanom prawo destylacji i wyszynku gorzałki.
jęz. łac.

313
k. 259v–260 Warszawa, 20 czerwca 1637
Król potwierdza akt sprzedaży dóbr Kurowo (*Curau*) z przynależnymi wsiami Białogóra (*Vitemberg*), Ciekocino (*Zukentzin*) i Ulinia (*Uhlinge*) w powiecie lęborskim. Dobra sprzedał Matias Borch, starosta friedrichswaldzki[1], który otrzymał je prawem lennym od księcia Szczecina

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

i Pomorza Bogusława XIV, Gneomarowi Reinholdowi Krokowskiemu z Krokowej, podpułkownikowi królewskiemu, na mocy kontraktu zawartego w Kurowie, 12 II 1637 roku.
jęz. łac.

[1] Miejscowość Friedrichswalde dziś nie istnieje.

314
k. 260–260v Warszawa, 20 czerwca 1637
Król potwierdza postanowienia zawarte w przedłożonym dokumencie, wydanym przez magistrat miasta Lęborka, 16 XII 1607 roku, spisanym w języku niemieckim, a zawierał artykuły cechu handlarzy ryb solonych Lęborka. Mieszkańcy powiatu lęborskiego i bytowskiego złożyli przysięgę wierności królowi i Królestwu Polski po śmierci księcia pomorskiego Bogusława.
jęz. łac.

315
k. 260v–261 Warszawa, 20 czerwca 1637
Król oznajmia, że zachowuje uczciwego Andrzeja Aponia i jego syna Siemiona w dożywotnim używaniu młyna zwanego Byk we wsi Hołowno (*Hołownia*) w starostwie lubomelskim, ze względu na koszty i nakłady jakie poniósł przy budowie od podstaw tegoż młyna. Nadanie obejmuje wszystkie przynależności i dochody młyna, tj. z miarą trzecią każdego mielonego zboża, z rolą zwaną Podlesznowce i Zaskrzipnice, położoną między rolami chłopa Sedkowica z jednej i chłopa Smolenicza, poddanych ze wsi Hołowno, która to rola kończy się przy ostrowie Leśniowskim i przy stawie Jaczowniczego, a także otrzymuje łąkę należącą do wspomnianych uroczysk [tj. ról]. Dobra te Aponia uzyskał od zmarłego Marcina Krasickiego, kasztelana lwowskiego, starosty lubomelskiego, w drodze zamiany z innymi poddanymi; Sieniczką i Ławrynem Wasinkowiczami, oraz Aponem ze wsi Hołownia, które to ziemie *na Schwalowie* zostały im dane i wymierzone.
jęz. pol.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

316

k. 261 Warszawa, 20 czerwca 1637

Król potwierdza akt sprzedaży pewnych dóbr w mieście Fordon, w których posiadanie wszedł Stanisław Gądecki w drodze sukcesji po swym zmarłym ojcu Wojciechu (*Albertus*) Gądeckim, który z kolei uzyskał te dobra mocą przywileju Zygmunta III, wystawionego w Warszawie 31 I 1624 roku. Stanisław Gądecki sprzedał je Sewerynowi Ziemieckiemu.

jęz. łac.

317

k. 261–262v Warszawa, 20 czerwca 1637

Król pozwala Kasprowi Donhoffowi, wojewodzie sieradzkiemu, w uznaniu zasług, ustąpić z praw dożywotnich do wsi Orzechów (*Orzechowa*) w województwie sieradzkim[1], na rzecz Mikołaja Zaleskiego, żołnierza królewskiego oraz jego żony Zofii Mąkolskiej. Nadanie obejmuje wszystkie przydatki a także jednego zagrodnika[2].

jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na nazwę powiatu.
[2] Zostawiono puste miejsce na określenie miejsca.

318

k. 262v–263v Warszawa, 20 czerwca 1637

Król potwierdza dokument pergaminowy, zniszczony nieco przez czas, wystawiony przez Stanisława Tarnowskiego, wojewodę sandomierskiego, starostę sieradzkiego, we wsi Klonowa, 13 IV 1563 roku. Chcąc polepszyć stan i dochody z królewskiej wsi Monice (*Manice, Manicze*), należącej do starostwa sieradzkiego, Tarnowski pozwala chłopu Walentemu Szymalce zbudować na surowym korzeniu karczmę, nadaje mu w tym celu piaszczysty teren koło źródła, wraz z ogrodem zwanym *w pazach,* przy drodze która idzie ze wsi Monice do karczmy Żeglina (*Zeglinna*). W połączeniu z wykarczowaną przez tegoż Walentego działką w lesie obszar ten rozciągać się będzie od pastwiska w miejscu zwanym Babinie, aż do drogi publicznej, na długość zaś od brodu

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

do nieurodzajnej góry z pastwiskami. Pastwisko Babinie położone jest zaś koło pastwiska proboszcza sieradzkiego, na długość rozciąga się od brodu rzeki Żeglina (*Zeglinna*) aż do pastwisk kmieci monickich. Ze względu na nakłady poniesione przez Walentego przy budowie karczmy zapisane ma być na niej dwadzieścia grzywien dla niego i jego spadkobierców. Z karczmy tej płacić ma dwie grzywny każdego roku, na św. Marcina (11 XI) w grodzie sieradzkim. Władysław IV zatwierdza postanowienia przywileju oraz uczciwego Jana Ołbińskiego w posiadaniu karczmy.
jęz. łac.

319

k. 263v–265v Warszawa, 20 czerwca 1637

Król potwierdza dokument Melchiora Wejhera (Weihera, Weyhera), wojewody chełmińskiego, starosty kowalewskiego, wałeckiego, człuchowskiego, wystawiony w Człuchowie 24 maja 1637 roku. Wejher, ze względu na niedostatek pastwisk w starostwie człuchowskim, postanowił wymienić pewne grunty tegoż starostwa z Janem Hoppe i Michałem Hoppe, panami wsi Klausfeld[1]. Hoppe odstąpili starostwu wszelkie prawa do pięć mórg położonych na polu zwanym Mikkenborg, które leżały między łąkami starostwa człuchowskiego i ogrodem zwanym Koppelgarten. Prawa te przodkowie Hoppe otrzymali od króla Zygmunta. Wejher z kolei ustąpił im pewien grunt przyległy do włości Klausfeld. Od dawna toczył się spór miedzy Hoppe a starostwem co do gruntów wsi Kristfeld[2] należącej do starostwa. Grunt ten rozciągał się od kopca przy brzezince kristfeldzkiej, do pól należących do Hoppe, oznaczony został trzema kopcami na północy i dwoma na zachodzie, pośrodku drogi do młyna kristfeldzkiego i do stawu młyńskiego kristfeldzkiego, do następnego stawu wierzchniego i do rzeki wypływającej z jeziora przy zamku człuchowskim, do kopca nad łąkami przy borze zwanym kuchenny. Z łąk tych Hoppe będą płacić czynsz roczny w wysokości dwudziestu pięciu groszy na św. Marcina (11 listopada).
jęz. łac., jęz. pol.

[1] Zapewne dzisiejsza wieś Kiełpin. [2] Zapewne dzisiejsza wieś Krzyżanki.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

320

k. 265v–268v Warszawa, 20 czerwca 1637

Król pozwala na wpisanie do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej swojego dokumentu, wystawionego w Wilnie, 23 VII 1636 roku, podpisanego przez króla i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego. W dokumencie tym zawarte były dekrety i dokumenty dotyczące Johanna Willemana[1], sekretarza królewskiego, sekretarza księcia Inflant, Kurlandii, Semigalii, Fryderyka Kettlera, któremu zarzucono nieszlacheckie pochodzenie. Były to: dokument sądu ziemskiego, wystawiony we Wschowie na rokach ziemskich, 24 IX (*feria secunda post Festum Sancti Mathei Apostoli*) 1635 roku, przedstawiony przez stronę sporu, w którym zawarty został dokument króla Władysława IV skierowany przeciw Janowi Żarynowi Żaryńskiemu, wzywający go do stawienia się na sądach ziemskich wschowskich, pozywającym był Johann Willeman, sekretarz królewski, w sprawie rzekomego uzurpowania sobie przez niego tytułu szlacheckiego. Pozew ten wystawiony został we Wschowie, 4 IX (*feria tertia ante Festum Nativitatis Sanctae Mariae Virginis*) 1635 roku. Ze względu na odległość [od Inflant] oskarżający nie przedstawił świadków stamtąd, natomiast przesłuchany został pozywający i pozwany, którzy stawili się osobiście, a także inni świadkowie. Pierwszy świadek Johann von Zaidlitz pan na Grochowie, z województwa poznańskiego, liczący siedemdziesiąt lat. Zeznał pod przysięgą, że na granicy Marchii posiada pewne dobra, i po linii matki spokrewniony jest z dwoma wujami tamże, Willemanami. Jeden z nich przebywa w Czechach, drugi zaś, po tym jak stracił swe dobra, obraca się nie wiadomo, gdzie. Zna sekretarza Willemana, który jest jego krewnym i ma herb „Satyr". Drugi świadek, Eliasz Kręski Hadelwic zeznał pod przysięgą, że dobrze zna rodzinę Willemanów, gdyż zmarły Henryk Willeman przebywał na dworze księcia Lichtensteina, ma też wielu krewnych Willemanów w Marchii, zwłaszcza z rodzin Witken, Rolken, Haundorf. Trzeci świadek, Otto Knobelsdorf (*Knopelsdorf*), złożył przysięgę, iż jest spokrewniony ze zmarłym w Czechach Willemanem, który był szlachcicem, a także zeznał w sprawie herbu Satyr. Czwarty świadek, Georg von Slaupna Sadowski zeznał pod przysięgą, że dobrze znał zmarłego Henryka Willemana, był z nim spowinowa-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

cony przez małżeństwo, wie, że wspominał o krewnych w Inflantach, Kurlandii, Szwecji, znał też jego syna, który był koniuszym księcia Kurlandii, wie też, iż Willemanowie pochodzą z Marchii. Piąty świadek, Jan Wilk, szlachcic czeski zeznał podobnie, tak jak i szósty świadek, Jan Dobrzykowski. Siódmy świadek, Jan von Haken, zeznał, że jego babka była z rodziny Willeman i pochodziła z Marchii. Ósmy świadek Mikołaj von Schenkendorf Smoleński, zeznał, że ma bardzo dobre zdanie o rodzinie Willman, która pochodzi z Marchii, zamieszkuje niedaleko Gorzowa (*Landsberg*). Zapis dokonany został w księgach ziemskich wschowskich przez Łukasza Pluczyńskiego, zastępcę pełnomocnego. Ekstrakt podpisany został przez Jana Szlichtynga, sędziego ziemskiego wschowskiego, Stanisława Przybyszewskiego, pisarza ziemskiego wschowskiego. W sprawie stanowisko zajął Trybunał Koronny, w dokumencie wystawionym 1 III (*Sabbatho post Dominicam Oculi*) 1636 roku. Czynności przed akcją w Trybunale przeprowadzone zostały przez woźnego generalnego, opatrznego Jana Kotkowicza z Kamieńska. Willeman został oczyszczony z zarzutów, wyceniając jego straty na dziesięć tysięcy grzywien, zasadzając ich spłatę przez Żaryńskiego, pod groźbą banicji, co ogłoszone zostało przez woźnego generalnego, opatrznego Wojciecha Czerwińskiego z Chrząstowa. Dokument Trybunału podpisany został przez Marcjana Zaleskiego, pisarza ziemskiego sieradzkiego, i Wiktorowskiego.

Relacja podkanclerzego koronnego Piotra Gembickiego.

jęz. łac.

[1] Inna pisownia nazwiska: *Willman*.

321

k. 269–269v Warszawa, 20 czerwca 1637

Król nadaje Franciszkowi Dembińskiemu, swemu dworzaninowi, urząd chorążego krakowskiego, wakujący po wyniesieniu Mikołaja Korycińskiego na kasztelanię sądecką. Dembiński zasłużył się w wyprawach wojennych przeciw sułtanowi tureckiemu, brał udział w sejmach.

jęz. łac.

[1] Zob. U IV/2 nr 81, 497.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

322

k. 270–270v Warszawa, 20 czerwca 1637

Król, za wstawiennictwem pewnych doradców, zachowuje uczciwego Jerzego, karczmarza ze wsi Nowodobre czyli Nowawieś w powiecie pyzdrskim w dożywotnim posiadaniu karczmy tamże, w taki sam sposób jak trzymał go jego poprzednik, uczciwy Wawrzyniec Braczmarz.

jęz. łac.

323

k. 270v–271 Warszawa, 20 czerwca 1637

Król rozszerza dożywotnie prawa Jerzego Warszawskiego do połowy wsi Bahawice, w województwie podolskim, powiecie kamienieckim, na jego żonę Dorotę Telefusównę (*Talafusównę*).

jęz. łac.

324

k. 271–272 Warszawa, 20 czerwca 1637

Król pozwala Stanisławowi Koniecpolskiemu, kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi wielkiemu koronnemu ustąpić z praw dożywotnich do starostwa perejesławskiego na rzecz swego syna Aleksandra Koniecpolskiego. Starostwo obejmowało miasto Perejesław, a także miasteczka, słobody, osady, uroczyszcza: Byków, Berezan, Jabłonów, Mirohrod, Połtawa, Zygmuntów, Krasnopol, Krulepole, Krumak, Hadziacz, Lutenka, Zynkow, Sokola Góra, Krzemieńczuk, rzekę Samarę[1].

jęz. pol.

[1] W starostwie odnotowano 25 wsi, futorów i słobód, może Krulepole to może Krukpol?, Jabłonowski, *Lustracye Królewszczyzn*, s. 132–133, 214–215.

325

k. 272–272v Warszawa, 20 czerwca 1637

Król pozwala, by Adam Korsak mógł ustąpić ze swoich praw lennych do dóbr Puznapałow zwanych też Wielka Wieś[1], położonej w woje-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

wództwie czernihowskim, na rzecz Marcina Kalinowskiego, wojewody i starosty czernihowskiego.
jęz. pol.

[1] Inaczej *Wielika Wes*.

326

k. 273–274v Warszawa, 20 czerwca 1637

Król pozwala na wpisanie do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej i wydanie w postaci ekstraktu swojego dokumentu, wystawionego w Gdańsku, 2 I 1635 roku, podpisanego przez siebie i Jana Romiszewskiego. W akcie tym król nadał Annie Widerowej (*Wyderowa*) z domu Schmiter, wdowie po Michale Widerze na dwadzieścia cztery lata w dzierżawę emfiteutyczną tenutę Straszewo (*Struszewo*) z przynależnymi wsiami Cierpięta, Mikołajki i Trzciano[1], które to dobra zostały zniszczone w wyniku wojny pruskiej. Widerowie posiadali te dobra na prawie dożywotnim i prawa Anny w tym względzie nie zostają naruszone. Anna Widerowa zobowiązana jest sprowadzić do wsi piętnastu chłopów zwanych gburami oraz dziesięciu zagrodników, ma odbudować inwentarz żywy i budynki. W przypadku jej śmierci zobowiązania te przejdą na Marcina Widera, brata Michała. Wadium w sprawie ustalone zostaje na cztery tysiące złotych, które winny być wpisane do dowolnych ksiąg autentycznych Królestwa w ciągu dwóch lat.
Decyzja o nadaniu została powzięta w oparciu o relację Wojciecha Kadzidłowskiego, pisarza ziemskiego łęczyckiego i Jana Staniszewskiego, sekretarza królewskiego, którzy w wyniku odpowiedniej konstytucji sejmowej z 1631 roku wysłani zostali przez Zygmunta III do Prus Królewskich dla zbadania stanu tej prowincji po wojnie pruskiej.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Paczkowski, *Opis Królewszczyzn*, s. 486–487; Mikołajki — ob. Mikołajki Pomorskie; Cierpięta 2 km na płn, od Mikołajek, zaś Straszewo ok. 10 km na płd.–zach. od Mikołajek, Trzciano (*Trzciany*) ok. 3 km na płd.–wsch. od Straszewa; zob. dok. 1945.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

327

k. 274v–275v Warszawa, 24 czerwca 1637

Król pozwala wpisać do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej i wydać w postaci ekstraktu swój dokument, wystawiony w Warszawie 25 II 1637 roku, podpisany przez króla i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego. Król zgodził się w tym akcie, by Ludwik Krasiński, starosta płocki, królewski dworzanin pokojowy, mógł ustąpić z praw dożywotnich do starostwa płockiego na rzecz syna Wojciecha Krasińskiego. Starostwo obejmowało miasto Płock i przynależne miasta Płońsk i Bielsk oraz wsie Draganie (*Drogan*) z folwarkiem, Chełpowo z folwarkiem, Czekanów (*Cekanów*) z folwarkiem, Troszyno z folwarkiem, oraz wsie Wykowo, Kępa, Powsino, Winiary, za wyłączeniem obu wsi Dzierząźna [Wielka i Mała] z folwarkiem, na których istnieje zapis dożywotnich praw dla żony wspomnianego staroty płockiego.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego].

328

k. 275v–277[1] Warszawa, 16 czerwca 1637

Król legitymizuje pochodzenie sławetnego Macieja Malejowskiego, mieszkańca Wieliczki, który pochodził z pozamałżeńskiego związku.

jęz. łac.

[1] Wprowadzona została wyjątkowo obustronna numeracja kart.

329

k. 277v–278 Warszawa, 30 czerwca 1637

Król nadaje [Zygmuntowi][1] Parysowi, dotychczasowemu kasztelanowi warszawskiemu, urząd kasztelana czerskiego, wakujący po przejściu dotychczasowego kasztelana, Adama Parysa, brata Zygmunta do stanu duchownego.

jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię. Niesiecki, VII, s. 253.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

330

k. 278–279 Warszawa, 7 lipca 1637

Król pozwala, by Jan Wypyski, chorąży nurski, mógł ustąpić z praw dożywotnich do tenuty Mosty czyli Augustów, w województwie bełskim, na rzecz Władysława Rozdrażewskiego, królewskiego dworzanina pokojowego. Rozdrażewski brał udział w wielu wyprawach wojennych.

jęz. łac.

331

k. 279–279v Warszawa, 12 sierpnia 1637

Król nadaje Baltazarowi Sarbiewskiemu miecznikowi ciechanowskiemu, podstarościemu płockiemu, urząd sędziego ziemskiego ciechanowskiego, wakujący po wyniesieniu Stanisława Krasińskiego na urząd podkomorzego ziemskiego ciechanowskiego. Sarbiewski odznaczył się na sejmach w Warszawie, w sądach Trybunału Koronnego, brał udział w ekspedycjach tureckich.

jęz. łac.

332

k. 279v–280 Warszawa, 12 sierpnia 1637

Król nadaje Janowi Sarbiewskiemu urząd miecznika ciechanowskiego, wakujący po wyniesieniu na urząd sędziego ziemskiego ciechanowskiego Baltazara Sarbiewskiego. Jan Sarbiewski zasłużył się w walkach z Turkami i Tatarami, brał udział w sejmikach reprezentując króla.

jęz. łac.

333

k. 280–280v Warszawa, 12 sierpnia 1637

Król, za pewnym zaleceniem, okazuje łaskę sławetnemu Andrzejowi Medowarowi, mieszczaninowi warszawskiemu oraz jego żonie Zofii Medewar, i nadaje im prawo swobodnego dysponowania swym majątkiem w testamencie.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

334

k. 280v–281 Warszawa, 13 sierpnia 1637

Król pozwala Janowi Olszewskiemu, królewskiemu żołnierzowi weteranowi wykupić wójtostwo, czyli sołectwo wsi Załuże w starostwie różańskim z rak obecnych bezprawnych posiadaczy i nadaje mu je w dożywocie. Dobra te nie mają prawowitego posiadacza po śmierci Wojciecha (*Albertus*) Skwarskiego.

jęz. łac.

335

k. 281–281v Warszawa, 18 sierpnia 1637

Król nadaje Piotrowi Brzechwie urząd podkomorzego wendeńskiego, wakujący po śmierci Jana Siemieńskiego[1].

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

jęz. łac.

[1] Zob. U IX, nr 833, brak daty dziennej i miesiąca; nie notują Siemieńskiego.

336

k. 282–290v Warszawa, 30 października 1637

Król pozwala na wpisanie do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej swojego dokumentu pergaminowego, który został wystawiony w Warszawie, na sejmie walnym, 22 II 1637 roku. W dokumencie tym Władysław IV zatwierdził papierowe akty umów, spisanych w języku niemieckim, i po łacinie, potwierdzone w imieniu Jerzego Wilhelma [Hohenzollerna], margrabiego brandenburskiego, księcia w Prusach, przez radców kamery w Kleve, a odnoszące się do dóbr Essern, Dubena i Schlottenhoff w Kurlandii, braci Jana, Zygmunta i Fryderyka Wilhelma Kettlerów, baronów na Monjoy i Amboten, które to umowy zostały zawarte za zgodą Zygmunta III, wyrażoną w dokumencie wystawionym w Warszawie 12 VIII 1628 roku, podpisanym przez króla i Krzysztofa Lode. Dokumenty umów wystawione zostały przez księcia Fryderyka Kettlera: 1. w Mitawie, 30 VIII 1624 roku, zatwierdzony przez kamerę

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

w Kleve 3 IV 1634 roku, 2. W Mitawie, 30 VIII 1624 roku, zatwierdzony przez kamerę w Kleve 3 IV 1634 roku.

Relacja podkanclerzego koronnego Piotra Gembickiego.

jęz. łac., jęz. niem.

337

k. 290v–293v Warszawa, 30 października 1637

Król potwierdza oblatowany w kancelarii mniejszej koronnej swój dokument, wydany w Warszawie na sejmie walnym 22 II 1637 roku, opatrzony pieczęcią koronną i litewską, podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego. Król pozwala wpisać go ksiąg i wydać w postaci ekstraktu. W dokumencie tym król poświadcza, że okazane zostały dokumenty papierowe, opieczętowane pieczęcią Jerzego Wilhelma, margrabiego brandenburskiego, księcia w Prusach, podpisane przez jego sekretarza, porównane z dokumentami oryginalnymi przez kamerę w Kleve, co zostało potwierdzone dokumentem wydanym w Kleve 3 IV 1634 roku. Zawierały potwierdzenie cesji praw lennych do zamku Amboten przez Magnusa Ernesta Donhoffa, kasztelana parnawskiego, starosty dorpackiego i operpalskiego, na rzecz zmarłego Jana Kettlera, wolnego pana na Monjoy i Oyen, oraz Jana, Zygmunta i Fryderyka Wilhelma Kettlerów, synów tegoż Jana. Cesja ta została potwierdzona przez Zygmunta III w dokumencie wystawionym w Warszawie 6 III 1624 roku, podpisanym przez króla i Jakuba Zadzika, sekretarza królewskiego.

Relacja podkanclerzego Piotra Gembickiego.

jęz. łac.

338

k. 294–295 Warszawa, 22 sierpnia 1637

Król nadaje Adamowi Kazanowskiemu, dotychczasowemu podkomorzemu koronnemu, urząd kasztelana sandomierskiego, wakujący po śmierci Spytka Ligęzy[1]. Kazanowscy zasłużyli się jako ród na

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Węgrzech, potem brali udział w wojnach Stefana Batorego i Zygmunta III, w wyprawach moskiewskich, inflanckich, mołdawskich, pruskich, tureckich. Nadanie obejmuje wszelkie przydatki kasztelanii; wsie Turzynka, Wola Domatkowa, Iwierzyce, Wierciany, Czarna, Boreczek (*Borczek*), Kozodrza, Gnojnica, Witkowice, z wszelkimi przydatkami.
jęz. łac.

[1] Zob. U IV/3 nr 640.

339

k. 296–296v Warszawa, 15 czerwca 1637

Król, za poleceniem Stanisława Lubomirskiego, wojewody ruskiego, starosty spiskiego, niepołomickiego, białocerkiewskiego, pozwala Andrzejowi Obgarskiemu ustąpić z praw dożywotnich do wsi Hopphegarten[1] i sołectwa tamże na rzecz Jerzego Pęki i jego żony Anny Horwatównej, którzy dobre te uzyskają wówczas w dożywocie. Dobra te Pęki trzymał będzie w takim stanie jak to zostało opisane w przywileju lokacyjnym tejże wsi Mikołaja, hrabiego na [Starej] Lubowni (*Lublow*), i zatwierdzone przez króla Zygmunta Augusta oraz przez Władysława IV na sejmie koronacyjnym, 20 marca 1633 roku.
jęz. łac.

[1] Dziś wieś Chmeľnica na Słowacji.

340

k. 296v–298 Warszawa, 24 sierpnia 1637

Król pozwala, by Maksymilian Ossoliński, podskarbi nadworny koronny, mógł wykupić starostwo bieckie z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy, które to starostwo Ossoliński otrzymuje w dożywocie. Wakowało ono po śmierci Spytka Ligęzy, kasztelana sandomierskiego. Ossoliński odznaczył się tak w wyprawach wojennych jak i na dworze, otrzymał od Zygmunta III urząd podkomorzego sandomierskiego, a od Władysława IV urząd podskarbiego nadwornego koronnego[1]. Starostwo obejmuje zamek i miasto Biecz, miasto Ciężkowice (*Ciesz-*

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

kowice) oraz wszystkie przynależne wsie, folwarki, dobra. Podaje się do wiadomości dygnitarzy, urzędników, szlachty[2].
jęz. łac.

[1] Zob. U X, s. 129, nr 791.
[2] Zostawiono miejsce na określenie przynależności starostwa bieckiego — woj. krakowskie, pow. biecki.

341
k. 298–299 Sławno, 6 września 1637
Król nadaje Jerzemu Ossolińskiemu, wojewodzie sandomierskiemu, staroście bydgoskiemu, bielskiemu, dożywotnio starostwo lubaczowskie, które wróciło do dyspozycji władcy po śmierci Barbary Płaziny. Ossoliński zasłużył się już za panowania Zygmunta III, posłował do papieża i cesarza.
jęz. łac.

342
k. 299–299v Sławno, 6 września 1637
Król nadaje Jerzemu Ossolińskiemu, wojewodzie sandomierskiemu, w dożywocie wójtostwo miejskie lubaczowskie, które wróciło do dyspozycji króla po śmierci Barbary Płaziny.
jęz. łac.

343
k. 299v–300 Warszawa, 10 września 1637
Król nadaje Ludwikowi Krasińskiemu, staroście płockiemu, urząd kasztelana ciechanowskiego, wakujący po wyniesieniu na kasztelanię warszawską jego brata, [Jana Kazimierza] Krasińskiego[1].
jęz. łac.

[1] Boniecki, XII, s. 195.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

344

k. 300–301 Warszawa, 12 września 1637

Król nadaje królowej Cecylii Renacie, arcyksiężniczce Austrii, księżnicce Burgundii, Styrii, Karyntii, Krainy (*Carniola*), Wirtembergii, dożywotnią pensję roczną w wysokości dwóch tysięcy złotych węgierskich z żup wielickich, jako dar panieński i symbol miłości, na mocy paktów małżeńskich zawartych z Ferdynandem III, cesarzem poprzez Jana Lipskiego biskupa chełmińskiego i pomezańskiego oraz Kaspra Donhoffa, wojewodę sieradzkiego, posłów i mediatorów. Suma ta wypłacana ma być na święto Trzech Króli [6 I].

jęz. łac.

345

k. 301–302 Warszawa, 17 września 1637

Król rozszerza dożywotnie prawa Gerarda Donhoffa, starosty kościerskiego, felińskiego, ekonoma malborskiego, do starostwa kościerskiego, na jego żonę Sybillę Małgorzatę Śląską [z Piastów], księżniczkę legnicką i brzeską. Donhoff zasłużył się w wyprawach tureckich, moskiewskich, pruskich, najpierw jako dowódca kompanii, a potem pułku.

jęz. łac.

346

k. 302–302v Warszawa, 18 września 1637

Król nadaje Marcinowi Kochanowskiemu urząd pisarza ziemskiego sandomierskiego, wakujący po śmierci Stanisława Kowalkowskiego[1].

jęz. łac.

[1] Zob. U IV/3 nr 723.

347

k. 302v–303 Warszawa, 17 września 1637

Król pozwala Zygmuntowi Małachowskiemu podstolemu gostyńskiemu ustąpić z praw dożywotnich do wsi Skorzewa[1] na rzecz małżon-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

ków: Jana Rysińskiego[2] pisarza ziemskiego brzeskiego i Konstancji Plichcianki.
jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na określenie powiatu i województwa. Zapewne chodzi o Skorzewo w woj. pomorskim, pow. kościerskim.
[2] W or. *Ryskowski*, zob. U VI/2, s. 42, nr 141.

348
k. 303–303v Warszawa, 18 września 1637
Król pozwala Andrzejowi i Urszuli Korycińskim, małżonkom, ustąpić z praw dożywotnich do wójtostwa Kruszwicy w województwie brzeskim, na rzecz małżonków: Jana Kołudzkiego i Barbary z Manieckich.
jęz. łac.

349
k. 304–304v Warszawa, 19 września 1637
Król, uznając zasługi Andrzeja Cebrowskiego, nadaje mu dożywotnie prawa do części wsi Prosiątków w województwie podolskim, które wróciły do dyspozycji króla po śmierci Aleksandra Szczuki.
jęz. łac.

350
k. 304v–305 Warszawa, 24 września 1637
Król nadaje Pawłowi Biechowskiemu urząd wojskiego nowokorczyńskiego. Biechowski zasłużył się w wojnach z poganami, służył pod chorągwią Stanisława Lubomirskiego, ówczesnego podczaszego koronnego[1].
jęz. łac.

[1] S. Lubomirski był podczaszym kor. 1620–1628, U X, s. 103; zob. U IV/3 nr 201.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

351

k. 305–305v Warszawa, 30 września 1637

Król nadaje Adamowi Rudnickiemu urząd podsędka chełmskiego, wakujący po śmierci Adama Hańskiego podsędka chełmskiego[1].

jęz. łac.

[1] U III/2 nr 1304–1305 podają, że Rudnicki złożył przysięgę już 9 I 1637 i nie uwzględniają regestowanego tu dokumentu.

352

k. 305 v– 306v Warszawa, 28 września 1637

Król potwierdza, że w kancelarii mniejszej koronnej oblatowany został jego dokument, wystawiony w Warszawie 26 V 1637 roku. W akcie tym, okazanym w imieniu Bogusława Leszczyńskiego, syna Rafała Leszczyńskiego, wojewody bełskiego, Władysław IV zatwierdził wszystkie punkty kontraktu zawartego między Jerzym Wilhelmem [Hohenzollernem], elektorem brandenburskim, księciem w Prusiech, a Rafałem Leszczyńskim, wojewodą bełskim, starostą hrubieszowskim. Umowa dotyczyła arendy przez Leszczyńskiego dóbr książęcych Prabuty alias Riesenburg.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

353

k. 306v–307 Warszawa, 30 września 1637

Król, wobec pogarszającego się stanu zdrowia Atanazego Krupeckiego, biskupa przemyskiego i samborskiego rytu greckiego, zgadza się na wyznaczenie Pawła Owłoczyńskiego, archimandryty kobryńskiego, koadiutorem Krupeckiego. Król napomina także Rafała Korsaka, metropolitę kijowskiego rytu greckiego, żeby wyznaczył i potwierdził Owłoczyńskiego na tym urzędzie.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

354

k. 307v–308 Warszawa, 1 października 1637

Król wyraża zgodę na prośbę złożoną przez mieszczanina Jerzego Szymonowicza (*Simonowicz*), serwitora i muzyka kapeli królewskiej, by mógł rozbudować swą kamienicę, położoną przy Rynku Warszawy[1], od strony Wisły. Kamienica położona była pomiędzy kamienicą znakomitego Wojciecha Baryczki a kamienicą spadkobierców Jana Gizy.

jęz. łac.

[1] Chodzi tu o kamienicę nr 8 przy Rynku Starego Miasta w Warszawie, tzw. Ellebrantowską, zob. *Katalog Zabytków Sztuki*, cz. 1, Stare Miasto, opr. J. Łoziński, A. Rottermund, Warszawa 1993, s. 261.

355

k. 308–308v Warszawa, 2 października 1637

Król, w uznaniu zasług Ludwika Janowskiego, żołnierza, pozwala mu ustąpić z praw dożywotnich do wójtostwa w mieście Sochocin (*Sąchocin*) w powiecie ciechanowskim, na rzecz Walentego Kurzątkowskiego. Janowski służył w wyprawach wojennych pod chorągwią Marcina Kazanowskiego, kasztelana halickiego.

jęz. łac.

356

k. 308v–309 Warszawa, 3 października 1637

Król zachowuje plebejusza Feliksa Rojka i jego żonę Agnieszkę Wisłochową w dożywotnich prawach do młyna Wisłoch na rzece Rządza, w starostwie stanisławowskim.

jęz. łac.

357

k. 309–311 Warszawa, 3 października 1637

Król, na prośbę dominikanek z kościoła św. Marii Magdaleny w Płocku, potwierdza okazany w kancelarii papierowy dokument rewizora królewskiego Mikołaja Czampskiego, archidiakona dobrzyńskiego, wystawiony w Płocku, w miejscu zwanym winnica (*vinea*), 9 kwietnia 1601 roku (*feria secunda post Dominicam Quadragesimalem Judica*).

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Rewizor wyznaczony został do wymierzenia pewnego gruntu dla zbudowania klasztoru dominikanek w Płocku.

Cząmpski działał w obecności: Andrzeja Kosińskiego, kanonika płockiego, reprezentującego Wojciecha Baranowskiego, biskupa płockiego, oraz w obecności Stanisława Żabickiego, ekonoma starosty płockiego Stanisława Mińskiego, wojewody łęczyckiego, a także w obecności Jana Górskiego, archidiakona płockiego, Andrzeja Czampskiego, podsędka ziemi dobrzyńskiej, Mikołaja Męcińskiego, Jana Sieromskiego, Andrzeja Malanowskiego, Wojciecha Lubonickiego, i plebejusza (*providus*) Piotra z Nowego Miasta, woźnego sądowego.

Mikołaj Czampski działał na podstawie mandatu króla Zygmunta III, wystawionego w Malborku 15 czerwca 1598 roku, na podstawie konstytucji sejmu z roku 1598[1]. Wyznaczony obszar rozciągał się od wschodu od winnicy (*vinea*) i wzniesienia, na którym stoi zamek, przylegał do gruntu klasztoru św. Dominika, na północy sięgał domu zwanego Kuźnia. Prośbę sióstr złożył Bernard Dunin Wolski, kaznodzieja i spowiednik konwentu oraz Angela Blochówna, przeorysza.
jęz. łac.

[1] Konstytucja pt. *Wymierzenie placu klasztorowi Panien Zakonnych Płockich*, VL t. II, f. 1470.

358

k. 311v–312 Warszawa, 3 października 1637

Król potwierdza prawa i przywileje zakonu dominikanów przy kościele św. Trójcy w Płocku. Przywileje te były już potwierdzone wcześniej przez książąt mazowieckich, Stefana Batorego w dokumencie wydanym w Krakowie 14 maja 1583, a także przez Zygmunta III w Warszawie 10 stycznia 1591 roku oraz w Warszawie na sejmie 20 lipca 1596 roku, kiedy to zakon uzyskał od króla prawo zbudowania młyna pływającego na Wiśle.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

359

k. 312–312v Warszawa, 5 października 1637

Król pozwala Jakubowi Kozłowskiemu ustąpić z praw dożywotnich do karczmy we wsi Błozwy w starostwie samborskim, na rzecz Jana Mikołaja Daniłowicza, podskarbiego koronnego, starosty przemyskiego, samborskiego, ratneńskiego.

jęz. łac.

360

k. 313–313v Warszawa, 5 października 1637

Król pozwala Ewie ze Skaszewa Sapieżynie, wdowie po Fryderyku Sapieże, podkomorzym włodzimierskim na ustąpienie z praw dożywotnich do wsi Chodcze[1], Petryłów, Wola Petryłowska i Ochoża w województwie ruskim, w ziemi chełmskiej, na rzecz swojego syna, Jana Sapiehy.

jęz. łac.

[1] Dziś Chutcze.

361

k. 313v–314 Warszawa, 5 października 1637

Król rozszerza dożywotnie prawa Stanisława Lisieckiego, żołnierza, do wsi Zbójno (*Zbuynie*) w starostwie przedeckim na jego drugą żonę Annę Jaskólską. Lisiecki otrzymał prawa do tej wsi wraz ze swoją pierwszą żoną, zmarłą Elżbietą Zbijewską, od Zygmunta III.

jęz. łac.

362

k. 314–314v Warszawa, 5 października 1637

Król zgadza się, by Jan Korzbok Łącki (*Lącki*) mógł ustąpić z praw dożywotnich do wsi Podorzewo (*Padarzew*) w powiecie gnieźnieńskim na rzecz Wojciecha Zdzarowskiego i jego żony, Anny Jastrzembskiej.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

363

k. 315–315v Warszawa, 5 października 1637

Król pozwala Maciejowi Rybińskiemu, żołnierzowi, wykupić z rąk bezprawnych posiadaczy wójtostwo we wsi Dołżki (*Dolszki*)[1] z sześcioma łanami, oraz łanem zwanym Popowski, a także młynem i karczmą, obszarami położonymi w granicach zwanych Zadzielskie i Krzywianskie, a także dwoma obszarami w Krzywym Potoku i sześcioma łanami w Dzwinowie. Rybiński zasłużył się za panowania Zygmunta III, brał udział w wyprawach moskiewskich, pruskich, tureckich, pod Cecorą. Dobra te otrzymuje w dożywocie.

jęz. łac.

[1] Ekonomia samborska, kraina ilnicka. Dziś Довжки, Dovzhky na Ukrainie; RZPrzem1674, s. 218, 230.

364

k. 315v–316 Warszawa, 5 października 1637

Król pozwala Andrzejowi Kukińskiemu wykupić z rąk obecnych, bezprawnych, posiadaczy wójtostwo we wsi Myta w ekonomii samborskiej, z czterema łanami oraz obszarami; jeden w Suchym Potoku z Płoniną, drugi położony nad tą wsią, a także z karczmami dwoma, młynem i foluszem, a także z łanem po zmarłym chłopie Fetku Pawlakowiczu i z łanem po zmarłym chłopie Iwanie Tereletiszu, z młynem i karczmą. Dobra te Kukiński otrzymuje w dożywocie.

jęz. łac.

365

k. 316–320 Warszawa, 5 października 1637

Król pozwala wpisać do ksiąg Metryki Koronnej treść oblatowanej w kancelarii koronnej umowy, zawartej przez Stanisława Przyjemskiego, marszałka nadwornego koronnego, starostę generalnego wielkopolskiego, starostę konińskiego i Jakubem Jakobsonem, w Gdańsku 20 VI 1633. Określone zostały w niej warunki dzierżawy starostwa osieckiego z dzierżawą międzylędzką w województwie pomorskim, która trwać ma przez dwa lata od święta Jana Chrzciciela [24 VI] 1633 do te-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

goż święta w roku 1635. Wysokość czynszu dzierżawy ustalona zostaje na osiemnaście tysięcy pięćset złotych polskich na rok, pierwsza opłata wniesiona ma być 5 VII w Toruniu, druga 24 VI 1635 roku, przy czym ustalone zostają dodatkowe punkty odnośnie rozliczania rat. Strony zobowiązują się, że w ciągu dwóch tygodni dokonają spisu inwentarza dóbr. Jakobsonowi nie wolno pustoszyć lasów; puszczy Osieckiej, boru przy wsi Lipogórze, dąbrowy międzyleskiej, smolarze mają jednak prawo wyrabiać smołę nie tylko z suchych sosen, ale i z pni (*pniów*), dozwala się też ograniczonego wyrębu na potrzeby własne. Jakobson ma zatrudnić dwóch borowych dla pilnowania Puszczy Osieckiej i jednego do boru lipogórskiego. Raz do roku Jakobson ma kupić w Gdańsku czterdzieści beczek śledzi i wysłać do Torunia na swój koszt na potrzeby Przyjemskiego. Jakobson nie powinien wprowadzać nowych obciążeń i zachować ich dawne przywileje, powinien dbać o granice dóbr, obsadzić młyn zwany Szlaga. Jakobson ma prawo warzyć piwo i sprzedawać karczmarzom, tym, którzy nie mają przywileju na warzenie. Może zatrudnić dwóch rzemieślników do wytwarzania kopanek i łopat z drewna jesionowego z Puszczy Osieckiej, lecz tak, by nie powodowało to zniszczeń.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac., jęz. pol.

366

k. 320–320v Warszawa, 12 października 1637

Król, w uznaniu zasług Jana Greckiego, pozwala mu wykupić prawa do dwóch łanów we wsi Jeziorna (*Jeziora*) w starostwie warszawskim z rąk obecnych bezprawnych posiadaczy, uprzednio trzymał je zmarły Andrzej Piasecki. Dobra te Grecki otrzymuje dożywotnio.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza krolewskiego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

367

k. 321–321v Warszawa, 13 października 1637

Król pozwala Teofili Hornostajowej z Goraja (*Goraj*) ustąpić z praw dożywotnich do wsi Dimidow w województwie kijowskim na rzecz Andrzeja Drohojewskiego i jego żony Elżbiety Hornostajowej. Drohojowski zasłużył się podczas wypraw wołoskich i pruskich.

jęz. pol.

368

k. 321v–322v Warszawa, 15 października 1637

Król pozwala, by Konstanty Korybut Wiśniowiecki, wojewoda bełski oraz jego żona, Katarzyna z Białoboków Korniaktówna mogli ustąpić z praw dożywotnich do starostwa kamionackiego w województwie ruskim na rzecz swojego syna Jerzego Korybuta Wiśniowieckiego. Nadanie obejmuje miasto Kamionka Strumiłowa, z wszystkimi dobrami przynależącymi do starostwa.

jęz. łac.

369

k. 322v–323 Warszawa, 15 września 1637

Król nadaje Pawłowi Krzesińskiemu dobra Walow i Bajmaki (*Baymaki*) w powiecie krzemienieckim, prawem dożywotnim. Krzesiński zasłużył się w różnych wyprawach wojennych, w moskiewskiej przy boku króla, wołoskiej przeciw Murtazy paszy. Dobra te przypadły do dyspozycji króla prawem kaduka po niejakim Aleksandrze Turskim alias Turziańskim.

jęz. pol.

370

k. 323v–335 Warszawa, 20 października 1637

Król pozwala na wpisanie do akt kancelarii i wydanie w postaci ekstraktu dokumentu wystawionego [w Warszawie] 20 X 1637 roku, podpisanego przez podkanclerzego Piotra Gembickiego i Jakuba Maksymiliana Fredrę, podkomorzego przemyskiego sekretarza królewskiego.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Akt ten, spisany na pergaminie, zawierał dokument fundacji kościoła kolegialnego w Ołyce, wystawiony został przez księcia Albrychta Stanisława Radziwiłła, księcia na Ołyce i Nieświeżu, kanclerza litewskiego, w Warszawie 19 X 1637 roku, w obecności Piotra Gembickiego, biskupa przemyskiego, podkanclerzego koronnego, Adama Kazanowskiego, kasztelana sandomierskiego, Mikołaja Gniewosza, opata koprzywnickiego, sekretarza wielkiego koronnego, Jakuba Wierzbięty Doruchowskiego, archidiakona warszawskiego, referendarza koronnego, Marcjana Tryzny, prepozyta trockiego, referendarza i pisarza litewskiego, Krzysztofa Gembickiego, podstolego koronnego, starosty gnieźnieńskiego, Jana Gembickiego, kustosza gnieźnieńskiego, kanonika krakowskiego, regenta kancelarii mniejszej koronnej, Stanisława Zadorskiego, cześnika koronnego, Tomasza Leżeńskiego pisarza wielkiego skarbowego koronnego, Aleksandra Trzebińskiego, dziekana sandomierskiego, Franciszka Dołmata Isajkowskiego, prepozyta grodzieńskiego, kustosza wileńskiego, pisarza skarbowego litewskiego, Bartłomieja Cieszyńskiego, kanonika wileńskiego, proboszcza kowieńskiego, sekretarza JKM, Jerzego Pletemberga, koniuszego królowej. Dokument podpisany został przez księcia Albrychta Stanisława Radziwiłła i świadków.

Kanclerz rozszerza w tymże akcie postanowienia zawarte we wcześniejszym dokumencie fundacyjnym z 15 IX 1631 roku. Suma dwóch tysięcy złotych polskich dla kolegiaty, zapisana na czynszu, cłach i dochodach z młynów Ołyki, zostaje zapisana na dochodach z dzierżawy wsi Nosowicze (*Nosowice*) z folwarkiem i Oderady (*Oderadi*), ma być wypłacana corocznie w czterech ratach. Po śmierci kanclerza kościół i kapituła ołycka objąć ma te dobra w realne władanie. Gdyby spadkobierca kanclerza chciał te dobra odzyskać, musi zapłacić kapitule trzydzieści tysięcy złotych polskich. Ustalone zostały zasady podziału tych dwóch tysięcy złotych polskich w sposób następujący: na dochód i wyżywienie kustosza, kantora, kaznodziei, i kanonika, czyli zarządcy szpitala przeznacza się rocznie siedemset złotych, na wynagrodzenie ośmiu wikarych osiemset złotych, dla prepozyta, śpiewaków, zakrystii i dla szpitala złotych trzysta pięćdziesiąt. Na wosk dla świątyni sto złotych. Za modły w intencji kanclerza pięćdziesiąt złotych rocznie, do podziału między członków kapituły i wikarych. Po śmierci kanc-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

lerza dodane ma być do tej sumy jeszcze pięćdziesiąt złotych, wypłacane w rocznicę zgonu. Prałaci oraz kanonicy zobowiązani są zrzec się innych beneficjów kościelnych, które utrudniałby im pracę w Ołyce. W dokumencie zawarty został tekst przysięgi kanonika. Ponieważ w Ołyce istnieją dwa kościoły: nowy, pod wezwaniem Trójcy Świętej i stary pod wezwaniem świętych Piotra i Pawła, książę postanawia, że mają być one traktowane jako jedna świątynia i nie wolno ich rozdzielać. Postanowienia szczegółowe.
Jęz. łac.

371
k. 335–335v Warszawa, 22 października 1637
Król, w uznaniu zasług, nadaje Olafowi, zwanemu Aleksy Kurka, Szwedowi, mieszczaninowi warszawskiemu, a także jego żonie, mieszczce Brygidzie, prawo swobodnego dysponowania swoim majątkiem w testamencie, królewskie prawo kaduka i roszczenia skarbu nie mają mieć tu miejsca. Olaf zasłużył się królowi Szwecji, Janowi III [Wazie], potem królewnie Annie Wazównie jako kucharz, gotujący potrawy.
jęz. łac.

372
k. 335v–336 Warszawa, 22 października 1637
Król nadaje Świętosławowi Wilkostowskiemu urząd miecznika ziemskiego inowrocławskiego, wakujący po śmierci Piotra Kołudzkiego[1].
jęz. łac.

[1] Por. U VI/2 nr 655–666.

373
k. 336–336v Warszawa, 23 października 1637
Król pozwala Adamowi Próchnickiemu i jego żonie Zofii Boguszównej ustąpić z praw dożywotnich do wsi Rawica w starostwie zwoleńskim, na rzecz Andrzeja Greka i jego żony Katarzyny Grek.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

374

k. 336v–338 Warszawa, 4 listopada 1637

Król pozwala wpisać do ksiąg kancelarii koronnej i wydać w postaci ekstraktu swój dokument, wystawiony w Grodnie 6 XI 1636 roku, podpisany przez króla i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego. Władysław IV pozwala Janowi Mikołajowi Daniłowiczowi, podskarbiemu koronnemu, ustąpić z praw dożywotnich do starostwa czy też tenuty czerwonogrodzkiej w województwie podolskim, na rzecz Franciszka Daniłowicza, swego brata i Elżbiety Sapieżanki, żony tegoż, małżonkowie otrzymają te dobra po uskutecznionej cesji w dożywocie.

Relacja podkanclerzego Piotra Gembickiego.

jęz. łac.

375

k. 338–339 Warszawa, 7 listopada 1637

Król nadaje Janowi z Ruszczy (*Rusca*) Branickiemu, staroście chęcińskiemu, królewskiemu dworzaninowi pokojowemu, kopalnię chęcińską, zwaną olborą chęcińską, na lat pięć. Branicki ma pełne prawo wydobywania ołowiu i żelaza, oraz wszelkich metali w tej kopalni oraz we wsi Zawada, przynależnej do starostwa chęcińskiego, ma również prawo do tzw. *dziesiątej niecki* urobku oraz do marmuru chęcińskiego na swe potrzeby. Ponieważ w roku 1633 król nadał kopalnię szlachcicowi zwanemu Dziboni (Dziuboni)[1], Branicki przejmie olborę[2] od tegoż, kiedy upłynie naznaczony czas.

j. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię; prawdopodobnie Jan Gibboni, który otrz. indygenat w 1654; Gibboni, włoska rodzina przesiębiorców, Boniecki, V, s. 165.

[2] Termin olbora zasadniczo oznacza czynsz płacony królowi w kruszcu, w tym przypadku rozciągnięty został na kopalnię.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

376

k. 339 Warszawa, 20 listopada 1637

Król nadaje Bartłomiejowi Zawadzkiemu (*Zawadski*) urząd skarbnika ziemskiego ciechanowskiego, wakujący po śmierci Macieja Kłusowskiego (*Klusowski*).

jęz. łac.

377

k. 339v–340 Warszawa, 20 listopada 1637

Król rozszerza prawa Kaspra Donhoffa, wojewody sieradzkiego, starosty bolesławskiego, radomszczańskiego, do wsi Rudniki w województwie krakowskim, na jego żonę, [Annę] Aleksandrę [Koniecpolską] z Koniecpola.

jęz. łac.

378

k. 340–340v Warszawa, 26 listopada 1637

Król nadaje Janowi Strzeszewskiemu prawa dożywotnie do wsi Zubow w starostwie trembowelskim, dobra te wakują po śmierci Władysława Łaszcza. Strzeszewski zasłużył się jako żołnierz, brał udział w różnych wyprawach, także przeciw sułtanowi tureckiemu.

jęz. łac.

379

k. 340v–341 Warszawa, 24 października 1637

Król pozwala Krzysztofowi Stano, żołnierzowi weteranowi, kupić sołectwo we wsi Czatachowa w starostwie olsztyńskim z rąk obecnych, bezprawnych, posiadaczy. Dobra te należały kiedyś do zmarłego Wojciecha (*Albertus*) Czatachowskiego. Stano wziął udział w licznych wyprawach wojennych, zwłaszcza pod Cecorą pod chorągwią Samuela Koreckiego, gdzie był chorążym, w wyprawie wołoskiej pod Chocimiem, służył w chorągwi Tomasza Zamoyskiego, kanclerza koronnego, w Prusach przeciw Gustawowi Adolfowi służył pod Stanisławem Koniecpolskim, kasztelanem krakowskim, a także wziął udział w wy-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

prawie moskiewskiej niedawnej, służył pod Marcinem Kazanowskim, wojewodą podolskim.
jęz. łac.

380
k. 341–342 Warszawa, 24 listopada 1637
Król pozwala braciom, plebejuszom Michałowi i Piotrowi Arnsfeldom ustąpić z praw do karczmy we wsi Jaroszewo zwanej też Mała Biała Góra w starostwie wałeckim, na rzecz braci, plebejuszy Bartłomieja i Piotra Pribe.
jęz. łac.

381
k. 342–342v Warszawa, 30 listopada 1637
Król pozwala, by Marcin Słupski wraz z żoną Katarzyną Wierzchowską mogli ustąpić z praw dożywotnich do części wsi Kozarowce w województwie podolskim, na rzecz swego syna, Piotra Słupskiego, żołnierza służącego pod chorągwią kasztelana krakowskiego [Stanisława Koniecpolskiego]. Marcin Słupski zasłużył się jako żołnierz w licznych wyprawach, zwłaszcza inflanckiej i moskiewskiej.
jęz. łac.

382
k. 342v–343 Warszawa, 30 listopada 1637
Król pozwala Wojciechowi (*Albertus*) Kossakowskiemu, zasłużonemu żołnierzowi, oraz jego małżonce, ustąpić z praw dożywotnich do połowy wsi Olkowiec w województwie podolskim, na rzecz jego brata, Krzysztofa Kossakowskiego.
jęz. łac.

383
k. 343v–344 Warszawa, 2 grudnia 1637
Król potwierdza, pozwala wpisać do ksiąg kancelarii koronnej i wydać ekstrakt swojego oblatowanego dokumentu, wystawionego w Warsza-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

wie, 12 IX 1634 roku, który został podpisany przez monarchę i Jana Romiszewskiego. W akcie tym Władysław IV nadał godność serwitora królewskiego Janowi Vinandusowi Eflerowi, rodem z Sigeberon w księstwie Jülich, księgarzowi dworu królewskiego.

Relacja podkanclerzego Piotra Gembickiego.

jęz. łac.

384

k. 344–345 Warszawa, 8 grudnia 1637

Król pozwala Janowi Bębnowskiemu, swemu sekretarzowi, podwojewodziemu sandomierskiemu, ustąpić z praw dożywotnich do wsi Siedlec w województwie krakowskim oraz do karczmy tamże, na rzecz Andrzeja Bruzińskiego (*Bruzyński*) i jego żony Elżbiety Orzuchowskiej. Bruziński zasłużył się podczas wyprawy moskiewskiej, w czasie której służył pod chorągwią [Jana Karola] Chodkiewicza, hetmana wielkiego litewskiego, stawał też pod Chocimiem.

jęz. łac.

385

k. 345–345v Warszawa, 10 grudnia 1637

Król nadaje Stanisławowi Baranowskiemu urząd podkomorzego ziemi wiskiej, wakujący po śmierci Jana Grajewskiego. Baranowski był dotychczas pisarzem ziemskim łomżyńskim. Król dokonał wyboru z czterech przedstawionych mu kandydatów.

jęz. łac.

386

k. 345v–347 Warszawa, 10 grudnia 1637

Król pozwala Janowi Korytko (*Koritko*) i jego żonie, Urszuli Korytko, na założenie miasta Łuszcza (*Lusca*) na prawie magdeburskim w dziedzicznych włościach, na miejscu dawnej wsi. Jarmarki naznaczone zostają na dzień św. Stanisława biskupa i męczennika [8 V] oraz na dzień św. Andrzeja Apostoła [30 XI]. Targi odbywać się mają w soboty i wtorki

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

387

k. 347v–348 Warszawa, 12 grudnia 1637

Król nadaje Jakubowi Wojnie Orańskiemu urząd podsędka ziemskiego czernihowskiego, wakujący po wyniesieniu Stanisława Piątczyńskiego na urząd sędziego ziemskiego czernihowskiego[1]. Orański zasłużył się jako żołnierz.

jęz. pol.

[1] Por. U III/4 nr 1379–1380.

388

k. 348–348v Warszawa, 12 grudnia 1637

Król, w uznaniu zasług Bazylego Berezańskiego, żołnierza królewskiego, rozszerza jego prawa do połowy wójtostwa we wsi Berechy (*Berechi*), w starostwie przemyskim, na jego żonę, Katarzynę Bandrowską.

jęz. łac.

389

k. 349 Warszawa, 14 grudnia 1637

Król pozwala Łukaszowi Orzelskiemu ustąpić z praw do dożywotniej pensji rocznej w wysokości trzech tysięcy złotych, płatnej z dochodów starostwa latyczowskiego, na rzecz Olbrachta Opackiego, który otrzymawać będzie ją dożywotnio.

jęz. łac.

390

k. 349v–350 Warszawa, 15 grudnia 1637

Król nadaje Piotrowi Charbickiemu, dotychczasowemu stolnikowi łęczyckiemu, zasłużonemu żołnierzowi, urząd kasztelana brzezińskiego, wakujący po śmierci Stanisława Witowskiego[1].

jęz. łac.

[1] Zob. U II/2 nr 28.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

391

k. 350–350v Warszawa, 15 grudnia 1637

Król pozwala Jakubowi Rudnickiemu i Teodorze Podkarskiej, małżonkom, ustąpić z praw dożywotnich do wójtostwa wsi Jaświski (*Jaswiski*)[1] w starostwie knyszyńskim, na rzecz Piotra Gojdanowskiego (*Goidanowski, Goydanowski*) i Agnieszki Wyrzykowskiej. Rudnicki zasłużył się w wyprawach wojennych, zwłaszcza na Wołoszczyznę.

jęz. łac.

[1] Zapewne chodzi o wieś Jaświły.

392

k. 350v–351 Warszawa, 18 grudnia 1637

Król zachowuje Michała Berezańskiego i Samuela Dubrawskiego w dożywotnich prawach do popostwa we wsi Bandrów (*Bandrowie*) w starostwie przemyskim, jakie wróciło do dyspozycji króla po śmierci Iwana Bandrowskiego Bartosiewicza, dziadka Michała Berezańskiego i Samuela Dubrowskiego.

jęz. łac.

393

k. 351–351v Warszawa, 18 grudnia 1637

Król nadaje Tymoteuszowi Linińskiemu (*Lnińsky*) zwanemu też Miedianczyc, zasłużonemu żołnierzowi, w dożywocie połowę wójtostwa we wsi Linina w starostwie samborskim, które wróciło do dyspozycji króla po śmierci Jacka Linińskiego, zwanego Mediancz. Tymoteusz Liniński służył w wyprawie moskiewskiej pod chorągwią zmarłego Marcina Kazanowskiego, kasztelana halickiego, hetmana polnego.

jęz. łac.

394

k. 352–352v Warszawa, 22 grudnia 1637

Król nadaje Piotrowi Szyszkowskiemu, staroście wareckiemu, urząd kasztelana sądeckiego, wakujący po śmierci [Mikołaja] Korycińskie-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

go[1]. Szyszkowski zasłużył się jako żołnierz, przez trzy lata walczył w wojnie pruskiej. Odznaczył się spełniając różne zadania na dworze Zygmunta III, z wielką gorliwością posłował do elektora brandenburskiego a także do Konstantynopola. Wspierał przyszłego króla [Władysława IV] w czasie elekcji. Ostatnio pojechał do Wiednia z królewiczem Janem Kazimierzem, by eskortować do kraju małżonkę króla [Cecylię Renatę Habsburg].

[1] Zostawiono puste miejsce na imię. Zob. U IV/2, s. 120, nr 497, 498.

395

k. 353–353v Warszawa, 27 grudnia 1637

Król pozwala, by Stanisław Byniewski mógł wykupić kuźnicę, czyli młyn w pobliżu wsi Kozłowice w starostwie sochaczewskim, z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy, spadkobierców wojewody łęczyckiego Stanisława Radziejowskiego, i nadaje mu ją w dożywocie.
jęz. łac.

396

k. 353v Warszawa, 30 grudnia 1637

Król rozszerza dożywotnie prawa Tomasza Olędzkiego chorążego drohickiego, do wsi Korytnica, Wola Korytnicka, Kątniki, Bębnarze, Ruda z młynami zwanymi Księży, Symer, Kursowie, Flaga, w powiecie liwskim, na jego żonę, Annę Grzybowską. Olędzki zasłużył się w czasie wypraw pruskich, moskiewskich oraz przeciw wrogom chrześcijaństwa [Turkom ew. Tatarom].
jęz. łac.

397

k. 354–354v Warszawa, 15 grudnia 1637

Król pozwala, by Aleksander Zawisza mógł ustąpić z praw dożywotnich do pewnych części wsi Kalisze w powiecie latyczowskim, województwie podolskim, na rzecz Jana i Mikołaja Zawiszów, którzy zasłużyli się pod tą samą co on chorągwią. Zawisza służył pod chorągwią

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Marcina Kalinowskiego, wojewody czernihowskiego. Zawiszowie dobra te otrzymają po cesji w dożywocie.
jęz. łac.

398

k. 354v–355v Warszawa, 30 grudnia 1637

Król potwierdza oblatowany dokument pergaminowy Zygmunta Augusta, wystawiony w Warszawie, na sejmie, 6 III 1564 roku, podpisany przez Piotra Myszkowskiego, podkanclerzego koronnego. W dokumencie tym król Zygmunt August potwierdził fundację klasztoru dominikanek przy kościele św. Katarzyny w Poznaniu, na placu zwanym Wroniecka. Pierwszej fundacji klasztoru dokonał Przemysław II, król Polski i książę Pomorza w roku 1296, potwierdził ją Wacław [II], król Polski i Czech w roku 1304, inny jeszcze przywilej wydał król Kazimierz Wielki, w roku 1365, w sprawie pewnych wsi i wolnizn przysługujących klasztorowi, a choć pieczęć przy tym dokumencie zniszczała ze starości, jednak pod żadnym względem nie był on podejrzany. W sprawie potwierdzenia przywilejów zwróciła się do króla Władysława IV przeorysza klasztoru, Jadwiga Grabska. Król zatwierdza tak dawne jak i nowe przywileje.
jęz. łac.
[na k. 355 informacja o końcu wpisów z roku 1637]
[na k. 356 informacja o początku wpisów z roku 1638]

399

k. 356–357 Warszawa, 8 stycznia 1638

Król pozwala Stanisławowi Koniecpolskiemu, kasztelanowi krakowskiemu, hetmanowi wielkiemu koronnemu, staroście barskiemu, buskiemu, kowelskiemu, perejasławskiemu, ustąpić z praw dożywotnich do wsi Mukarow[1] w województwie podolskim na rzecz Piotra Wichrowskiego.
jęz. łac.

[1] Zostawiono miejsce na podanie nazwy drugiej wsi.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

400

k. 357–358 Warszawa, 12 stycznia 1638

Król pozwala Konstantemu Korybutowi Wiśniowieckiemu, wojewodzie bełskiemu, ustąpić z praw dożywotnich do starostwa czerkaskiego na rzecz jego syna, Aleksandra Wiśniowieckiego, rotmistrza i dworzanina królewskiego, który najpierw studiował za granicą, potem zasłużył się Rzeczypospolitej jako żołnierz. Nadanie obejmuje miasto i zamek Czerkasy z wszelkimi przynależącymi do starostwa wsiami, służbami, lasami oraz innymi przydatkami.

jęz. pol.

401

k. 358–359 Warszawa, 15 stycznia 1638

Król nadaje Jerzemu Hejnie, ławnikowi ziemskiemu puckiemu, opuszczony teren zwany Zelno, na granicy powiatu lęborskiego i starostwa mirachowskiego, który ten chciałby zagospodarować. Hejno otrzymuje prawo lokowania tam wsi i chłopów. Grunt ten, obejmujący czterdzieści włók (*mansus*), powinien zostać wymierzony przez zaprzysiężonego geometrę. Dla folwarku przeznaczone ma być dwadzieścia włók, dla chłopów dwadzieścia włók. Wolnizna od obciążeń dla nowo osadzonych tam chłopów trwać ma lat dziesięć. Aby koszty lokacji się zwróciły, dożywotnie prawa do tych dóbr otrzymuje także Sabina Littauer, żona Hejny.

jęz. łac.

402

k. 359–359v Warszawa, 16 stycznia 1638

Król nadaje Samuelowi Rylskiemu, swemu dworzaninowi pokojowemu, starostwo rabsztyńskie w dożywocie. Wakowało ono po śmierci Tomasza Zamoyskiego, kanclerza koronnego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

403

k. 359v–360v Warszawa, 19 stycznia 1638

Król nadaje Stanisławowi Lubomirskiemu, wojewodzie ruskiemu, urząd wojewody krakowskiego, wakujący po śmierci Jana Tęczyńskiego[1].

jęz. łac.

[1] Zob. U IV/2 nr 414.

404

k. 360v–361 Warszawa, 20 stycznia 1638

Król nadaje Stanisławowi Lubomirskiemu, wojewodzie krakowskiemu, starostwo krakowskie, wakujące po śmierci Tomasza Zamoyskiego, kanclerza koronnego[1].

jęz. łac.

[1] Zob. U IV/2 nr 354.

405

k. 361–362 Warszawa, 31 stycznia 1638

Król pozwala Aleksandrowi Zbigniewowi Korniaktowi na Białobokach, jego żonie Dorocie Korniakt z Karnkowa, ustąpić z praw dożywotnich do wsi Maćkowice (*Machowice*)[1] w ziemi przemyskiej i do gruntu Machowski, na rzecz żołnierza weterana Stanisława Cieklińskiego i jego żony Katarzyny Cieklińskiej ze Stawskich. Ciekliński zasłużył się zwłaszcza w wyprawach inflanckich, służył pod chorągwią [Jana Karola] Chodkiewicza, hetmana wielkiego litewskiego.

jęz. łac.

[1] Zob. RZPrzem1674, s. 123.

406

k. 362–362v Warszawa, 26 stycznia 1638

Król pozwala Markowi Sadowskiemu ustąpić z praw lennych do derewni Zaklicze nad rzeką Desną (*Dezna*), w powiecie nowogrodzkim [siewierskim], na rzecz Aleksandra Piaseczyńskiego kasztelana kijowskiego, starosty ulanowskiego, nowogrodzkiego. Piaseczyński otrzy-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

muje także na prawie lennym połowę derewni Sobiczew (*Sobiczewa*) w nowogrodczyźnie, wakującą po śmierci Jana Wołka, oraz puste sieliszcze Głuchow, które trzymał przedtem [Wojciech] Pustołowski[1] po bojarzynie Zademie Moszowym.

Dokument podpisany przez Władysława IV i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego.
jęz. pol.

[1] Identyfikacja wg Kułakow'skyj, *Czernihowo–Siwierszczyna*, s. 441.

407
k. 363–363v Warszawa, 30 stycznia 1638
Król nadaje Wojciechowi (*Albertus*) Łużeckiemu urząd sędziego ziemskiego drohickiego, wakujący po wyniesieniu Mieczysława Mleczko na urząd starosty drohickiego[1].
jęz. łac.

[1] Zob. U VIII, nr 578.

408
k. 363v–364 Warszawa, 30 stycznia 1638
Król pozwala, by Marcjan Chrząszcz, królewski myśliwy, mógł wykupić wójtostwo dobrzeszowskie z kuźnicą żelaza o nazwie Królewiec, w województwie sandomierskim, starostwie radoszyckim, z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy.
jęz. łac.

409
k. 364–364v Warszawa, 30 stycznia 1638
Król nadaje Konstantemu Korybutowi Wiśniowieckiemu, wojewodzie bełskiemu, urząd wojewody ruskiego, wakujący po wyniesieniu Stanisława Lubomirskiego na urząd wojewody krakowskiego[1].
jęz. łac.

[1] Zob. U III/1 nr 1257, omyłkowo podano, że nominacja nastąpiła 8 VI 1841.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

410

k. 365 Warszawa, 1 lutego 1638

Król nadaje [Remigianowi] Gorczyńskiemu[1] urząd wojskiego latyczowskiego, wakujący po śmierci Wojciecha (*Albertus*) Roguskiego.

jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię. Zob. U III/3, nr 976, tylko data roczna.

411

k. 365–366v Warszawa, 10 lutego 1638

Król pozwala Hieronimowi Radziejowskiemu, który otrzymał już od króla starostwo łomżyńskie, ustąpić z praw dożywotnich do starostwa sochaczewskiego, czyli z jurysdykcji starościńskiej, miasta Sochaczewa, młyna i wsi Czerwonka na rzecz Jana Oborskiego. Jeśli pojawi się taka potrzeba, poddani ze wsi Czerwona Niwa są zobowiązani do pomocy Radziejowskiemu w naprawie wałów. Oborski zasłużył się posługując do wielkiego księcia moskiewskiego.

jęz. łac.

412

k. 366v–367 Warszawa, 16 lutego 1638

Król, na prośbę Żydów z miasteczka królewskiego Dolina (*Doliny*), potwierdza ich prawo do mieszkania tamże, do szkoły i cmentarza (*okopisko*) oraz prawo do handlu, płacić mają takie same podatki jak tamtejsi mieszczanie. Dwaj starsi Żydzi mają być obecni przy ustalaniu takich składek.

jęz. pol.

413

k. 367–367v Warszawa, 24 lutego 1638

Król potwierdza dożywotnie prawa Andrzeja Herburta do wsi Przysiek w starostwie sanockim. Andrzej Mniszech, starosta osiecki, ostrołęcki, kuchmistrz koronny, otrzymał prawa do tejże wsi od Zygmunta III po Annie z Bełżca, wdowie po Wojciechu Herburcie[1], skazanej na banicję.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Mniszech ustąpił z tych praw na rzecz Andrzeja z Fulsztyna Herburta za zgodą króla Zygmunta III.
jęz. łac.

[1] Or. Herbolt, w nagłówku Herbort; Boniecki, VII, s. 263.

414
k. 367v–368 Warszawa, 1 marca 1638
Król nadaje Maciejowi z Siecina[1] Siecińskiemu, dotychczasowemu podczaszemu wyszogrodzkiemu, urząd kasztelana wyszogrodzkiego, wakujący po śmierci Adriana Gołyńskiego. Sieciński zasłużył się jako żołnierz walcząc z Turkami iTatarami, a także w innych wyprawach, brał udział w sejmikach i sejmach oraz w pracach Trybunału Koronnego.
jęz. łac.

[1] Dziś Siecień.

415
k. 368–368v Warszawa, 2 marca 1638
Król pozwala Samuelowi Śladkowskiemu (*Slatkowski*), kasztelanowi rozpierskiemu (*rozpirskiemu*), tenutariuszowi budziszowskiemu, wykupić wsie Trzebisławki oraz Kleszczewo (*Kleszewo*) w województwie kaliskim, z rąk obecnych, bezprawnych posiadaczy i nadaje mu je w dożywocie.
jęz. łac.

416
k. 369–369v Warszawa, 3 marca 1638
Król nadaje Hieronimowi Kryskiemu, synowi Feliksa Kryskiego, zasłużonego kanclerza koronnego, urząd podczaszego wyszogrodzkiego, wakujący po wyniesieniu Macieja Siecińskiego na kasztelanię wyszogrodzką.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

417

k. 369v–378 Warszawa, 10 marca 1638

Król pozwala wpisać do ksiąg kancelarii dokument papierowy, oblatowany przez Jakuba Gizę (in. Gisza), sekretarza królewskiego, a zawierający testament Stanisława Gizy (*Gisza*), skarbnika biskupa wrocławskiego Karola Ferdynanda, spisany w obecności świadków w Nysie 7 II 1638 roku, potwierdzony przez Jana Baltazara [*Liesch von Hornau*], biskupa pomocniczego wrocławskiego. Testament, potwierdzony przez świadków i administratora w Nysie 14 II 1638 roku, przedstawiony został przez Jakuba Gizę w rezydencji biskupa wrocławskiego na Zamku Warszawskim 28 lutego 1638 roku, i potwierdzony przez biskupa wrocławskiego Karola Ferdynanda w Warszawie, 7 III 1638.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac., jęz. pol.

418

k. 378–379 Warszawa na sejmie, 13 marca 1638

Król, za wstawiennictwem pewnych doradców, zachowuje chłopów Macieja, Krzysztofa i Jana Szelągów w dożywotnim posiadaniu sołectwa we wsi Wężyczyn (*Wazyczyno*) w starostwie latowickim, które ich przodkowie otrzymali od Stanisława i Janusza, książąt mazowieckich, co potwierdza dokument oryginalny książąt.

jęz. łac.

419

k. 379–379v Warszawa, 17 marca 1638

Król stwierdza, że w czasie sejmu koronacyjnego wydał już w Krakowie przywilej dla Żydów chęcińskich z potwierdzeniem ich prawa do posiadania izby na odprawianie dowolnych nabożeństw, jednak okazało się, że budynek z tym pomieszczeniem przeszkadzać może nabożeństwom katolickim, gdyż położony jest zbyt blisko kościoła. Dlatego też król pozwala Żydom chęcińskim zbudować szpital na placu, zwanym Furgalowski, który już kupili od niejakiego Marcina Dziedzica, uzyskawszy pozwolenie od władz miasta. Przy tym szpitalu wolno im

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

będzie zbudować izbę, drewnianą (*wdrzewo*) lub murowaną, dla odprawiania swoich nabożeństw. Przy tej izbie mogą wznieść także komnatę dla kobiet. Izba ta i komnata nie mają być jednak traktowane jako bożnica. Wysokość izby określa się na dwanaście łokci do sklepienia, wzdłuż na łokci dwadzieścia, wszerz na łokci osiemnaście. Okna powinny być kwadratowe, ma się tam znajdować również piec. Komnata ma być szeroka na łokci dziesięć, długość ma mieć taką jak izba.
jęz. pol.

420

k. 379v–381v Warszawa, 18 marca 1638

Król potwierdza swój dokument pergaminowy wydany w Grodnie 17 XI 1636, podpisany przez siebie i Jana Gembickiego, sekretarza królewskiego, a przedstawiony jako ekstrakt z ksiąg sądowych elbląskich, datowany w Elblągu 18 I 1638 roku. Wypis ten podpisany został przez Johanna Jungschultza. W sądzie miejskim Elbląga stanęli 15 stycznia 1638 roku chłopi; Jakub Keseke i Marcin Janson i przedstawili w imieniu swoim oraz swych małżonek wspomniany dokument króla Władysława IV, opatrzony pieczęcią, prosząc o wpisanie go do akt sądu miejskiego elbląskiego.

W dokumencie tym zostały określone warunki dzierżawy pastwisk zwanych Kampenau[1] (*Campenau*)[1] w ekonomii malborskiej, arendowanych przez pewnych chłopów Holendrów na mocy kontraktu przyznanego im przez Zygmunta III, który to kontrakt wygasł w roku 1634. Z prośbą o zawarcie następnej umowy dzierżawnej na lat dwadzieścia pięć zwrócili się do króla chłopi: Marcin Peterson, Jan Wilmes, Albertus Gertz, Albertus Arent, Fryderyk Gertz, Adam Roseken, Cornelius Brandt, Joachim Fritz, Jan Adrianus, Jan Klassen. Władca przystał na tę prośbę, dając im pastwiska w dzierżawę od roku 1637 do roku 1662. Czynsz roczny ustalony został na cztery tysiące trzysta grzywien pruskich, licząc dwadzieścia groszy na grzywnę, do zapłaty na święto Bożego Narodzenia[2]. Gdyby wybuchła wojna i chłopi nie mogli użytkować tych dóbr, nie będą zobowiązani do płacenia czynszu. Podlegać będą jurysdykcji ekonoma malborskiego, uwolnieni jednak zostają

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

od wszelkich obowiązków i ciężarów chłopskich. Na mocy kontraktu zawartego z chłopami malborskimi, zwłaszcza z Markusem Hoffem, zobowiązani są do płacenia należnej sumy z każdej włóki na potrzeby związane z wznoszeniem wałów. Mogą też wozić swoje towary na sprzedaż do dowolnego miejsca, warzyć piwo, korzystać z młynów, wybierać sołtysa.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Dziś Kępniewo.
[2] *Źródła do dziejów ekonomii malborskiej*, III, s. 80.

421

k. 382–382v Warszawa, 4 marca 1638

Król, stosując się do konstytucji z czasów Stefana Batorego o wybrańcach, nadaje chłopom Marcinowi Grudzie z Mnichowa i Walentemu Powałce z Dzigorzewa (*Dzwigorzow*), wybrańcom ze wsi królewskich należących do starostwa sieradzkiego, prawo swobodnego używania ich ról, gruntów, rąbania drzewa w lasach i chrustów na swoją potrzebę, jednak bez czynienia szkody w puszczach. Są też wolni od wszelkich robót i służb u starosty, oddawania czynszów, stacji, poborów, zaciągów. Podaje się do szczególnej wiadomości Jana Wężyka, obecnego dzierżawcy tych dóbr. Jeśliby chłopi ci nie mieli jeszcze wymierzonego pełnego łanu, z którego pełnią służbę wojenną, to grunt taki powinien być im wymierzony za okazaniem tego listu królewskiego, wedle rejestrów lustratorskich.
jęz. pol.

422

k. 382v–383 Warszawa, 4 marca 1638

Król, stosując się do konstytucji z czasów Stefana Batorego o wybrańcach i za odpowiednim poleceniem, nadaje chłopu Mikołajowi Tudze, wybrańcowi ze wsi Manice, należącej do starostwa sieradzkiego, prawo swobodnego używania roli zwanej Tuzyńska, a także pastwiska i łąki przy roli Pazy, oraz nowej [roli] zwanej Wymysłowska, a także prawo

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

rąbania drzewa w lasach i chrustów na swoją potrzebę, jednak bez czynienia szkody w puszczach. Ma prawo do zbierania paszy polnej i leśnej, z jezior i z rzek, może warzyć gorzałkę i piwo na swoje potrzeby, jest też wolny od wszelkich robót i służb u starosty, oddawania czynszów, stacji, poborów, zaciągów. Podaje się do szczególnej wiadomości Jana Wężyka, obecnego dzierżawcy tych dóbr.
jęz. pol.
[na k. 383 podpis własnoręczny Jakuba Maksymiliana Fredry z Pleszowic, podkomorzego przemyskiego, sekretarza JKM, metrykanta kancelarii mniejszej koronnej].
[na k. 384 tytuł w jęz. łac.: Rejestr inskrypcji z lat 1635–1638]

423

k. 385–387 Warszawa, 10 grudnia 1635

Feria secunda post festum Immaculatae Conceptionis Dei parae Virginis Mariae proxima

Król stwierdza, że Wojciech (*Albertus*) Kadzidłowski, sekretarz królewski został wysłany do sławetnego[1] Filipa Lacke (*Lakken*), niegdysiejszego sekretarza miasta Gdańska, dla odebrania zeznania woli w miejscu pobytu chorego, czyli w kamienicy sławetnego Adama Łuckiego[2], mieszczanina warszawskiego. Zeznanie to zostaje wpisane do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej.

Filip Lacke, chory na ciele, zdrowy na umyśle, zeznał ustąpienie z praw do połowy dóbr dziedzicznych Mokry Dwór (*Mutterstrentz*, czyli *Nassenhoff*) na rzecz Jana Werden, podkomorzego pomorskiego. Zrzeczenie to nie pomniejsza w niczym praw Filipa Lacke do sumy czternastu tysięcy złotych zapisanych na tych dobrach. Lacke kwituje także Werdena z pięciu tysięcy złotych zapisanych na drugiej połowie tych dóbr, ustępuje także na korzyść podkomorzego z tych dóbr.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Określenie *nobilis ac spectabilis* stosowane wobec szczególnie ważnych przedstawicieli miast.
[2] Łucki był właścicielem kamienicy przy dzisiejszej ulicy Jezuickiej nr 8, zob. *Katalog Zabytków Sztuki, Miasto Warszawa*, cz. 1, *Stare Miasto*, red. J. Łoziński, A. Rottermund, Warszawa 1993, s. 301. Zob. dok. 424.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

424

k. 387–388 Warszawa, 10 grudnia 1635

Feria secunda post festum Immaculatae Conceptionis Dei parae Virginis Mariae proxima

Król stwierdza, że Wojciech (*Albertus*) Kadzidłowski, sekretarz królewski, został wysłany do sławetnego Filipa Lacke (*Lakken*), niegdysiejszego sekretarza miasta Gdańska, dla odebrania zeznania woli w miejscu pobytu chorego, czyli w kamienicy sławetnego Adama Łuckiego, mieszczanina warszawskiego. Zeznanie to zostaje wpisane do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej.

Filip Lacke, chory na ciele, zdrowy na umyśle, zeznał potwierdzenie swego zeznania, złożonego w Warszawie 10 grudnia 1635 roku, na rzecz na rzecz Jana Werdena, podkomorzego pomorskiego[1].

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 423.

425

k. 388–389 Warszawa, 13 grudnia 1635

We czwartek po święcie niepokalanego poczęcia Naświętszej Panny Mariey nabliższey

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął osobiście Aleksander Michał Lubomirski, syn Stanisława, hrabiego na Wiśniczu, Lubomirskiego, wojewody ziem ruskich. Zeznał naznaczenie plenipotentów w swoich wszystkich sprawach sądowych, w osobach; Stanisława Gorzechowskiego pisarza grodzkiego sandomierskiego, Stanisława Ujejskiego pisarza grodzkiego sądeckiego, Jana Hruzewicza komornika granicznego kijowskiego, Jana Różyńskiego, Teodora Kuźnicza, Jana Zawady, Jana Drewnowskiego pisarza grodzkiego lubelskiego, Jana Radziechowskiego, Jana Kamińskiego, Stanisława Mietelskiego, Jana Różewicza, Jana Zegarta, Jana Zdzanskiego, Jana Różyckiego, Aleksandra Koszyckiego, Stefana Radziechowskiego.

Za sprawą Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. pol.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

426

k. 389v–390 Warszawa, 14 grudnia 1635

Feria sexta post festum Immaculatae Conceptionis Dei parae Virginis Mariae proxima

Król stwierdza, że Wojciech (*Albertus*) Kadzidłowski, sekretarz królewski, został wysłany do złożonego chorobą Mikołaja Sapiehy, wojewody nowogrodzkiego, który złożył zeznanie, wpisane do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej. Zeznał ustąpienie z roszczeń do pewnych wierzytelności, jakie powinna mu spłacić Zofia z Żurowa Daniłowiczówna, wdowa po Pawle Sapieże, podkanclerzym litewskim, zgodnie z odpowiednimi zapisami.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

427

k. 390–392 Warszawa, 15 grudnia 1635

Sabbato post festum Immaculatae Conceptionis Dei parae Virginis Mariae proxima

Król stwierdza, że Wojciech (*Albertus*) Kadzidłowski sekretarz królewski, został wysłany do Rafała z Leszna Leszczyńskiego, wojewody bełskiego, starosty hrubieszowskiego, złożonego chorobą w dworze położonym obok dworu Adama Kazanowskiego, podkomorzego koronnego, by przyjąć jego zeznanie i wpisać do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej. Leszczyński zeznał ustąpienie na rzecz Jerzego z Tęczyna Ossolińskiego, podskarbiego nadwornego koronnego, starosty bydgoskiego, ryckiego, bielskiego, adzelskiego, praw dziedzicznych do dwóch wsi: Nawodzice oraz opustoszałej wsi Rybnica, w województwie i powiecie sandomierskim z wszelkimi przydatkami oraz uprawnieniami[1].

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 428, 429.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

428

k. 392–393v Warszawa, 15 grudnia 1635

Sabato post festum Immaculatae Conceptionis Dei parae Virginis Mariae proxima

Król stwierdza, że Wojciech (*Albertus*) Kadzidłowski, sekretarz królewski, został wysłany do Rafała z Leszna Leszczyńskiego, wojewody bełskiego, starosty hrubieszowskiego, złożonego chorobą w dworze położonym obok dworu Adama Kazanowskiego, podkomorzego koronnego, by przyjąć jego zeznanie i wpisać do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej. Leszczyński zeznał zawarcie pewnego kontraktu z Jerzym z Tęczyna Ossolińskim, podskarbim nadwornym koronnym, starostą bydgoskim, bielskim, adzelskim, w Warszawie 15 grudnia 1635 roku[1]. Wadium w sprawie ustalono na trzy tysiące złotych.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 427 i 429.

429

k. 393v–394v Warszawa, 15 grudnia 1635

Sabato post festum Immaculatae Conceptionis Dei parae Virginis Mariae proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Jerzy z Tęczyna Ossoliński, podskarbi nadworny koronny, starosta bydgoski, bielski, adzelski, który zeznał zawarcie kontraktu z Rafałem z Leszna Leszczyńskim, wojewodą bełskim, starostą hrubieszowskim, w Warszawie 15 grudnia 1635 roku[1]. Wadium w sprawie ustalono na trzy tysiące złotych.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 427 i 428.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

430

k. 394v–395v Warszawa, 15 grudnia 1635

Sabato post festum Immaculatae Conceptionis Dei parae Virginis Mariae proxima

Król stwierdza, że przed księgami kancelarii mniejszej koronnej stanął Jerzy z Tęczyna Ossoliński, podskarbi nadworny koronny, starosta bydgoski, rycki, bielski, adzelski, który zeznał dług w wysokości dwudziestu sześciu tysięcy złotych, jaki winien jest Rafałowi z Leszna Leszczyńskiemu, wojewodzie bełskiemu, staroście hrubieszowskiemu. Sumę tę zapisuje na wszystkich swoich dobrach. Pierwszą ratę, w wysokości dziesięciu tysięcy złotych zobowiązuje się spłacić na dzień 1 I (*pro Festo Circumcisionis Domini nostri Jesu Christi*) 1636 w urzędzie grodzkim lubelskim. Drugą ratę w wysokości szesnastu tysięcy złotych polskich zobowiązuje się spłacić na dzień 18 I (*pro Festo Sanctae Priscae Virginis*) 1636, w urzędzie grodzkim sandomierskim[1].

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 421.

[k. 395v informacja o końcu zapisów za rok 1635]

[k. 395 a pusta, z inskrypcją *Vacua*, odwrocie puste]

[k. 396 informacja: początek zapisów za rok 1636]

431

k. 396–396v Toruń, 4 stycznia 1636

Feria sexta post festum Circumcisionis Domini proxima

Król stwierdza, że Piotr Gembicki, nominowany biskup przemyski, dziekan krakowski, generalny prepozyt miechowski, podkanclerzy koronny osobiście zeznał w kancelarii mniejszej koronnej ustanowienie pełnomocnika, w osobie Adama Ślęskiego (*Slecki*), kustosza konwentu miechowskiego, zakonu Grobu Pańskiego, do spraw konwentu miechowskiego.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

432
k. 397–397v Toruń, 4 stycznia 1636
Feria sexta post festum Circumcisionis Domini proxima
Król stwierdza, że Piotr Gembicki, nominowany biskup przemyski, dziekan krakowski, generalny prepozyt miechowski, podkanclerzy koronny osobiście zeznał w kancelarii mniejszej koronnej ustanowienie pełnomocnika, w osobie Stanisława Bogusławskiego, w sprawach dotyczących dekanatu krakowskiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

433
k. 397v–398 Gdańsk, 26 stycznia 1636
in crastino Conversionis S. Pauli Apostoli
Król stwierdza, że Jan Gembicki, prepozyt kruszwicki, kanonik gnieźnieński, regens kancelarii mniejszej koronnej z jednej strony oraz Bartłomiej Bułakowski, w imieniu swoim oraz żony, Anny [z Drozdowa] Bułakowskiej[1], z drugiej strony, osobiście zeznali w kancelarii mniejszej koronnej pewną umowę, dotyczącą dzierżawy wsi Kąpiel (*Kampiel*), zawartą w tejże wsi w roku 1636. Potwierdzają ją we wszystkich punktach oraz zapisują odpowiednie sumy na swych dobrach.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Zob. *Teki Dworzaczka*, Biblioteka Kórnicka PAN, wydanie elektroniczne. Grodzkie i ziemskie, Gniezno, część 1, nr 7839. (http://teki.bkpan.poznan.pl/) dostęp 2015–02–08.

434
k. 398–398v Gdańsk, 1 lutego 1636
Feria sexta ante festum Purificationis B. M. Virginis proximae
Król stwierdza, że przed księgami kancelarii mniejszej koronnej stanął Jakub Wejher, dworzanin i pułkownik królewski. Zeznał ustanowie-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

nie Piotra Powalskiego swoim pełnomocnikiem dla spraw sądowych, zwłaszcza tych prowadzonych w Trybunale Koronnym w Piotrkowie.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

435

k. 398v–399 Gdańsk, 6 lutego 1636

Ipso die Cinerum Quadragesima

Król stwierdza, że przed księgami kancelarii mniejszej koronnej stanął Kasper Donhoff, wojewoda sieradzki, a także starosta bolesławski, radomszczański. Zeznał ustąpienie z praw dożywotnich do wsi Lipinki (*Lipinko*) w województwie pomorskim, powiecie tczewskim, na rzecz Macieja Krury i jego żony Brygidy Kersentein.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

436

k. 399–400 Gdańsk, 8 lutego 1636

Feria sexta post Festum Sanctae Dorothae Virginis et Martyris proxima

Król stwierdza, że przed księgami kancelarii mniejszej koronnej stanął Piotr Eryk, adwokat klasztoru w Oliwie i w imieniu Jana Grabińskiego, opata oliwskiego, zeznał dokument tegoż opata, wystawiony b.m. 28 I (*feria secunda post Dominicam Sexagesimae*) 1636 roku. Opat stwierdza w nim, że wysłał Jerzego Hübnera, odpowiadającego za piwnice klasztoru (*celleranus*) oraz Piotra Eryka, adwokata klasztoru, w sprawie zniesienia fortyfikacji, zbudowanych w czasie wojny nad morzem, na gruntach klasztornych.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

437

k. 400–400v Gdańsk, 8 lutego 1636

Feria sexta post Festum Sanctae Dorothae Virginis et Martyris proxima

Król stwierdza, że przed księgami kancelarii mniejszej koronnej stanął Andrzej Bujalski, pisarz kancelarii koronnej. Zeznał, na mocy posiadanej zgody króla, ustąpienie z praw do wójtostwa czyli sołectwa we wsi Dolsko w województwie inowrocławskim na rzecz Wojciecha i Jakuba Dulskich.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

438

k. 400v–401v Gdańsk, 9 lutego 1636

Die sabbathi post Festum Sanctae Dorothae Virginis et Martyris proxima

Król pozwala na wpisanie do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej oblatowanego dokumentu, przedstawionego przez Eggerta von Kempen, burmistrza gdańskiego i Dorotę Schumanowną, jego żonę. Dokument wystawiony został w sądzie miejskim gdańskim, w środę, dnia 6 II 1636 roku, podpisany przez sekretarza miejskiego Mittendorfa. Małżonkowie zeznali, że otrzymali od króla przywilej na dzierżawę dóbr Berwaldt, Neumunsterberg i Furstenwerder, wystawiony w Gdańsku, 22 I 1636[1]. Wypełnią nałożone na nich postanowienia, wadium ustalono na sześć tysięcy złotych.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 50, 245, 251.

439

k. 401v–402 Elbląg, 13 lutego 1636

Feria Quarta ante Festum Sancti Valentini Martyris proxima

Król stwierdza, że przed aktami Metryki (*Metricae*) mniejszej koronnej stanął Wilhelm Forbes, sekretarz królewski i zeznał pokwitowanie Aleksandra Zbigniewa na Białobokach Korniakta z sumy dwóch tysięcy złotych, które na jego rzecz zapisane zostały w aktach grodzkich

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

przemyskich 16 listopada (*feria sexta post festum S. Martini Episcopi*) 1635 roku, przez Jerzego z Tęczyna Ossolińskiego, podskarbiego nadwornego koronnego, starostę bydgoskiego, bielskiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

440

k. 402–402v Elbląg, 15 lutego 1636

Elbingae Feria Sexta ante Dominicam Reminiscere Quadragesimalem

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęli Salomon Zawart i Daniel Bohlman, mieszczanie i kramarze gdańscy. W imieniu swoim oraz braci cechu kramarskiego, zeznali, iż podporządkowują się postanowieniom zawartym w przywileju królewskim, wydanym w Elblągu 14 II 1636 roku. Nie będą niepokoić sześciu kuśnierzy Polaków, katolików, którzy uzyskali od króla pewne postanowienia w kwestiach cechowych.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

441

k. 402v–404 Elbląg, 14 lutego 1636

Ipso die S. Valentini Martyris

Król przyjmuje zeznanie, złożone przed aktami Metryki kancelarii mniejszej koronnej, przez Walentego Kawskiego, występującego w imieniu Stanisława z Działynia [Działyńskiego], kasztelana gdańskiego, starosty tolkmickiego. Kawski zeznał akt zobowiązania, złożony przez kasztelana Działyńskiego, w kancelarii grodzkiej kowalewskiej województwa chełmińskiego, 1 II (*feria sexta in Vigilia Festi Purificationis Beatae Mariae Virginis*) 1636 roku, w sprawie tenuty tolkmickmiej danej mu przez króla w dzierżawę. Kasztelan Działyński zobowiązał się sprowadzić do tenuty pięćdziesięciu chłopów zwanych gburami, zagrodników trzydziestu pięciu, tylu ich tam było przed wojną pruską, odbudowaćgospodarstwa[1]. Po śmierci kasztelana i jego żony Marianny z Żalna [Żalińskiej] dobra te zostaną przekazane do dyspozycji króla.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Dokument wypisany został z ksiąg grodzkich chełmińskich przez Jana Gołeckiego, pisarza grodzkiego chełmińskiego, poprawiał Rynkowski.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 56.

442

k. 404–404v Królewiec, 20 lutego 1636

Regiomonti Feria quarta ante Festum S. Matthiae Apostoli proxima

Król przyjmuje do akt Metryki kancelarii mniejszej koronnej zobowiązanie, złożone przez Samuela Konarskiego, wojewodę malborskiego, starostę kiszporskiego, kiszewskiego w kancelarii grodzkiej inowrocławskiej, kowalewskiej województwa chełmińskiego, 12 I (*Sabbatho post festum Epiphaniarum Domini*) 1636 roku, w sprawie tenuty kiszewskiej danej mu przez króla w dzierżawę. Konarski zobowiązał się do odbudowy dóbr zgodnie z przywilejem i konstytucją z roku 1631 dotyczącą zniszczonych dóbr królewskich w ziemiach pruskich[1]. Wadium w sprawie wynosi dwanaście tysięcy złotych.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] VL t. III, s. 337, f. 704, *O dobrach Rzpltey w Prusiech zniszczonych*.

443

k. 404v–405v Królewiec, 22 lutego 1636

Feria sexta ante Festum S. Matthiae Apostoli proxima

Król stwierdza, że przed aktami Metryki kancelarii mniejszej koronnej stanął Piotr Gembicki, nominowany biskup przemyski, dziekan krakowski, generalny prepozyt miechowski, podkanclerzy koronny. Zeznał ustąpienie na rzecz Zuzanny Koszyckiej, wdowy po Stanisławie Koszyckim, praw do sumy trzystu złotych polskich, którą zapisał mu Maciej Olszewski, dysponujący tymże prawem na podstawie zapisu w księgach grodzkich krakowskich dokonanego przez Zygmunta Kotkowskiego.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

444
k. 406–407 Królewiec, 22 lutego 1636
Feria sexta ante Festum S. Matthiae Apostoli proxima
Król stwierdza, że przed aktami Metryki kancelarii mniejszej koronnej stanął Piotr Gembicki, nominowany biskup przemyski, dziekan krakowski, generalny prepozyt miechowski, podkanclerzy koronny. Zeznał ustąpienie na rzecz Zuzanny Koszyckiej, wdowy po Stanisławie Koszyckim, praw do sumy sześciu tysięcy złotych polskich posagu, którą zapisała mu Elżbieta z Tomic Kotkowska, wdowa po Zygmuncie Kotkowskim w księgach urzędu grodzkiego krakowskiego. Suma ta zapisana była na wsi Gołyszyn.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

445
k. 407–408 Królewiec, 22 lutego 1636
Feria sexta ante Festum S. Matthiae Apostoli proxima
Król stwierdza, że przed aktami Metryki kancelarii mniejszej koronnej stanął Piotr Gembicki, nominowany biskup przemyski, dziekan krakowski, generalny prepozyt miechowski, podkanclerzy koronny. Zeznał ustąpienie na rzecz Zuzanny Koszyckiej, wdowy po Stanisławie Koszyckim, praw do wsi Gołyszyn z dworem i folwarkiem w ziemi i powiecie krakowskim, którą ustąpili mu na mocy zapisu w księgach grodzkich krakowskich Stanisław, Krzysztof i Abraham Kotkowscy z Rdułtowic (*Rudołtowice*), synowie Mikołaja Kotkowskiego, podczaszego sieradzkiego, spadkobiercy Zygmunta Franciszka Kotkowskiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

446

k. 408v–409 Królewiec, 22 lutego 1636

Feria sexta ante Festum S. Matthiae Apostoli proxima

Król stwierdza, że przed aktami Metryki kancelarii mniejszej koronnej stanął Piotr Gembicki, nominowany biskup przemyski, dziekan krakowski, generalny prepozyt miechowski, podkanclerzy koronny. Zeznał ustąpienie na rzecz Zuzanny Koszyckiej, wdowy po Stanisławie Koszyckim, praw do sumy dziewięciu tysięcy złotych polskich, zapisanej na wsi Gołyszyn z dworem i folwarkiem w ziemi i powiecie krakowskim, którą ustąpiła mu na mocy zapisu w księgach grodzkich krakowskich Zofia, żona Maksymiliana Jarzyny, sędziego ziemskiego sochaczewskiego. Na sumę tę składały się trzy zapisy: czterech tysięcy złotych w grodzie krakowskim, trzech tysięcy złotych w grodzie nowokorczyńskim i dwóch tysięcy złotych w grodzie krakowskim, dokonane przez Zygmunta Franciszka Kotkowskiego z Rdułtowic na rzecz tejże Zofii Jarzyny. Wadium w sprawie wynosi dziewięć tysięcy złotych.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

447

k. 409v–410 Wilno, 11 marca 1636

Feria tertia ante Dominicam Palmarum Quadragesima

Król stwierdza, że przed aktami Metryki kancelarii mniejszej koronnej stanął Mikołaj Gniewosz, administrator opactwa koprzywnickiego, sekretarz wielki koronny. Zeznał zapis na swoich wszystkich dobrach trzech tysięcy złotych polskich na rzecz Stanisława Albrychta Radziwiłła, kanclerza litewskiego, starosty gniewskiego, tucholskiego, kowieńskiego. Sumę tę wypłaci kanclerzowi w dzień 1 V 1636 roku.

Relacja Piotra Gembickiego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

448

k. 410–411 Wilno, 12 marca 1636

Feria quarta ante Dominicam Palmarum Quadragesima proxima

Król stwierdza, że do akt Metryki kancelarii mniejszej koronnej wpisany został dokument oblatowany przez Fabiana Czemę kasztelana chełmińskiego, starostę sztumskiego, zeznany przez niego w urzędzie grodzkim kiszporskim [dzierzgońskim] województwa malborskiego 8 I (*feria Tertia post Festum Sanctorum Trium Regum*) 1636 roku. Czema zobowiązał się do wypełnienia postanowień wynikających z przywileju królewskiego, wydanego w Warszawie 15 XII 1635 roku, w którym Władysław IV dał mu w dzierżawę starostwo sztumskie na trzydzieści lat. Czema osadzić ma w nim stu czterech chłopów zwanych gburami, sześciu zagrodników, odbudować gospodarstwa.

Ekstrakt wydał Andrzej Szeliski, pisarz grodzki kiszporski [dzierzgoński].

Relacja Piotra Gembickiego.

jęz. łac.

449

k. 411–412 Wilno, 12 marca 1636

Feria quarta ante Dominicam Palmarum Quadragesima proxima

Król stwierdza, że do akt Metryki kancelarii mniejszej koronnej wpisany został dokument oblatowany przez Fabiana Czemę, kasztelana chełmińskiego, starostę sztumskiego, zeznany przez niego w urzędzie grodzkim kiszporskim [dzierzgońskim] województwa malborskiego 8 I (*feria Tertia post Festum Sanctorum Trium Regum*) 1636 roku. Czema zobowiązał się do wypełnienia postanowień wynikających z przywileju królewskiego, wydanego w Warszawie 15 XII 1635 roku, w którym Władysław IV dał mu w dzierżawę wieś Szropy (*Schropy*) na lat trzydzieści. Czema osadzić ma w nim dziewięciu chłopów zwanych gburami, odbudować gospodarstwa. Wadium w sprawie wynosi trzy tysiące złotych polskich.

Ekstrakt wydał Andrzej Szeliski, pisarz grodzki kiszporski [dzierzgoński].

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

450
k. 412–412v Wilno, 13 marca 1636
Feria quinta ante Dominicam Palmarum Quadragesima proxima
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Zygmunt Guldenstern, królewski dworzanin pokojowy. Zeznał ustąpienie, za zgodą królewską, z pensji dwóch tysięcy złotych polskich rocznie z dochodów starostwa libuskiego, na rzecz Władysława Reya z Nagłowic, syna Andrzeja Reya, starosty libuskiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

451
k. 412v–413 Wilno, 27 marca 1636
Feria quinta post Festa Solennia Paschae Proxima
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Remigiusz z Otoka Zaleski referendarz koronny. Zeznał ustąpienie na rzecz Adama Byszewskiego z praw do sumy czterech tysięcy złotych polskich, jaką w aktach grodzkich kaliskich zapisał mu w dwóch zapisach Piotr z Bnina Opaliński, podkomorzy kaliski, starosta odolanowski. Pierwszy zapis dwóch tysięcy złotych, dokonany został w tych aktach 18 IV (*feria secunda post Dominicam Jubliate*) 1633 roku, drugi zapis, także w wysokości dwóch tysięcy złotych, 28 VIII (*feria secunda post Bartholomaei proxima*) 1634 roku.
jęz. łac.

452
k. 413v–414 Wilno, 27 marca 1636
Feria quinta post Festa Solennia Paschae Proxima
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Adam Byszewski. Zeznał zapisanie na wszystkich swoich dobrach sumy czterech tysięcy złotych, jakie winien jest Remigiuszowi z Otoka Zaleskiemu re-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

ferendarzowi koronnemu. Zobowiązał się też wypłacić tę sumę w dzień św. Małgorzaty [13 VII] 1636 roku, w kancelarii grodzkiej łęczyckiej.
jęz. łac.

453
k. 414–414v Wilno, 9 kwietnia 1636
Feria quarta post Dominicam Misericordiae proxima
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Łukasz z Bnina Opaliński, marszałek wielki koronny, starosta hrubieszowski, leżajski. Zeznał ustanowienie Jana Tomisławskiego swoim plenipotentem sądowym.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

454
k. 414v–415 Wilno, 9 kwietnia 1636
Feria quarta post Dominicam Misericordiae proxima
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Łukasz z Bnina Opaliński, marszałek wielki koronny, starosta hrubieszowski, leżajski. Zeznał ustanowienie Wojciecha (*Albertus*) Dramińskiego swoim plenipotentem sądowym.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

455
k. 415–416 Wilno, 11 kwietnia 1636
Feria sexta ante Dominicam Jubilate
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Wojciech (*Albertus*) Kotowski, syn Krzysztofa, pan na Kotowicach. Zeznał ustąpienie z praw dziedzicznych do dóbr Kotowice, położonych w ziemi warszawskiej, powiecie błońskim na rzecz swojego syna, Kazimierza Kotowskiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

456

k. 416–416v Wilno, 11 kwietnia 1636

Feria sexta ante Dominicam Jubilate

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Wojciech (*Albertus*) Kotowski, syn Krzysztofa, oraz Kazimierz Kotowski, syn tegoż Wojciecha. Zeznali pewną umowę, zawartą w Wilnie 6 IV 1636 roku, którą potwierdzają we wszystkich punktach. Wadium w sprawie ustanowili na sześćset złotych. Uzgodnili, że stawią się na pierwsze wezwanie dotyczące tej sprawy w sądzie grodzkim warszawskim, jeśliby zostało wydane.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

457

k. 416v–417 Wilno, 11 kwietnia 1636

Feria sexta ante Dominicam Jubilate

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Jan Dąbrowski (*Dambrowski*). Zeznał ustanowienie Jana Petkowskiego jako swojego plenipotenta w sprawie nadania mu przez króla dóbr po niejakim Filipie Gruntelu, które znalazły się w dyspozycji władcy prawem kaduka.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

458

k. 417–417v Wilno, 16 kwietnia 1636

Feria quarta post Dominicam Jubilate

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęli; Mikołaj Smogulecki, starosta nakielski oraz Bartłomiej Kazanowski, królewski dworzanin pokojowy. Zeznali zniesienie pewnej protestacji wniesionej do ksiąg grodzkich zakroczymskich przez starostę nakielskiego[1] w sprawie obrazy przez Bartłomieja Kazanowskiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Zapewne Jan Jakub Smogulecki, U I/2 nr 685.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

459

k. 417v–418 Wilno, 21 kwietnia 1636

Feria secunda ante Festum S. Adalberti Episcopi et Martyris

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Piotr Grodzicki. Zeznał ustanowienie plenipotenta w osobie Mikołaja Grodzickiego, swojego ojczyma w sprawie dotyczącej wójtostwa wsi Ossownica w starostwie jasielskim, która została mu przyznana nadaniem królewskim.

Relacja Piotra Gębickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

460

k. 418–418v Wilno, 24 kwietnia 1636

In crastino Festi S. Adalberti Episcopi et Martyris

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Jan Mikołaj z Żurowa Daniłowicz, podskarbi wielki koronny, starosta przemyski, Samborski. Zeznał złożenie pewnego zeznania w Wilnie 19 IV 1636 roku na rzecz Mikołaja Tryzny, podskarbiego wielkiego litewskiego, i ustanowienie wadium.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

461

k. 418v–419v Wilno, 24 kwietnia 1636

In crastino Festi S. Adalberti Episcopi et Martyris

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Marcin Świeżyński, instygator Wielkiego Księstwa Litewskiego. Zeznał zapis na rzecz swojej małżonki Korduli, wdowy po Mikołaju Pierzchale w wysokości pięciuset złotych polskich tytułem wiana, na połowie swojej kamienicy, położonej w Warszawie przy ulicy Krzywe Koło, a także na wszystkich swoich dobrach pozostałych. Zeznał również przyznanie jej dożywocia na folwarku wsi Kuchary należącej do miasta Wiślica. Zeznał również na jej rzecz sumy pieniężne zapisane dla

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

niego na tym folwarku, a także na kamienicy zwanej Sobieliszowska (*Sobielissowska*) w Krakowie, przy ulicy Grodzkiej.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego krakowskiego.
jęz. łac.

462

k. 419v–420v Wilno, 24 kwietnia 1636

In crastino Festi S. Adalberti Episcopi et Martyris

Król stwierdza, że w kancelarii mniejszej koronnej oblatowany został przez Gerarda Donhoffa, ekonoma malborskiego, starostę kościerzyńskiego, królewskiego komornika, dokument z akt grodzkich skarszewskich, opieczętowany i podpisany przez Wojciecha (*Albertus*) Wiadrowskiego, pisarza grodzkiego województwa pomorskiego, sprawdzony przez Grambczewskiego, wystawiony w urzędzie grodzkim skarszewskim 1 kwietnia (*Feria Tertia post Dominicam Conductus Paschae*) 1636 roku. Donhoff zeznał w nim zobowiązanie wobec króla do odbudowy wsi starostwa kościerzyńskiego, sprowadzenia tylu chłopów czyli gburów, zagrodników oraz ludzi różnych zawodów, ilu ich było przed wojną pruską, zgodnie z przywilejem na dzierżawę wydanym mu przez władcę.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

463

k. 420v–422v Wilno, 24 kwietnia 1636

Król stwierdza, że w kancelarii mniejszej koronnej stanął Marcjan Tryzna, referendarz i pisarz litewski, kanonik wileński, gieranoński, trocki prepozyt. Oblatował w kancelarii protestację, wystawioną w Wilnie 18 IV 1636 roku, podpisaną przez senatorów, urzędników, duchownych i świeckich z Wielkiego Księstwa Litewskiego, wybranych do korektury praw na mocy konstytucji sejmu koronacyjnego i sejmu z roku 1635, wezwani uniwersałem JKM z 1635 roku[1].

Członkowie komisji zjechali się 1 marca 1636 roku w Wilnie, a ponieważ króla jeszcze Wilnie nie było wstrzymali się z procedowaniem

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

do jego przyjazdu, wybrali na dyrektora obrad Albrychta Stanisława Radziwiłła, kanclerza litewskiego. Po przybyciu króla 5 marca, rozpoczęli pracę 7 marca 1636 roku i złożyli odpowiednią przysięgę. W zgodzie załatwili dwa rozdziały, natomiast gdy przystąpili do rozdziału trzeciego, dotyczącego spraw duchownych, odłożyli kilka spraw dla rozpatrzenia przez chorego biskupa wileńskiego [Abrahama Woynę] i biskupa żmudzkiego [Jerzego Tyszkiewicza]. 18 marca wojewoda wileński [Krzysztof Radziwiłł] pojawił się na zebraniu oznajmiając, że król wyznaczył go jako członka tej komisji, został też do niej przyjęty i złożył przysięgę. Komisja zajęła się wówczas rewizją przywilejów mieszczan wileńskich, wojewoda wileński zachorował. 9 kwietnia, idąc za wezwaniem ozdrowiałych biskupa wileńskiego i biskupa żmudzkiego komisja zobowiązała się powrócić 11 kwietnia do sprawy trzeciego rozdziału o sprawach duchownych. Tymczasem król posłał do nich sekretarza wielkiego z żądaniem wprowadzenia do koła jednego przedstawiciela kapituły wileńskiej, z prawem głosu. Zebrani nie mogli przystać na takie żądanie króla, ustalili większością głosów, zgodnie z przysięgą, że prałat z kapituły wileńskiej otrzyma prawo głosu tylko do aktu w sprawach duchownych. Następnego dnia, ze względu na chorobę wojewody wileńskiego artykuły o sprawach duchownych zostały odłożone do poniedziałku 14 kwietnia. Gdy 14 kwietnia zebrani chcieli przystąpić do wysłuchania przysięgi Franciszka Dolmata Isajkowskiego, kustosza wileńskiego niektórzy z dysydentów sprzeciwili się dopuszczeniem go do głosowania. Ponieważ nie udało się ich doprowadzić do ugody prace zostały skończone, co zostało oprotestowane.

Podpisani: Abraham Woyna biskup wileński, Jerzy Tyszkiewicz biskup żmudzki, Mikołaj z Ciechanowca Kiszka wojewoda mścisławski, Albrycht Stanisław Radziwiłł kanclerz litewski, dyrektor koła do korektury, Stefan Pac podkanclerzy litewski, Mikołaj Tryzna podskarbi litewski, Marcjan Tryzna referendarz i pisarz litewski, Jerzy Jan Zenowicz sędzia ziemski i deputat do korektury z województwa wileńskiego, Władysław Kierdey sekretarz JKM, podstoli i deputat do korektury grodzieński, Jan Dowgiało Narbut, pisarz ziemski trocki, dworzanin JKM, deputat do korektury z województwa smoleńskiego, Andrzej Ramciszek, wojski, Jan Podbipięta pisarz ziemski i deputat do korek-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

tury ziemi nowogródzkiej, Krzysztof Telszewski, stolnik nowógrodzki, deputat do korektury, Teofil Tryzna, deputat powiatu słonimskiego, Mikołaj Sapieha na Chodniu chorąży litewski, deputat do korektury z województwa brzeskiego [litewskiego], Jan Hektor Podbereski, deputat orszański, Sylwester Kopeć sędzia grodzki [mścisławski], deputat z województwa mścisławskiego, Walerian Protaszowicz deputat powiatu pińskiego, Walenty Jan Wolski, deputat powiatu mozyrskiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac., jęz. pol.

[1] Okoliczności tego zdarzenia zob. Radziwiłł, *Pamiętnik*, t. 1, s. 531–543.

464

k. 423–423v Wilno, 30 kwietnia 1636

in Vigilia Ascensionis Domini

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Andrzej Kęsowski (*Kessowski*). Zeznał ustanowienie w sądzie grodzkim skarszewskim plenipotenta w osobie Jana Kossa, starosty borzechowskiego, do sprawy z [plebejuszem] Amandem Jostem, puszkarzem, mieszkańcem Malborka.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

465

k. 423v–424 Wilno, 16 maja 1636

Feria Sexta post Festa Pentecostes proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Wojciech (*Albertus*) Czaplic, kanonik gnieźnieński przy kościele św. Jerzego. Zeznał ustanowienie plenipotenta sądowego w osobie Bartłomieja Brodnickiego, penitencjarza kościoła katedralnego gnieźnieńskiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

466

k. 424–425 Wilno, 12 czerwca 1636

Feria Quinta post Festum S. Barnabae Apostoli proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Gerhard Donhoff, ekonom malborski, starosta kościerski (berneński), komornik królewski. Występując jako tutor Anny z Czemów, córki Fabiana Czemy, kasztelana chełmińskiego, starosty sztumskiego zeznał ustanowienie plenipotentów w osobach Jerzego Stolińskiego, Jakuba Wołowskiego, Jakuba Krassowskiego do spraw sądowych dotyczących tej opieki.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

467

k. 425–425v Wilno, 16 czerwca 1636

in Crastino Sancti Vitti Martyris

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Wilhelm Butler. Zeznał ustanowienie Jana Domagalicza, jako swojego plenipotenta w sprawie pensji, jaką uzyskał od króla ze starostwa stanisławowskiego [na Mazowszu], do procesu ze Stanisławem Małachowskim starostą stanisławowskim.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

468

k. 425v–426 Wilno, 16 czerwca 1636

in Crastino Sancti Vitti Martyris

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Teodor Donhoff. Zeznał ustanowienie Jana Domagalicza, jako swojego plenipotenta w sprawie pensji w wysokości tysiąca złotych, jaką uzyskał od króla ze starostwa stanisławowskiego [na Mazowszu], do procesu ze Stanisławem Małachowskim starostą stanisławowskim.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

469

k. 426–427 Wilno, 19 czerwca 1636

Feria Quinta post Festum Sancti Vitti Martyris

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Piotr Gembicki, nominowany biskup przemyski, dziekan krakowski, generalny prepozyt miechowski, podkanclerzy koronny. Zeznał ustanowienie Jana Krassowskiego jako swojego plenipotenta w sprawach sądowych z mieszczanami skaryszewskimi (*Skarszeuiensibus*)[1], swoimi poddanymi, przynależącymi do prepozytury miechowskiej, z powodu pewnych gwałtownych wystąpień.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Skaryszew, woj. sandomierskie, pow. radomski.

470

k. 427–427v Wilno, 25 czerwca 1636

Feria Quarta post Festum Nativitatis Sancti Joannis Baptistae

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Stanisław Zadorski, cześnik koronny (*Curiae Regni*), starosta gostyński. Zeznał ustanowienie Jana Laskawskiego i Adriana Grotowskiego swoimi pełnomocnikami do spraw dotyczących tenuty Gostyń.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

471

k. 427v–428 Wilno, 26 czerwca 1636

Feria Quinta post Festum Nativitatis Sancti Joannis Baptistae

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Andrzej Szyszkowski, scholastyk krakowski, sekretarz królewski. Zeznał ustanowienie Eustachego Rzuchowskiego jako plenipotenta sądowego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

472

k. 428–432v Wilno, 28 czerwca 1636

Król pozwala wpisać do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej i wydać w postaci ekstraktu dokument Bogusława Radziwiłła, wystawiony w Wilnie 27 VI 1636 roku, opatrzony podpisami i pieczęciami Albrychta Stanisława Radziwiłła, księcia na Ołyce i Nieświeżu, kanclerza litewskiego, księcia Aleksandra Radziwiłła, marszałka nadwornego litewskiego, Kazimierza Leona Sapiehy, pisarza ziemskiego litewskiego. Bogusław Radziwiłł w imieniu swoim oraz siostry, Zofii Agnieszki, kwituje stryja, Krzysztofa Radziwiłła, wojewodę wileńskiego hetmana wielkiego litewskiego, administratora mohylewskiego, starostę sejwińskiego, bystryckiego z opieki[1].

Za sprawą (relacja) Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. pol.

[1] Radziwiłł, *Pamiętnik*, t. 1, s. 548; Bogusław Radziwiłł, *Autobiografia*, opr. T. Wasilewski, Warszawa 1979, s. 19.

473

k. 432v–434v Wilno, 28 czerwca 1636

Król pozwala wpisać do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej i wydać w postaci ekstraktu dokument księcia Bogusława Radziwiłła, wystawiony w Wilnie 27 VI 1636 roku, opatrzony podpisami i pieczęciami Albrychta Stanisława Radziwiłła, księcia na Ołyce i Nieświeżu, kanclerza litewskiego, księcia Aleksandra Radziwiłła, marszałka nadwornego litewskiego, Kazimierza Leona Sapiehy, pisarza ziemskiego litewskiego. Bogusław Radziwiłł przedłuża na trzy lata, od święta Jana Chrzciciela (24 VI) 1636 do roku 1639, opiekę nad sobą i Zofią Agnieszką, wykonywaną przez stryja, Krzysztofa Radziwiłła, wojewodę wileńskiego hetmana wielkiego litewskiego, administratora mohylewskiego, starostę sejwińskiego, bystryckiego z opieki, tak co do dyrekcji osobą jak i dobrami w Koronie i na Litwie.

Za sprawą (relacja) Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. pol.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

474

k. 435–436 Wilno, 8 lipca 1636

Król pozwala na wpisanie do akt kancelarii mniejszej koronnej ekstraktu z ksiąg grodzkich skarszewskich województwa pomorskiego, wystawionego 21 V 1636 roku (*Feria Quarta post Festum Sanctissimae et Individuae Trinitatis*). Henryk Donhoff, pułkownik królewski złożył osobiście w grodzie skarszewskim zeznanie, iż wywiąże się z postanowień, jakie nałożył nań król w przywileju nadającym mu starostwo starogardzkie w dzierżawę; osadzi w nim trzydziestu chłopów zwanych gburami, trzynastu zagrodników, ludzi innych zawodów, odbuduje starostwo do takiego stanu w jakim było przed wojną. Wadium w sprawie wynosi dwanaście tysięcy złotych. Dokument wypisał Wojciech *(Albertus)* Wiadrowski, pisarz grodzki województwa pomorskiego, sprawdzał zaś Słupecki.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

475

k. 436–437 Wilno, 8 sierpnia 1636

Feria Sexta post Festum Transfigurationis Domini

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii koronnej stanął Andrzej Mniszech, królewski dworzanin pokojowy, starosta osiecki. Zeznał ustanowienie Jana Sikorskiego jako swego plenipotenta do spraw sądowych w urzędach grodzkich i ziemskich lwowskich i żydaczowskich.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

476

k. 437–438 Wilno, 1 września 1636

Ipso die Festi S. Aegidii Abbatis

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii koronnej stanął Samuel Wołoszkowicz z powiatu kowieńskiego. Zeznał, w imieniu swoim oraz brata Aleksandra, ustanowienie Jana Sikorskiego jako swego plenipotentów: Szymona Więckowskiego, Hieronima Łąckiego, Jana Brozowskiego i Jana Mieszkowskiego do wszelkich spraw sądowych, zwłaszcza

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

tych odnoszących się do dóbr Markówka[1], Sosnowica, Zagórze (*Zagurze*) i Dąbrówka w województwie[2] krakowskim, po zmarłych Janie i Aleksandrze Kizinkach.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Zapewne chodzi tu o wieś Marczówka w powiecie śląskim.
[2] W or.: w powiecie.

477

k. 438–438v Wilno, 5 września 1636

W piątek po święcie Świętego Idziego Opata

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęli małżonkowie; Wiktorzyn Mleczko i Eufemia Myszczanka (*Misczanka*). Zeznali ustanowienie Albrychta Stanisława Radziwiłła, kanclerza litewskiego lub osoby przez niego ustanowionej plenipotentem do spraw dóbr Warkowicze (*Warkowic*) oraz innych w województwie wołyńskim i gdzie indziej, jakie przypadły Eufemii Myszczance po śmierci Myszczyny[1], żony zmarłego Mikołaja Myszki, *prawem przyrodzonym po urodzonych Tyszkiewiczach*.

Za sprawą (relacja) Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. pol.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię.

478

k. 438v–439v Wilno, 5 września 1636

W piątek po święcie Świętego Idziego Opata

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęli małżonkowie; Wiktorzyn Mleczko i Eufemia Myszczanka (*Misczanka*). Złożyli protestację przeciwko Dominikowi Zasławskiemu na Ostrogu o bezprawne zabranie dóbr Warkowicze oraz innych w województwie wołyńskim po śmierci Myszczyny, żony zmarłego Mikołaja Myszki, które zajęte zostały najpierw przez zmarłego Janusza Ostrogskiego, kasztelana krakowskiego, po którego śmierci przypadły Dominikowi

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Zasławskiemu. Eufemia Myszczanka posiada prawa do tych dóbr po Tyszkiewiczach.

Za sprawą (relacja) Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. pol.

479

k. 439v–440 Grodno, 20 października 1636

Feria Secunda post festum S. Lucae Evangelistae proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Piotr Małachowski, starosta stanisławowski, królewski dworzanin pokojowy. Zeznał ustanowienie plenipotentów w osobach Adama Żydowskiego, Zawady[1], Mikołaja Słaboszewskiego, Adama Pętkowskiego do wszelkich spraw sądowych w sądach grodzkich i ziemskich oraz Trybunale Koronnym.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię.

480

k. 440–441 Grodno, 20 października 1636

Feria Secunda post festum S. Lucae Evangelistae proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Piotr Małachowski, starosta stanisławowski, królewski dworzanin pokojowy. Zeznał ustanowienie plenipotentów w osobach Macieja Bykowskiego, pisarza grodzkiego gostyńskiego, oraz Feliksa Strzemeckiego, Krajewskiego, i Kempalskiego[1], do wszelkich spraw sądowych, zwłaszcza w sądach grodzkich i ziemskich gostyńskich i Trybunale Koronnym.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Przy nazwiskach Krajewskiego i Kempalskiego ostawiono puste miejsce na imię.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

481

k. 441–441v Grodno, 24 października1636

Feria Sexta ante festum SS Simonis et Judae Apostolorum

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął czcigodny (*Venerabilis*) ksiądz Stanisław Kłoszewic. Zeznał ustanowienie plenipotenta w osobie Szymona Grzybowskiego, proboszcza wsi Gołąb (*Gołąbie*) w diecezji krakowskiej, w sprawie parafii Jarochów, którą Kłoszewic otrzymał od uprawnionych patronów i kolatorów.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

482

k. 442–443 Grodno, 25 października 1636

Sabbatho ante festum SS Simonis et Judae Apostolorum

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął brat Wawrzyniec Załuski, franciszkanin przed złożeniem ślubów zakonnych, syn zmarłego Hieronima Załuskiego i Katarzyny Nosarzowskiej. Asystował mu brat Gabriel Maszkowski, lektor teologii konwentu wileńskiego. Zeznał zapis na swoich dobrach dziedzicznych: Łahow[1], Wojska, Ossa w powiecie rawskim, w wysokości tysiąca złotych polskich na rzecz kościoła klasztoru franciszkanów wileńskich. Suma ta spłacona będzie w dzień narodzin świętego Jana Chrzciciela [24 VI] w 1637 roku i złożona w grodzie rawskim. Odliczone zostanie to, co z tytułu tej sumy wpłacił już na rzecz klasztoru, wileńskiego kustoszowi Kasper Załuski, brat Wawrzyńca.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 483; Łachów to może Łochów, ob. Łochów Wielki; Wojska — ob. Wola Wojska?. Być może chodzi o Głuchów w powiecie rawskim ?

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

483

k. 443–444 Grodno, 27 października 1636

Feria secunda in vigilia SS Simonis et Judae Apostolorum proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął brat Wawrzyniec Załuski, franciszkanin przed złożeniem ślubów zakonnych, syn zmarłego Hieronima Załuskiego i Katarzyny Nosarzowskiej. Asystował mu brat Gabriel Maszkowski, lektor teologii konwentu wileńskiego. Zeznał ustąpienie na rzecz brata, Kaspra Załuskiego, z praw do swych części dóbr dziedzicznych: Łochow, Wojska, Ossa w powiecie rawskim.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

484

k. 444–444v Grodno, 25 października 1636

Sabbatho ante Festum SS Simonis et Judae Apostolorum proximo

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Łukasz z Bnina Opaliński, marszałek wielki koronny, starosta leżajski, łosicki, hrubieszowski. Zeznał ustanowienie plenipotenta w osobie Marka Malickiego do wszystkich spraw sądowych dotyczących starostwa hrubieszowskiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

485

k. 444v–445v Grodno, 30 października 1636

Feria quinta post Festum SS Simonis et Judae Apostolorum proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęła Aleksandra z Sobieszyna Wiesiołowska, żona Krzysztofa Wiesiołowskiego, marszałka wielkiego litewskiego, starosty mielnickiego, tykocińskiego, suraskiego, kleszczelowskiego. Przy asyście męża zeznała oddanie swych dóbr dziedzicznych Sitno i Łaziska w powiatach chełmskim i grabowieckim[1], bratu, Jakubowi Sobieskiemu, podczaszemu nadwornemu koronnemu, staroście krasnostawskiemu.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Lokalizacja niepewna. Może chodzi o Sitno około 10 km w linii prostej na płd.–wsch. od Grabowca, ok. 7 km na płn.–wsch. od Zamościa; Łaziska — ok. 7 km na płn od Sitna.

486

k. 446–446v Grodno, 3 listopada 1636

Feria secunda post Festum Omnium Sanctorum proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Krzysztof Gembicki podstoli koronny, starosta gnieźnieński. Zeznał ustąpienie, za pozwoleniem króla, z praw dożywotnich do starostwa kokenhauskiego na rzecz Krzysztofa Rudominy, marszałka ziemskiego brasławskiego[1].

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] U VIII nr 2000–2001a, nie notują posesji starostwa i cesji Gembickiego.

487

k. 446v–447v Grodno, 3 listopada 1636

Feria secunda post Festum Omnium Sanctorum proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Krzysztof Gembicki, podstoli koronny, starosta gnieźnieński. Zeznał ustąpienie, za pozwoleniem króla, z praw dożywotnich do starostwa zygwoldskiego na rzecz Krzysztofa Rudominy, marszałka ziemskiego brasławskiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] U VIII nr 2203–2206, nie notują posesji starostwa i cesji Gembickiego.

488

k. 447v–449 Grodno, 5 listopada 1636

Feria quarta post Festum Omnium Sanctorum proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Paweł Łuszczyński. Zeznał protestację skierowaną przeciwko Waleria-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

nowi Janiszewskiemu, który z Trybunału Koronnego Lubelskiego uzyskał nie wiadomo pod jakim pretekstem pozew Pawła Sienieńskiego w sprawie o utratę czci przy nieobecności strony procesowej.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

489

k. 449–450v Grodno, 15 listopada 1636
Sabbatho post Festum S. Martini Episcopi proximo
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanęli małżonkowie; Łukasz z Bnina Opaliński, marszałek wielki koronny, starosta leżajski, łosicki, hrubieszowski, oraz Zofia [Daniłowiczowa] z Żurowa, z pierwszego małżeństwa po zmarłym Pawle Sapieże, podkanclerzym litewskim, obecnie żona Opalińskiego. Zeznali zapis wzajemny wszelkich swoich majętności, dóbr ruchomych i nieruchomych, sum zapisanych. Po śmierci jednego z małżonków, drugi obejmie w posiadanie jego dobra w dożywocie.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

490

k. 450v–452 Grodno, 15 listopada 1636
Sabbatho post Festum S. Martini Episcopi proximo
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanęła Zofia z Żurowa [Daniłowiczowa], żona Łukasza Opalińskiego, marszałka wielkiego koronnego w asyście i za zgodą męża. Zeznała zawarcie pewnego kontraktu z Jerzym z Tęczyna Ossolińskim, wojewodą sandomierskim, starostą bydgoskim, ryckim, bielskim, w Grodnie 15 XI (*Sabbatho post Festum S. Martini Episcopi proximo*) 1636 roku. Wadium w sprawie ustalono na pięćdziesiąt tysięcy złotych polskich.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

491

k. 452v–453v Grodno, 20 grudnia 1636

Król stwierdza, że w kancelarii koronnej na prośbę Marcina Wiedera oblatowany został dokument królewski, wydany w Gdańsku 2 I 1635 roku, wypisany z ksiąg sądowych miejskich gdańskich 19 VII 1636 roku, zawierający postanowienie sądu z 14 VII 1636 roku, podpisany przez W. Wittendorffa. Akt dotyczył zobowiązania Wiedera w kwestii poprawy stanu dóbr Straszewo, Cierpięta (*Czierpięta*), Mikołajki [Pomorskie] oraz Trzciano, które oddane zostały Wiederowi w dzierżawę[1]. Wadium w sprawie wynosi cztery tysiące złotych polskich.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 326.

[na k. 454 informacja o rozpoczęciu wpisów z roku 1637]

492

k. 454–455 Warszawa, 27 stycznia 1637

Feria tertia ante Festum S. Constantini

Król stwierdza, że w urzędzie i przed aktami Metryki kancelarii mniejszej stanęła Zofia z Żurowa Opalińska, żona Łukasza Opalińskiego, marszałka wielkiego koronnego, starosty łosickiego, leżajskiego, hrubieszowskiego w asyście i za zgodą męża. Zeznała ustanowienie plenipotentów i mandatariuszy w osobach Kaspra Lisickiego i Stanisława Krzekotowskiego we wszystkich sądach.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

493

k. 455–458 Warszawa, 27 stycznia 1637

Feria tertia ante Festum S. Constantini

Król pozwala wpisać do ksiąg kancelarii mniejszej koronnej dokument sądu ławniczego toruńskiego, oblatowany w kancelarii koronnej przez

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Chrystiana Krzysztofa Rubacha, sekretarza królewskiego, a wystawiony w Toruniu 17 XII 1636 roku, podpisany przez Krzysztofa Corbacha, pisarza sądu miejskiego toruńskiego. Na posiedzeniu sądu, 16 XII 1636 roku, stanęła Dorota Rydowna, żona Jana Mathesy, doktora filozofii i medycyny, pani dziedziczna na miejscowości Tylice (*Tylice*, *Tylic*) wraz z mężem. Zeznała ustąpienie z praw do dóbr Tylice w ziemi chełmińskiej ze wszelkimi przydatkami, z dworem zwanym inaczej *zameczek* oraz z prawem patronatu, na rzecz Chrystiana Krzysztofa Rubacha, sekretarza królewskiego, administratora ceł zakroczymskich. Przenosi też na niego postanowienia zapisu dotyczącego prawa własności, dokonanego przez Martę Tylicką, żonę Jana Kretkowskiego oraz zapis Kretkowskiego na rzecz Jana Mathesy dokonany w Toruniu 26 IV 1624 roku wraz z dalszymi wpisami w tej sprawie, w Radzyniu 10 VI (*feria secunda post S. Corporis Christi*) [1624] i 1 IX 1628 roku.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

494

k. 458–458v Warszawa, 28 stycznia 1637

Feria quarta ante Festum Beatissimae Virginis Mariae Purificationis

Król stwierdza, że w urzędzie i przed aktami Metryki kancelarii mniejszej stanęła Ewa Konstancja Bessen, żona Jana Zawadzkiego, starosty świeckiego, podstolego ciechanowskiego[1]. Zeznała ustanowienie Andrzeja Szatańskiego w sprawach dotyczących jej posagu.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Określony wprawdzie jako *dapifer*, jednak zob. dok. 7, 307, 512.

495

k. 458v–460v Warszawa, 29 stycznia 1637

Feria quinta ante Festum Beatissimae Virginis Mariae Purificationis proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Piotr Jakub Grodzicki podkomorzy różański, starosta ostrowski. Ze-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

znał ustąpienie z dóbr swoich dziedzicznych, mianowicie ze wsi Stylągi w województwie mazowieckim, powiecie łomżyńskim, z wszystkimi przydatkami na rzecz Stanisława z Radziejowic Radziejowskiego, wojewody łęczyckiego, starosty łomżyńskiego. Z połowy dóbr tych ustępuje, a połowę sprzedaje temuż Radziejowskiemu, za osiem tysięcy złotych polskich, z której to sumy go kwituje.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

496

k. 460v–461v Warszawa, 29 stycznia 1637
Feria quinta ante Festum Beatissimae Virginis Mariae Purificationis proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Stanisław z Radziejowic Radziejowski, wojewoda łęczycki, starosta łomżyński. Zeznał zapis na rzecz Piotra Jakuba Grodzickiego, podkomorzego różańskiego, starosty ostrowskiego, w wysokości ośmiu tysięcy złotych, na wszystkich swoich dobrach. Sumę tę spłaci na święto Narodzenia Jana Chrzciciela [24 VI] w 1637 roku, w urzędzie grodzkim łomżyńskim.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

497

k. 461v–462v Warszawa, 29 stycznia 1637
Feria quinta ante Festum Beatissimae Virginis Mariae Purificationis proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęli: Stanisław z Radziejowic Radziejowski, wojewoda łęczycki, starosta łomżyński oraz Piotr Jakub Grodzicki, podkomorzy różański, starosta ostrowski. Zeznali potwierdzenie wszystkich punktów kontraktu zawartego w Warszawie 24 I (*Sabbatho ante Festum Conversionis S. Pauli Apostoli proximo*) 1637 roku.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

498

k. 462v–463v Warszawa, 30 marca 1637

Król stwierdza, że w kancelarii mniejszej koronnej Andrzej Zaleski miecznik pruski, oblatował dokument wypisany z ksiąg grodzkich wałeckich 2 V (*feria sexta post Dominicam Rogationis proxima*) 1636 roku. Ekstrakt wykonał Berkowski. Zaleski zobowiązał się do wypełnienia wszystkich postanowień związanych z odbudową wsi Domysław w starostwie hamersztyńskim, którą otrzymał w dzierżawę od króla na dwadzieścia lat.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

499

k. 463v–464 Warszawa, 28 luty 1637

Sabbatho ante Dominicam Invocavit Quadragesimalem

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanęli małżonkowie; Jan Nowodworski kasztelan raciąski, oraz Barbara Kretkowska, która zeznawała za zgodą i w asystencji męża oraz Andrzeja Kretkowskiego, wojewody brzeskiego i Jerzego Kretkowskiego, braci stryjecznych. Zeznali zapis wzajemny wszelkich swoich majętności, dóbr ruchomych i nieruchomych.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

500

k. 464–465 Warszawa, 28 luty 1637

Sabbatho ante Dominicam Invocavit Quadragesimalem

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanęła Barbara Kretkowska żona Jana Nowodworskiego, kasztelana raciąskiego, która zeznawała za zgodą i w asystencji męża oraz Andrzeja Kretkowskiego, wojewody brzeskiego i Jerzego Kretkowskiego, braci stryjecznych. Zeznała zniesienie i umorzenie zapisu Jana Nowodworskiego dotyczącego jej oprawy posagu i przywianku w wysokości dwudziestu tysięcy złotych, suma ta zapisana została na połowie dóbr.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

501
k. 465–466v Warszawa, 28 luty 1637
Sabbatho ante Dominicam Invocavit Quadragesimalem
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanął Jan Nowodworski, kasztelan raciąski. Zeznał zapis na rzecz swojej żony Barbary Kretkowskiej w wysokości osiemdziesięciu tysięcy złotych polskich na wszystkich swoich dobrach. Sumę tę spłaci w grodzie kamienieckim w województwie mazowieckim na dzień narodzenia św. Jana Chrzciciela [24 VI]. Gdyby nie doszło do spłaty, zgadza się na intromisję żony do wszystkich swoich dóbr, mianowicie Lubiel, Łachy, Drozdowo (*Drozdow*), Gołe Grądy (*Gołe grządy*), Chrzczonka (*Krzczonka*), Lubielska Wola[1] oraz młynów przynależnych, zwanych Okazały, czy też Okazała i do kuźnicy zwanej Ruda, oraz pozostałych młynów na rzece Narew w powiecie kamienieckim i różańskim. Wadium w sprawie ustalono na osiemdziesiąt tysięcy złotych polskich.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Łachy — ob. Łachy Nowe; Lubiel — ob. Lubiel Stary; Lubielska Wola — ob. Wólka Lubielska, Drozodwo, — także Drozdy; Chrzczonka — inaczej Wola Chrczanka, ob. Chrzczanka Włościańska; Gołe Grądy — Gołegrądy ob. ok. 9 km na płn–wsch. Grądy Szlacheckie.

502
k. 466v–467 Warszawa, 28 luty 1637
Sabbatho ante Dominicam Invocavit Quadragesimalem
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanął Jan Nowodworski, kasztelan raciąski. Zeznał zapis wszystkich swoich dóbr ruchomych, wykonanych w złocie, srebrze, klejnotów, pereł, szat, bydła, sprzętu domowego na rzecz swojej żony, Barbary Kretkowskiej.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

503

k. 467–467v Warszawa, 28 luty 1637

Sabbatho ante Dominicam Invocavit Quadragesimalem

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanął Jan Nowodworski, kasztelan raciąski. Zeznał zapis swojego dworu położonego za murami Starej Warszawy w dolinie (*in vallo*) z gruntem i wszystkimi budynkami na rzecz swojej żony, Barbary Kretkowskiej.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

504

k. 467v–469 Warszawa, 2 marca 1637

Feria secunda post Dominicam Invocavit Quadragesimalem proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanął Jan Nowodworski, kasztelan raciąski. Zeznał zapis dożywocia i prawa do korzystania ze wszystkich swoich dóbr nieruchomych, na rzecz swojej żony, Barbary Kretkowskiej. Wadium w sprawie ustalono na pięć tysięcy złotych polskich.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

505

k. 469–470 Warszawa, 2 marca 1637

Feria secunda post Dominicam Invocavit Quadragesimalem proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanęła Barbara Kretkowska, żona Jana Nowodworskiego, kasztelana raciąskiego, w asystencji i za zgoda męża i Andrzeja Kretkowskiego, wojewody brzesko–kujawskiego oraz Jana Kretkowskiego, swoich braci stryjecznych. Zeznała na rzecz swego męża Jana Nowodworskiego zapis dożywocia i prawa do korzystania ze wszystkich swoich dóbr nieruchomych, a także sumę osiemdziesięciu tysięcy złotych polskich, zapisaną jej przez męża 28 II 1637 roku, w zamian za intromisję do dóbr Lubiel, Łachy, Drozdowo (*Drozdow*), Gołe Grądy (*Gołe grządy*), Chrzczanka (*Krzczonka*), Lubielska Wola oraz do młynów tamże przynależnych[1].

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Objaśnienia odnośnie miejscowości, zob. przypis do regestu 501.

506

k. 470–470v Warszawa na sejmie, 3 marca 1637

Sub tempus Comitiorum Generalium Regni Feria Tertia post Dominicam Invocavit Quadragesimalem proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Jakub Jacobson. Zeznał oświadczenie, iż co do wypełnienia postanowień wynikających z kontraktu zawartego przez niego z podskarbim koronnym w roku 1633 oraz komisarzami, dotyczącego bicia talarów i półdukatów (*mediorum imperialium*), wedle aktu wydanego w Warszawie 26 XI 1633 roku. Sprawa ta omawiana była na sejmie w roku 1635, w akcie wydanym w Warszawie 6 maja, w którym omówiono problemy związane z wypełnieniem tych warunków, co wynikało zwłaszcza z braku srebra. Jacobson oświadcza, że w związku z tym kontraktem nie ma zobowiązań wobec skarbu ani Rzeczypospolitej.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

507

k. 470v–471v Warszawa, 5 marca 1637 roku

Feria Quinta post Dominicam Invocavit Quadragesimalem proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Piotr Gembicki, biskup przemyski, prepozyt generalny miechowski, podkanclerzy koronny. Zeznał ustanowienie plenipotentami do spraw sądowych we wszelkich sądach oraz w Trybunale Koronnym [Samuela] Malickiego[1], kustosza i oficjała generalnego przemyskiego, dalej Żydowskiego, Drewnowskiego[2], Krzysztofa Włosinowskiego, zaś do spraw w sądach grodzkich i ziemskich ziemi przemyskiej Andrzeja Podolskiego, Jana Kozińskiego, Stanisława Kanodzińskiego, i Andrzeja Zatorskiego.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Uruski, X, s. 150.
[2] Przy nazwiskach Żydowski oraz Włosinowski puste miejsca na imiona.

508

k. 471v–472 Warszawa, 6 marca 1637

Feria Sexta post Dominicam Invocavit Quadragesimalem proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanęła Zofia z Żurowa [Daniłowiczowa], żona Łukasza z Bnina Opalińskiego, marszałka wielkiego koronnego, starosty leżajskiego, łosickiego, hrubieszowskiego, kolskiego. Zeznała, za zgodą i w asystencji męża, pokwitowanie Seweryna Krosnowskiego, łowczego ziemskiego sochaczewskiego, dworzanina królewskiego z sumy pięciu tysięcy złotych polskich, jakie uzyskała drogą zapisu w urzędzie grodzkim w Warszawie od zmarłego Pawła Sapiehy, swego poprzedniego męża.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

509

k. 472–473v Warszawa, 7 marca 1637

Sabbatho post Dominicam Invocavit Quadragesimalem proximo

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanął Gabriel Kierło, królewski dworzanin pokojowy. Zeznał ustąpienie na rzecz Klemensa Colmera, sekretarza królewskiego, praw do połowy swoich dóbr dziedzicznych Ełganowo (*Elganowo*) w województwie pomorskim, powiecie tczewskim ze wszystkimi przydatkami, prawami, chłopami. Z drugiej połowy ustępuje Colmerowi za dwanaście tysięcy złotych polskich, z odebrania tej to sumy kwituje Colmera. Wadium w sprawie wynosi dwanaście tysięcy złotych.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

510

k. 473v–474v Warszawa, 9 marca 1637

Feria secunda post Dominicam Reminiscere Quadragesimalem proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanął Wojciech (*Albertus*) Burski, syn Mateusza. Zeznał pokwitowanie małżonków; Wojciecha (*Albertus*) Ręczajskiego i Katarzyny Młochowskiej, z dwóch wyroków na wieczyste wygnanie. Ze swojej strony uwolnił ich, skwitował z wszelkich kar i zarzutów, odnoszących się do jego osoby, z racji ich niewinności oraz nieobecności w postępowaniu procesowym i niesłuszności wyroków w dwóch sprawach w grodzie warszawskim. Pierwszy wyrok odnosił się do ciężkiego poranienia Burskiego na zamkniętej drodze do wsi Ręczaje, gdzie został także obrabowany. Sprawa druga dotyczyła przestrzelenia jego prawej goleni pociskiem z bombardy i orzeczenie niesławy w sprawie z plebejuszem Andrzejem Raitarem, Niemcem z Pragi, dowódcą dwudziestu Niemców.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

511

k. 474v–476v Warszawa, 11 marca 1637

Feria quarta post Dominicam Reminiscere Quadragesimalem proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanął Stanisław Sulikowski *de Kuxsi*, syn Achacego. Zeznał ustąpienie na rzecz Chrystiana Krzysztofa Rubacha, sekretarza królewskiego, z praw do połowy swojej wsi dziedzicznej Vogelsang (*Fogelsanck*)[1] ze wszystkimi przydatkami w województwie i powiecie chełmińskim, którą uzyskał na mocy zapisu Ludwika Boroszewskiego w aktach grodzkich skarszewskich. Z drugiej połowy ustępuje mu za dwanaście tysięcy złotych polskich, z sumy tej kwituje Rubacha

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Nie jest tożsama ze wsią Skowronki na Mierzei Wiślanej.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

512

k. 476v–477v Warszawa, 11 marca 1637

Feria quarta post Dominicam Reminiscere Quadragesimalem proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanęli małżonkowie; Jan Zawadzki podstoli (*subdapifer*) ziemski ciechanowski, starosta świecki i Ewa Konstancja Bessen. Zeznali poprawienie zeznania, jakie dokonali z pewnymi defektami w aktach starego miasta Gdańska. Ponownie zatem zeznają, za zgodą królewską, ustąpienie z praw dożywotnich do tenuty świeckiej, zwanej też starostwem, w województwie pomorskim, na rzecz swego syna Jana Zawadzkiego, przy zachowaniu praw do dzierżawy tych dóbr, nadanych im przez króla[1].

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Zob. regesty 7 i 494.

513

k. 477v–478v Warszawa, 11 marca 1637

Feria quarta post Dominicam Reminiscere Quadragesimalem proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Jan Zawadzki podstoli (*subdapifer*) ziemski ciechanowski, starosta świecki. Zeznał poprawienie zeznania, jakiego dokonał z pewnymi defektami w aktach starego miasta Gdańska. Ponownie zatem zeznał ustąpienie, za zgodą królewską, z praw dożywotnich do wsi Blumowo i Wydrzno, w województwie chełmińskim, oraz z prawa swobodnego wyrębu w starostwie raciąskim, na rzecz swego syna Władysława Zawadzkiego, przy zachowaniu praw do dzierżawy tych dóbr, nadanych mu przez króla.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[k. 479–480 puste]

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

514

k. 480v–481v Warszawa, 30 marca 1637

Feria secunda post Dominicam Judica Quadragesimalem proxima

Król stwierdza, że w dniu dzisiejszym [30 marca 1637 roku] do chorego Jerzego Radzimińskiego, sekretarza królewskiego, przebywającego w domu sławetnego Michała Zimońskiego mieszczanina warszawskiego, który to dom położony był na przedmieściu, przy ulicy zwanej Lata, niedaleko kościoła pod wezwanie Ducha św., wysłany został Jakub Maksymilian Fredro, podkomorzy ziemi przemyskiej, sekretarz królewski dla odebrania od niego zeznania. Zeznał ustąpienie, za zgodą królewską, za pewną sumę, swych praw do dzierżawy czterdziestoletniej folwarku Libental w województwie malborskim na rzecz Pawła Heinabbera, mieszczanina gdańskiego, za wyłączeniem pewnych włók, nadanych mu odrębnym przywilejem królewskim, znajdujących się we władaniu chłopów ze wsi Królewo (*Konigsdorf*), jakie zostawia sobie[1].

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Zob. dok. 287.

515

k. 481v–482 Warszawa, 2 kwietnia 1637

Feria quinta post Dominicam Judica Quadragesimalem proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął plebejusz Andrzej Ożegała ze wsi Czubin, woźny sądowy. Zeznał relację z dostarczenia pozwu wystawionego w kancelarii koronnej, w Warszawie 17 III (*feria Tertia post Dominicam Oculi Quadragesimalem*) 1637 roku, z terminem dwutygodniowym, na żądanie plebejusza Macieja Szuflica, serwitora królewskiego, wójta wsi Mokotów, w starostwie warszawskim, przeciw Janowi Grzybowskiemu, staroście warszawskiemu. Starosta nie bacząc na przywileje królewskie, odmawiał wójtowi prawa urządzania i zbudowania karczmy na łanie wójtowskim, wytwarzania gorzałki, oraz jej sprowadzania[1]. Taksa wyznaczona w pozwie wynosi sześć tysięcy złotych polskich.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Zob. dok. 247.

516

k. 482–483v Warszawa, 22 kwietnia 1637

Feria quarta post Dominicam Conductus Paschae proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Jerzy z Tęczyna Ossoliński wojewoda sandomierski, starosta bydgoski, rycki, bielski, adzelski. Zeznał, na mocy konstytucji z roku 1633[1], zamianę dóbr dziedzicznych, a mianowicie połowy miasta Okrzeja w województwie [sandomierskim] i powiecie [stężyckim][2] oraz wyznaczonej części boru, na wieś królewską Śmierdzina, zgodnie z rewizją rewizorów królewskich wyznaczonych na tym sejmie. Część boru, oddana w zamianę zaczynała się koło kamienia granicznego zwanego Jagodziński i ograniczona była dwoma drogami, z których jedna prowadziła z miasta Okrzeja do wsi Ryki, druga zaś ze wsi Grabów przez wieś Ryki gościńcem do młyna zwanego Jagodno, koło drzew sosnowych w powiecie stężyckim.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Konstytucja z sejmu 1633 roku pt. *Rewizya na commutacyą dóbr naszych, wsi Smierdziny*, VL t. III, s. 387, f. 816.
[2] Zostawiono puste miejsca na nazwy województwa i powiatu. *Atlas Historyczny Polski. Województwo sandomierskie w drugiej połowie XVI wieku*, cz. II, opracowanie zbiorowe pod red. W. Pałuckiego, Warszawa 1993, s. 149.

517

k. 484–484v Warszawa, 24 kwietnia 1637

Feria sexta post Dominicam Conductus Paschae proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Maciej Poniatowski. Zeznał ustanowienie plenipotentów w osobach brata, Aleksandra Poniatowskiego, Józefa Stęparskiego, Aleksandra Chudzyńskiego i Aleksandra Kwaśniowskiego we wszystkich spra-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

wach i sądach, zwłaszcza w sprawie młyna, przy starym mieście Kaliszu, nadanego mu przez króla Władysława IV

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

518

k. 484v–485v Warszawa, 25 kwietnia 1637

Sabbatho post Festum S. Adalberti Episcopi et Martyris proximo

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęli: Jan Wypyski, chorąży nurski, komornik królewski z jednej strony i Anna Łuszkowska, wdowa po Łuszkowskim[1], a matka Jadwigi Łuszkowskiej, w asystencji swoich opiekunów: Andrzeja z Wielkich Kunczyc Mniszcha, starosty osieckiego i Zygmunta Wybranowskiego, stolnika warszawskiego. Zeznali oboje zawarcie pewnego kontraktu w dniu 25 kwietnia, czyli w sobotę po św. Wojciechu Biskupie i Męczenniku, w Warszawie, podpisanego przez Jana Wypyskiego, Annę Łuszkowską oraz Jerzego Platemberga, świadka ze strony Łuszkowskiej. Wypełnią tę intercyzę czyli kontrakt we wszystkich punktach, wadium w sprawie wynosi sto florenów.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Zostawiono puste miejsce na imię.

519

k. 485v–486v Warszawa, 30 kwietnia 1637

Feria quinta ante Festum Sanctorum Philippi et Jacobi Apostolorum proxima

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Krzysztof Gembicki podstoli koronny, starosta gnieźnieński, komornik królewski. Zeznał ustanowienie plenipotenta w osobie Ryszarda Lewesza, skarbnika pruskiego, sekretarza królewskiego, w sprawie o dobra, jakie otrzymał prawem kaduka od króla po niejakim Tomaszu Spraggen, mieszkańcu Gdańska.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

520
k. 486v–487v Warszawa, 30 kwietnia 1637
Feria quinta ante Festum Sanctorum Philippi et Jacobi Apostolorum proxima
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Kasper Gutowski, komornik królewski. Zeznał ustanowienie plenipotenta w osobie Jana Koryczkowskiego podstarościego grudziądzkiego, w sprawie o odzyskaniu pewnego domu czyli folwarku na Przedmieściu Toruńskim miasta Grudziądza z rąk sławetnego Burdyna, mieszczanina grudziądzkiego z racji upływu czasu. Dom ten Gutowski uzyskał jako własność dziedziczną od sławetnego Jana Kownackiego, mieszczanina grudziądzkiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

521
k. 487–488v Warszawa, 16 maja 1637
Sabbatho ante Dominicam Rogationum proximo
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęli Walenty i Dawid Wentowie, bracia stryjeczni. Zeznali złożenie wspólnego zeznania w Warszawie 11 V 1637 roku, odnośnie Jana Dąbrowskiego, które potwierdzają we wszystkich punktach.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

522
k. 488v–490 Warszawa, 13 czerwca 1637
Sabbatho post Festum Sacratissimi Corporis Christi proximo
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanął Łukasz z Bnina Opaliński, marszałek wielki koronny, starosta leżajski, łosicki, hrubieszowski. Zeznał ustanowienie opiekunów dla swej niezamęż-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

nej córki, Katarzyny Izabeli, której matką była Zofia z Żurowa, córka zmarłego Mikołaja Daniłowicza, podskarbiego koronnego, a także dla wszystkich dzieci, które mogą się jeszcze urodzić. Opiekunką główną ustanawia swoją żonę, Zofię z Żurowa, oraz Stanisława z Koniecpola Koniecpolskiego, kasztelana krakowskiego, hetmana wielkiego koronnego, starostę buskiego, barskiego, kowelskiego, perejasławskiego, Krzysztofa z Bnina Opalińskiego, wojewodę poznańskiego, starostę śremskiego, Jerzego z Tęczyna Ossolińskiego, wojewodę sandomierskiego, starostę bydgoskiego, ryckiego, pilzneńskiego, adzelskiego, Kaspra Donhoffa, wojewodę sieradzkiego, starostę bolesławskiego, radomszczańskiego, lajskiego, Jana Mikołaja z Żurowa Daniłowicza, podskarbiego koronnego, starostę przemyskiego, ratneńskiego, korsuńskiego, Stanisława z Przyjmy Przyjemskiego, marszałka nadwornego koronnego, starostę generalnego wielkopolskiego, Piotra z Bnina Opalińskiego, podkomorzego kaliskiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

523

k. 490–492 Warszawa, 20 czerwca 1637

Sabbatho post Octavas Sacratissimi Corporis Christi proximo

Król stwierdza, że w dniu dzisiejszym [20 czerwca 1637 roku], na prośbę chorego Władysława Boglewskiego z Boglewic, pana na Zamieniach, syna Kaspra, przebywającego w domu zmarłego, sławetnego Szymona Zawadzkiego, przy ulicy zwanej Krzywe Koło, wysłany został do tegoż Boglewskiego Jakub Maksymilian Fredro podkomorzy przemyski, sekretarz królewski, dla przyjęcia pewnego zeznania. Boglewski zeznał ustąpienie na rzecz Zygmunta Wybranowskiego, stolnika warszawskiego, swoich części dziedzicznych wsi Janów i Osiny w ziemi czerskiej, w powiecie garwolińskim, ze wszystkimi znajdującymi się tam dworami, budynkami, pastwiskami, chłopami oraz wszelkimi innymi przydatkami.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

524

k. 492–493v Warszawa, 20 czerwca 1637

Sabbatho post Octavas Sacratissimi Corporis Christi proximo

Król stwierdza, że w dniu dzisiejszym [20 czerwca 1637 roku], na prośbę chorego Władysława Boglewskiego z Boglewic, pana na Zamieniach, syna Kaspra, przebywającego w domu zmarłego, sławetnego Szymona Zawadzkiego, przy ulicy zwanej Krzywe Koło, wysłany został do tegoż Boglewskiego Jakub Maksymilian Fredro podkomorzy ziemski przemyski, sekretarz królewski, dla przyjęcia pewnego zeznania. Boglewski zeznał ustanowienie opiekunów dla swoich dzieci; córek: Agnieszki, Heleny Marianny z jego małżeństwa z Krystyną Kochanowską, oraz syna: Felicjana Andrzeja z jego drugiego małżeństwa z Marianną Grzybowską. Opiekunami ustanawia; swoją żonę, Mariannę Grzybowską, Jana Całowańskiego (Czalowańskiego), podsędka czerskiego, Zachariasza Boglewskiego swego brata rodzonego, Jana Łęckiego i Marcina Cieciszowskiego.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego. Każdej ze swoich córek zapisuje trzy tysiące złotych polskich na wsiach Zamienie i Jędrzejnik (*Jendrzenik*). Na potrzeby wykształcenia swojego małoletniego syna Felicjana Andrzeja ustanawia dla niego pensję dwustu złotych polskich ze wsi Rzakta (*Rzachta*), ma być wypłacana aż do osiągnięcia przez niego pełnoletności.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

525

k. 494–494v Warszawa, 20 czerwca 1637

Sabbatho post Octavas Sacratissimi Corporis Christi proximo

Król stwierdza, że w dniu dzisiejszym [20 czerwca 1637 roku], na prośbę chorego Władysława Boglewskiego z Boglewic, pana na Zamieniach, syna Kaspra, przebywającego w domu zmarłego, sławetnego Szymona Zawadzkiego, przy ulicy zwanej Krzywe Koło, wysłany został do tegoż Boglewskiego Jakub Maksymilian Fredro, podkomorzy ziemski przemyski, sekretarz królewski, dla przyjęcia pewnego zeznania.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Boglewski zeznał zapis dożywocia na wsi Rzakta (*Rzachta*) dla swojej żony Marianny Grzybowskiej.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

526

k. 495–495v Warszawa, 20 czerwca 1637
Sabbatho post Octavas Sacratissimi Corporis Christi proximo
Król stwierdza, że w dniu dzisiejszym [20 czerwca 1637 roku], na prośbę chorego Władysława Boglewskiego z Boglewic, pana na Zamieniach, syna Kaspra, przebywającego w domu zmarłego, sławetnego Szymona Zawadzkiego, przy ulicy zwanej Krzywe Koło, wysłany został do tegoż Boglewskiego Jakub Maksymilian Fredro, podkomorzy ziemski przemyski, sekretarz królewski, dla przyjęcia pewnego zeznania. Boglewski zeznał pokwitowanie i uwolnienie burmistrza, rajców, wójta i ławników miasta Garwolin ze wszystkich procesów w sądach ziemskich garwolińskich, czerskich, urzędach grodzkich, trybunałach z powodu niewydania przez nich jego poddanego, szewca Macieja.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

527

k. 495v–498 Warszawa, 27 czerwca 1637
Sabbatho in Vigilia Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum
Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Jan Kazimierz, królewicz polski i szwedzki Zeznał sprzedaż swemu bratu, Karolowi Ferdynandowi, królewiczowi Polski i Szwecji, biskupowi wrocławskiemu, pewnych części swych dóbr dziedzicznych zwanych Żywiec, w województwie krakowskim za dwieście tysięcy złotych polskich, z których go kwituje.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

528

k. 498–500v Warszawa, 27 czerwca 1637

Sabbatho in Vigilia Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Karol Ferdynand, królewicz Polski i Szwecji, biskup wrocławski. Zeznał sprzedaż swemu bratu Janowi Kazimierzowi, królewiczowi Polski i Szwecji, swych dóbr dziedzicznych zwanych Falkenau[1] (*Falkienaff, Falkienhaff*) na Śląsku, za dziewięćdziesiąt tysięcy złotych polskich, z których go kwituje.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Ob. Chróścina, woj. opolskie.

529

k. 500v–501v Warszawa, 27 czerwca 1637

Sabbatho in Vigilia Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum

Król stwierdza, że w dniu dzisiejszym [27 VI 1637 roku], na prośbę chorego Władysława Boglewskiego z Boglewic, pana na Zamieniach, syna zmarłego Kaspra, przebywającego w domu zmarłego, sławetnego Szymona Zawadzkiego, przy ulicy zwanej Krzywe Koło, wysłany został do tegoż Władysława Boglewskiego Jakub Maksymilian Fredro, podkomorzy przemyski, sekretarz królewski, dla przyjęcia pewnego zeznania. Boglewski zeznał pokwitowanie i uwolnienie Doroty Grotowskiej, córki Piotra Grotowskiego, a obecnie małżonki Tomasza Domaniowskiego z powiatu czerskiego, pani na Piasecznie i Rzakcie (*Rzechta*) ze wszystkich zasądzonych zysków, przezysków, wadiów i uzyskanych w procesach prowadzonych przez niego w sądzie grodzkim czerskim i Trybunale przeciwko jej ojcu, Piotrowi Grotowskiemu i niej samej.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

530

k. 501v–502 Warszawa, 27 czerwca 1637

Sabbatho in Vigilia Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum

Król stwierdza, że w dniu dzisiejszym [27 VI 1637 roku], na prośbę chorego Władysława Boglewskiego z Boglewic, pana na Zamieniach, syna zmarłego Kaspra, przebywającego w domu zmarłego, sławetnego Szymona Zawadzkiego, przy ulicy zwanej Krzywe Koło, wysłany został do tegoż Władysława Boglewskiego Jakub Maksymilian Fredro, podkomorzy ziemski przemyski, sekretarz królewski, dla przyjęcia pewnego zeznania. Boglewski zeznał pokwitowanie i uwolnienie Stanisława z Warszyc Warszyckiego, wojewody mazowieckiego ze wszystkich procesów prowadzonych przeciw niemu oraz jego braciom, Adamowi i Pawłowi w sądzie ziemskim garwolińskim, sądzie grodzkim czerskim i Trybunale Koronnym w Piotrkowie, kwituje ich z zasądzonych zysków, przezysków, wadiów.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

531

k. 502v–503v Warszawa, 27 czerwca 1637

Sabbatho in Vigilia Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęła Dorota Grotowska, córka zmarłego Piotra Grotowskiego, żona Tomasza Domaniewskiego (także Domaniowskiego), w asystencji i za zgodą męża oraz Jana Walbacha, podwojewodziego mazowieckiego, i Marcina Święcickiego, krewnych ze strony ojca. Zeznała ustąpienie z dziedzicznych wsi Piaseczno i Rzakta (*Rzachta*) w ziemi czerskiej, powiecie garwolińskim, na rzecz Władysława Boglewskiego z Boglewic, pana na Zamieniach. W razie sporu w tej sprawie zobowiązuje się stawić na pierwsze wezwanie do sądu grodzkiego w Rawie.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

532

k. 503v–504v Warszawa, 27 czerwca 1637

Sabbatho in Vigilia Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęła Dorota Grotowska, córka zmarłego Piotra Grotowskiego, żona Tomasza Domaniewskiego (Domaniowskiego), w asystencji i za zgodą męża oraz Jana Walbacha, podwojewodziego mazowieckiego i Marcina Święcickiego, krewnych ze strony ojca. Zeznała pokwitowanie Władysława Boglewskiego z Boglewic, pana na Zamieniach z sumy dwóch tysięcy złotych polskich. Suma ta zapisana została Annie z Tyzenhauzów przez Piotra Grotowskiego jako wiano.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

533

k. 504v–505 Warszawa, 27 czerwca 1637 roku

Sabbatho in Vigilia Sanctorum Petri et Pauli Apostolorum

Król stwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęli małżonkowie Tomasz Domaniewski oraz Dorota Grotowska. Zeznali zapis na rzecz Władysława Boglewskiego, pana na Zamieniach, na wszystkich swoich dobrach, w związku ze stwierdzeniem, iż dobra Piaseczno i Rzakta (*Rzachta*), przekazane Boglewskiemu nie są obciążone żadnymi sumami.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

534

k. 505–506v Warszawa, 28 czerwca 1637

Król stwierdza, że w kancelarii mniejszej koronnej oblatowany został akt, wypisany z ksiąg sądowych Trybunału Koronnego w Piotrkowie. Samuel Nadolski zeznał w Piotrkowie 17 XII (*feria quarta post Festum. S. Luciae Virginis proxima*) 1636 roku wypełnienie postanowień zawartych w nadanym mu przywileju królewskim, dotyczącym poprawy stanu starostwa tczewskiego, które otrzymał w dzierżawę, a które do-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

prowadzić ma do stanu sprzed wojny. Wadium w sprawie ustalono na dziesięć tysięcy złotych.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

535

k. 506v–507v Warszawa, 1 lipca 1637

Feria quarta ante Festum Visitationis Beatissimae Mariae Virginis proxima

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Stanisław Kobierzycki, podczaszy kaliski, sekretarz królewski. Zeznał potwierdzenie wszystkich zapisów pewnego kontraktu, zawartego 27 VI 1637 roku w Warszawie z Anną Katarzyną Konstancją [Wazówną], siostrą króla, królewną Polski oraz Szwecji, podpisanego i opieczętowanego przez nią i przez Aleksandra Trzebińskiego, dziekana sandomierskiego, kanclerza tejże królewny. Kara za niedochowanie kontrakty zawarta została w konstytucji z sejmu 1637 roku *de procesu cum thesauro Regno*[1].

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Konstytucja *O processie skarbowym*, VL, II, s. 439–440.

536

k. 508–508v Warszawa, 6 lipca 1637

Feria secunda post Festum Visitationis Beatissimae Mariae Virginis proxima

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Piotr Gembicki, biskup przemyski, generalny prepozyt miechowski, podkanclerzy koronny. Zeznał ustanowienie pełnomocnika w osobie Adama Śleckiego, profesa klasztoru bożegrobców miechowskich, prepozyta Grodziska, który reprezentować go będzie we wszystkich sądach w sprawach dotyczących wsi Grodzisko, Rokutów (*Rochutowo*), Janków (*Jankowo*) i opustoszałej wsi Czerszewo (*Siersiewo*, *Czerszewo*)[1].

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

[1] Lokalizacja wsi niepewna, przyjęto, że miejscowości te leżą niedaleko siebie, może chodzi o położone ok. 15 km. na płn.-zach. od Kalisza: Grodzisk nad Prosną, Rokutów ok. 5 km (w linii prostej) na płn.-zach.; Janków — ob. Janków Pierwszy, ok. 1,5 km na wsch. od Grodziska; albo też Grodzisko ok. 9 km (w linii prostej) na płn.-zach. od Jankowa Pierwszego; Czerszewo niezlokalizowane.

537

k. 509–511 Warszawa, 17 września 1637

Feria quinta post Festum Exaltacione S. Crucis proxima

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Stanisław Łubieński, biskup płocki, właściciel dóbr Stary Miastków i Góra[1]. Zeznał zapis na rzecz kościoła katedralnego w Płocku, ze swego własnego majątku. Ustanowił kolegium psałterzystów składające się z siedmiu kapłanów prezbiterów i dwunastu młodych kleryków ze święceniami wyższymi i niższymi, śpiewających psalmy z Psałterza Dawidowego przy ołtarzu z przenajświętszym sakramentem, a także trzydziestu sześciu ubogich żaków, uczących się w szkole katedralnej płockiej. Zarząd fundacją oddał kapitule płockiej. Wartość pierwszego zapisu wynosiła sześć tysięcy złotych, przynoszących czynsz roczny, zapisanych na dobrach Czerwin (*Czerwino*), należących do Piotra Grodzickiego podkomorzego różańskiego. Suma ta została podwyższona do pięćdziesięciu dwóch tysięcy złotych na podstawie następujących zapisów.

Zapis wyderkafowy [kupno renty na dochodach] na dobrach dziedzicznych Góra, dokonany w Warszawie na sejmie 1 IV (*feria quinta ante Dominicam Ramis Palmarum proxima*) 1632 roku na rzecz kapituły płockiej przez Joachima Brzuskiego, podczaszego ziemi nurskiej, w wysokości szesnastu tysięcy złotych polskich. Zapis ten został zatwierdzony przez Zofię Trzepińską, żonę Brzuskiego w Warszawie 6 IX (*feria quarta ante festum Nativitatis BMV*) 1634 roku.

Kolejny zapis, w wysokości dwunastu tysięcy złotych na dobrach Miastków Stary (*Miaskow antiqua*) dokonany został w Warszawie w urzędzie grodzkim, 27 III (*feria tertia post Dominicam Judica*) 1635 roku, przez Hieronima, Stanisława oraz Jana Lasockich i zabezpieczone prawem

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

zastawnym na rzecz Stanisława Jasnogórskiego, kuchmistrza koronnego, i przez tegoż przeniesione na kapitułę płocką.
Trzeci, ostatni zapis, dokonany został przez Hieronima i Stanisława, synów zmarłego Remigiana Lasockiego, podkomorzego czerskiego, którzy zeznawali także w imieniu swego brata, Jana Lasockiego. Zeznali oni zapis renty odkupnej na swych dobrach dziedzicznych Stary Miastków, na sumę trzydziestu tysięcy złotych polskich, w Warszawie w kancelarii mniejszej koronnej 2 VIII (*feria quinta post Festum S. Petri in Vincula proxima*) 1634 roku.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

[1] Niezlokalizowane.

538

k. 511v–513 Warszawa, 18 września 1637

Feria sexta post Festum Exaltacione S. Crucis proxima

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Wojciech (*Albertus*) Tomisławski, syn Stanisława, podsędka sieradzkiego. Uwolnił swoich braci: Piotra i Jana Tomisławskich z obciążeń związanych z zapisem w księgach grodzkich sieradzkich, 3 VII (*feria quinta in crastino festi Visitationis Beatissimae ac gloriosissimae Virginis Mariae*) 1631 roku. Zeznał zapis swoich części wsi Mikołajowice i Tomisławice w powiecie sieradzkim na rzecz Jana Bartochowskiego z Sędzic, za dwadzieścia osiem tysięcy złotych polskich, część tej sumy została rozliczona z jego braćmi na mocy wspomnianego zapisu w księgach grodzkich.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

539

k. 513–513v Warszawa, 19 września 1637

Sabbatho post Festum Exaltacione S. Crucis proximo

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej stanęli Zygmunt i Władysław z Mstyczowa Płazowie, synowie Jana Płazy, wielkorządcy

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

krakowskiego, starosty lubaczowskiego. Zeznali ustanowienie plenipotentów w osobach Andrzeja Janockiego i Jana Charlubskiego do sprawy, jaką mają z Jerzym z Tęczyna Ossolińskim, wojewodą sandomierskim, odnośnie starych sum na starostwie lubaczowskim, przyznanych im przez króla po śmierci Barbary Płaziny, ich matki.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

540

k. 514–515 Warszawa, 26 września 1637

Sabbatho ante Festum Translationis S. Stanislai Episcopi et Martyris in autumno proximo

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Tomasz Karniewski, syn zmarłego Sebastiana z Malech (*Malieche*) Karniewa, podstarości suraski. Zeznał zapis pewnych sum, mianowicie piętnastu tysięcy złotych, na swoich dobrach; Malechach (*Maliechi*) oraz Chełchach–Rodkach (*Chelchi rodki*) [1], a także na innych dobrach, zwłaszcza tych na Podlasiu. Sumy te zostały ustanowione mocą zapisu testamentowego na rzecz pewnych, [niewymienionych] kościołów i osób. Karniewski unieważnia też podobny zapis, wcześniejszy, zawarty w aktach kancelarii koronnej, w Warszawie, dokonany przez niego w roku 1631.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

[1] Przyjęto, że chodzi o wieś Malechy, ob. Karniewo-Malechy; Chechły Rodki to Chechły-Rutki, obie w pow. ciechanowskim lub przasnyskim.

541

k. 515–517 Warszawa, 22 października 1637

Feria quinta post festum S. Lucae Evangelistae proxima

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęła Anna Grądzka z Niedźwiadna, wdowa po Piotrze Gołkowskim (*Golkowskim*), obecnie żona Mikołaja Podlodowskiego, w asystencji i za zgodą męża, w obecności krewnych; Andrzeja z Radzanowa Niszczyckiego,

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

chorążego ziemskiego wyszogrodzkiego i Stanisława Jezierzyńskiego, podstarościego grodzkiego warszawskiego. Zeznała zapis i nadanie wszystkich swoich dóbr na rzecz Stefana Dobrogosta Grzybowskiego, kasztelana lubelskiego, starosty kamienieckiego –mazowieckiego. Były to wsie: Troszyno (*Troszyn*), Grucele (*Gruczele*), Nagórki[1] oraz Kurpie, a także jej części dóbr Rabendy (*Rabendi*), Rzepki[2] oraz Mierzejowo[3], opuszczony młyn o nazwie Zaruzie, położone w województwie mazowieckim, powiecie ostrołęckim, a także plac w mieście Ostrołęce, ze wszelkimi przydatkami oraz prawem prezenty proboszcza we wsi Troszyno (*Troszyn*). Dobra owe uzyskała drogą zapisu w urzędzie grodzkim łomżyńskim w 1637 roku, od Doroty z Uhruska (*de Vrosko*), wdowy po Janie z Wielkiego Sczawina Szczawińskim, w drugim małżeństwie żony Andrzeja Niszczyckiego, chorążego wyszogrodzkiego.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

[1] Nagórki, Zamoście, ob. Zamość.
[2] Rzepki to może ob. Repki; Rabendy — to zapewne folwark, ob. *Rabędy*.
[3] Zapewne chodzi o Mierzejewo. W pow. ostrołęckim istniało kilka wsi, których pierwsza część nazwy stanowiło *Mierzejewo*.

542

k. 517–519 Warszawa, 2 listopada 1637

Feria secunda in crastino festi Omnium Sanctorum

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Walerian Podoski, syn Wawrzyńca Podoskiego. Zeznał zapis na rzecz Adama z Kazanowa Kazanowskiego kasztelana sandomierskiego, podkomorzego koronnego, starosty borysowskiego, soleckiego, kozienickiego, obejmujący i nadający mu wszystkie jego dobra, także i te, które uzyskał po śmierci panny Doroty Bełczęckiej (*Belczęckiej*)[1], w szczególności we wsi i dobrach Zerzeń w województwie mazowieckim, powiecie warszawskim z prawem patronatu i wszelkimi przydatkami.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

[1] Nazwisko wg Boniecki, I, s. 155.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

543

k. 519–521v Warszawa, 2 listopada 1637

Feria secunda in crastino festi Omnium Sanctorum

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęli Wawrzyniec Podoski oraz jego syn Walerian. Zeznali, że kiedy Anna Podoska, córka Wawrzyńca i siostra Waleriana osiągnie pełnoletniość i wychodzić będzie za mąż, albo też, gdy wstępować będzie do zakonu, wówczas zezna w aktach grodzkich warszawskich zrzeczenie dóbr Zerzeń na korzyść Adama Kazanowskiego, kasztelana sandomierskiego, do czego zobowiązują się zapisem na wszystkich swoich dobrach. Zobowiązują się też do chronienia Kazanowskiego przed wszelkimi procesami w tej sprawie ze strony Zerzeńskich i Zaliwskich.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

544

k. 521v–522 Warszawa, 2 listopada 1637

Feria secunda in crastino festi Omnium Sanctorum

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęła Katarzyna Kukawska, córka Wawrzyńca Podoskiego, żona Wojciecha (*Albertus*) Kukawskiego, w asystencji oraz za zgodą męża, ojca i brata, Waleriana. Zeznała ustąpienie ze wszystkich swoich części dóbr Zerzeń w województwie mazowieckim, powiecie warszawskim na rzecz Adama Kazanowskiego, kasztelana sandomierskiego.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

545

k. 522–523 Warszawa, 12 listopada 1637

Feria quinta in crastino Festi Sancti Martini Episcopi et Martyris et Confessoris

Król stwierdza, że na prośbę chorego Mikołaja Czerniakowskiego, wysłany został do niego Andrzej Bujalski, sekretarz kancelarii koronnej dla odebrania zeznania i wpisania go do akt kancelarii koronnej. Czernia-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

kowski przebywał w domu Wojciecha (*Albertus*) Maierana, mieszczanina warszawskiego, przy ulicy zwanej Mostową. Zeznał zapis na wszystkich swoich dobrach długu w wysokości tysiąca czterystu sześćdziesięciu jeden złotych na rzecz plebejusza Antoniego Thesty, sługi mieszczanina Jakuba Dzianeta, ławnika Starego Miasta Warszawy. Zobowiązuje się w imieniu swoim i spadkobierców spłacić ten dług w urzędzie grodzkim warszawskim na dzień 26 V (*feria quarta post festa solennia Pentecostes*) 1638 roku.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

546

k. 523–523v Warszawa, 12 listopada 1637

Feria quinta in crastino Festi Sancti Martini Episcopi et Martyris et Confessoris

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Jan Wilkowski. Zeznał ustanowienie plenipotentów w osobach Stefana Korzeniowskiego, pisarza grodzkiego kościańskiego i Jana Tańskiego pisarza grodzkiego gnieźnieńskiego, a także Kazimierza Gzowskiego, Stefana Terskiego, Jakuba Kruszowskiego, Wojciecha (*Albertus*) Drozińskiego do wszelkich spraw urzędowych i sądowych.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

547

k. 524–524v Warszawa, 1 grudnia 1637

Feria tertia in crastino Festi Sancti Andrea Apostoli

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Andrzej Bujalski, sekretarz kancelarii koronnej. Zeznawał w imieniu swoim oraz Anny Laskowskiej, z pierwszego małżeństwa wdowy po zmarłym Stanisławie Bujalskim, a obecnie żony Łukasza Kłobukowskiego, swojej rodzicielki. Zeznał ustanowienie Krzysztofa Włosinowskiego jako pełnomocnika do wszelkich spraw.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

548

k. 524v–525 Warszawa, 7 grudnia 1637

Feria secunda in Vigilia Festi immaculatae Concepcionis Deiparae Virginis Mariae

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Jan Perowicz, doktor teologii, proboszcz bocheński. Zeznał ustanowienie Jana Chrząstowicza jako pełnomocnika i mandatariusza do wszelkich spraw sądowych odnoszących się do probostwa Bochni.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

549

k. 525–525v Warszawa, 7 grudnia 1637

Feria secunda in Vigilia Festi immaculatae Concepcionis Deiparae Virginis Mariae

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Piotr Gembicki, biskup przemyski, generalny prepozyt miechowski, podkanclerzy koronny. Zeznał ustanowienie Melchiora Komeckiego jako pełnomocnika i mandatariusza do wszelkich jego spraw sądowych oraz tych klasztoru miechowskiego.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

[k. 526 Informacja o początku wpisów z roku **1638**].

550

k. 526–527 Warszawa, 16 stycznia 1638

Sabbatho ante Festum S. Priscae Virginis proximo

Król potwierdza, że w dniu dzisiejszym [16 stycznia] na prośbę chorego Maksymiliana na Przerąbie, Przerębskiego, wojewody łęczyckiego, starosty mościckiego, lityńskiego, medyckiego, ochmistrza dworu królowej, wysłani zostali do miejsca jego pobytu, dworu zmarłego Marcina Krasickiego, wojewody podolskiego w Warszawie, sekretarze królewscy: Jakub Maksymilian Fredro, podkomorzy przemyski, oraz Adam Komorowski. Przerębski zeznał ustąpienie z praw dożywotnich

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

do starostwa lityńskiego na rzecz Marcina Kalinowskiego, wojewody czernihowskiego i Heleny Koreckiej, jego żony. Nadanie obejmowało miasta oraz wsie i folwarki: Bruślinowo (*Bruslinowicze*), Lityń (*Litinia*), Litynka Stara (*Stara Litinka*), Woniaczyn (*Wojniaczyn*), Nowosielice (*Nowosieliszcze*), Pułtowce (*Pultowce*), Ilikowce (*Ilkowce*), Czortki i wszelkie przydatki[1].

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

[1] Pisownię miejscowości przyjęto za: Jabłonowski, *Lustracye Królewszczyzn*, s. 72–73.

551

k. 527–528 Warszawa, 16 stycznia 1638

Sabbatho ante Festum S. Priscae Virginis proximo

Król potwierdza, że w dniu dzisiejszym [16 stycznia] na prośbę chorego Maksymiliana na Przerąbie, Przerębskiego, wojewody łęczyckiego, starosty mościckiego, lityńskiego, medyckiego, ochmistrza dworu królowej, wysłani zostali do miejsca jego pobytu, dworu zmarłego Marcina Krasickiego, wojewody podolskiego w Warszawie, sekretarze królewscy: Jakub Maksymilian Fredro podkomorzy przemyski oraz Adam Komorowski. Przerębski zeznał zawarcie pewnej umowy w dniu dzisiejszym z Adamem z Kazanowa Kazanowskim, kasztelanem sandomierskim, podkomorzym koronnym, starostą soleckim, kozienickim, borysowskim, bielskim, którą zobowiązuje się wypełnić. Wadium ustalono na trzydzieści tysięcy złotych polskich

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

552

k. 528v–529v Warszawa, 16 stycznia 1638

Sabbatho ante Festum S. Priscae Virginis proximo

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Sylwester Drężewski, jezuita z domu warszawskiego tego zakonu. Zeznał zapis dwóch tysięcy złotych polskich fundacji pobożnej na rzecz kolegium jezuitów w Pułtusku. Sumę tę zapisuje na swoich częściach

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

wsi Rzechowsko i Różanica[1] w województwie warszawskim, powiecie różańskim, uzyskał je po zmarłym bracie Walentym Drężewskim. Sumę tę zapłaci w grodzie różańskim na święto Narodzin Jana Chrzciciela [24 VI] 1638 roku.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

[1] *Atlas Historyczny Polski* podaje, że wsi były już traktowane jako jedna miejscowość: *Rzechowo-Rożanica* (*Rzechówek*).

553

k. 529v–530v Warszawa, 16 stycznia 1638

Sabbatho ante Festum S. Priscae Virginis proximo

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął ojciec Sylwester Drężewski, jezuita z domu warszawskiego tego zakonu, syn zmarłego Jana Drężewskiego i Emerencjany (*Emerentianna*) Żebrowskiej. Zeznał zapis dwóch tysięcy ośmiuset złotych polskich fundacji pobożnej na rzecz kościoła parafialnego w Ostrołęce. Sumę dwóch tysięcy złotych zapisuje na swoich częściach wsi Drężewo w województwie mazowieckim, powiecie łomżyńskim, które uzyskał po zmarłym ojcu Janie Drężewskim. Osiemset złotych zapisuje na częściach wsi Żebry, Wierzchlas[1] i Ostrowy, jakie uzyskał od matki, a które trzyma obecnie dożywotnio jego brat Franciszek. Suma ta zapłacona ma być w grodzie łomżyńskim po śmierci Emerencjany i Franciszka, po wygaśnięciu ich praw dożywotnich do tych dóbr.

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.

jęz. łac.

[1] Żebry Wierzch Lasa, ob. Żebry-Wierzchlas; Ostrowy — kilka km. na płn. zach., zob. *Atlas Historyczny Polski*.

554

k. 531–532 Warszawa, 6 lutego 1638

Die Sabbathi in crastino Festi Sanctae Agathae Virginis et Marthyris

Król potwierdza, że w dniu dzisiejszym [6 lutego] na prośbę chorego Maksymiliana na Przerąbie, Przerębskiego, wojewody łęczyckiego, sta-

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

rosty mościckiego, medyckiego, ochmistrza dworu królowej, wysłany został do miejsca jego pobytu, dworu zmarłego Marcina Krasickiego, wojewody podolskiego w Warszawie, Andrzej Bujalski sekretarz kancelarii koronnej. Przerębski zeznał zawarcie pewnej umowy 5 II 1638 roku z Januszem z Łohojska Tyszkiewiczem, wojewodą kijowskim, starostą żytomierskim i śniatyńskim, co do dzierżawy dóbr Wojsławice w powiecie chełmskim, którą zobowiązuje się wypełnić. Wadium ustalono na pięćdziesiąt tysięcy złotych polskich. Zobowiązuje się stawić na wezwanie w sprawie w grodzie lubelskim.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

555

k. 532–532v Warszawa, 10 lutego 1638

Feria quarta post Festum S. Apolloniae Virginis et Marthyris

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Aleksander Parul w imieniu Jadwigi, córki Jerzego z Buczacza Jazłowieckiego, wojewody ruskiego, hetmana wielkiego [polnego] koronnego, żony Andrzeja Bełżeckiego, złożonej chorobą w Warszawie. Złożył protestację przeciw Januszowi z Łohojska Tyszkiewiczowi, wojewodzie kijowskiemu, zięciowi Bełżeckiej z powodu wyrządzonych jej przez niego krzywd i nieprawości[1].

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

[1] Zob. dok. 557.

556

k. 533–535 Warszawa, 19 lutego 1638

Feria sexta ante Dominicam Invocavit proxima

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanął Seweryn Łoski (*Loski*), syn Adriana Łoskiego z Łosia (*Los*) w ziemi czerskiej[1]. Zeznał ustąpienie na rzecz Wojciecha (Alebrtus) Bogusławskiego, podpiska zaprzysiężonego ziemskiego i grodzkiego warszawskiego, dóbr dziedzicznych, mianowicie wsi: Łoś (*Los*), Wólka Łoska

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

(*Loska*) w ziemi czerskiej[2], Falęcinek (*Falencinek*), Skupie i Dawidy w ziemi warszawskiej, z wszelkimi przydatkami. Zobowiązuje się stawić na pierwsze wezwanie w sprawie. W sprawie tej złożyła zeznanie także Krystyna z Bogusławic, żona Seweryna Łoskiego, w asystencji męża, ustępując ze swoich praw do tych dóbr.

Relacja *ut supra* [Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego] *jęz. łac.*

[1] Nazwisko Łoski h. Rogala przyjęto za: Boniecki, XVI, s. 10–11.
[2] Wg *Atlasu Historycznego Polski*, Łoś i Wólka Łoska to nazwy tej samej miejscowości, co w świetle regestowanego dok. wydaje się wątpliwe.

557

k. 535–535v Warszawa, 24 lutego 1638

Feria quarta ante Dominicam Reminiscere Quadragesimalem proxima

Król potwierdza, że przed aktami kancelarii mniejszej koronnej stanęła Jadwiga, córka Jerzego Jazłowieckiego z Buczacza, wojewody ruskiego, hetmana wielkiego [polnego] koronnego, żona zmarłego Andrzeja Bełżeckiego, rotmistrza królewskiego. Powróciwszy do zdrowia potwierdziła protestację złożona w jej imieniu przeciw jej zięciowi Januszowi z Łohojska Tyszkiewiczowi, wojewodzie kijowskiemu, z powodu wyrządzonych jej przez niego krzywd i nieprawości, mimo jej starań o uwolnienie go z niewoli tatarskiej[1].

Relacja Piotra Gembickiego, podkanclerzego koronnego.
jęz. łac.

[1] Zob. dok. 555.

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Indeks osobowy

Opracował Janusz S. Dąbrowski

Indeks odsyła do numerów dokumentów, nie zaś stron.

Skróty: abp — arcybiskup; bp — biskup; ch — chłop/chłopka; gen. — generalny/generał; gr. — grodzki; JKM — Jego Królewska Mość; kaszt. — kasztelan; kor. — koronny; lit. — litewski; m — mieszczanin/mieszczka; p — plebej; płk — pułkownik; rtm — rotmistrz; sekr. — sekretarz; star. — starosta; sz — szlachcic/szlachcianka; w. — wielki; wlkp. — wielkopolski; woj. — wojewoda; z. — ziemski/ziemia

Indeks podaje informacje o następujących narodach, grupach etnicznych: Kozacy (zaporoscy), Ormianie, Tatarzy, Turcy, Żydzi, zakony (konwenty).

Abaza Pasza, wódz turecki: 283
Adrianus Jan, ch: 420
Albertus Arent, ch: 420
Albrecht Hohenzollern, książę pruski: 74
Aleksander Karola Waza, królewicz polski: 28
Anna Wazówna, królewna polska i szwedzka: 371,
Andrzej, chorąży płocki, sz: 247
Anna Firlej, wojewodzina wendeńska: 73
Anna Katarzyna Konstancja Waza, królewna polska: 535
Herburt Anna z Bełżca, sz: 413
Apoń Andrzej, ch: 315
Apoń Siemoń, sz: 315
Arciszewski Andrzej, sz: 110
Arciszewski Eliasz, komornik, płk JKM, sz: 129
Arciszewski Walerian, sz: 110
Arendarz Jan, m: 119
Arent Albertus, ch: 420
Arnsfeld Michał, sz: 380
Arnsfeld Piotr, sz: 380
Arsieniejow Jury, bojar: 110
Augsten Piotr, m: 99

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Bahr Szymon: 39, 252
Bałaban Aleksander, sz: 235
Bandrowski Iwan, sz: 392
Barnim IX (Pobożny), Gryfita, ks. pomorski: 269
Baryczka Wojciech, m: 354
Baranowski Stanisław, podkom. wiski: 385
Baranowski Stanisław, bp. płocki: 357
Bar Szymon, p: 65
Barsotti Wincenty, sz: 230
Bartochowski Jan, sz: 538
Barzy Stanisław, marsz. nadw.: 269
Bełczącka Dorota, sz: 542
Bełżecka Jadwiga z Jazłowieckich, sz: 555, 557
Bełżecki Aleksander Stanisław, sz: 174
Bełzecki Aleksander, sz:
Bełżecki Andrzej, rtm JKM, sz: 555, 557,
Bełżecki Jan, kaszt. halicki, star. bełski: 174
Bemisławski Feliks, sz: 205
Berezańska Katarzyna z Bandrowskich, sz: 388
Berezański Bazyli, żołnierz, sz: 388
Berezański Michał, sz: 392
Berkowski, sz: 498
Beszubowy Matwiej, bojar: 110
Beauplan de, Le Vasseur, Wilhelm, architekt i serwitor JKM: 257
Bębnowski Jan, sz: 384
Białobrzeska Anna z Przybysławic: 260, 261
Białobrzeski Nikodem Aleksander, sz: 113, 260, 261
Biechowski Paweł, wojski nowokorczyński: 350
Biedrzycka Agnieszka z Żółtowskich, sz: 104
Biedrzycki Abraham, komornik JKM, sz: 104
Bielecki Jan, żołnierz, sz: 36
Bissini (Bissinia?) Fulvio, m: 230, 231
Bissini Aleksander, m: 230
Bissini Joannes Maria, m: 230
Blochówna Angela, przeorysza dominikanek: 357
Bogdan Hrehori, bojar: 110
Boglewska Agnieszka, sz: 524
Boglewska Helena, sz: 524
Boglewska Krystyna z Kochanowskich, sz: 524
Boglewska Marianna z Grzybowskich, sz: 524, 525
Boglewski Andrzej Felicjan, sz: 524
Boglewski Kasper, sz: 523, 524, 525, 526, 529, 530
Boglewski Władysław, sz: 523, 524, 525, 526, 529, 530, 531, 532, 533
Boglewski Zachariasz, sz: 524
Bogurska — zob. Wigowska
Boguski Wojciech, woźny ziemski (łomżyński?): 104
Bogusław XIII, Gryfita, ks. pomorski (wołogojski): 269
Bogusławski Wojciech, podpisek z. i gr. warszawski: 556
Bogusławski Gabriel p (?): 122
Bogusławski Stanisław, sz: 432
Bogusław XIV, książę Szczecina i Pomorza, sz: 313, 314
Bohlman Daniel, m: 440
Bolesta, star. generalny, sz: 247
Boniecki Krzysztof, sz: 181

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Borch Matias, star. friedrichswaldzki, sz: 313
Boroszewski Ludwik, sz: 511
Braczmarz Wawrzyniec, ch: 322
Brand Reinhold, sz: 244
Brandt Cornelius, ch: 420
Branicki Jan z Ruszczy, star. chęciński, dworz. pokoj. JKM, sz: 375
Brining Hieronim, m: 141
Brodnicki Bartłomiej, penitencjarz kościoła katedr. gnieźnieńskiego, sz: 465
Bronchorst Henryk, m: 64
Brudzyński Stefan, sz: 139
Brudzyński Wojciech, cześnik poznański: 159
Bruzińska Elżbieta z Orzuchowskich, sz: 384
Bruziński Andrzej, sz: 384
Brzechwa Piotr, podkom. wendeński, sz: 335
Brzuska Zofia z Trzepińskich, sz: 537
Brzuski Joachim, podczaszy z. nurskiej: 537
Brzozowski Jan, sz: 476
Budzyński Jakub sekr. JKM: 24
Bujalska (Kłobukowska) Anna z Laskowskich, sz: 547
Bujalski Andrzej, sekr. kancelarii, sz: 290, 306, 437, 545, 547, 554
Bujalski Stanisław, sz: 547
Bułakowska Anna, sz: 433
Bułakowski Bartłomiej, sz: 433
Bułhakowy Sieles, bojar: 110
Burdyn, m: 520
Burow Iwan, bojar: 110
Burski Mateusz, sz: 510
Burski Wojciech, sz: 510
Buszwald Florian, m: 119
Butler Wilhelm, sz: 467
Bykowski Maciej, pis. gr. gostyński, sz: 480
Bykowy Surkasz, bojar: 110
Byniewski Stanisław, sz: 395
Byszewski Adam, sz: 451, 452
Cebrowski Andrzej, sz: 349
Cecylia Renata Habsburg: 344
Charbicki Paweł wojski łęczycki: 52
Charbicki Piotr, stolnik łęczycki, żołnierz, nast. kaszt. brzeski: 390
Charlubski Jan, sz: 539
Chełkowski Piotr, sz: 155
Chełmicki Adrian, skarbnik z. dobrzyński: 131
Chełmski Marcjan Ścibor, chorąży, nast. podkom. krakowski: 149
Chmielewski, sz: 181
Chodkiewicz Jan Karol, hetman w. lit.: 384, 405
Chodyka Andrzej, sz: 84
Chomentowski, sz: 191
Chrapicki Krzysztof, sz: 248
Chrząstowicz Jan, sz: 548
Chrząszcz Marcjan, JKM myśliwy, sz: 408
Chudzyński Aleksander, sz: 517
Chyliński Grzegorz, sz: 104
Cieciszowski Marcin, sz: 524
Cieklińska Katarzyna, sz: 405
Ciekliński Stanisław, sz: 405
Cierzpicki Jerzy (sz?): 13
Cieszyński Bartłomiej, kanon. wil., proboszcz kowieński, sekr. JKM: 370
Cisowski Dacko, sz: 250
Cisowski Iwan, sz: 249

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Clausen Jan, m: 65
Colmer Klemens, sekr. JKM, sz: 509
Corbach Krzysztof, pis. sądu miejskiego toruńskiego, sz (?): 493
Coridon de, Aleksander Rajmund, Francuz, kapitan: 258
Crotade, de La, oficer, Francuz: 251
Cudin Fiedor, bojar czernihowski: 110
Czajkowski Stefan, żołnierz, sz: 34
Całowański (Czałowański) Jan, podsędek czerski, sz: 524
Czampski Andrzej, podsędek dobrzyński: 357
Czampski Mikołaj, archidiakon dobrzyński: 357
Czaplic Wojciech, kanonik gnieźnieński: 465
Czarczorzecki (Czarczowski?):104
Czarnecki Andrzej burgrabia krakowski, sz: 53, 54, 55
Czarnkowski Stanisław Sędziwój, ref. kor.: 269
Czatachowski Wojciech, sz: 379
Czema Achacy, woj. pomorski: 269
Czema Anna, sz: 466
Czema Fabian kaszt. chełmiński: 18, 19, 448, 449, 466
Czema Fabian, woj. malborski: 269
Czerniakowski Mikołaj, sz: 545
Czerny Stanisław, sz: 138
Czerwiński Wojciech, woźny generalny, p: 320
Czirenberg Jan, burmistrz Gdańska: 120
Czyżewski Marcin, sz: 100
Daniłowiczowa Zofia z Żurowa, primo voto Sapieżanka, secundo voto Opalińska, sz: 133, 134, 168, 426, 489, 490, 492, 508, 522
Daniłowicz Elżbieta Sapieżanka, sz: 371
Daniłowicz Franciszek, sz: 374
Daniłowicz Jan, woj. ruski, sz: 194
Daniłowicz Jan Mikołaj, podskarbi w. kor.: 30,90, 133,188, 217, 218, 289, 304, 305, 359, 460, 522
Daniłowicz Mikołaj, podskarbi w. kor.: 522
Daniłowicz Piotr, stolnik kor.: 178, 239,
Daniłowicz Stanisław, woj. ruski: 188, 193, 194, 195, 196, 242
Daniłowiczowie, rodzina sz: 188
Dąbrowa Adam, star. lucyński: 169
Dąbrowa Tomasz, sz: 169
Dąbrowski Idzi, żołnierz, sz: 23
Dąbrowski (Dambrowski) Jan, sz: 457, 521
Dąmbska Anna z Byszewskich, sz: 73
Dąmbski Jan cześnik inowrocławski, potem kaszt. konarski kujawski: 41
Dąmbski (Dąbski) Piotr, sz: 73
Delpace Rafał, m: 230, 231
Delsar Paweł, kupiec wenecki: 230
Dembiński Franciszek, dworzanin, chorąży krakowski: 321
Dembiński Walenty, kancl. kor.: 269
Dembowski Adam, kaszt. sieradzki: 269
Dembowski Andrzej, woj. bełski: 269
Donhoff Fryderyk, płk JKM, sz: 225
Donhoff Gerhard, star. kościerzyński, ekonom malborski: 118, 345, 462, 466
Donhoff Henryk, płk JKM, sz: 474

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Donhoff Kasper woj. sieradzki: 239, 277, 317, 344, 377, 435, 522
Donhoff Magnus Ernest, sz: 337
Donhoff Teodor, sz: 468
Dilap Jakub, p (m?): 46
Dimitrowna Nastazja, sz: 110
Dłuska Katarzyna ze Zwiartowa, sz: 97
Dłuski Krzysztof, sz: 97
Dobrzykowski Jan, sz: 320
Dohau Abraham, m: 9
Domaglicz Jan, sz: 467, 468
Domaniewska (Domaniowska) Dorota z Grotowskich, sz: 529, 531, 532, 533
Domaniewski (Domaniowski) Tomasz, sz: 529, 531, 532, 533
Dorota z Uhruska, primo voto Szczawińska, secundo voto Niszczycka, sz: 541
Doruchowski Jakub archidiakon warsz. i kanonik gnieźnieński, referendarz kor.: 236, 239, 370
Dramiński Wojciech, sz: 454
Drewnowski, sz: 507
Drewnowski Jan, pis. gr. lubelski, sz: 425
Drężewski Franciszek, sz: 553
Drężewski Jan, sz: 553
Drężewski Sylwester, jezuita, sz: 552, 553
Drężewski Walenty, sz: 552
Droboczak Stanisław, ch: 272
Drohojewska Elżbieta z Hornostajów, sz: 367
Drohojewski Andrzej, sz: 367
Droziński Wojciech, sz: 546
Drzewicki Adam, kaszt. inowrocławski: 269
Dubrawski Samuel, sz: 392
Dulski Jakub, sz: 437
Dulski Jan, ekonom malborski, sz: 65
Dulski Wojciech, sz: 437
Durowy Iwan, sz: 25
Działyńska Marianna z Żalna, sz: 56, 441
Działyński Jan, woj. chełmiński: 269
Działyński Paweł woj. pomorski: 43
Działyński Rafał, kaszt. brzeski: 269
Działyński Stanisław kaszt. gdański, nast. kaszt. chełmiński: 56, 301, 307, 441
Dzianet (Dzienotti?, Gianotti?) Jakub, m: 545
Dziboni, sz: 375 Dziedzic Marcin, sz: 419
Dzierżek Jan, rtm. JKM: 150, 151
Efler Jan Vinandus, serwitor JKM, sz: 383
Eggiert Bartel: 118
Ekiel, von, Dydryk, sz: 170
Elżanowski Łukasz, chorąży, potem kaszt. chełmiński: 107, 301
Ernest Ludwik (zwany Pięknym), Gryfita, ks. pomorski: 269
Eryk Piotr, adwokat klasztoru w Oliwie: 436
Essenko Michał, sz: 33
Everlaka, p: 169
Fabricius Godefred, pis. z. mitawski, notariusz, p (?): 98
Faszcz (*Fascz*) Jan, sz: 81
Faszcz Krzysztof, sz: 81
Ferdynand Karol, bp wrocławski, sz: 244, 417
Ferdynand III Habsburg, cesarz niemiecki: 344

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Firlej Andrzej, rtm., sz: 284
Firlej Jan, woj. lubelski: 269
Firlej Mikołaj, sz: 186
Fiting Henryk, sz: 170
Fluckert Jan, p: 120
Forbes Wilhelm, sekr. JKM, sz:439
Fredro Jakub Maksymilian, podkom. przemyski, sekr. JKM: 30, 160, 161, 169, 170, 183, 288, 296, 370, 422, 514, 523, 524, 525, 526, 529, 530, 550, 551
Fredro Stanisław, sz: 130
Fredro Walentyn, sz: 130
Fridrich Daniel, m: 62
Fridrich Jerzy, m: 62
Fritz Joachim, ch: 420
Fronc, ch: 12
Fryderyk Kettler, książę Kurlandii: 320
Fussio Dei, Robert, oficer: 256
Gałczyński J., sekr. JKM: 65
Garbacka Katarzyna z Grabskich, sz: 112
Garbacki Andrzej, sz: 112
Garche Jan, ch: 47
Garwaska Katarzyna, sz: 123
Garwaski Piotr, sz: 123
Gądecki Stanisław, sz: 316
Gądecki Wojciech, sz: 316
Gądkowski (Gątkowski?) Jerzy, sz: 278
Gądkowski (Gątkowski?) Wojciech, miecznik z. kaliski, sz: 278
Gembicki Jan sekr. JKM: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 31, 33, 43, 51, 98, 99, 107, 111, 112, 158, 159, 165, 190, 196, 209, 239, 267, 268, 271, 287, 320, 327, 335, 1794, 353, 366, 370, 406, 420, 433
Gembicki Krzysztof, star. gnieźnieński, dworz. pokoj. JKM: 63, 158, 236, 239, 370, 486, 487, 519
Gembicki Paweł, podczaszy poznański, sz: 158
Gembicki Piotr, podkanclerzy kor.: 28, 30, 60,65, 66, 67, 68, 69, 70, 104, 105, 106, 140, 154, 158, 159, 236, 239, 230, 237, 244, 244, 247, 248, 252, 268, 270, 271, 272, 275, 276, 281, 289, 304, 305, 308, 309, 320, 326, 327, 336, 337, 352, 365, 370, 374, 383, 417, 420, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557
Gembicki Stefan, kasztelan Rogoziński: 236, 239
Gertz Albertus, ch: 420
Gertz Fryderyk, ch: 420
Gibboni — zob. Dziboni
Gissen Jerzy, m: 65

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Giza Jakub, sekr. JKM, sz: 417
Giza Jan, sz: 354
Giza Mikołaj, wicertm. piechoty dworskiej JKM, sz: 157
Giza Stanisław, skarbnik biskupa wrocławskiego, sz: 417
Giżycki Mikołaj, sz: 216
Głębocka Zofia z Janickich, sz: 295
Głębocki Mikołaj, podstoli lwowski: 295
Głębocki Wojciech, sekr. JKM, podczaszy kaliski: 103
Głogowski Mikołaj, cześnik nowogrodzki siewierski: 77
Gniewosz Mikołaj Wojciech, opat koprzywnicki i sekr. w. kor.: 60, 97, 236, 239, 370, 447
Gnoiński Jan, podsędek, nast. sędzia z. sandomierski, sz: 302
Godziałkowski Hieronim sz: 204
Gojdanowska Agnieszka z Wyrzykowskich, sz: 391
Gojdanowski Piotr, sz: 391
Gołecki Jan, pis. gr. chełmiński, sz: 441
Gołkowski (Golkowski) Piotr, sz: 541
Gołyński Adrian, kaszt. wyszogrodzki, sz: 414
Gołyński Hieronim, star. zakroczymski, sz: 179
Gorczyński Remigian, wojski latyczowski, sz: 410
Gorzechowski Stanisław, pis. gr. sandomierski: 425
Gorzkowska Bogumiła z Latyczyńskich, sz: 311
Gorzkowski Franciszek, żołnierz weteran, sz: 311
Gosiewski Aleksander Korwin, woj. smoleński: 236, 239
Gostomska Anna z Leśniowolskich, sz: 70
Gostomski Hieronim woj. poznański: 70
Gostomski Zygmunt Ferdynand, dworzanina JKM: 70
Gostkowski Kasper, wojski ciechanowski: 142
Goślicki Jan, sz: 181
Gotthard Kettler, książę Infant, Kurlandii, Semigalii, sz: 170
Górnicki Łukasz, kanonik warmiński: 118
Górski Jan, archidiakon płocki: 537
Grabiński Jan, opat oliwski: 436
Grabska z Sierakowskich Helena, sz: 200
Grabska Jadwiga, przeorysza: 398
Grabski Samuel, star. brzeski kujawski: 200
Grabowski Jakub, sz: 277
Grajewski Jan, sz: 385
Grambczewski, sz: 462
Grecki Jan, sz: 366
Grek Andrzej, sz: 373
Grek Katarzyna, sz: 373
Grochowalski Łukasz, skarbnik z. dobrzyński: 131
Grochowski Stanisław, abp lwowski: 236, 239, 281
Grodzicki Mikołaj, sz: 459
Grodzicki Paweł, sz: 217, 218
Grodzicki Piotr Jakub, podkom. różański: 232, 459, 495, 496, 497, 537
Groth Florian, prac. kancelarii: 122
Grotowski Adrian, sz: 470
Grotowski Piotr, sz: 529, 531, 532

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Gruda Marcin, ch: 421
Grudzińska Konstancja Urszula z Konar (z Kołaczkowskich z Kołaczkowic), sz: 6, 156
Grudziński Stefan, sz: 6, 156
Gruntel Filip, sz: 457
Gryniewski Krzysztof, malarz, sz: 160
Grzegorz, m: 126
Grzybowska Marianna, sz: 524, 525
Grzybowski Jan, star. warszawski: 515
Grzybowski Stefan Dobrogost, sz: 541
Grzybowski Szymon, proboszcz: 481
Guldenstern Zygmunt, dworz. pokoj. JKM, sz: 450
Guldenbalk — zob. Holtze
Gurowski Maciej, p: 155
Gustaw II Adolf król Szwecji: 99, 173, 190, 274, 379
Gutowski Kasper, komornik JKM, sz: 520
Gzowski Kazimierz, sz: 546
Hadelwic Kręski Eliasz, sz: 320
Hagen von, Jerzy, m: 9
Hagen von, Konrad, m: 9
Haken von, Jan, sz: 320
Hański Adam, podsędek chełmski, sz: 351
Haraburda Aleksander, sz: 102
Haraburda Helena z Hrawińskich, sz: 102
Haraburda Olbrycht: 102
Hardek Barbara z Kossów z Kossowa, sz: 265
Hardek Piotr, kpt piechoty dworskiej JKM: 265
Haundorf, ród. szl. Nowej Marchii: 320
Heidemann Jakub, m: 65
Heinhaber Paweł, mieszczanin gdański, sz (?): 514
Hejna (Heinowa, Hejnowa) Brygida, sz: 49
Hejna (Heina) Jerzy, ławnik z. pucki: 49, 209, 215, 264, 401
Hejna Sabina z d. Littauer (Littaven), sz: 209, 401
Helena, p: 117
Herburt Andrzej, sz: 32, 413
Herburt Anna z Bełżca, sz: 413
Herburt Anna z. d. Ligęzianka, sz: 32
Herburt Wojciech, sz: 413
Herinkach, zdrajca, p: 169
Hieronim (Mantyka?), zob. Mantika
Hoffe Markus, ch: 420
Hohowicz Mikołaj, prepozyt międzyrzecki, duchowny: 290
Hojski Roman, kaszt. kijowski: 25
Holendrzy: Żuława Malborska: 420
Holtze (Holtce) von, Guldenbalk Jan rycerz złotej ostrogi, sekr. i kapitan JKM: 39
Holtze von Magdalena Uxkul, sz: 39
Hoppe Jan, sz: 319
Hoppe Michał, sz: 319
Horbaczewski Jan, sz: 114
Hornostajowa Teofila, sz: 367
Hrawińska Helena, sz: 102
Hruzewicz Jan, komornik graniczny kijowski, sz: 425
Hübner Jerzy, cysters: 436
Isajkowski (Isaykowski) Franciszek Dołmat, prepozyt grodz., kustosz wil., pis. skarbu lit.: 370, 463
Izbicki Adam, sz: 229
Izydor, metropolita kijowski: 237
Jacymierska (Jacimierska) Anna, sz: 147

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Jacymierski (Jacimierski) Andrzej, podczaszy kamieniecki, sz: 147
Jaczowniczy (p ?): 315
Jaina, rodzina bojarska, sz: 181
Jakobson Jakub, mincerz generalny, sz: 20, 21, 27, 71, 289, 365, 506
Jakub, m: 126
Jan Fryderyk (zwany Mocnym), Gryfita, ks. pomorski: 269
Jan Jerzy (Mantika?), p: 117
Jan Kazimierz Waza, królewicz polski i szwedzki: 58, 158, 394, 527, 528
Jan III Waza, król Szwecji: 371
Janiszewski Walerian, sz: 488
Janocki Andrzej, sz: 539
Janowski Kasper Ernest, sz: 140
Janowski Ludwik, żołnierz, sz: 355
Janson Marcin, ch: 420
Janusz I Starszy, książę mazowiecki: 247
Janusz, książę mazowiecki (Janusz I Stary ?): 418
Jarzyna Maksymilian, sędzia z. sochaczewski: 446
Jarzyna Zofia, sz: 446 Jaskólski Maciej, sędzia z. kaliski: 148
Jasnogórski Stanisław, kuchmistrz kor.: 206, 238, 537
Jazłowiecki Jerzy, woj. ruski, hetman pol. kor.: 555, 557
Jendrzejowicz Jakub, m: 210
Jerzy, karczmarz, ch: 322
Jerzy Wilhelm Hohenzollern, margrabia branderbuski: 336, 352
Jezierzyński Stanisław, podstarosci gr. warszawski, sz: 541
Jordan Adam, sz: 260
Jost Amand, puszkarz, m: 464
Judycki Mikołaj chorąży rzeczycki: 88
Jungschultz Johann, m (?): 420
Juriewicz Ewa z Krzeczowiczów, sz: 283
Juriewicz Michał, sz: 283
Kaczkowska z Witosławskich, sz: 135
Kaczkowski Jakub, sz: 135
Kadzidłowski Jan cześnik, potem sędzia z. łęczycki: 1
Kadzidłowski Wojciech pis. z. łęczycki: 15, 18, 19, 50, 56, 108, 118, 275, 326, 423, 424, 426, 427, 428
Kalinowska Helena z Koreckich, sz: 550
Kalinowski Marcin, woj. czernihowski, sz: 197, 198, 219, 220, 325, 397, 550
Kalinowski Samuel, sz: 255
Kamieniecka Barbara, sz: 153
Kamieniecki Jan, sz: 153
Kamiński Jan, sz: 425
Kamiszewski Struś Erazm (sz?): 26
Kaliński Jan, rzekomy sz, p: 22
Kanodziński Stanisław, sz: 507
Kantymir, syn murzy budziackiego: 34
Karaczewcowy Samuiło, bojar: 110
Karchowska Ewa z Reklewa, sz: 213
Karchowski Aleksander, sz: 213
Karniewski Tomasz, sz: 540
Karniewski Sebastian z Malech, sz: 540
Karnkowski Jan woj. płocki: 67
Karnkowski Stanisław, bp włocławski: 269
Karol Ferdynand, królewicz polski i szwedzki, bp wrocławski: 244, 527, 528
Karwowski Paweł, sz: 95
Karwowski Wojciech, porucznik, sz: 94
Kaszowska (Kassowska) Maryna z Czetwertyńskich, sz: 143

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Kaszowski (Kassowski) Andrzej, łowczy wołyński, rtm: 143
Katarzyna z Ostroga (Zamoyska, żona Tomasza), sz: 279
Kawski Walenty, sz: 441
Kazanowski Adam, star. tłumacki, dworz. pokoj. JKM, nast. kaszt. sandom., podkom. kor.: 96, 164, 176, 236, 239, 338, 370, 427, 428, 542, 543, 544, 551
Kazanowski Aleksander Dominik, star. bohusławski, rtm JKM: 163, 165, 233, 267
Kazanowski Bartłomiej, kaszt. zawichojski, sz: 221, 458
Kazanowski Marcin, woj. podolski, hetman polny kor.: 162, 163, 164, 165,175, 176, 226, 355, 379, 393
Kazanowski Stanisław, star. krośnieński, dworzanin JKM: 162
Kazimierz VII, Gryfita, ks. pomorski: 269
Kazimierz Jagiellończyk król Polski: 63
Kazimierz Wielki, król Polski, sz: 398
Kempalski, sz: 480
Kempen von, Dorota Schumanówna, sz: 50, 246, 252, 438
Kempen von, Egert (Eggard), burmistrz gdański: 50, 246, 252, 438
Kerschensteinowie (Kesterianas; Kirszensztein?): 62
Keseke Jakub, ch: 420
Kettler Fryderyk Wilhelm, baron na Monjoy i Amboten, sz: 336, 337
Kettler Jan, baron na Monjoy i Amboten, sz: 336, 337
Kettler Jan, wolny pan na Monjoy i Oyen, sz: 337
Kettler Zygmunt, baron na Monjoy i Amboten, sz: 336, 337
Kęsowski (Kęssowski) Andrzej, dworz. pok. królewicza Jana Kazimierza, królowej Konstancji, sz: 58, 105, 464
Kierdey (Kierdej) Władysław, sekr. JKM, podstoli grodzieński: 463
Kierło Gabriel, dworz. pokoj. JKM, sz: 509
Kisiel Adam podkom. czernihowski, star. nosowski: 81, 110, 114
Kisiel Aleksander, sz: 85, 110
Kisiel Mikołaj chorąży nowogrodzki siewierski: 4, 81, 83
Kistel Munka Trycha, ch: 12
Kiszka Mikołaj, woj. mścisławski: 239, 463
Kizinka Aleksandra, sz: 476
Kizinka Jan, sz: 476
Klassen Jan, ch: 420
Klim Jan, ch: 272
Kłobukowska Anna zob. Bujalska
Kłobukowski Łukasz, sz: 547
Kłoszewic Stanisław, ksiądz: 481
Kłusowski Maciej, skarbnik ciechanowski: 376
Knobelsdorf Otto, sz: 320
Kobierzycki Stanisław, cześnik poznański, nast. podczaszy kaliski: 103, 159, 535
Kochanowski Marcin, pis. z. sandomierski, sz: 346
Kokalewski Mikołaj, sz: 65
Kokalew: 39
Koler Daniel, serwitor JKM, sz: 20
Kołaczkowska Konstancja Urszula — zob. Grudzińska

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Kołudzka Barbara z Manieckich, sz: 348
Kołudzki Jan, sz: 348
Kołudzki Piotr, sz: 372
Komecki Melchior, sz: 549
Komorowski Adam, sekr. JKM, sz: 550, 551
Konarski Adam, biskup poznański: 269
Konarska Izabella z Karnkowskich, wojewodzina malborska: 67
Konarski Samuel woj. malborski, star. dzierzgoński, kiszewski: 67, 442
Koniecpolska Anna Aleksandra, sz: 377
Koniecpolski Aleksander, star. perejesławski, sz: 324
Koniecpolski Stanisław, hetman w. kor.: 138, 190, 192, 236, 239, 223, 224, 225, 241, 244, 245, 251, 256, 257, 258, 324, 379, 381, 399, 522
Konstancja Habsburg, królowa Polski: 105, 116
Kopeć Sylwester, sędzia gr. mścisławski: 463
Korecki Samuel, sz: 224, 379
Korff, rtm, sz: 135
Korniakt Aleksander Zbigniew, sz: 405, 439
Korniaktówna Dorota, sz: 405
Korsak Adam, sz: 325
Korsak Rafał, metropolita kijowski: 353
Korycińska Urszula, sz: 29, 348
Koryciński Andrzej, sz: 348
Koryciński Krzysztof, sz: 171, 172
Koryciński Mikołaj, chorąży krakowski, kaszt. sądecki: 166, 321, 394
Koryczkowski Jan, podstarości grudządzki, sz: 520
Korytko Jan, sz: 386
Korytko Urszula, sz: 386
Korsak Adam, żołnierz, sz: 84
Korsak (Korsakówna) Judyta, sz: 110
Korzeniowski Stefan, pis. gr. kościański, sz: 546
Kos (Koss) Jan star. borzechowski, chorąży chełmiński: 107, 464
Kosiński Andrzej, kanonik płocki: 357
Kossakowski (Kosakowski) Andrzej, chorąży czernihowski: 80
Kossakowski Krzysztof, sz: 382
Kossakowski Mikołaj, kaszt. czernihowski, star. wiski: 81
Kossakowski Nikodem, star. łomżyński i kolneński: 104
Kossakowski Wojciech, żołnierz, sz: 382
Kostka Jan, kaszt. gdański: 269, 270
Koszutska Zofia z Wielkiej Rudy: 31, 213
Koszutski Jan, sz: 31, 213
Koszutski Paweł, wojski poznański: 31, 213
Koszycka Zuzanna, wdowa, sz: 443, 444, 445, 446
Koszycki Stanisław, sz: 443, 444, 445, 446
Kościelecki Mikołaj, star. bydgoski, nieszawski, tuchol., świecki, człuchowski: 47
Kość z Biłohorszcza, ch: 272
Kotkowski Zygmunt, sz: 444
Kotlicka Anna, sz: 53, 54, 55
Kotlicki Jan, m: 53, 54, 55
Kotkowicz Jan, woźny generalny, p: 320

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Kotkowska Elżbieta z Tomic, sz: 444
Kotkowski Abraham, sz: 445
Kotkowski Krzysztof, sz: 445
Kotkowski Mikołaj, podczaszy sieradzki: 445
Kotkowski Stanisław, sz: 445
Kotkowski Zygmunt, sz: 444, 445, 446
Kotowicz Adam, p: 211
Kotowicz Iwan, p: 211
Kotowicz Ostapko, p: 211
Kotowski Kazimierz, sz: 455, 456
Kotowski Krzysztof, sz: 455, 456
Kotowski Wojciech, sz: 455, 456
Koszutska Zofia z Wielkiej Rudy, sz: 31
Koszycki Aleksander, sz: 425
Kowaliński Andrzej, sz: 309
Kowalkowski Stanisław, sz: 346
Kowalski Aleksander, sz: 182
Kowalski Jan, żołnierz, sz: 182
Kowalski Samuel, sz: 284
Kownacki Jan, m: 520
Kozacy: 274
Koziński Jan, sz: 507
Kozłowski Jakub, sz: 359
Koźmiński Piotr, cześnik kaliski: 184
Koźmiński Piotr, podsędek z. kaliski, surrogator star. gr. kaliskiego: 266
Krajewski, sz: 480
Krasicka Barbara, wdowa, sz: 156
Krasicki Marcin, woj. podolski: 156, 315, 550, 551, 554
Krasiński Jan Kazimierz, podkom., nast. kaszt. ciechanowski: 128, 208, 292, 343
Krasiński Ludwik, star. płocki, dworz. pokoj. JKM: 327, 343
Krasiński Stanisław, sędzia z. potem podkom. ciechanowski: 292, 331
Krasiński Wojciech, sz: 327
Krassowski Jakub, sz: 466
Krassowski Jan, sz: 469
Kretkowska Marta z Tylickich, sz: 493
Kretkowski Andrzej kaszt. brzeski: 239, 274, 499, 500, 505
Kretkowski Jan, sz: 493, 505
Kretkowski Jerzy, sz:499, 500
Kristen Mateusz, m: 99
Krokowski Gneomar Reinhold, ppłk JKM, sz: 49, 264, 313
Krosnowski Seweryn, łowczy z. sochaczewski, sz: 508
Krotoski Jan, woij. inowrocławski: 269
Krupecki Atanazy, bp przemyski, d: 353
Krura Brygida z Kersensteinów, sz: 435
Krura Maciej, sz: 435
Kruszowski Jakub, sz: 546
Kruz, ch: 215
Kryski Feliks, kanclerz kor.: 416
Kryski Hieronim, podczaszy wyszogrodzki, sz: 416
Krzeczowiczówna Ewa, sz: 283
Krzekotowski Stanisław, sz: 492
Krzesiński Paweł, sz: 369
Kukawska Katarzyna, sz: 544
Kukawski Wojciech, sz: 544
Kunińska Ewa ze Szczawińskich, sz: 102
Kuniński Jan, sędzia starodubowski: 82, 102, 234
Kunowski Jan, kapitan i wójt czernihowski: 83
Kurka Aleksy (Olaf), m: 371
Kurka Brygida, m: 371
Kurnoch Samuel, sz: 291

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Kurzątkowski Walenty, sz: 355
Kuschou Melchior, notariusz publiczny: 120
Kuźnicz Teodor, sz: 425
Krokowski Gneomar Reinhold, płk. JKM: 49
Krupecki Anatazy, bp przemyski i samborski rytu greckiego: 353
Krzysztof Faszcz (*Fascz*), sz: 81
Kukiński Andrzej, sz: 364
Kwaśniowski Aleksander, sz: 517 Lacke Filip, sekr. Gdańska, m: 423, 424
Lacki, rtm: 24
Lanckoroński Jan Bąk, sz: 140
Langenaw Absolon, sz: 39
Laskawski Jan, sz: 470
Lasocki Hieronim, sz: 537
Lasocki Jan, sz: 537
Lasocki Remigian, podkom. czerski: 537
Lasocki Stanisław, sz: 537
Leslar Gerard, muzyk JKM: 42
Leszczyńska Barbara z Kowalkowa, sz: 212
Leszczyńska Cecylia z Kołaczkowskich, sz: 262
Leszczyński Andrzej, dworz. pokoj. JKM, sz: 93
Leszczyński Bazyli z Leszczyn, sz: 207
Leszczyński Bogusław, sz: 352
Leszczyński Jan, sędzia z. sanocki, sz: 212
Leszczyński Jan, sz: 262
Leszczyński Rafał, woj. bełski: 91, 92, 93, 133, 352, 427, 428, 429, 430
Lewesz Ryszard, skarbnik pruski, sekr. JKM, burgrabia malborski, sz: 69, 519
Lew (Lwow) Stefan, łowczy nowogrodzki siewierski: 78
Leżeński Tomasz, pis. w. skarbu kor.: 370
Lichtestein N, książę: 320
Lichtfuss Georg, poseł ks. szczecińskich: 269, 270
Ligęza Spytek, kaszt. sandomierski, sz: 338, 340
Liesch von Hornau, Jan Baltazar, bp sufragan wrocławski: 417
Liniński Jacek, sz: 393
Liniński Tymoteusz (Miedianczyc), żołnierz, sz: 393
Lipleński Jan, podwojewodzi kijowski: 38
Lipski Jan, prac. kancelarii, bp chełmiński: 70, 105, 236, 239, 275, 344
Lipski Prokop, pis. z. kaliski: 5
Lisiecka Anna z Jaskólskich, sz: 361
Lisiecka Elżbieta Zbijewska, sz: 361
Lisicki Kasper, sz: 492
Lisiecki Stanisław, żołnierz, sz: 361
Litwinow (Litwinowy) Leontin, bojar: 110
Litwinow (Litwinowy) Omelian, bojar: 110
Lode Krzysztof, podkom. dorpacki: 240, 336
Lorek, ch: 215
Lubieniecki Stanisław, pis. skarbu kor.: 118
Lubomirski Aleksander, syn, sz: 144, 145, 425
Lubomirski Jerzy Sebastian, sz: 145, 146
Lubomirski Stanisław woj. ruski, krakowski star. niepołomicki: 125,

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

138, 144, 339, 350, 403, 404, 409, 425
Lubonicki Mikołaj, sz: 357
Lubowiecki Stanisław, żołnierz, sz: 125
Lubowiecki Władysław, zołnierz, sz: 125
Ludwig (Ludwuch) Andrzej, rajca Braniewa, m: 99
Łajszczewski Mikołaj, pis. z. rawski, sędzia z. rawski: 291
Łapiński Andrzej, star. hamersztyński: 58, 105
Łaszcz Jan, żołnierz, sz: 24
Łaszcz Tuczapski Samuel, strażnik kor., star. owrucki: 10, 211, 279
Łaszcz Władysław, sz: 378
Łąbecka Anna z Malawskich, sz: 259
Łąbecki Jakub, sz: 259
Łąbecki Jan, sz: 259
Łącki Hieronim, sz: 476
Łącki Jan Korzbok, sz: 362
Łąbecki Kazimierz, sz: 259
Łabecki Piotr, sz: 259
Łącka Aleksandra, sz: 203
Łącki Mikołaj, sz: 203
Łążyński Andrzej, pis. skarbu kor., sz: 289
Łęcki Jan, sz: 524
Łopuszański Bazyli, sz: 249, 250
Łopuszański Eliasz, sz: 249, 250
Łoska Krystyna z Bogusławic, sz: 556
Łoski Adrian, sz: 556
Łoski Seweryn, sz: 556
Łubieński Maciej bp włocławski (kujawski): 236, 239,
Łubieński Stanisław, bp płocki: 104, 236, 239, 537
Łucki Adam, m: 423, 424
Ługowski Paweł, sz: 140
Łuszczewski Aleksander, żołnierz, sz: 85
Łuszczyński Paweł, sz: 488
Łuszkowska Anna, sz: 518,
Łuszkowska Jadwiga, sz: 518
Łuszkowski, sz: 518
Łużecki Wojciech, sędzia z. drohicki: 407
Maciej, szewc, ch i m: 526
Madaliński Jakub, sz: 284
Madaliński Karol Jakub, rtm, wojski mścisławski: 284
Magowski Jan, żołnierz, sz: 101
Maieran Wojciech, m: 545
Makowski Daniel, sz: 161
Malanowski Andrzej, sz: 354
Malejowski Maciej, sz: 328
Malicki Marek, sz: 484
Malicki Samuel, kustosz i oficjał generalny przemyski, sz: 507
Małachowski Piotr, star. stanisławowski, dworz JKM: 28, 479, 480
Małachowski Stanisław, star. stanisławowski: 467, 468
Małachowski Zygmunt, podstoli gostyński: 347
Małaczyński (Maleczyński) Balcer, sz: 25
Mantika Hieronim, kowal stajni JKM, p: 106, 117
Marcin, wojewoda mazowiecki, sz: 247
Marvevil de, Filip, Francuz, sz: 225
Mathesa Dorota Rydowna, sz: 493
Mathesa Jan, doktor filozofii i medycyny, sz: 493
Martin Mikołaj, szlachcic francuski, sz: 224
Maszkowski Gabriel, franciszkanin, teolog: 482, 483

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Medewar Zofia, m: 333
Medowar Andrzej, m: 333
Męciński Mikołaj, sz: 357
Mielecki Hiacynt, rtm, sz: 94, 95
Mielecki Mikołaj, kaszt. wojnicki: 269
Mielecki Sebastian, kaszt. krakowski: 269
Mieszkowski Jan, sz: 476
Mietelski Stanisław, sz: 425
Mikołaj, hrabia na starej Lubowni: 339
Mikołaj Podłucki, sz: 12
Miński Stanisław, sz: 357
Mittendorf, sekr. Gdańska, m: 438
Mleczko Eufemia Myszczanka, sz: 477, 478
Mleczko Mieczysław, sędzia z., nast. star. drohicki, dworzanin, stolnik JKM: 297, 407
Mleczko Wiktoryn, sz: 477, 478
Mniszech Andrzej, star. osiecki, ostrołęcki, kuchmistrz kor.: 413, 475, 518
Mniszech (Mniszek) Stanisław Bonifacy, star. lwowski: 11, 254
Moszowy Zadem, bojar: 406
Myszka Mikołaj, sz: 477, 478
Myszkowski Ferdynand, star. grodecki: 75
Myszkowski Piotr, podkanclerzy kor., bp płocki: 269, 398
Myszkowski Stanisław, woj. krakowski: 269
Myszkowski Władysław, star. grodecki: 75
Muchowski (Muchowiecki) Krzysztof, żołnierz, sz: 82, 83, 229
Muchowski Krzysztof, sz: 234
Murtaza Pasza, wódz turecki: 369
Myszczyna, sz: 477, 478
Nadbor, chorąży czerski: 247
Nadolski Samuel star. tczewski, żołnierz: 108, 534
Nagórka Jan, podsędek, potem sędzia z. warszawski: 45
Narbut Jan Dowgiało, pis. z. trocki, dworzanin JKM: 463
Neinhaber Paweł, sz: 288
Nicoli Wawrzyniec, francuski sz: 223
Nieciecki Jan, bramny zamku krak, sz: 2
Niemira Krzysztof, p: 23
Niemira Zofia, p: 23
Niszczycki Andrzej, sz: 541
NN proboszcz sieradzki: 318
Noskowski Paweł, sz: 180
Nowodworska Barbara z Kretkowskich, sz: 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505
Nowodworski Jan, kaszt. raciąski: 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505
Obalkowski, sz: 245
Obałkowski, sz: 192
Obgarski Andrzej, sz: 339
Oblesny Jan, ch: 272
Obornicki Skóra Andrzej, podczaszy kaliski: 126
Oborski Jan star. liwski, dworz. JKM: 22, 411
Offemberk Wawrzyniec, żołnierz, sz: 169
Offemberkówna Dorota, sz: 170
Oleśnicki Jan, podkom. sandomierski: 303
Olędzka Anna z Grzybowskich, sz: 396
Olędzki Tomasz, chorąży drohicki, sz: 396

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Olszewski Jan, weteran, sz: 334
Olszewski Maciej, sz: 443
Ołbiński Jan, ch: 318
Opacki Olbracht, sz: 389
Opacki Zygmunt, wielkorządca krakowski: 124, 304, 305
Opalińska Izabela Katarzyna, sz: 522
Opalińska Zofia z Żurowa Daniłowiczowa, sz: 133, 134, 168, 489, 490, 492, 508, 522
Opaliński Jan, woj. poznański: 298, 300
Opalińska, Katarzyna, kasztelanowa gdańska: 21
Opaliński Aleksander, sz: 300
Opaliński Krzysztof, star. śremski, woj. poznański: 522, 298
Opaliński Łukasz, marszałek w. kor.: 133, 134, 154, 168, 236, 239, 300, 453, 454, 484, 489, 490, 492, 508, 522
Opaliński Jan Piotr, podkom. kaliski, star. odolanowski: 451, 522
Opaliński Piotr, wojewoda poznański: 263
Orański Jakub Wojna, podsędek z. czernihowski, sz: 386
Orzelski Łukasz, cześnik kaliski: 184, 389
Ossendowski Jan, sz: 136
Ossolińska Zofia z Jordanów, sz: 261
Ossoliński Jerzy, podskarbi nadw. kor., następnie woj. sandomierski: 186, 227, 341, 342, 427, 428, 429, 430, 439, 490, 516, 522, 539
Ossoliński Krzysztof, kaszt. sądecki, kasztel. wojnicki, sz: 171
Ossoliński Maksymilian, podkom. sand., potem podskarbi nadw. kor.: 303, 340
Ossoliński Mikołaj, sz: 261
Ossowski Stanisław, ref. kor.: 269
Ostrogski Janusz, kaszt. krakowski: 478
Ostrogski — Zasławski, zob. Zasławski
Ostroróg Mikołaj, krajczy kor.: 194, 239, 235
Owłoczyński Paweł, archimandryta kobryński, sz: 353
Ożegała Andrzej, woźny sądowy, p: 515
Ożga Piotr, pis. z. lwowski: 281
Pac Dominik, sz: 137
Pac Jan, sz: 137
Pac Samuel, chorąży z. litewski: 137
Pac Stefan, podkanclerzy lit.: 154, 236, 239, 463
Padniewski Filip, bp krakowski: 269
Paducka Adam, ch: 12
Palmerius Mikołaj, doktor obojga praw, sekr. JKM, sz: 244
Pan Stefan, podkanclerzy lit.: 463
Paprocki Walenty, kowal stajni JKM, p: 106
Parul Aleksander, sz: 555
Parys Adam, kaszt. czerski, sz: 216, 329
Parys Zygmunt, kaszt. warszawski, nast. czerski: 329
Pawlakowicz Fetko, ch: 364
Perowicz Jan, dr teologii, proboszcz bocheński, sz: 548
Peterson Marcin, ch: 420
Petkowski Jan, sz: 457
Pęcławski Olbracht, sz: 243
Pęka Anna z Horwatów, sz: 339
Pęka Jerzy, sz: 339
Pęski Stanisław, sz: 95

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Pętkowski Adam, sz: 479
Pianowski Wojciech, żołnierz JKM, sz: 214
Piasecki Andrzej, sz: 366
Piaseczyńska Elżbieta Konstancja z Ostrogskich, sz: 14
Piaseczyński Aleksander kaszt. kamieniecki, nast. kaszt. kijowski: 14, 40, 110, 181, 239, 406
Piączyński Jan, sekr. JKM, sz.: 81
Piączyński Stanisław podsędek czernihowski: 81, 197
Piątczyński Stanisław, sędzia z. czernihowski, sz: 387
Pierzchała Mikołaj, sz: 461
Pirowski Tomasz, bp sufragan lwowski: 11
Pletemberg Jerzy, koniuszy królowej, sz: 370, 518
Pluczyński Łukasz, prac. kancel. gr. sieradzkiej: 320
Płaza (Płazina) Barbara, sz: 341, 342, 539
Płaza Jan, wielkorządca krak., star. lubaczowski: 539
Płaza Władysław, sz: 539
Piotr z Nowego Miasta, woźny, p: 357
Płaza Zygmunt, sz: 539
Pitta Lorenty: 230
Podbereski Jan Hektor, sz: 463
Podbipięta Jan, pis. z. nowogródzki: 463
Podlodowska Anna z Grądzkich, sz: 541
Podlodowski Mikołaj, sz: 541
Podłucki Mikołaj, sz: 12
Podolski Andrzej, sz: 507
Podoska Anna, sz: 543
Podoski Jakub, star. ciechanowski, sz: 128
Podoski Wawrzyniec, sz: 542, 543
Podoski Walerian, sz: 542, 543
Pogorzelska Elżbieta z Gajewskich, sz: 262
Pogorzelski Stanisław, dworzanin JKM: 262
Pogórski Mikołaj, sz: 222
Poniatowski Aleksander, sz: 517
Poniatowski Kacper, sz: 150, 151
Poniatowski Maciej, sz: 517
Porębski (Porembski) Krzysztof, chorąży zatorski: 87
Porębski Mikołaj, kaszt. zawichojski: 221
Potocki Mikołaj, woj. bracławski, hetman polny kor.: 226, 233, 267
Potocki Stanisław, woj. podolski, sz: 173, 175
Potocki Stefan, rtm, sz: 97
Potocki Szymon, sz: 37
Powalski Piotr, sz: 434
Powałka Walenty, ch: 421
Pribe Bartłomiej, p: 380
Pribe Piotr, p: 380
Protaszowicz Walerian, sz: 463
Prothman Jerzy, rajca, m: 99
Prothman Michał, rajca, m: 99
Próchnicka Zofia Boguszówna, sz: 373
Próchnicki Adam, sz: 373
Pruszyński Paweł, sędzia z. sandomierskiej sz: 302
Przeczkowski Joachim, sz: 308
Przeczkowski Wojciech, pis. z. różański: 308
Przedwojewski Aleksander sędzia z. przemyski, potem kaszt. lubaczowski: 48

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Przemysław II, król Polski, sz: 398
Przerembski Maksymilian, kaszt. sieradzki, star. mościcki, medycyki, lityński: 198, 236: 239,
Przerębski (Przerembski) Maksymilian, woj. łęczycki, star. mościcki, lityński, medycki, ochmistrz dworu królowej: 550, 551, 554
Przybyszewski Stanisław, pis. z. wschowski: 320
Przyjemska Beata z Opalińskich, sz: 263
Przyjemski Adam Olbracht, oboźny w. kor., sz: 239, 299
Przyjemski Stanisław, marszałek nadw. kor., star. gen. wlkp.: 236, 239, 263, 266, 365, 522
Przyłęcki Hieronim, kaszt. sądecki, sz: 166, 172
Pszonka Maciej, sz: 110
Pulchricio Jakub, altarysta, sz: 207
Pustołowski Wojciech, sz: 406
Radojewski Świętosław, sz: 273
Radziechowski Jan, sz: 425
Radziechowski Stefan, sz: 425
Radziejowska Agnieszka, sz: 253
Radziejowski Hieronim, star. łomżyński, sz: 411
Radziejowski Mikołaj, wojewodzic łęczycki, dworz. pokoj. JKM: 253 Radziejowski Stanisław, woj. łęczycki, star. łomżyński: 180, 236, 239, 395, 495, 496, 497
Radzimiński Jerzy, sz: 240, 287, 288, 514
Radziwiłł Aleksander Ludwik, marszałek nadw. lit.: 154, 472, 473
Radziwiłł Albrycht Stanisław, kanclerz w. lit.: 154, 239, 370, 447, 463, 472, 473, 477
Radziwiłł Agnieszka Zofia, sz: 472, 473
Radziwiłł Bogusław, sz: 472, 473
Radziwiłł Krzysztof (II) woj. wileński i hetman w. lit.: 236, 463, 472, 473
Raitar Andrzej, Niemiec, żołnierz, p: 510
Ramciszek Andrzej, wojski (nowogródzki?): 463
Rawa Kasper, sz: 104
Reck (Reckke) Fryderyk Jan, dworzanin, sz: 205
Reczyński Stefan, miecznik nowogrodzki siewierski: 76
Reisner Elżbieta, m: 9
Reisner Kordula, m: 9
Reisner (Raisner) Melchiora, m: 9
Renata Cecylia, królowa Polski, arcyks. Austrii, księżna Burgundii, Styrii, Karyntii, Krainy: 344
Rey Andrzej, star. libuski: 450
Rey Władysław z Nagłowic, sz: 450
Ręczajska Katarzyna z Młochowskich, sz: 510
Ręczajski Wojciech, sz: 510
Roguski Wojciech, wojski latynowski: 410
Rojek Agnieszka Wisłochowa, sz: 356
Rojek Feliks, sz: 356
Rolken, ród sz Nowej Marchii: 320
Romanowicz Jakub, sz: 127
Romiszewski Jan, prac. kancelarii: 30, 69, 326, 383
Romuli Romulo (m?): 230
Rosen von, Reinhold, dworz. pokoj. JKM, płk gwardii pieszej JKM: 265

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Roseken Adam, ch: 420
Rostopcza (Raztopcze) Kasper, żołnierz, sz: 33, 220
Rozdrażewski Władysław, zołnierz, sz: 89, 330
Różewicz Jan, sz: 425
Różycki Jan, sz: 425
Różyński Jan, sz: 425
Rubach Chrystian Krzysztof, sekr. JKM, sz: 179, 493, 511
Rubach Jadwiga z Kulińskich, sz: 179
Rucki Fabian, sz: 123
Rucki Kazimierz, sz: 123
Rucki Stefan, rtm., sz: 280
Rudnicka Teodora z Podkarskich, sz: 391
Rudnicki Adam, podsędek chełmski, sz: 351
Rudnicki Jakub, sz: 391
Rudomina–Dusiatski Krzysztof, marszałek z. brasławski, sz: 486, 487
Rusiński (Ruskiński?) Jan, porucznik, sz: 140
Rybiński Maciej, żołnierz, sz: 363
Rybska Zofia, sz: 310
Rybski Paweł, skarbnik gostyński: 310
Rylski Jan, burgrabia zamku krakowskiego, sz: 201
Rylski Marcjan, sz: 203
Rylski Samuel, dworzanin JKM, sz: 204, 402
Rysińska Konstancja Plichcianka, sz: 347
Ryskowski Jan — zob. Rysiński, sz: 347
Ryszkowska Anna, sz: 88
Ryszkowski Adam, sz: 88
Rysiński Jan, sz: 347
Rzecki Jakub, sz: 201
Rzeczycka Agnieszka z Bobieckich, sz: 132
Rzeczycki Kasper, sz: 132
Rzuchowski Eustachy, sz: 471
Sadowski Georg von Slupna, sz: 320
Sadowski Marek, sz: 406
Samuel, sołtys w Piastoszynie: 47
Sapieha Fryderyk, podkom. włodzimierski: 360
Sapieha Jan, sz: 360,
Sapieha Leon Kazimierz, pis. z. lit., sz: 472, 473
Sapieha Mikołaj, woj. nowogródzki: 426, 463
Sapieha Paweł, podkanclerzy lit.: 426, 489, 508
Sapieżyna (Sapieha) Ewa ze Skaszewa, sz: 360
Sarbiewski Baltazar, miecznik, nast. podkom. ciechanowski, podstar. płocki: 331, 332
Sarbiewski Jan, miecznik ciechanowski: 332
Sarbiewski Stanisław, wojski ciechanowski, sz: 142
Schlichting (Szlichtynk, Szlichting) Jan, sędzia z. wschowski: 320
Schmidt Krzysztof, rajca, m: 99
Schuknecht Piotr, rajca Braniewa, m: 99
Schulz Łukasz, rajca, m: 99
Schumann Salomon: 62
Szczuka Aleksander, sz: 349
Sedkowic, ch: 315
Siemieński Jan, podkom. wendeński: 335
Sienieński Paweł, sz: 488

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Sieniński Jan, sz: 29
Sienińska Katarzyna z Korycińskich, sz: 29
Sierakowski Jan, woj. łączycki: 269
Siewiesth Piotr, m: 99
Sikorski Jan, sz: 475
Skwarski Wojciech, sz: 334
Słaboszewski Mikołaj, sz: 479
Słupski Marcin, sz: 381
Służewski Jan, woj. brzeski: 269
Smogulecki Mikołaj, star. nakielski, sz: 458
Smolenicz, ch: 315
Sokołowska Helena Józeficzówna z Mazowskich, sz: 136
Sokołowski Adam, sz: 135
Szymonowicz Jerzy, serwitor, muzyk kapeli JKM, sz: 354
Sianożęcki Krzysztof, sz: 110
Sieciński Maciej, podczaszy, nast. kaszt. wyszogrodzki, sz: 414, 416
Sieniawski Mikołaj, podczaszy w. Kor: 90, 111
Sienieński Jan, sz: 29
Sienińska Barbara, sz: 143
Sierakowska Helena, sz: 200
Siewiesth Piotr, rajca Braniewa, m: 99
Skrzydłowski Józef: 24
Sławoszewski Mikołaj, sz: 309
Słowikowski Jan, sz: 294
Słowikowski Krzysztof, bachmistrz bocheński, sz: 293
Słowikowski Krzysztof, rajca krakowski, sz: 293, 294
Słupecki, sz: 474
Słupski Piotr, sz: 381
Silnicki Stanisław, podstoli lubelski: 138
Smogulecki Jan Jakub star. nakielski: 458
Smoleński, von Schenkendorf Mikołaj, sz: 320
Sobek Stanisław, kaszt. sądecki, podskarbi kor.: 269
Sobieska Teofila z Danisłowiczów, sz: 242
Sobieski Jakub, krajczy, potem podczszy kor.: 111, 152, 196, 242, 485
Sobieski Marek, sz: 152
Sobieszczańska Dorota, sz: 112
Sokołowska Urszula z Konarskich, sz: 135
Sokołowski Adam, sz: 135
Sokołowski Michał, sz: 136
Sołtyk Bazyli, sz: 88
Sołtyk Paweł, sz: 88
Spiring Izaak, sz: 57
Spraggen Tomasz, m: 519
Stadnicka N, żona Aleksandra, sz: 202
Stadnicki Aleksander, sz: 202
Standarska Marianna z Łąckich, sz: 283
Standardski Aleksander, żołnierz, sz: 283
Stanisław, książę mazowiecki: 418
Stanisław, kuchmistrz, m: 126
Staniszewski Jan sekr. JKM: 15, 18, 19, 50, 56, 108, 275, 326
Stankar Piotr, sekr. JKM, pis. gr. horodelski, wojski grabowiecki: 92, 268
Stano Krzystof, żołnierz weteran, sz: 379
Stano Jerzy, sz: 146
Staroźrebski Wojciech, bp chełmski: 269

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Stefan Batory, król Polski: 104, 338, 358, 421, 422
Stęparski Józef, sz: 517
Stężycka Anna, m: 44
Stępkowski (Stempkowski) Gabriel, kaszt. bracławski, sz: 167
Stężycki Stanisław, m: 44
Stogniew Mikołaj, star. chełmiński, sz: 189
Stoliński Jerzy, sz: 466
Strzemecki Feliks, sz: 480
Strzeszewski Jan, sz: 378
Strawiński Bazyli, sz: 110
Strzyżewska Elżbieta, p (?): 17
Strzyżewski Jan muzyk, p: 17
Suligostowski Mikołaj Dunin, kanonik gnieźnieński, sekr. JKM: 81
Sulikowski Achacy, sz: 511
Sulikowski Stanisław, sz: 511
Sułowski Krzysztof, kaszt. żarnowski: 236, 239,
Sułtanówna Fedora, sz: 110
Sybilla Małgorzata Śląska, księżna legnicka i brzeska, sz: 345
Szatański Andrzej, sz: 494
Szczepańska Zuzanna Gungerin, wdowa, sz: 209
Szczawiński Jakub, woj. brzeski, sz: 274
Szczawiński Jan Szymon, star. łęczycki, sz: 274, 541
Sczechlonowie (?) rodzina bojarska: 181
Szczepańska Zuzanna, wdowa, sz: 209, 275
Szczepański Gabriel, sz: 215
Szczepański Jakub, podkom. chełmiński: 209, 275
Szuflic Maciej, serwitor JKM, wójt wsi Mokotów, sz: 515
Szczepański Gabriel, sz:215
Szechlonowie, rodzina bojarska, sz: 181
Szeląg Jan, ch: 418
Szeląg Krzysztof, ch: 418
Szeląg Maciej, ch: 418
Szeliski Andrzej, pis. grodzki kiszporski, sz: 448, 449
Szlichtyng Jan, sędzia ziemski wschowski: 320
Szołdrski Andrzej bp poznański: 239,
Szymalka Walenty, ch: 318
Szymonowicz Jerzy, serwitor i muzyk kapeli JKM, m: 354
Szymońska (*Szymowska*) Marianna, p: 17
Szymkowski Krzysztof, sz: 248
Szypowicz (Sipowicz) Stanisław, sz: 79
Szyszkowski Andrzej, scholastyk krakowski, sekr. JKM, sz: 471
Szyszkowski Piotr, star. warecki, kaszt. sądecki, sz: 394
Szwabe Konstantyn, burgrabia malborski, sz: 69
Szwedzi: 61, 175
Śladkowski Samuel, kaszt. rozpierski, tenetariusz budziszowski, sz: 415
Śląska Sybilla Małgorzata — zob. Sybilla Małgorzata
Ślecki Adam, profes klasztoru miechowskiego, sz: 536
Ślęski Adam, kustosz konwentu miechowskiego, sz: 431
Świderski Walenty, bramny zamku krak, sz: 2
Świeżyńska Kordula, sz: 461

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Świeżyński Marcin, instygator lit.: 461
Święcicki Marcin, sz: 531, 532
Świętosławski Krzysztof, dworzanin JKM, sz: 51
Tański Jan, pis. gr. gnieźnieński, sz: 546
Tarakanowy Dimitro, bojar: 110
Tarnowska Anna z Firlejów, sz: 73
Tarnowski Joachim, woj. wendeński: 73
Tarnowski Samuel (sz?): 89
Tarnowski Stanisław, woj. sandomierski, star. sieradzki: 318
Tarnowski Teodor Karol, star. krzepicki: 12
Tatarzy: 34, 35, 97, 108, 125, 174, 175, 188, 189, 190, 241, 274, 332, 396, 414, 557
Telszewski Krzysztof, stolnik nowogródzki: 463
Terelitisz Iwan, ch: 364
Terlecka: 11
Terlecki Metody, władyka unicki, chełmski i bełski: 237
Terski Stefan, sz: 546
Tesmer Jan, sekr. JKM, wiceeokonom malborski: 118
Tęczyński Jan, woj. krakowski, sz: 403
Thesta Antoni, p: 545
Tomisławski Jan, sz: 453
Tomisławski Piotr, sz: 538
Tomisławski Stanisław, podsędek sieradzki: 538
Tomisławski Wojciech, sz: 538
Trevano Jan, architekt JKM, p: 124
Trevano Franciszek: 124
Tryzna Marcjan, prepozyt trocki, referendarz i pis. Litewski: 370, 463
Tryzna Mikołaj, podskarbi wielki litewski, sz: 154, 460, 463
Tryzna Teofil, deputat powiatu słonimskiego, sz: 463
Trzebiński Aleksander, dziekan sand., kancl. królewny Anny Kat. Konst.: 370, 535
Tylicki Jan, sz: 493
Tysza Fedor, sz ?: 211
Tyszkiewicz Jerzy, bp żmudzki: 239, 463
Tyszkiewicz Janusz, woj. kijowski: 34, 35, 36, 37, 38, 554, 555, 557
Tyszkiewicz Skumin Janusz, woj. trocki: 239,
Tyszkiewiczowie, ród: 477, 478
Tyzenhauz Anna, sz: 532
Tuczapski zob. Łaszcz,
Tudochen Marcin (sz?): 157
Tudza Mikołaj, ch: 422
Turcy: 174, 175, 189,190, 241, 332, 396
Turski (Turzański) Aleksander, sz: 369
Ubysz Jakub, sekr. JKM, sz: 308
Uchański Jakub, arcybiskup gnieźnieński: 269
Ujejski Stanisław, pis. grodzki sądecki, sz: 425
Uleniecki, sz: 243
Urowiecka z Sienińskich Barbara, sz: 143
Urowiecki Jakub, żołnierz, sz: 143
Wacław II Przemyślida, król Polski: 398
Walbach Jan, podwojewodzi mazowiecki, sz: 531, 532
Warszawska Dorota Telefusówna, sz?: 323
Warszawski Jerzy, ch: 323
Warszycki Adam, sz: 530
Warszycki Paweł, sz: 530

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Warszycki Stanisław, woj. mazowiecki: 530
Wasinkowicz Ławryn, sz: 315
Wasinkowicz Sieniczka, sz: 315
Wasko, podczaszy warszawski: 247
Wawiłł, pop, d: 237
Wenta Dawid, sz: 521
Wenta Walenty, sz: 521
Werden (Werda) Jan, podkom. pomorski: 423, 424
Wessel Franciszek, kaszt. ciechanowski: 208
Wessel Szczęsny, chorąży, potem podkom. nowogrodzki siewierski: 3, 4, 110
Wejher (Weiher, Weyher) Anna z Mortęskich, sz: 21
Wejher (Weiher, Weyher) Dietrich — zob. Weyher Dymitr
Wejher (Weiher, Weyher) Dymitr [kaszt. gdański]: 21
Wejher (Weiher, Weyher) Ernest, sz: 21, 71
Wejher (Weiher, Weyher) Jakub, dworzanin i płk JKM, sz: 434
Wejher (Weiher, Weyher) Melchior, woj. chełmiński, star. kowalewski, wałecki, człuchowski, sz: 319
Wężyk Jan, star. sieradzki: 421, 422
Wężyk Jan abp gnieźnieński, prymas: 236, 239, 421
Wiadrowski Wojciech, pis. gr. województwa pomorskiego, sz: 462, 474
Wichman Szymon, burmistrz Braniewa, m: 99
Wichrowski Piotr, sz: 399
Widerowa Anna, sz: 326
Wider Marcin, brat Michała, sz: 326
Wider Michał, sz: 326
Wieder (Wider) Marcin, sz: 491
Wielopolski Kacper, sz: 149
Słupska Katarzyna z Wierzchowskich, sz: 381
Wiesiołowska Aleksandra z Sobieszyna, sz: 485
Wiesiołowski Krzysztof, marszałek w. lit.: 297, 485
Wiewierski, sz: 129
Więckowski Szymon, sz: 476
Wigowska Bogurska Katarzyna, sz: 110
Witken, ród sz Nowej Marchii: 320
Wiktorowski (sz?): 320
Wilczek (Wieliczko), p?: 96
Wilczyński — zob. Wyleżyński
Wilhelm Jerzy, margrabia branderburski, sz: 337
Wilhm (Vilhm) Grzegorz, m: 59
Wilk Jan, sz czeski: 320
Wilkostowski Jan Jarand, kaszt. konarski kujawski: 41
Wilkostowski Świętosław, miecznik z. inowrocławski, sz: 372
Wilemann N, sz: 320
Wilemann Henryk, sz: 320
Wilemann N, syn Henryka, koniuszy księcia Kurlandii, sz: 320
Willemann (Willman), Johann, sekr. JKM, sekr. księcia Kurlandii: 320
Willemenowie, sz: 320
Willenbrock (Wilembruk) Dawid, faktor JKM, m: 9
Wilkowski Jan, sz: 546
Wilmes Jan, ch: 420
Winckler Simon, pis. miejski: 119

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Wiśniowiecka Katarzyna z Korniaktów, sz: 368
Wiśniowiecki Aleksander, rtm. i dworzanin JKM, sz: 400
Wiśniowiecki Janusz, sz: 177, 178
Wiśniowiecki Jerzy Korybut, sz: 368
Wiśniowiecki Konstanty, woj. bełski ruski: 91, 368, 400, 409
Wiśniowski Adam podsędek, sędzia nowogrodzki siewierski: 13, 219
Witosławska — zob. Kaczkowska
Witowska Ewa Kunegunda, sz: 6
Witowski Stanisław (I) chorąży łęczycki: 6, 282
Witowski Stanisław (II) kaszt. brzeziński: 282, 390
Wittendorf W. sz: 491
Wizemberg (*Wisemberg*) Jan (ojciec), sekr. JKM, admin. żup wielickich, rajca krakowski, sz: 8
Wizemberg (*Wisemberg*) Jan (syn), sz: 8
Władysław III Warneńczyk, król Polski i Węgier: 312
Władysław Waza (królewicz): 84, 189
Włodek Walerian, sz: 255
Włosinowski Krzysztof, sz: 507, 547
Wojakowski (Wujakowski) Remigian, podstoli, potem podsędek przemyski: 48
Wojnarowski Stefan, łowczy kijowski: 86
Wolski Aleksander, żołnierz, sz: 35
Wolski Bernard Dunin, kaznodzieja, ksiądz: 357
Wolski Walenty Jan, sz: 463
Wołek Jan, sz: 406
Wołoszkowicz Aleksander, sz: 476
Wołoszkowicz Samuel, sz: 476
Wołowski Jakub, sz: 466
Wonszwaski Mikołaj — zob. Wysocki Mikołaj
Woronicz Michał, sz: 115
Woyna (Wojna) Abraham, bp wileński: 463
Woyna-Orański Jakub, podsędek czernichowski: 387
Wroński Jan, sz:110
Wujenkowska Krystyna z Naropińskich, sz: 202
Wujenkowski Paweł, sz: 202
Wybranowski Piotr, sz: 139
Wybranowski Zygmunt, stolnik warszawski: 515, 518, 523
Wyleżyński (Wilczyński) Jan, podczaszy wołyński: 109
Wyleżyński (Wilczyński) Zygmunt, podczaszy wołyński: 109
Wypyski Jan, chorąży nurski: 193, 227, 330, 515, 518
Wysocki (Wonszwaski?) Mikołaj, sędzia tucholski: 47
Wyszomierski Bartłomiej, podstarości łomżyński: 104
Zabłocki Hrehor, generał woj. czernihowskiego: 81
Zabłocki, sz: 127
Zaboklicki Remian, sz: 26, 161
Zacherla Sebastian, m: 230
Zadorski Stanisław, cześnik kor. i star. gostyński: 236, 370, 470
Zadzik Jakub, sekr. w. kor.: 46, 236, 239, 337
Zagodzian (Zagozdzian), p: 309
Zaidlitz von, Johann: 320
Zajączek Wacław, podsędek z. kaliski: 148

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Zaklika Gabriel, żołnierz weteran, sz: 273
zakon benedyktynek, konwent w Staniątkach: 304
zakon cystaersów, konwent w Oliwie: 436
zakon bożegrobców, konwent w Miechowie: 304, 305, 431, 536, 549
zakon dominikanek, konwent w Płocku: 357, 358
zakon dominikanek, konwent w Poznaniu: 398
zakon franciszkanów, konwent w Wilnie: 482, 483
zakon norbertanek, konwent w Zwierzyńcu: 304
Zakrzewswki Paweł, sz: 94
Zaleska Fedora Sułtanówna, sz: 110
Zaleska Nastazja Dimitrowna, sz: 110
Zaleska Zofia z Mąkolskich, sz: 317
Zaleski Andrzej miecznik pruski: 15, 498
Zaleski Marcjan, pisarz ziemski sieradzki: 320
Zaleski Mikołaj cześnik łęczycki: 1
Zaleski Mikołaj, sz: 317
Zaleski Remigian (Remigiusz, Eremian), referendarz kor.: 185, 236, 239, 269, 272, 276, 281, 451, 452
Zaleski Marcjan, pis. z. sieradzki: 320
Zaleski Remigiusz (Remigian) z Otoka, referendarz kor.: 281
Zaleski Stanisław, sz: 110
Zaleski Stefan, sz: 110
Zaleska Zofia z Mąkolskich, sz: 317
Zalewski Mikołaj wojski łęczycki: 52
Zaliwscy, rodzina sz: 543
Załuska Katarzyna z Nosarzowskich, sz: 482, 483
Załuski Hieronim, sz: 482, 483
Załuski Kasper, sz: 482, 483
Załuski Wawrzyniec, franiszkanin, sz: 482, 483
Zamoyska Katarzyna z Sulmowa, sz: 228
Zamoyska Katarzyna z Ostrogskich, sz.: 10, 279, 280
Zamoyska Marianna z Dobczyna, sz: 228
Zamoyska Zofia Pszonczanka, sz: 199
Zamoyski Bernard, sz: 228
Zamoyski Jan, sz: 228
Zamoyski Tomasz kanclerz kor.: 10, 187, 236, 239, 227, 279, 280, 379, 402, 404
Zamoyski Wacław, kaszt. lwowski, sz: 195, 199
Zarzeńscy, rodzina sz: 543
Zasławski Dominik, sz: 478
Zasławski Jerzy, sz: 167
Zasławski — Ostrogski Władysław Dominik, koniuszy kor.: 177
Zatorski Andrzej, sz: 507
Zawada (Zawada Jan?), sz: 479
Zawada Jan, sz: 425
Zawadzki Bartłomiej, skarbnik z. ciechanowski, sz: 376
Zawadzka Ewa Konstancja z Bessenów, sz: 494, 512
Zawadzki Jan, podstoli ciechanowski, star. świecki, nast. kaszt. gdański: 7, 27, 307, 494, 512, 513
Zawadzki Jan (syn Jana), sz (star. świecki): 7, 27, 512
Zawadzki Szymon, m: 523, 524, 525, 526, 529, 530

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Zawadzki Władysław, sz: 513
Zawart Salomon, m: 440
Zawisza Aleksander, sz: 397
Zawisza Jan, sz: 397
Zawisza Mikołaj, sz: 397
Zawolski Jan: 110
Zbijewska Anna z Ossowskich, sz: 299
Zbijewski Andrzej, sz: 299
Zborowski Aleksander, star. międzyrzecki: 66
Zborowski Piotr, woj. sandomierski: 269
Zdanski Jan, sz: 425
Zdzarowska Anna z Jastrzembskich, sz: 362
Zdzarowski Wojciech, sz: 362
Zdziarski Władysław, podsędek warszawski: 45
Zebrzydowska Elżbieta z Więcborka, sz: 282
Zebrzydowski Franciszek, sz: 285, 286
Zebrzydowski Jan, miecznik kor., sz: 285, 286
Zegart Jan, sz: 425
Zembrzycki Krzysztof, wojski czernihowski, sz: 81
Zenowicz Jerzy Jan, sędzia z. wileński: 463
Ziemiecki Seweryn, sz: 316
Zimoński Michał, m: 514
Zofia z Wielkiej Rudy, sz: 31, 213
Zygmunt I, król Polski: 66
Zygmunt II August: 269, 270, 339, 398
Zygmunt III: 2, 8, 13, 15, 17, 18, 19, 28, 31, 39, 46, 50, 56, 58, 59, 60, 61, 65, 66, 68, 70, 75, 80, 104, 105, 106, 108, 112, 122, 124, 126, 132, 134, 140, 156, 159, 162, 166, 169, 174, 175, 189, 190, 213, 226, 227, 244, 252, 261, 271, 275, 287, 290, 291, 297, 316, 319, 326, 336, 337, 338, 340, 341, 357, 358, 361, 363, 394, 413, 420
Żaboklicki (Zaboklicki) Remigian, żołnierz, sz: 26, 161
Żabicki Piotr, kaszt. liwski, sz: 206
Żabicki Stanisław, sz: 357
Żaryn Żaryński Jan, sz: 320
Żebrowska Emerencjanna (Emerentianna), sz: 553
Żeroński Piotr: 66, 244
Żmijewski (Żmijowski) Wacław, łowczy kijowski: 86
Żółkiewski Łukasz star. kałuski: 11, 173, 187, 189, 190, 191, 192, 245
Żółkiewski Stanisław, hetman kor.: 108, 190
Żurowska Zofia z Niegoszowskich, sz: 121
Żurowski Andrzej, żołnierz, sz: 121
Żydowski Adam, sz: 479
Żydowski, sz: 507
Żydowski Krzysztof, chorąży zatorski: 87
Żydzi z miasta Chęciny: 419
Żydzi z miasta Dolina: 412
Żyromski Tomasz, sz: 147
Żytkiewicz Dorota, m: 254
Żytkiewicz Jakub, m: 254

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Indeks geograficzny

Zestawił Janusz S. Dąbrowski

Indeks odsyła do numerów dokumentów, nie zaś stron.

W indeksie nie uwzględniono miejscowości występujących w datacji poszczególnych dokumentów.

Skróty: f — folwark; m — miasto; o — ostrów; p — pustosz; pow. — powiat; PS — przysiółek; s. — siedliszcze; star. — starostwo; t — tenuta; w — wioska/wieś; woj. — województwo; z. — ziemia/ziemi; msc. — miejscowość; niezid. — nie zidentyfikowano; niezlok. — nie zlokalizowano położenia; moiza — folwark

Aduna (Advena?, Aduena?), rz., woj. malborskie, Mała Żuława: 244
Amboten, zamek, Kurlandia: 336, 337
Anglia, państwo: 186
Apitelewszczyzna, w, woj. kijowskie: 211
Augustów — zob. Mosty
Babimost, m, woj. poznańskie: 299
Bachmaty, p, woj. czernihowskie: 80
Bahawice, w, woj. podolskie, pow. kamieniecki: 323
Balaw, w, woj. i pow. malborski: 39
Balto, f, Inflanty, pow. dynaburski: 127
Bandrów (Bandrowie), w, woj. ruskie, star. przemyskie: 392
Bartodzieje, w, woj. inowrocławskie, pow. bydgoski: 31, 213
Batkowskie Sielisko (Batkowskie, Batkiwskie sidlisko), p, woj. czernih., pow. nowogrodzki siewierski: 110
Bajmaki (Baymaki), w, woj. wołyńskie, pow. krzemieniecki: 369
Bełz — starostwo: 174
Bełżec, m, woj. bełskie: 413
Benau (Benowo), pastwisko, woj. i ekonomia malborska: 58, 105

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Benhof — zob. Benau
Benowo — zob. Benau
Berechy (Dolne? Górne?), w, woj. ruskie, star. przemyskie: 388
Bereza, niezidentyf. w, zob. 143
Berezki — zob. Berechy
Berwaldt (ob. Niedźwiedzica), w, woj. i ekonomia malborskie: 50, 246, 252, 438
Berezany (Berezan), m, woj. kijowskie, star. perejesławskie: 192, 324
Berzen (Bersen) Moyza, f, Inflanty: 205
Berzna, p, woj. czernihowskie: 80
Bezobrazowo, s, woj. czernihowskie: 110
Bębnarze, w, woj. mazowieckie, pow. liwski: 396
Biała Wyżna, w, woj. krakowskie, pow. sądecki: 145
Białoboki, w, woj. ruskie, z. przemyska: 368, 405, 439
Białobrzegi, w, woj. sandomierskie, pow. opoczyński (?): 260, 261
Białogóra, w, woj. pomorskie, pow. lęborski: 313
Biecz, m, woj. krakowskie
Biecz — starostwo: 340
Bielczanowa (Bielczarowa), w, woj. krakowskie, pow. sądecki: 145
Bielsk, m, woj. płockie: 327
Bieszkowice, w, woj. pomorskie, pow. pucki: 140
Biłohorszcz, w, woj. ruskie, pow. lwowski: 272
Blumowo (Błomowo, Blumoff), w woj. chełmińskie, star. rogozińskie: 7, 513
Błotnia, w, woj. ruskie, pow. lwowski: 182
Błonowo — zob. Blumowo
Błozwy, w, woj. ruskie, star. samborskie: 359
Bobrowiec, w, woj. łęczyckie, pow. brzeziński: 123
Bochnia, m, woj. krakowskie, pow. szczyrzycki: 282
Bochnia — bachmistrz: 293, 548
Bogusza (Bogacza), w, woj. krakowska, pow. sądecki: 145
Bohorodczyn — zob. Borodzic
Boiarkino, dwór, woj. czernihowskie, pow. nowogródzki siewierski: 181
Bołaczew, w, woj. kijowskie: 211
Bolegorzyn, w, woj. poznańskie, pow. wałecki: 222
Bolimów, m, woj. rawskie
Bolimów — starostwo: 156
Boreczek, w, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 338
Borek Katarzyński, p ?, woj. czernihowskie: 88
Boręty (*Barenthe*), w, woj. i pow. malborski: 46
Borków, w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
Borodzic (Bohorodyczyn?), woj. ruskie, z. halicka: 29
Bortniki, w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Borzechowo, w, woj. pomorskie, siedziba starostwa: 58
Borzyny, w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
Bór Lipogórski, woj. pomorskie: 365
Bracławskie województwo: 241

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Bracław — wojewoda: 173
Braniewo, m, dominium biskupie warmińskie: 99, 236
Brda, rzeka: 213
Brinkowszczyzna, f ?, Inflanty, pow. rzeżycki: 135
Brodaisz Moiza, f, Inflanty, pow. lucyński: 136
Browachy — zob. Browary
Browary, w lub futor, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Brunsberga — zob. Braniewo
Bruślinowo (Bruslinowicze), w, woj. podolskie, star. lityńskie: 550
Brynica, w, woj. łęczyckie, pow. inowłodzki: 253
Brzeziny, m, woj. łęczyckie: 390
Brzeźnica — zob. Nowa Brzeźnica
Buchny, w, woj. podolskie, star. chmielnickie: 283
Busk, m, woj. ruskie, ziemia lwowska
Busk — młyn: 153
Busk — Niemieckie Przemieście: 153
Butyń (Butinia), w, woj. ruskie, z. i pow. chełmski: 143
Buzyn, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Byków, m, woj. kijowskie, star. perejesławskie: 192, 324
bytowski powiat: 253
Cecora, w, Mołdawia: 138, 363, 379
Cekanów, w, woj. i star. płockie: 327
Chechły Rodki (ob. Chechły–Rutki), woj. mazowieckie, pow. ciechanowski lub przasnyski: 540
Chełm, m, woj. ruskie, siedziba ziemi i starostwa: 237, 351
Chełmno, m, stolica woj. w Prusach Królewskich
Chełmno — gród: 441
Chełpowo, w, woj. i star. płockie: 327
Chęciny, m, woj. sandomierskie: 375
Chęciny — dom modlitw: 419
Chęciny — olbora: 375
Chłopkow, w, woj. kijowskie, włość boryspolska: 196, 242
Chmel'nica — zob. Hopphegarten
Chmielnik, m, woj. podolskie, siedziba starostwa
Chmielnik — starostwo: 185
Chmielnik — wójtostwo: 191
Chocieszyn, p., woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki siewierski: 33
Chocim, zamek, Mołdawia: 379, 384
Chodcze (Chutcze), w, woj. ruskie, z. chełmska: 360
Chodorków, m, woj. kijowskie: 211
Chotyniec, w, woj. ruskie, pow. sanocki: 51
Chron, niezidentyf. rzeka, woj. kijowskie: 245
Chruszczowiec — zob. Hruszowice
Chrząstów, w, woj. i pow. łęczycki (?): 320
Chrzczonka (ob. Chrzczanka Włościańska): 501, 505
Chylice, w, woj. mazowieckie, pow. czerski: 206, 238
Chyłki, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Chymowka, rzeka, woj. czernihowskie: 115
Ciechanów, m, stol. ziemi, woj. mazowieckie
Ciechanów — kasztelan: 208, 292, 343

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Ciechanów — miecznik ziemski: 331, 332
Ciechanów — podkomorzy ziemski: 128, 208, 292, 331
Ciechanów — podstoli: 7, 494, 513
Ciechanów — sędzia ziemski: 292, 331, 332
Ciechanów — skarbnik ziemski: 376
Ciechanów — wojski ziemski: 142
Ciekocino, w, woj. pomorskie, pow. lęborski: 313
Cierpięta, w, woj. malborskie, tenuta straszewska: 326, 491
Cieszkowice — zob. Ciężkowice
Ciężkowice (Cieszkowice), m, woj. krakowskie, pow. biecki: 340
Cieśle, w, woj. kaliskie, pow. pyzdrski: 306
Cisowa, w, woj. ruskie, star. przemyskie: 249, 250
Cło, dwór, woj. krakowskie, pow. oświęcimski (?): 8
Czajkowa Wola — zob. Skwarzowa (Skwarzawa) Nowa
Czarna, w, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 338
Czarnawice, niezidentyf. w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Czarniawka, w, woj. kijowskie, star. romanowskie: 10, 279
Czarnocin, w, woj. mazowieckie, star. łomżyńskie: 104, 180
Czatachowa, w, woj. krakowskie, star. olsztyńskie: 379
Czausow (Czausiw), w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki siewierski: 82, 102
Czechy: 320
Czekanów, w, woj. i star. płockie: 327
Czerchawa, w, woj. ruskie, pow. samborski: 26, 161
Czerepin, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Czerepowa, w, woj. kijowskie, star. czerwonogrodzkie: 243
Czehryń (Czerhin), woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Czerkasy, m, woj. kijowskie: 400
Czerkasy — starostwo: 400
Czernihowskie województwo
Czerkasy — niezidentyf. dobra ziemskie, bez nazwy: 13
Czernihów, m, woj. czernihowskie
Czernihów — zamek: 83, 84, 114, 115
Czersk, m, woj. mazowieckie
Czersk — kasztelan: 216, 329
Czersk — podkomorzy: 537
Czersk — podsędek ziemski: 524
Czersk — sąd grodzki: 529, 530
Czersk — sąd ziemski: 526
Czerszewo, w, woj. i pow. kaliski (?): 536
Czerwin (Czyrwin; ob. Czerwino), w, woj. mazowieckie, pow. ostrowski: 537
Czerwona Niwa, w, woj. rawskie, star. sochaczewskie: 411
Czerwone, w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
Czerwonka, w, woj. rawskie, star. sochaczewskie: 411
Czerwonogród, m, woj. podolskie
Czerwonogród — tenuta: 374
Czortki, w, woj. podolskie, star. lityńskie: 550
Człuchów, m, woj. pomorskie

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Człuchów — starostwo: 319
Czubin, w, woj. mazowieckie, pow. błoński: 515
Czumhak, m, woj. kijowskie: 245
Dackowska, część sołectwa wsi Cisowa, woj. ruskie, star. przemyskie: 250
Daniłow (Nidwidowka), w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Datyń, w, woj. ruskie, ziemia chełmska: 217
Dawidy (Gramnice–Dawidy?), w, woj. mazowieckie, pow. warszawski: 556
Dąbrowica, w, woj. i pow. lubelski: 73
Dąbrówka (Dąmbrówka), w, woj. pomorskie, star. tczewskie: 108
Dąbrówka, w, woj. pomorskie, pow. pucki: 140
Dąbrówka, w, woj. krakowskie: 476
Dernowka (Derniowka), w, woj. kijowskie, włość boryspolska: 196, 242
Desna (Dezna), rzeka, woj. czernihowskie: 88, 110, 114, 406
Deszkowice, w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki siewierski: 82, 102
Dębno, (Dubno), m., woj. bełskie: 1541
Dimidow, w, woj. kijowskie: 367
Dniepr, rz., woj. kijowskie: 188, 245, 280
Dobczyn, w, woj. poznańskie, pow. kościański: 228
Dobrzeszów, w, woj. sandomierskie, pow. chęciński: 408
Dolina, m, woj. ruskie, siedziba star.: 412
Dolina, w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Dolsko zob. Dulsko
Dolszki — zob. Dołżki
Dołhe, w, woj. ruskie, z. przem., pow. stryjski: 164
Dołżki (Dolszki), w, woj. ruskie, ekonomia samborska: 363
Domysław (Domisław), w, woj. pomorskie, star. hamersztyńskie: 15, 498
Doroznia (Dorozne), w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Drozdowice (Turzynka), w, woj. ruskie, z. przemyska: 89
Drozodwo (Drozdy), w, woj. mazowieckie, pow. różański: 501, 505
Drużno, las, woj. i pow. malborski: 65
Drużno, jezioro, woj. malborskie: 244
Dębno (Dubno, Dubienka), m, woj. bełskie: 93
Draganie, w, woj. i star. płockie: 327
Drężewo, w, woj. mazowieckie, pow. ostrołęcki: 553
Drozdów, w, woj. i pow. łęczycki ?: 433
Dubena, dwór, Kurlandia: 336
Dubno — zob. Dębno
Dubowice, w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki, stan kołohorodny: 181
Dulsko (Dolsko), w, woj. i pow. inowrocławski: 300, 437
Dzierzązna Mała, w, oj. i star. płockie: 327,
Dzierzązna Wielka, w, woj. i star. płockie: 327,
Dzierzgoń — zob. Kiszpork

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Dzigorzew, w, woj. i star. sieradzkie: 421
Dzwinow w, woj. ruskie, ekonomia samborska: 363
Elbląg, m, woj. malborskie: 61, 63, 118, 420, 440
Elbląg — sąd miejski: 420
Ełganowo (Elganowo), w, woj. pomorskie, pow. tczewski: 509
Engieltowszczyzna, f (?), Inflanty, pow. rzeżycki: 135
Essern, dwór, Kurlandia: 336
Falęcinek (Falęcino), w, woj. mazowieckie, pow. grójecki: 556
Falkenau (Chróścina), dobra na Śląsku: 528
Flaga, młyn, woj. mazowieckie, pow. liwski: 396
Fordon, m, woj. inowrocławskie: 316
Fulsztyn, m, woj. ruskie, pow. przemyski: 32, 413
Furstenwerder (Firstenwerder; ob. Żuławki), w, woj. i ekon. malborska: 50, 246, 252, 438
Florencja, m, Włochy: 230, 231
Gaduniszki, w, Inflanty, star. dyneburskie: 157
Gaj (Wielki), w, woj. i pow. poznański: 126
Gardeja (Garnsee), m, Prusy Książęce: 119
Garnsee — zob. Gardeja
Garsz Moiza, w, Inflanty (Kurlandia?): 170
Garwolin, m, woj. mazowieckie, siedziba powiatu: 526
Garwolin — sąd ziemski: 526, 530
Gdańsk, m, stolica woj. pomorskiego: 9, 61, 62, 63, 64, 120, 252, 365, 423, 424, 440, 512, 513, 519
Gdańsk — cech kramarski: 440
Gdańsk — cech ślusarzy: 68
Gdańsk — księgi sądowe miejskie: 491
Gdańsk — port: 61
Glinnik, f, wieś Niedźwiada, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 32
Glisne w, woj. krakowskie, pow. szczyrzycki: 261
Głuchow, sieliszcze, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki: 406
Głupice, w, woj. sieradzkie, (pow. radomszczański ?): 228
Gnielec, w, woj. kijowskie: 211
Gniewski las, woj. pomorskie: 265
Gniezno, m, woj. kaliskie:
Gniezno — pisarz grodzki: 546
Gnojnica, w, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 338
Gołe Grądy (Gołegrądy, Gołe Grządy, ob. Grądy Szlacheckie), w, woj. mazowieckie, pow. kamieniecki: 501, 505
Gołąb, w, woj. sandomierskie, pow. stężycki: 481
Gołyszyn, w, woj. krakowskie, pow. proszowicki: 444, 445, 446
Goraj, m, woj. lubelskie: 367
Gorzędziej, w, woj. pomorskie, star. tczewskie: 108
Gorzów (Landsberg), m, Marchia Brandenburska: 320
Gostwica, w, woj. krakowskie, pow. sądecki: 145

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Gostyczyno, w, woj. pomorskie, pow. pucki: 140
Gostyń (Gostynin), m, woj. rawskie, stolica ziemi: 480
Gostyń (Gostynin) — pisarz grodzki: 480
Gostyń (Gostynin) — podstoli: 347
Gostyń (Gostynin) — skarbnik: 310
Gostyń (Gostynin) — starosta: 470
Góra, niezlok. dobra: 537
Grabowiec, m, woj. lubelskie
Grabowiec — wojski: 268
Grabów, w, woj. sandomierskie, pow. stężycki: 516
Grochów, w, woj. poznańskie: 320
Grodno, m, woj. trockie, siedziba powiatu: 374, 420, 490
Grodzisko, w, woj. i pow. kaliski (?): 536
Gródek, m, woj. ruskie, pow. lwowski
Gródek — starosta: 75
Grucele (Gruczele), w, woj. mazowieckie, pow. ostrołęcki: 541
Grudziądz, m, woj. chełmińskie, siedziba starostwa: 520
Grudziądz — przedmieście toruńskie: 520
Grudziądz — starostwo: 275
Grudziądz — podstarości: 520
Grunaw — zob. Grunowo
Grunowo (Grunaw), w, woj. i pow. malborski: 57
Gruszka, w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Grünfeld (*Grinfeld*), niezidentyf. msc. Prusy Królewskie: 140
Grodzie, niezidentyf. w, woj. i pow. inowrocławski: 300
Gródek, w, woj. krakowskie, pow. sądecki: 145
Grybów, m, woj. krakowskie, pow. biecki: 145
Guźlin, w, woj. i pow. brzesko–kujawski: 214
Hadziacz, m, woj. kijowskie, star. perejesławskie: 192, 245, 324
Hakenbude, karczma we wsi Boręty (zob.): 46
Herschasten, las, woj. pomorskie, pow. tczewski: 215
Hluszcze (Hluskow, potem Głuszków?), w, woj. ruskie, star. śniatyńskie: 35
Holaki, w lub futor, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Holigrzędy — zob. Holirydy
Holirydy (Holigrzędy), w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Hołosko Małe, w, woj. ruskie, pow. lwowski: 272
Hołosko Wielkie, w, woj. ruskie, pow. lwowski: 272
Hołowno, w, woj. ruskie, z. chełmska, star. lubomelskie: 315
Hołowno — młyn: 315
Hołowno — role: 315
Hołowsko (Hołowskie), w, woj. ruskie, z. przem., pow. stryjski: 164
Hopphegarten (Chmeľnica), w, Spisz, pow. lubowelski: 339
Horbow, w, woj. czernihowskie, pow. czernihowski: 110
Hornie (Huronia), w, woj. ruskie, pow. stryjski: 164

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Horodiszcze, w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki siewierski: 82, 102
Horol (Choroł), rz., woj. kijowskie: 245
Horodło, m, woj. bełskie, siedziba starostwa: 92
Horodło — pisarz grodzki: 92,268
Hrubieszów, m, woj. bełskie
Hrubieszów — starostwo: 133
Hruszowice (Chruszczowiec, Hruszów), w, woj. ruskie, z. przemyska: 51
Huczow Górny, w, woj. ruskie, z. sanocka: 113
Huczow Dolny, w, woj. ruskie, z. sanocka: 113
Huniskie, p, woj. czernihowskie, pow. i star. nowogrodzkie: 14
Huski, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Ilaszowe, s, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki siewierski: 94
Ilikowce (Ilkowce), w, woj. podolskie, star. lityńskie: 550
Inflanty: 98, 127,135, 136, 157, 169, 170, 205, 265, 284, 320, 338, 381, 405, 486, 487
Inowrocław, m, woj. inowrocławskie
Inowrocław — starostwo: 300, 442
Iwanhorod (Iwanhorodyszcze), p, potem m, woj. i pow. czernihowski: 80, 137
Iwierzyce, w, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 338
Jabłonka, w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Jabłonów, m, woj. kijowskie, star. perejesławskie: 192, 245, 324
Jadowniki, w, woj. krakowskie, pow. sądecki: 285
Jatwięgi, w, woj. ruskie, z. przemyska: 51
Jadźwingi — zob. Jatwięgi
Jaksice, w, woj. i pow. inowrocławski: 300
Jalański, uroczysko, woj. kijowskie: 245, 280
Janiszewo, w, woj. pomorskie, z. gniewska: 265
Janków (ob. Janków Pierwszy), w, woj. i pow. kaliski (?): 536
Janowo, w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
Janów, w, woj. mazowieckie, z. czerska, pow. garwoliński: 523
Jarochów, w (? parafia) diecezja krakowska (?): 481
Jaroszewo (Mała Biała Góra), w, woj. poznańskie, star. wałeckie: 380
Jasieniów (Jasienów), w, woj. ruskie, star. śniatyńskie: 34
Jasień, w, woj. łęczyckie, pow. inowłodzki: 253
Jastrzębia Wola, w, woj. mazowieckie, pow. warszawski: 206
Jaświły — zob. Jaświski
Jaświski (Jaświły ?), w, woj. podlaskie, star. knyszyńskie: 391
Jaworów, m, woj. ruskie
Jaworów — starostwo: 152
Jaworskie — zob. Jaworzno
Jaworzno (Jaworskie), w, woj. krak.: k. Krzepic: 12
Jazucza, rz., woj. czernihowskie: 14
Jesiotrowy, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Jeziorka, rz, woj. mazowieckie: 238
Jezierzany, w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Jeziorna, w, woj. mazowieckie, star. warszawskie: 366
jezioro Drużno, woj. malborskie: 244
jezioro Frunikowski, k. wsi Zajączki, woj. krakowskie, star. krzepickie: 12
jezioro Muckensee, woj. malborskie: 39, 65
jezioro Pfafensee, woj. malborskie, ekonomia malborska: 65
jezioro Schonsee, woj. malborskie: 39
Jędrzejnik, w, woj. mazowieckie, pow. garwoliński: 524
Jodłowka, w, woj. kijowskie, włość boryspolska: 196, 242
Judinow, w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki: 94
Jülich, księstwo w Rzeszy Niemieckiej: 383
Kalinbłoty, PS, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188`
Kalinowe Lasy, woj. czernihowskie: 110
Kalisz, m, stol. województwa i siedziba star.: 266
Kalisz — młyn: 517
Kalisz — surrogator starosty: 266
Kalisze, w, woj. podolskie, pow. latyczowski: 397
Kałusz, m, woj. ruskie: 183, 187
Kalisz — starostwo: 179, 187
Kamieniec (Mazowiecki), woj. mazowieckie, siedziba powiatu:
Kamieniec — gród: 501
Kamień, w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki siewierski: 229
Kamieńsk, w, woj. sieradzkie, pow. piotrkowski: 320
Kamiona, w, woj. i pow. czernihowski: 84
Kamionka Strumiłowa, m, woj. ruskie: 368
Kampenau — zob. Kępniewo
Kaclewa (Kanclowa), w, woj. krakowskie, pow. sądecki: 145
Karczma Stara, w starostwie krzepickim: 12
Karczma Żeglina, w starostwie sieradzkim, we wsi Monice: 318
Karniewo — Malechy (ob. Malechy), w, woj. mazow., pow. ciechanowski lub przasnyski: 540
Kasinka, w, woj. krakowskie, pow. szczyrzycki: 55
Kazimierz pod Krakowem, m, woj. krakowskie: 271
Kazimierz — miasto żydowskie: 271
Kąkowa (Kunkowa) Wola, woj. brzesko–kujawskie, pow. brzeski: 151
Kąpiel, w, woj. kaliskie, pow. gnieźnieński: 433
Kątniki, w, woj. mazowieckie, pow. liwski: 396
Kąty, w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
Kępa, w, woj. i star. płockie: 327
Kępniewo (Kampenau), pastwisko, woj. malborskie, Mała Żuława: 420
Kierełow, PS, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Kierz, w, woj. łęczyckie, pow. brzeziński: 123
Kiszewa (Stara), w, woj. pomorskie, pow. tczewski
Kiszewa — starostwo: 67
Kiszpork (Dzierzgoń), m, woj. malborskie
Kiszpork — star. grodowe: 442
Kiszpork — pisarz grodzki: 448, 449
Klausfelde (Kiełpin), w, woj. pomorskie, pow. człuchowski: 319
Kleszczewo, w, woj. kaliskie, pow. pyzdrski: 415
Kleve (Cleve, Kleef, Cleves), m, Rzesza Niemiecka: 336, 337
Klewień, rzeka, woj. czernihowskie: 110
Kładniów, w, woj. bełskie, star. horodelskie: 93
Kobyły, w, Inflanty: 170
Kociełkowa, rzeka, woj. sandomierskie, pow. radomski: 309
Kojakowice, w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki siew.: 33
Kokenhausen (Koknese), m, Inflanty, siedziba starostwa: 486
Kolaszne — zob. Kulaszne
Kolno, m, woj. mazowieckie, star. zakroczymskie: 180
Kołaczkowice, w, woj. poznańskie, pow. kościański ?: 6
Kołacin, w, woj. i pow. rawski: 253
Konary, w, woj. poznańskie, pow. kościański: 156
Konarzyce, w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
Koniecpol, m, woj. sieradzkie: 377
Koniuszki — zob. Kornice
Konstantynopol (Stambuł), m, stolica Turcji: 394
Kornice woj. ruskie, z. przemyska: 51
Korop, rzeka, woj. czernihowskie: 110
Korsuń, m, woj. kijowskie
Korsuń — starostwo: 188
Korytnica, w, woj. mazowieckie, pow. liwski: 396
Kosin (Koszyna), w, woj. ruskie, z. i pow. chełmski: 143
Kosowo (Kossowo Nowe; Załęże), w, woj. pomorskie, pow. gdański: 215, 264
Koszyna — zob. Kosin
Kościan, m, woj. poznańskie: 546
Kościan — pisarz grodzki: 546
Kościelec, w, woj. i pow. inowrocławski: 47
Kościerzyna, m, woj. pomorskie
Kościerzyna — starostwo: 345
Kotowice, w, woj. mazowieckie, z. warszawska, pow. błoński: 455
Kowalewo, m, siedziba star. grodowego: 441, 442
Kowalków, w, woj. sandomierski, pow. radomski (?): 212
Kozarowce, w, woj. podolskie: 381
Kozew, w, woj. kijowskie: 211
Kozienickie lasy (puszcza), woj. sandomierskie, pow. radomski: 309
Kozłowe Łozy, niezlok. w, woj. bełskie, star. sokalskie: 112
Kozłowice, w, woj. rawskie, star. sochaczewskie: 395
Kozminowszczyna, niezlok. w, woj. kijowskie: 211
Kozodrza, w, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 338

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Kraków, m, stolica Polski i woj. krakowskiego: 2, 66, 104, 124, 271, 461
Kraków — dekanat: 432
Kraków — gród: 443, 444, 446
Kraków — kamienica Sobieliszowska: 461
Kraków — kościół franciszkanów: 230
Kraków — przedmieście: 42
Kraków — Rynek Główny: 230, 231
Kraków — starostwo: 404
Kraków — ulica Grodzka: 461
Kraków — ulica Kanonicza albo Królewska: 124
Kraków — wielkorządy krakowskie: 2, 124, 304, 305
Kraków — Zamek Królewski na Wawelu: 2, 197, 204
Krasnopol, m, woj. kijowskie, star. perejesławskie: 245, 324
Krasów, w, woj. ruskie, star. lwowskie: 132
Krechów, w, woj. ruskie, star. jaworowskie: 202
Kretków (Kretki Wielkie?), w, woj. brzeskie kujawskie, pow. brzeski: 274
Kristfelde (Krzyżanki), w, woj. pomorskie, star. człuchowskie: 319
Krokowa, w, woj. pomorskie, pow. pucki: 313
Krostelewo, p. woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki siewierski: 95
Królewiec (Königsberg), stolica Prus Książęcych:
Królewiec — uniwersytet:74
Królewiec (*Krolewiecz*), huta, woj. sandomierskie, star. radoszyckie: 408
Królewo (Konigsdorf), w, woj. i pow. malborski: 287, 514
Krulepole (Krukpol?), m ?, woj. kijowskie, star. perejesławskie: 324
Krumak, m (?), woj. kijowskie, star. perejesławskie: 324
Krupiczpole — zob. Krupieżpole
Krupieżpole (Krupiczpole), w, woj. i pow. czernihowski: 115, 137
Kruszwica, m, woj. brzesko–kujawskie: 348
Kruszyn, w, woj. brzesko–kujawskie, star. brzeskie: 200
Kryłow, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Krzczonów, w, woj. i star. lubelskie: 97
Krzemieniec, m, woj. wołyńskie
Krzemieniec — starostwo: 178
Krzemieńczuk, uroczysko, woj. kijowskie, star. perejesławskie: 245, 280, 324
Krzepice, m, woj. krakowskie: 12,
Krzepice — starostwo: 12
Kryczka (Krzyczka), w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Krzyczka — zob. Kryczka
Krzywe, w, woj. kijowskie: 211
Krzywiec, w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Krzywiańskie, w, woj. ruskie, ekonomia samborska: 363
Krzywy Potok w ?, woj. ruskie, ekonomia samborska: 363
Księży, młyn, woj. mazowieckie, pow. liwski: 396

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Kuchary, w, woj. sandomierskie, pow. wiślicki: 461
Kuczmański Szlak — zob. Szlak Kuczmański
Kulaszne (Kolaszne), w, woj. ruskie, ziemia sanocka: 212
Kunin, w, woj. ruskie, star. jaworowskie: 202
Kupiski, w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
Kuriw — zob. Kurowo (czern.)
Kurlandia, księstwo: 98, 170, 320, 336, 337
Kurowo, w, pow. lęborski: 313
Kurowo (Kuriw), derewnia, woj. czernih., pow. nowogrodzki: 110
Kurpie, w, woj. mazowieckie, pow. ostrołęcki: 541
Kursowie, młyn, woj. mazowieckie, pow. liwski: 396
Kurza, w, woj. i pow. kaliski: 278
Kwidzyn, m, Prusy Książęce: 181
las Drużno, woj. i pow. malborski: 65
las Gniewski, woj. pomorskie: 265
las Pelpliński, woj. pomorskie: 265
las Makowa, w star. przemyskim: 30
las Stryj, k. wsi Zajączki, woj. krakowskie, star. krzepickie: 12
las Zajączkowski, k. wsi Zajączki, woj. krakowskie, star. krzepickie: 12
Lasy Kalinowe, woj. czernihowskie: 110
Lasy Kozienickie: 309
Latyczów, m, woj. podolskie
Latyczów — starostwo: 389
Lehendycze, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Lesher, niezidentyf. msc. Prusy Książęce (?): 270
Leżajsk, m, woj. ruskie: 134,
Leżajsk — starostwo: 134,
Leżenice, w, woj. mazowieckie, z. czerska, pow. warecki: 70
Lębork, m, woj. pomorskie, pow. lęborski i bytowski: 314
Lęborski powiat: 314, 401
Libental (Libenthal), f, woj. i ekonomia malborska, Żuława Mała: 58, 1563, 240, 514
Libental, włóki w ekonom. malborskiej, woj. malborskie: 105, 287, 288
Linina, w, woj. ruskie, star. samborskie: 393
Lipie, w, woj. i pow. kaliski: 5
Lipinki, w, woj. pomorskie, pow. tczewski: 435
Lipińskie, w, woj. rawskie, pow. gostyniński: 310
Lipki, w, woj. kijowskie: 211
Lipnik, woj. krakowskie, pow. oświęcimski: 8
Lipogóra, w, woj. pomorskie, powiat tczewski: 365
Lisianka, m, woj. kijowskie: 188, 194
Litynka Stara (*Stara Litinka*), w, woj. podolskie, star. lityńskie: 550
Lityń, m, woj. bracławskie: 198,
Lityń — starostwo: 198, 550,
Lubaczów, m, woj. bełskie
Lubaczów — wójtostwo: 342
Lubaczów — starostwo: 341
Lubiel (ob. Lubiel Stary), w, woj. mazowieckie, pow. kamieniecki: 501, 505

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Lubielska Wola (ob. Wólka Lubielska), w, woj. mazowieckie, pow. kamieniecki: 501, 505
Lubiszewo (Lubiszowo), w, woj. pomorskie, star. tczewskie: 108
Lublin, m, woj. lubelskie: 210
Lublin — Trybunał Koronny: 480, 488
Lublin — urząd grodzki: 430
Lublin — pisarz grodzki: 425
Lubna — zob. Łabna
Lubochnia, w, woj. łęczyckie, pow. inowłodzki: 253
Luboszewy, w, woj. łęczyckie, pow. inowłodzki: 253
Lubownia (Lubowla), m, Spisz: 339
Lubraniec, m, woj. brzesko — kujawskie: 73
Lucyn (Ludsen), m, Inflanty, stolica pow.: 136
Lutenka, m, woj. kijowskie: 245, 324
Lwów, m, stolica woj. ruskiego:
Lwów — Brama Krakowska: 11
Lwów — gród: 475
Lwów — mieszczanie: 141, 272
Lwów — Przedmieście Krakowskie: 11
Lwów — Przedmieście Halickie: 276, 281
Lwów — sąd ziemski: 475
Łabna (Lubna), w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
Łachy (ob. Łachy Nowe), w, woj. mazowieckie, pow. różański: 501, 505
Łahow — zob. Łochów
Łączyn, w, woj. mazowieckie, z. łomżyńska: 232, 308
łan (działka), zw. Kąt, Międzyrzecz: 290
łan Kościna (łan i pole), w Zajączki, woj. krakowskie, star. krzepickie: 12
łan Libenthal, woj. i ekon. malborska: 105, 287, 288
łan (grunt) Ubermass, na Żuławach, star. nowodworskie: 20
łan we wsi Pogorzel, woj. mazowieckie, star. osieckie: 17
łany (14) *Na górkach*, Żuławy Malborskie, woj. i star. malborskie: 9
łany (10), woj. mazowieckie, star. łomżyńskie: 104
łany (20 włók) we wsi Kamiona, woj. i pow. czernihowski: 84
łany (cztery) w woj. pomorskim, star. nowodworskim: 21
Łaziska, w, z. chełmska, pow. grabowiecki: 485
Łąg, w, woj. łęczyckie, pow. inowłodzki: 123
Łątczyno, w, woj. mazowieckie, ziemia ostrołęcka, pow. łomżyński: 232
Łęczyca, m, woj. łęczyckie
Łęczyca — gród: 452
Łęg — zob. Łąg
Łochów (Łochów Wielki), w, woj. i pow. rawski: 482, 483
Łomża, m, woj. mazowieckie: 180
Łomża — gród: 104, 496
Łomża — starostwo: 180
Łomża — pisarz ziemski: 385
Łomżyca, w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
Łopusza, pastwisko we wsi Ostrówek, z. chełmska, star. tarnogórskie: 5
Łosice, m, woj. podlaskie: 168

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Łoś (Los), w, woj. mazowieckie, z. i pow. czerski: 556
Łownica (Łomnica), w, woj. krakowskie, pow. sądecki: 145
Łozy, w, woj. i ujazd czernihowski: 81
Łuszcza, w, potem m (?), woj. ruskie, z. lwowska (?): 386,
Machnowka, w, woj. czernihowskie: 115
Machowice — zob. Maćkowice
Machowski (Maćkowcki?), grunt, woj. ruskie, z. przemyska: 405
Mackraw — zob. Mokre
Macoszyna, w, woj. ruskie, pow. chełmski: 143
Maćkowice (Machowice), w, woj. ruskie, z. przemyska: 405
Majdanówka, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Maksymowka (Maximowka), w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Makowa, las w star. przemyskim: 30
Malbork, m, woj. malborskie
Malbork — burgrabia zamku: 69
Malbork — ekonom: 9, 58, 59, 65
Malbork — ekonomia: 43, 58, 65, 118
Malbork — węgornia: 118
Malechy — zob. Karniewo–Malechy
Malechy (ob. Karniewo–Malechy), woj. mazowieckie, pow. ciechanowski lub przasnyski: 540
Maleuersee, niezidentyf. jezioro, woj. malborskie: 287
Malikow, w, woj. kijowskie: 211
Mała Biała Góra — zob. Jaroszewo
Mała Żuława Malborska — Zob. Żuława
Małowidz, w, woj. mazowieckie, pow. ciechanowski: 128
Mały Lubochenek, w, woj. łęczyckie, pow. inowłodzki: 253
Manice, w, woj. i star. sieradzkie: 422
Manimowka, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Marchia Brandenburska (Marchia Nowa): 320
Marczówka (Markówka), w, woj. krakowskie, pow. śląski: 476
Marienhausen (ob. Vilaka?), zamek i m, Inflanty, siedziba star.: 205
Markowska, p, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki: 25
Markówka — zob. Marczówka
Markusze, w, woj. podolskie, star. chmielnickie: 259
Markusy (Markushoff), w, woj. i pow. malborski: 65
Maszkatewszczyzna, w, woj. kijowskie: 211
Mątwica, w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
Mątwy, w, woj. i pow. inowrocławski: 273
Miana — zob. Miena
Michniowice, s, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki siewierski: 94
Miechów, m, woj. krakowskie
Miechów — klasztor bożogrobców: 304, 305, 1888, 536, 549
Miedzyrzecz, m, woj. poznańskie: 66
Mielnik, m, woj. podlaskie
Mielnik — starostwo: 297
Miena, m, woj. czernihowskie: 96
Mierzejowo (Mierzejewo?), niezlok. w, woj. mazowieckie, pow. ostrołęcki (?): 541

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Mieściska w, woj. krakowskie, pow. szczyrzycki: 261
Miedzyrzecz, m, woj. i pow. poznański: 66
Miedzyrzecz — szpital: 290
Mikłaszów (Mikłaszewice), w, woj. ruskie, z. lwowska: 195, 199
Mikołajki, w, woj. malborskie, tenuta straszewska: 326, 491
Mikołajowice, w, woj i pow. sieradzki: 538
Mirachowo, m, woj. pomorskie
Mirachowo — starostwo: 401
Mirogród (Mirohrod), m, woj. kijowskie, star. perejesławskie: 192, 245, 324
Mitawa, m, Kurlandia: 98
młyn Byk we wsi Hołowno: 315
młyn Dubczeński, star. ratneńskie: 218
młyn Flaga, woj. mazowieckie, pow. liwski: 396
młyn Kociełek, w lasach kozienickich: 309
młyn Jagodno, woj. sandomierskie, pow. stężycki: 516
młyn Księży, woj. mazowieckie, pow. liwski: 396
młyn Kursowie, woj. mazowieckie, pow. liwski: 396
młyn Okazały (Okazał) na rz. Narew, woj. mazowieckie, pow. kamieniecki lub różański: 501
młyn Papierny — zob. Busk
młyn Rateński, star. ratneńskie: 218
młyn Symer, woj. mazowieckie, pow. liwski: 396
młyn Szarkowski, k. wsi Zajączki, woj. krakowskie, star. krzepickie: 12
młyn Szczodrohoszczki, star. ratneńskie: 218
Młyn Wiotalski, star. ratneńskie: 218
Młyn Wisłoch na rz. Rządza: 356
Młyn Zastawski, star. ratneńskie: 218
Młyn (kuźnica) koło wsi Kozłowice, star. sochaczewskie: 395
młyn k. wsi Zajączki, woj. krakowskie, star. krzepickie: 12
młyn w starym mieście w Kaliszu: 517
młyn we wsi Pogorzel, woj. mazowieckie, star. osieckie: 17
młyn we wsi Ryboły: 101
młyn we wsi Zielonki, woj. krakowskie: 294
Młyn w Trościennicy: 100
Młyn Zaruzie, woj. mazowieckie, pow. ostrołęcki: 541
Młyn Zimnowodzki, we Lwowie, na Przedmieściu Krakowskim: 11
Mnichów, w, woj. i star. sieradzkie: 421
Mogiła, w, woj. krakowskie, pow. proszowicki
Mogiła — opactwo: 54
Moiza Brodaisz — zob. Brodaisz
Moiza Rugaisz — zob. Rugaisz
Mokotów, w, woj. mazowieckie, pow. warszawski: 247, 515
Mokre (Maqckraw), w, woj. chełmińskie, star. grudziądzkie: 119
Mokry Dwór (Mutterstrentz, Nassenhoff), w, woj. pomorskie, pow. gdański (Żuławy Gdańskie): 423
Mołdawia (Wołochy): 80, 188, 189, 265, 338, 367, 379, 391
Monice (Manice), w, woj. i star. sieradzkie: 318

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Monsoy (Monjoy), w ?, Kurlandia: 336, 337
Morze Czarne: 224
Moskwa, państwo: 23, 25, 33, 39, 76, 80, 91, 94, 95, 104, 108, 129, 143, 157, 165, 170, 188, 189, 213, 265, 284, 292, 298, 338, 345, 363, 379, 381, 384, 393, 411
Mosty (Wielkie), m, woj. bełskie
Mosty (Wielkie), tenuta: 193, 330
Mszana, w, woj. ruskie, pow. trembowelski: 255
Mszana (Dolna), w, woj. krakowskie, pow. szczyrzycki: 260, 261
Muckensee, jezioro, woj. malborskie: 39, 65
Mukarow, w, woj. podolskie: 399
Mukensee — zob. Muckensee
Murzynbrut (?), PS, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Murzynów (Murzynowo), w, woj. i pow. inowrocławski: 300
Myta, w, woj. ruskie, ekonomia samborska: 364,
Na górkach, grunty na Żuławach Malborskich, woj. i star. malborskie: 9
Nagórki (Zamoście, ob. Zamość), w, woj. mazowieckie, pow. ostrołęcki: 541
Narew, rz: 501
Nawodzice, w, woj. i pow. sandomierski: 427
Nehrybka (Niehrybka), w, woj. ruskie, z. przemyska: 89
Neumunsterberg (ob. Nowa Kościelnica), w, woj. i ekonomia malborskie: 50, 246, 252, 438
Nidwidowka — zob. Daniłow
Niecietowskie, grunt, m Niżankowice: 207
Niedźwiada, w, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 32, 113
Niedźwiedzica — zob. Berwaldt
Niehrybka — zob. Nehrybka
Niekozewszczyna, niezlok. w, woj. kijowskie: 211
Niemieckie Przedmieście — miasta Busk, woj. ruskie, z. lwowska: 153
Niepołomice, m, woj. krakowskie
Niepołomice — starostwo: 125
Niepołomicka (Niepołomska) Puszcza: 125
Nieterep (Netrebka?), w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Nigriłowka (?), PS, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Ninkowo (Jasień), w, woj. pomorskie, pow. gdański: 215
Niżankowice, m, woj. ruskie, ziemia przemyska: 207
Nogat, rzeka, Prusy Królewskie: 16
Nosowicze (Nosowice, Nosovyczi), w, woj. wołyńskie, pow. łucki: 370
Nowa Brzeźnica, m, woj. sieradzkie, pow. radomszczański: 228
Nowa Kościelnica zob. Neuminsterberg
Nowa Wieś — zob. Nowodobre
Nowe Miasto, m, woj. mazowieckie: 357
Nowe Miasto — wojski ziemski: 357
Nowodobre (Nowa Wieś), w, woj. kaliskie, pow. pyzdrski: 322
Nowogród, m, woj. mazowieckie: 180

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Nowogród Siewierski, m, woj. czernihowskie, siedziba pow.: 14, 94, 229
Nowogród Siewierski — starostwo 14, 33, 110 (zamek), 219, 406
Nowosielce, w, woj. ruskie, z. przemyska: 30
Nowosielice (*Nowosieliszcze*), w, woj. podolskie, star. lityńskie: 550
Nowotaniec, w, woj. ruskie, pow. sanocki: 146
Nowy Dwór Gdański (Tiegenhof), w, tenuta, woj. pomorskie: 16, 20, 21, 27, 71, 72, 289
Nowy Korczyn, m, woj. sandomierskie:
Nowy Korczyn — gród: 446
Nowy Sącz, m, woj. krakowskie: 145
Nowy Sącz — pisarz grodzki: 425
Nur, ziemia nurska:
Nur — chorąży: 193, 330
Nur — podczaszy: 537
Nysa, m, Śląsk: 417
Oborniki, m, woj. i pow. poznański: 126
Ochoża, w, woj. ruskie, z. chełmska: 360
Oderady (Oderadi), w, woj. wołyńskie, pow. łucki: 370
Ohromiewicze, derewnia i dobra, woj. i ujazd czernihowski: 81
Okopek, f, wieś Niedźwiada, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 32
Okopiszcze — zob. Omniszcze Rudki
Okrzeja, m, woj. sandomierskie: 516
Oleksów, w, woj. sandomierskie, pow. radomski: 60
Oleszyn (Olesie), w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Oliwa, klasztor, woj. pomorskie, pow. gdański: 436
Olkowiec, w, woj. podolskie: 382
Olszanica, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Ołyka, m, woj. wołyńskie, pow. łucki: 370
Ombisz (Umbisz), w, woj. czernihowskie: 80, 115
Ombisz, rzeka, woj. czernihowskie: 115
Omniszcze Rudki (Okopiszcze), niezlok. w, woj. bełskie, star. sokalskie: 112
Orel, rzeka, woj. kijowskie: 245
Orłów (*Orłowo*), w, woj. i pow. inowrocławski: 300
Orynin, m, woj. podolskie: 138
Orzechów, w, woj. i pow. sieradzki: 317
Osiek, w, woj. pomorskie, pow. tczewski
Osiek — puszcza: 365
Osiek — starostwo: 17, 263, 365,
Osiny, w, woj. mazowieckie, z. czerska, pow. garwoliński: 523
Osmiana, rzeka, woj. czernihowskie: 181
Osobnica — zob. Ossownica
Ossa, w, woj. i pow. rawski: 482, 483
Ossowa (Ossowa Wólka), w, woj. ruskie, z. i pow. chełmski: 143
Ossownica (Osobnica), w, woj. krakowskie, pow. biecki, star. jasielskie: 459
Ostrołęka, woj. mazowieckie, z. łomżyńska, siedziba pow.: 541, 553
Ostrołucze Nowe, m ?, woj. kijowskie, włość boryspolska: 196, 242

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Ostrołucze Stare, m ?, woj. kijowskie, włość boryspolska: 196, 242
Ostrowy, w, woj. mazowieckie, pow. ostrołęcki: 553
Ostrówek — zob. Ostrzyca
Ostrz (Oster), rzeka, woj. czernihowskie: 115
Ostrzyca (Ostrówek), w, woj. ruskie, z. chełmska, star. tarnogórskie: 5
Oyen, w ? Kurlandia: 336, 337
Ozorków, m, woj. i z. łęczycka: 274
Padarzew — zob. Podorzewo
Pawełcze, w, woj. ruskie, z. halicka: 164
Pelpliński las, woj. pomorskie: 265
Perejasław, m, woj. kijowskie
Perejasław — starostwo: 190, 324
Perekop, w, woj. czernihowskie: 114
Perekuby, niezlok. w (woj. czernihowskie?): 81
Petrusczyce (Pietruszki?), w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Petryłów, w, woj. ruskie, z. chełmska: 360
Pfafensee, jezioro, woj. malborskie, ekonomia malborska: 65
Piaseczno, w, woj. mazowieckie, z. czerska: 529, 531, 533
Piastoszyn, w, woj. pomorskie, star. tucholskie: 47
Pierzchowice, w, woj. malborskie, star. sztumskie: 248
Piątnica (Prątnica), w, woj. mazowieckie, star. łomżyńskie: 104, 180
Piotrków, w, woj. sieradzkie
Piotrków — Trybunał Koronny: 320, 434, 529, 530, 534
Pisarzowa, w, woj. krakowskie, pow. sądecki: 145
Piski, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Piwniczna, m, woj. krakowskie, pow. sądecki: 145
Plautury, p. woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki: 95
Pleska (Pliska), rzeka, woj. czernihowskie: 80, 115
Pleszewice (Pleszowice), w, woj. ruska, ziemia przemyska: 30, 130
Płock, m, woj. płockie: 327, 357, 358,
Płock — dominikanie: 358
Płock — konwent dominikanek: 357, 358
Płock — podstarości: 331
Płock — starostwo: 327
Płock — katedra: 537
Płonina, grunt (?), woj. ruskie, ekonomia samborska: 364
Płońsk, m, woj. płockie: 327
Podgórze, w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
Podorzewo (Padarzewo), w, woj. kaliskie, pow. gnieźnieński: 362
Pogorzel, w, woj. mazowieckie, star. osieckie: 17
Pohorelec, rz., woj. czernihowskie: 110
Pohorelec (Pohorylec), pustosz, potem sioło, woj. czernih., pow. nowogrodzki siew.: 110
Połomia (Połoń), w, woj. mazowieckie, pow. ciechanowski: 128
Połtawa, m, woj. kijowskie, star. perejesławskie: 245, 324
Pomorze Zachodnie: 269, 270

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Porohy, w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Posługowo, w, woj. kaliskie, pow. gnieźnieński: 139
Powidz, m, woj. kaliskie
Powidz — starostwo: 262
Powsino, w, woj. i star. płockie: 327,
Poznań, m, stolica woj. poznańskiego: 66
Poznań — klasztor dominikanek: 398
Poździmierz, w, woj. i pow. bełski, star. sokalskie: 112
Prabuty (Riesenburg), m i dobra w Prusach Książęcych: 352
Praga (czeska?), m, stolica Czech: 510
Prosiątków, w, woj. podolskie, pow. kamieniecki: 349
Protow (Protowie?), uroczysko, woj. kijowskie: 280
Przasnysz, m, woj. mazowieckie: 128
Przedecz, m, woj. brzeskie kujawskie,
Przedecz — starostwo: 30
Prusy (Królewskie i Książęce): 80, 98, 99, 129, 130, 166, 173, 175, 188, 213, 271, 338, 345, 363, 367, 394, 401
Prusy Królewskie: 9, 15, 18, 19, 50, 56, 57, 108, 130, 157, 175, 240, 275, 301, 326, 379, 373, 388
Prusy Książęce: 336, 352
Prypeć, rzeka, woj. ruskie: 218
Przedbórz, m, woj. sandomierskie, pow. chęciński
Przedbórz — starostwo: 162
Przemyśl, m, woj. ruskie, stolica ziemi:
Przedbórz — gród: 439
Przybysławice, w, woj. krakowskie, pow. proszowski: 260, 261
Przysiek, w, woj. ruskie, star. sanockie: 413
Przysieki, w, woj. krakowskie, pow. biecki: 73
Psioł, rzeka, woj. kijowskie: 245
Pułtowce (Pultowce), w, woj. podolskie, star. lityńskie: 550
Pułtusk, m, woj. mazowieckie, ziemia zakroczymska
Pułtusk — kolegium jezuitów: 552
Pustelniki, w, woj. kijowskie: 211
Puszcza Osiecka: 365
Puszkary, w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki siewierski: 234
Puznapalow — zob. Wielka Wieś
Radyniec (Radynice), w, woj. ruskie, z. przemyska: 51
Radziwice — zob. Radyniec
Rabendy (ob. Rabędy), f (?), woj. mazowieckie, pow. ostrołęcki: 541
Rabsztyn, zamek, woj. krakowskie, pow. proszowski
Rabsztyn — starostwo: 402
Radzyń (Chełmiński?), m, woj. chełmińskie: 493
Rahowiec — zob. Rakowiec
Rajskowo, w, woj. i pow. kaliski: 284
Rakowiec (Rahowiec) w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Ratno, m, woj. ruskie, ziemia chełmska
Ratno — starostwo: 90, 217, 218
Ratyzbona, m, Rzesza Niemiecka: 186
Rauden — zob. Rudno
Rawa, m, stolica woj. i ziemi
Rawa — sąd grodzki: 531
Rawica, w, woj. sandomierskie, star. zwoleńskie: 373
Rawska ziemia (Rawa)

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Rawa — sędzia ziemski: 291
Rawicz, m, woj. poznańskie, pow. wschowski: 239
Reichorst (Rikenhorst), pastwisko, woj. malborskie, Mała Żuława: 244
Reklewo, w, woj. pomorskie, pow. kościerzyński (?): 213
Rendryca, łąka, woj. kijowskie, włość hreska: 211
Rewna (Rewne), rzeka, woj. czernihowskie: 110
Rewucza, uroczysko, woj. kijowskie: 280
Ręczaje, woj. mazowieckie, pow. warszawski: 510
Riesenburg — zob. Prabuty
Rikenhorst — zob. Reichorst
Robakowo, w, woj. pomorskie, pow. pucki: 140
Rogoźno, m, woj. chełmińskie:
Rogoźno — starostwo: 7
Rohatyn, m, woj. ruskie, ziemia halicka: 235
Rokitki, w, woj. pomorskie, star. tczewskie: 108
Rokitno, w, woj. ruskie, star. lwowskie: 254,
Rokutów, w, woj. i pow. kaliski (?): 536
Romankow, uroczysko, woj. kijowskie: 280
Romanowka, w, woj. kijowskie: 211, 279
Romanówka, m, woj. kijowskie: 10
Różan, m, woj. mazowieckie, stolica z.:
Różan — gród: 552
Różan — pisarz z.: 308
Różan — podkomorzy: 496, 495, 497, 537
Różan — starostwo: 334
Różanica — zob. Rzechowo–Rożanica
Ruda Wielka, w, woj. sandomierskie, pow. radomski: 31, 213
Ruda, w, woj. mazowieckie, pow. liwski: 396
Ruda, młyn, woj. mazowieckie, star. przasnyskie: 128
Ruda (ob. Lubielska Ruda), kuźnica na rz. Narew, woj. mazowieckie, pow. kamieniecki: 501
Rudniki, w, woj. i z. sieradzka: 277
Rudniki, w, woj. krakowskie, pow. lelowski: 377
Rudno (Rauden), w, woj. pomorskie, pow. gniewski: 58
Rugaisz Moiza, f, Inflanty, pow. Lutyński: 136
Ruszcza, woj. krakowskie, pow. proszowski: 375
Rybnica, w, woj. i pow. sandomierski: 427
Ryboły, w, woj. podlaskie, star. bielskie: 101
Ryki (Ryki Królewskie?), w, woj. sandomierskie, pow. stężycki: 516
Rzakta (Rzachta), w, woj. mazowieckie, pow. garwoliński: 524, 525, 529, 531, 533
Rządza, rzeka, woj. mazowieckie, z. warszawska: 353
Rzechowo–Rożanica, w (wsie?), woj. mazowieckie, pow. różański: 552
Rzeczyca, w, woj. łęczyckie, pow. inowłodzki: 123
Rzepki (ob. Repki?), w (f?), woj. mazowieckie, pow. ostrołęcki: 541
Rzeżyca, m, Inflanty: 135, 169

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Rzędowice (Żędowice) w, woj. krakowskie, star. żarnowieckie: 203
Sachnówka (Sochinie?), w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Samara, rzeka, woj. kijowskie: 245, 324, 341
Samborz (Sambor), osada, nast. horodyszcze, woj. i pow. czernihowski: 138
Samorodnica (Samorodnia?), w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Sandomierz, m, woj. sandomierskie
Sandomierz — podwojewodzi: 384
Sandomierz — starostwo: 144
Sandomierz — urząd grodzki: 430
Sanniki, w, woj. rawskie, ziemia gostynińska: 70
Sapicza, rzeka, woj. czernihowskie: 110
Sapiczyk, w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki: 110
Sącz — zob. Nowy Sącz
Schlottenhoff, dwór, Kurlandia: 336
Schonsee, jezioro, woj. malborskie: 39
Sczekliowka (Szczekljówka), w, woj. kijowskie: 211
Segewold — zob. Zygwold
Senikowo, niezidentyf. w, woj. i pow. inowrocławski: 300
Sepiotczyńska, grunt, m Niżankowice: 207
Serednie, s, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki siewierski: 94
Sidorowka, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Siecień (Siecin), w, woj. inowrocławskie, ziemia dobrzyńska: 414
Siedlec, w, woj. krakowskie, pow. szczyrzycki: 384
Siedliszcze (Sieliszcza), w, woj. ruskie, z. i pow. chełmski: 143
Sieliszcze, w, woj. kijowskie, włość boryspolska: 196, 242
Semenówka (Siemianówka), w, woj. ruskie, tenuta tłumacka: 176
Siemianówka — zob. Semenówka
Siemień, w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
Siennica [Królewska; Wyczółków], w, woj. lubelskie, pow. krasnostawski: 311
Sieradz, m, stolica woj i pow.
Sieradz — gród: 538
Sierakowo, w, woj. poznańskie, pow. wschowski: 239
Sigeberon, w ?, księstwo Jülich: 383
Sitno, w, woj. ruskie, z. chełmska i pow. chełmski (grabowiecki?): 485
Siwołoj, p, woj. czernihowskie: 80
Skarszewy, m, woj. pomorskie, siedziba starostwa
Skarszewy — gród: 462, 464, 474, 511
Skarszewy — pisarz grodzki: 462
Skarszew (Skaryszów), m, woj. sandomierskie, pow. radomski: 469
Skaszewo, w, ziemia dobrzyńska (?): 360
Skorzewa — zob. Skorzewo
Skorzewo, w, woj. pomorskie, pow. kościerski (?): 347
Skraidariszki, w, Inflanty, star. dyneburskie: 157
Skupie, w, woj. mazowieckie, pow. warszawski: 556

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Skwarzawa (Skwarzowa) Nowa (Czajkowa Wola), w, woj. ruskie, star. jaworowskie: 202
Skwarzawa (Skwarzowa) Stara, w, woj. ruskie, star. jaworowskie: 202
Skwierzyna, m, woj. poznańskie, pow. międzyrzecki: 66
Skwir, m, woj. kijowskie: 10, 279
Sławęcinek, w, woj. i pow. inowrocławski: 300
Słoncza (Słąncza), f, woj. pomorskie, star. tczewskie: 108
Słonka w, woj. krakowskie, pow. szczyrzycki: 261
Słot, rz., woj. czernihowskie: 110
Smażyno, w, woj. pomorskie, pow. mirachowski: 209
Smoleńsk, m, stolica woj.: 14, 175, 189
Snow (Snowia), rzeka, woj. czernihowskie: 88
Sobiczew, w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki: 406
Sobolowka, w, woj. kijowskie: 211
Sochaczew, m, woj. rawskie: 411
Sochaczew — łowczy: 508
Sochaczew — sędzia z. sochaczewski: 446
Sochaczew — starostwo: 395, 411
Sochinie (Sachnówka?), w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Sochocin, m, woj. mazowieckie, pow. ciechanowski: 355
Sokola Góra, uroczysko, woj. kijowskie: 245, 324
Sosnowice (Sosnowica), w, woj. krakowskie, pow. szczyrzycki (?): 476
Sójkowo, w, woj. i pow. inowrocławski: 150
Szośnica — zob. Sośnica
Sośnica (Szośnica), derew., nast. miasto, ośr. włości, woj. czernih., pow. nowogr.: 110
Sparaw, pastwisko, woj. i pow. malborski: 49
Srebrna, m, woj. podolskie: 37
Stadła, f, woj. krakowskie, pow. sądecki: 145
Stamirowice, w, woj. łęczyckie, pow. brzeziński: 6
Staniątki, w, woj. krakowskie, pow. szczyrzycki: 53
Staniątki — klasztor: 53, 304
Stanisławów, m, woj. mazowieckie, z. warszawska: 28
Staniszówka, w, woj. kijowskie, star. żytomierskie: 38
Stara Łomża, w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
starostwo (*także dzierżawa/arenda, ekonomia*)
starostwo augustowskie (Augustów Mosty, woj. bełskie) — zob. star. mostowskie
starostwo bełskie: 174
starostwo babimojskie (tenuta): 299
starostwo bieckie: 340
starostwo bielskie: 100, 101
starostwo bocheńskie (tenuta): 282
starostwo bolimowskie: 156
starostwo borzechowskie: 58
starostwo brzeskie kujawskie: 200
starostwo chęcińskie (tenuta): 375
starostwo chmielnickie: 185, 189, 259, 283

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

starostwo czerkaskie: 400
starostwo czerwonogrodzkie: 374
starostwo człuchowskie: 319
starostwo drahimskie: 222
starostwo dyneburskie: 157
starostwo grodeckie: 75
starostwo grudziądzkie: 119, 275
starostwo hamersztyńskie: 15, 498
starostwo hrubieszowskie: 133, 484
starostwo inowrocławskie: 300
starostwo jasielskie: 459
starostwo jaworowskie: 152, 202
starostwo kaliskie: 266
starostwo kałuskie: 183, 187
starostwo kamionackie: 368
starostwo kiszewskie: 67, 442
starostwo knyszyńskie: 391
starostwo kokenhauskie: 486
starostwo korsuńskie: 188
starostwo kościerzyńskie (kościerskie): 345, 462
starostwo krasnostawskie: 311
starostwo krakowskie: 404
starostwo krechowieckie (tenuta, część star. jaworowskiego): 202
starostwo krzemienieckie: 178
starostwo latyczowskie: 389
starostwo leżajskie: 134
starostwo libuskie: 450
starostwo lityńskie: 198, 550
starostwo lubaczowskie: 341, 539
starostwo lubelskie: 97
starostwo lubocheńskie (tenuta): 253
starostwo lubomelskie: 315
starostwo lwowskie: 11, 132
starostwo łomżyńskie: 104, 180
starostwo łosickie: 168
starostwo malborskie (ekonomia): 43, 58, 56, 118, 240, 287, 288
starostwo marienhauskie: 205
starostwo mielnickie: 296, 297
starostwo międzyleskie (tenuta): 263, 365
starostwo mostowskie (Mosty, woj. bełskie): 193, 330
starostwo niepołomickie: 125
starostwo ninkowo (tenuta): 215
starostwo nowodworskie (tenuta): 12, 14, 20, 27, 71, 72, 289
starostwo olsztyńskie: 379
starostwo osieckie: 17, 365
starostwo perejasławskie: 190, 324
starostwo płockie: 327
starostwo powidzkie: 262
starostwo przasnyskie: 128
starostwo przedborskie: 162
starostwo przedeckie: 361
starostwo przemyskie: 30, 249, 250, 388, 392
starostwo rabsztyńskie: 402
starostwo raciąskie: 513
starostwo radoszyckie: 408
starostwo ratneńskie: 90, 217, 218
starostwo rogozińskie: 7
starostwo rohatyńskie: 235
starostwo różańskie: 334
starostwo sądeckie: 146
starostwo samborskie (ekonomia): 359, 364, 393
starostwo sandomierskie:144
starostwo sanockie: 413
starostwo sieradzkie: 318, 421, 422
starostwo sochaczewskie: 395, 411
starostwo stanisławowskie: 28, 356, 467, 468
starostwo starogardzkie: 474
starostwo straszewskie (Straszewo, Straszewy, tenuta): 326

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

starostwo sztumskie: 18, 58, 248, 448
starostwo śniatyńskie: 34, 35
starostwo świeckie: 7, 512
starostwo tarnogórskie (dzierżawa?): 5
starostwo tczewskie: 108, 534
starostwo tolkmickie (dzierżawa): 441
starostwo trembowelskie: 378
starostwo tłumackie (tenuta): 176
starostwo tolkmickie: 441
starostwo wałeckie: 380
starostwo warszawskie: 515
starostwo włodzimierskie: 167
starostwo zakroczymskie: 179
starostwo zwinogrodzkie (dzwinogrodzkie; dzierżawa): 165
starostwo zwoleńskie: 373
starostwo zygwoldskie: 487
starostwo żarnowskie: 203
starostwo żytomierskie: 36, 38
Stary Miastków, niezlok. dobra: 537
Stawiszcza, w, woj. kijowskie: 279
Steblów, m, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Stehłow — zob. Steblów
Steina, w, woj. ruskie, pow. chełmski: 121
Steyna — zob. Steina
Stężyca, m, woj. sandomierskie: 312
Stołno, w, woj. bełskie, pow. chełmski: 143
Stołpie, w, woj. bełskie, pow. chełmski: 237
Storczowka, w, woj. kijowskie: 211
Stradom, przedmieście, woj. krakowskie: 271
Straszewo, w, woj. malborskie, siedziba tenuty: 326, 491
Struszewo — zob. Straszewo
Strzelce, w, woj. bełskie, star. horodelskie: 93
Strzeman, pastwisko, woj. malborskie, ekonomia malborska: 118
Stylągi, w, woj. mazowieckie, z. i pow. łomżyński: 495
Suchodół, w, woj. mazowieckie, star. zakroczymskie: 179
Suchy Potok, w, woj. ruskie, ekonomia samborska: 364
Sudość, rz, Ukraina: 25, 102,
Sulmów, w, woj. i pow. sieradzki: 228
Sułów, w, Śląsk: 269
Sussey Moiza, w, Inflanty (Kurlandia?): 170
Suszyn, w, woj. ruskie, star. lwowskie: 132
Symer, młyn, woj. mazowieckie, pow. liwski: 396
Szandarowka, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Szarapowo, w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki: 96
Szczawin, w, woj. łęczyckie, star. zgierskie: 6
Szczecin, m, Pomorze Zachodnie: 270, 313
Szeligi, woj. łęczyckie, star. zgierskie: 6
Szemłowo, w, Rosja: 94
Szkodna, f, w Niedźwiada, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 32, 113
Szlak Kuczmański: 241
Szołkowa (Siołkowa, Siodłkowa), w, woj. krakowskie, pow. sądecki: 145
Szropy, w, woj. malborskie, pow. sztumski: 19, 446

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Sztum, m, woj. malborskie, starostwo: 19
Sztumsdorf (Stumhsdorf, Sztumska Wieś), w, Prusy Książęce: 57
Szwecja: 175, 320,
Śmierdzina, w, woj. królewskie, pow. sandomierski: 516
Śniatyń, m, woj. ruskie, z. halicka: 286
Świecie, m, woj. pomorskie, siedziba star.: 44
Tahańcza, w lub futor, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Tałałajowka (Tałałaiwka), w, woj. czernihowskie: 163, 267
Targosza, w, księstwo mazowieckie: 247
Targowica, p, woj. czernihowskie, pow. i star. nowogrodzkie: 14
Tarnów, m, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 73
Tczew, m, woj. pomorskie: 59
Tczew — magistrat: 59
Tczew — przewóz: 108
Tczew — starostwo: 59, 108
Teinenhof, dwór, Mała Żuława Malborska: 39
Tiegenhofen — zob. Nowy Dwór Gdański
Tłumacz, m, woj. ruskie, ziemia halicka: 176
Tolkmicko, m, woj. malborskie
Tolkmicko — tenuta: 56, 441,
Teimiszki, w, Inflanty, star. dyneburskie: 157
Tomisławice, w, woj i pow. sieradzki: 538
Toruń, m, woj. chełmińskie: 365, 493
Treiden — zob. Trejdeny
Trejdeny (Treiden, ob. Turaida), zamek i siedziba star. Inflanty, pow. piltyński: 170
Troszyno (Troszyn), w, woj. mazowieckie, pow. ostrołęcki: 541
Troszyno, w, woj. i star. płockie: 327
Trościennica (Trościanica), w, woj. podlaskie, star. bielskie: 100
Trzciano, w, woj. malborskie, tenuta straszewska: 326, 491
Trzebisławki, w, woj. kaliskie, pow. pyzdrski: 415
Tuchola, m, woj. pomorskie, siedziba powiatu: 47
Tuga, rzeka, woj. pomorskie: 16
Turcja: 91, 108, 125, 166, 173, 186, 223, 224, 283, 298, 331, 338, 363, 378
Turhenczyce (Turkińce?), w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Turzynka, w, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 338
Turzynka — zob. Drozdowice: 89
Tylice, w, woj. chełmińskie: 493
Tynendorf, w, woj. i pow. malborski: 39
Ubiedź (Ubid), rzeka, woj. czernihowskie: 110
Uchańka (Uchanka), w, woj. bełskie, star. horodelskie: 93
Ulinia, w, pow. lęborski: 313
Uładów, niezidentyf. miasto, woj. podolskie, pow. latyczowski — zob. Uładówka
Uładówka (Uładów?), w, potem m, woj. podolskie, pow. latyczowski (?): 40
Ubermass, grunt na Żuławach: 20

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Ukraina: 143, 188
Umbisz zob. Ombisz
Uszawa, p, woj. czernihowskie: 88
Uszyca, w, woj. podolskie, pow. kamieniecki: 147
Uzdzice (Uzdzica), w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki: 85
Vogelsang, w, woj. i pow. chełmiński: 511
Vogtwiesen, pastwisko, woj. i ekonomia malborska: 246, 252
Walow, w, woj. wołyńskie, pow. krzemieniecki: 369
Wałcz, m, woj. poznańskie, siedziba starostwa:
Wałcz — gród: 498
Wałycz, w, woj. i pow. chełmiński: 129
Warkowicze (Warkowice), m i dobra, woj. wołyńskie: 477, 478
Warszawa, m, stolica woj. mazowieckiego: 28, 67, 68, 70, 84, 112, 115, 122, 227, 333, 336, 337, 354, 358, 398, 514, 515, 518, 521, 523, 524, 525, 551, 555
Warszawa — domy: 545
Warszawa — dwory: 427. 428,
Warszawa — dwór za murami Warszawy: 503
Warszawa — gród: 537
Warszawa — kamienice: 423, 424, 461
Warszawa — kasztelan: 329, 343
Warszawa — kościół św. Ducha: 514
Warszawa — podpisek z. i gr. warszawski: 556
Warszawa — podsędek ziemski: 45
Warszawa — przedmieście: 227, 514
Warszawa — ulica Mostowa: 545
Warszawa — ulica Krzywe Koło: 461, 523, 524, 525, 526, 529, 530
Warszawa — Rynek: 354
Warszawa — sędzia ziemski: 45
Warszawa — stolnik: 518, 523
Warta, rz.: 126
Wenden, m, stolica województwa, Inflanty
Wenden — podkomorzy ziemski: 335
Wenecja, m: 230
Węgel (Wengelen), w, woj. malborskie, Mała Żuława: 39
Węgel, pastwisko, woj. malborskie, Mała Żuława: 244
Weresy (Weresza), w, woj. kijowskie, star. żytomierskie: 36
Węgry: 189, 338
Wężyczyn, w, woj. mazowieckie, z. czerska, star. latowickie: 418
Wiar, rzeka, woj. ruskie, z. przemyska: 89, 207
Wiedeń, m, miasto stołeczne, Austria: 394
Wieliczka, m, woj. krakowskie: 328
Wieliczka, żupy, woj. krakowskie: 2, 106, 344
Wielka Wieś (Puznapalow), w, woj. czernihowskie: 325
Wielkie Żuławy — zob. Żuławy Wielkie
Wielkie Łunawy, w, woj. chełmińskie, star. grudziądzkie: 16
Wierciany, w, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 338
Wieriejowka (Wierkiiwka), m, woj. czernihowskie: 163, 267
Wierzba (Wierba), rzeka, woj. czernihowskie: 110
Wierzbczyca (Werba, Werbowszczyzna), sioło,

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki: 110
Wierzchlas, w, woj. mazowieckie, pow. ostrołęcki: 553
Wierzchołosie, woj. i powiat (ujazd) czernihowski: 83
Więcbork, m, woj. kaliskie, pow. nakielski: 282
Wila Młoda, w, woj. kijowskie: 211
Wila Stara, w, woj. kijowskie: 211
Wilno, stolica Wlk. Ks. Lit., województwa i powiatu: 154, 268, 463
Wilno — kapituła: 463
Winiary, w, woj. i star. płockie: 327
Winnagóra, dwór we wsi Poździmierz, woj. i pow. bełski: 112
Wisiatycze — zob. Wyszatyce
Wisła, rz.: 16, 59, 108, 271, 354, 358
Wiślica, m, woj. sandomierskie, siedziba star.: 461
Wiśnicz, m, woj. krakowskie, pow. szczyrzycki: 144, 425
Witelm, w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki siewierski: 82, 102
Witkowice, w, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 338
Wizna, m, woj. mazowieckie
Wizna — podkomorzy ziemski: 385
Włodzimierz, m, woj. i ziemia wołyńska: 167
Wojnicz, m, woj. krakowskie: 171
Wojsławice, m (ob. wieś) i dobra, woj. ruskie, z. chełmska: 554
Wojska (Wola Wojska?), w, w, woj. i pow. rawski: 482, 483
Wola Domatkowa, w, woj. sandomierskie, pow. pilzneński: 338
Wola Kaclewa (Wola Kanclowska), w, woj. krakowskie, pow. sądecki: 145
Wola Korytnicka (Korycka), w, woj. mazowieckie, pow. liwski: 396
Wola Kunińska, w, woj. ruskie, star. jaworowskie: 202
Wola Łoska (Wólka Łoska), w, woj. mazowieckie, z. i pow. czerski: 556
Wola Petryłowska, w, woj. ruskie, z. chełmska: 360
Wola (Wielka), w, woj. mazowieckie, pow. warszawski: 227
Wola Zembrowska (Zembrówska), w, woj. mazowieckie: star. łomżyńskie: 180
Wolcza, ostrów, uroczysko, woj. kijowskie: 280
Wolica (Wolicze), w, woj. ruskie, pow. stryjski: 164
Wolskiego Słoboda, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Wołoszczyzna (Mołdawia): 80, 89, 130, 265, 298, 367, 369, 379, 391
Woniaczyn (Wojniaczyn), w, woj. podolskie, star. lityńskie: 550
Woronowka, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Worskla, rzeka, woj. kijowskie: 245
Wrocław, m, Śląsk: 98
Wróblowski, f, woj. krakowskie, pow. biecki: 145
Wschowa, m, woj. poznańskie
Wschowa — sąd ziemski: 320
Wyczółków — zob. Siennica
Wydranica, w, woj. bełskie, star. horodelskie: 93
Wydrzno, w, woj. chełmińskie, star. rogóznińskie: 7, 513

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Wykowo, w, woj. i star. płockie: 327
Wyszatyce (Wisiatycze), w, woj. ruskie, z. przemyska: 89
Wyszogród, m, woj. płockie: 247
Wyszogród — chorąży: 541
Wyszogród — kasztelan: 414, 416
Wyszogród — podczaszy: 414, 416
Zabiele, w, woj. mazowieckie, star. łomżyńskie: 180
Zabieża (Zabieza, Bereza, Zbereza) w, woj. ruskie, z i pow. chełmski: 143
Zadow (Żadiw), siedlisko, potem sioło, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki: 110
Zadowczyzna, w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki: 181
Zadzielskie, w, woj. ruskie, ekonomia samborska: 363
Zagórze, w, woj. krakowskie: 476
Zagroda Służebna, gosp., m Niżankowice: 207
Zajączki, w, woj. krakowskie, star. krzepickie: 12,
Zajączki — las: 12
Zajączki — młyn: 12
Zajączkowo (Zajączkowski), f, woj. pomorskie, star. tczewskie: 108
Zaklicze, w, woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki: 406
Zakliczyn, w, woj. krakowskie, pow. szczyrzycki: 261
zakon dominikanek, konwent w Poznaniu: 398
zakon bożegrobców, konwent w Miechowie: 432, 549
zakon cystersów, konwent w Oliwie: 436
zakon jezuitów, kolegium w Pułtusku: 552
Zakroczym, woj. mazowieckie, stolica ziemi i siedziba starostwa:
Zakroczym — gród: 458
Zalew Wiślany: 16
Załuże, w, woj. mazowieckie, star. różańskie: 334
Zamarstynów, w, woj. ruskie, pow. lwowski: 272
Zamienie, w, woj. mazowieckie, pow. garwoliński: 524
Zamość, m, woj. bełskie: 187
Zawada, w, woj. sandomierskie, pow. chęciński: 375
Zawojej (Zawoiej), łąka, woj. kijowskie, włość hreska: 211
Zbójnie, w, woj. brzeskie kujawskie, star. przedeckie: 361
Zbychowo, w, woj. pomorskie, pow. pucki: 140
Zdzwisz, w, woj. kijowskie: 211
Zelno, grunt, w, pow. lęborski: 401
Zembrów, m, woj. mazowieckie, star. zakroczymskie: 180
Zerzeń (Rzyzno, Żyzno), w, woj. mazowieckie, pow. warszawski: 542, 543, 544
Zędowice, — zob. Rzędowice
Zielonki, w, woj. krakowskie, pow. proszowski: 294
Zubow, w, woj. ruskie, star. trembowelskie: 378
Zubrza Bród, w, woj. ruskie, star. lwowskie: 132
Zubrza Lubiana, w, woj. ruskie, star. lwowskie: 132
Zubrzyca, w, woj. ruskie, z. przem., pow. stryjski: 164
Zuchorzyce, w, woj. ruskie, pow. lwowski: 295

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Zwiartów, w, woj. i ziemia bełska: 97
Zwierzyniec, w, woj. krakowskie, pow. proszowski
Zwierzyniec — klasztor: 304
Zwinogród (Zwinogródka), m, woj. bracławskie, star. bohusławskie: 165
Zygmuntow, m, woj. kijowskie, star. perejesławskie: 245, 324
Zygwold (Segewold, Sigulda), zamek, siedziba starostwa, Inflanty: 487
Zynkow, w, potem m?, woj. kijowskie, star. perejesławskie: 324
Żadiw — zob. Zadow
Żalno, woj. pomorskie, pow. tucholski: 56, 441
Żebry Wierzch Lasa (ob. Żebry–Wierzchlas), w, woj. mazowieckie, pow. ostrołęcki: 553
Żeglina, rzeka, woj. sieradzkie: 318
Żorawlewo, p. woj. czernihowskie, pow. nowogrodzki: 95
Żukocin, woj. ruskie, z. halicka: 29
Żuławki zob. Firstenwerder
Żuławy Malborskie, woj. i star. malborskie: 9, 39, 57, 65, 243
Żuławy Wielkie: 16, 20
Żuławy Wielkie — wały: 16
Żurawka, w, woj. kijowskie, star. korsuńskie: 188
Żurów, m, woj. ruskie, pow. halicki: 30, 133, 134, 168, 242, 426, 460, 489, 490, 492, 508, 522
Życzków, niezidentyf. dobra król. w woj. ruskim, z. halickiej: 29
Żydaczów, m, woj. ruskie
Żydaczów — gród: 475
Żydaczów — sąd ziemski: 475
Żydowce, w, woj. kijowskie, star. romanowskie: 10, 279
Żywiec, m, i dobra, woj. krakowskie, pow. śląski: 527
Żebry — zob. Żebry Wierzch Lasa

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Spis treści

Wstęp 5
Wykaz skrótów 12
Regesty 15
Indeks osobowy 230
Indeks geograficzny 256

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

zadanie finansowane w ramach umowy 732/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę